הארץ

1.10 ש"ח יום ג' כ"ה בחשון תשמ"ח, 17 בנובמבר 1987 VOL.68/20836 NOVEMBER 17 1987

איוורור זה... Venta
לתעשיה | למשרדים ומסעדות | למטבח | לאמבטיה | לשירותים
רמת-גן טל. 03-7513251 (6 קווים)
חיפה טל. 04-722611 ירושלים טל. 02-222550

ואשינגטון: דגל ישראל יתנוסס בקהיר לצד דגל סעודיה "וזה דבר מרגש"

נסתיים בידוד מצרים בעולם הערבי: סעודיה חידשה היחסים

קהיר מתכוונת לסייע לכווית בהגנה האווירית נגד איראן; כנראה שטייסים מצריים יטיסו מטוסים כוויתיים ואולי גם מטוסים סעודיים ● מצרים תייצר עם ארה"ב טנקי אם־1

מאת צבי בראל ועודד זראי, סופרי "הארץ"

סעודיה הודיעה אמש כי חידשה את יחסיה הדיפלומטיים עם מצרים. כעבור זמן קצר הודיע ראש ממשלת מצרים, ד"ר עאטף סידקי, במועצת העם, על מחוייבותה של מצרים לגבי כל הבריתות וההסכמים הבין ערביים וההגנה על הביטחון הלאומי הערבי.

פקידים בממשל האמריקאי הביעו אתמול סיפוק רב על חידוש היחסים באומרם כי בכך מסתיים רשמית עידן ניתוקה של מצרים מן העולם הערבי בשל השלום שכרתה עם ישראל. הפקידים אמרו כי החלטות הפסגה הערבית וחידוש היחסים בין

(סוף בעמוד 14)

חיל־הים לכד ספינה של "פתח"; אנשיה נחקרים

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

סיור של חיל הים, שהיה ביום שבת מערבית לחופי ישראל, זיהה כלי שיט חשוד. הכלי נעצר לבדיקה, ובעקבותיה התברר כי הספינה וצוותה שייכים לארגון הפתח. הספינה הובלה לאחד מנמלי הארץ ואנשיה נעצרו לחקירה.

שמה של הספינה "נריג'ה", והיא הניפה דגל הונדורס. נפחה של הספינה 250 טון.

בשלב זה לא ברור עדיין מה היה מטענה של הספינה שנעצרה, ומה היה מספרם של המחבלים על סיפונה. ייתכן כי הספינה שימשה להעברת נשק או ציוד.

ככל הנראה לא היו אנשי הספינה בדרך לפיגוע בישראל.

מעצר הספינה התבצע במסגרת הפעילות השוטפת של חיל הים, המקיים מערכת הדוקה וצפופה של סיורים ומעקבים אחר כלי שיט מול חופי ישראל ולבנון. ספינות של חיל הים מקיימות סיורים קבועים וסיורים על פי ידיעות מודיעיניות.

(סוף בעמוד 14)

זוהי ספינת המחבלים נריג'ה שנתפסה על ידי חיל הים. (צילום: דובר צה"ל)

רופאי קופ"ח משביתים גם היום את חדרי הניתוח

מנהלי בתי־חולים: אי־אפשר יותר להמשיך ולתפקד באנדרלמוסיה ● האחיות מקצרות שבוע העבודה אך לא צפויים היום שיבושים

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ"

רופאי חטיבת בתי החולים של קופת חולים הכללית משביתים גם היום את חדרי הניתוח בבתי החולים ויבצעו רק ניתוחים דחופים. במקביל מושבתים היום בתי החולים "קפלן" ברחובות, "בית לוינשטיין" ברעננה ו"שלביה" בירושלים. הם יפעלו היום במתכונת שבת. מרפאות החוץ של בתי החולים פתוחות היום למעט בבתי חולים המושבתים. מחר מתכוונים הרופאים להשבית את בתי החולים "השרון" ו"גהה" בפתח תקוה ו"בית הרצפלד" בגדרה. במקביל תחודש העבודה בחדרי הניתוח וישבתו מרפאות החוץ בכל בתי החולים.

(סוף בעמוד 14)

יגורש מנהיג הג'יהאד האיסלאמי בעזה

מאת איתן רבין

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הורה אמש לגרש את המנהיג של ארגון הג'יהאד האסלאמי ברצועת עזה.

מקורות צבאיים מסרו אמש כי האיש, עבד אל עזיז עודה, תושב עזה, בן 38, נשוי ואב לחמישה ילדים הוא האידאולוג והמדריך הרוחני של תנועת הג'יהאד האסלאמית בעזה, תנועה הדוגלת בהשראה של הדת האסלאמית כדוגמת איראן. לדברי המקורות הצבאיים עודה הסית למאבק נגד ישראל ואף קרא לחברי הג'יהאד להלחם בישראל כדוגמת ארבעת המחבלים שנהרגו לאחרונה בעזה.

המוסף השבועי חדשות הארץ
מתפרסם היום בעמודים 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.

מצוד אחר 2 שניסו כנראה לחטוף חיילת

מאת איתן רבין

משטרת מרחב הנגב עורכת החל מאתמול אחר הצהריים מצוד נרחב אחר שני אלמונים, ככל הנראה ערבים, אשר ניסו לחטוף חיילת באיזור צומת מצפה רמון.

החיילת, המשרתת בדרום הארץ, עמדה בצומת הנגב והיתה בדרכה לכיוון באר שבע. בשעה 1 בצהריים עצרה ליד החיילת מכונית פולקסווגן מסחרית בצבע לבן בעלת לוחיות זיהוי כחולות של רכב מהשטחים. במכונית היו שני נוסעים ואחד מהם ירד מהרכב וניסה להציע לה טרמפ.

החיילת סרבה לעלות לרכב. אז ניסה האלמוני לגרור אותה לתוך הרכב. למזלה הגדול הגיע אוטובוס של אגד ממצפה רמון ושני האלמונים ברחו עם הרכב.

החיילת הגיעה כעבור 3 שעות למשטרה וסיפרה לחוקרים על נסיון החטיפה.

סגן שר הבטחון דקל: להחיל החוק הישראלי בשטחים

משרד הבטחון יממן כביש מגוש קטיף אל הקו הירוק

מאת ראובן פדהצור

"עלינו להחיל את החוק הישראלי ביהודה, שומרון וחבל עזה. במסגרת המדיניות שלנו נמשיך לבצע פעולות שיבהירו כי שהייתנו כאן אינה זמנית". כך אמר אתמול סגן שר הבטחון, ח"כ מיכאל דקל, במהלך סיור שערך ברצועת עזה.

סגן השר הצהיר, כי משרד הבטחון לוקח על עצמו את מימון קטע הכביש שיחבר את גוש קטיף אל הקו הירוק. כמו כן הדגיש, כי ינקוט ביוזמה שתביא לכך שאת המשך הכביש הזה, בתחומי הקו הירוק, תממן מע"צ.

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ביקר אתמול בדרום, ונשא הרצאה על פיתוח הנגב באוניברסיטת בן־גוריון. בין היתר אמר: "אני מתכונן ליום שבו נוכל לדבר עם הירדנים בגלוי, לאור היום, על הנושא: איך נוכל לשמור את האוצר ששמו ים המלח. בינינו לבין הירדנים יש תוכניות שונות, אך הדרך שובה בזק היא מציאת פתרון משותף לשמירת גובה פני הים של ים המלח, הזקוק למיצוי על אוצרן המים שם הנגבה". בצילום: פרס אתמול במדבר יהודה, במקום הנחת אבן־הפינה למתקן־הדגמה לשריפת פצלי־שמן לייצור קיטור וחשמל.

(כתב איתן רבין, צילם חנניה הרמן)

שמיר יתערב למנוע פרישת הדתיים בת"א

מאת חיים הנדוורקר

ראש הממשלה יצחק שמיר יתערב כדי למנוע את פרישת הדתיים מהקואליציה העירונית — כך אמר אתמול שמיר בפגישה שקיים עם שר הדתות זבולון המר.

שמיר הבטיח כי ישוחח בעניין זה עם ראש עיריית תל אביב. הוא הוסיף כי הוא תומך בהסדר שיביא להבנה בין הצדדים בקואליציה העירונית בראשה עומד הליכוד.

במהלך השיחה בין השניים הבהיר המר, כי לא יתכן המשך חילולי השבת המתרחשים בתל אביב. עיקר הקצף הוא על "מוספשבת" המתקיים בתיאטרון הלאומי הבימה.

מתנחלי גוש קטיף: "ברוגז" עם אלוף מרדכי; רבין: חוצפה

המתנחלים החליטו "לנתק מגע" עם אלוף פיקוד דרום בשל דבריו על החשדות בעניין הריגת הנערה מעזה ורוצים להגיש נגדו תביעת־דיבה ● שר הבטחון: זו עזות מצח; אמנע מפגישות עימם אלא אם כן יחזרו בהם מדברי הבלע ויתנצלו

מאת איתן רבין

התושבים היהודים בחבל עזה קיבלו אמש החלטה לנתק מגע עם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי ולהגיש נגדו תביעת דיבה.

בישיבת מליאת המועצה של גוש קטיף, בראשותו של ראש המועצה ראובן רוזנבלט שהתקיימה באשקלון הוחלט, על פי חוות דעת של יועץ משפטי, להגיש תביעת דיבה נגד אלוף מרדכי על התבטאויות

(סוף בעמוד 2)

בקשת דינה נקש להתיר המתת־חסד לבעלה עשויה לעלות לדיון בבג"ץ

"העמותה להמתת חסד" מתכוונת להשיג תקדים שיאפשר זירוז חקיקה בנושא בכנסת ● לטענתה: לא יתכן כי בשל כל השכלולים ברפואה יגרמו לאדם לחיות בעל כורחו ● מנהל בית החולים קפלן בו מאושפז נקש מתנגד להמתת חסד: אף פעם לא יודעים לאן מוביל הצעד הראשון; למשפחה הזכות לחתום על מסמך לפיו הם מוציאים את אביהם מבית החולים על אחריותם

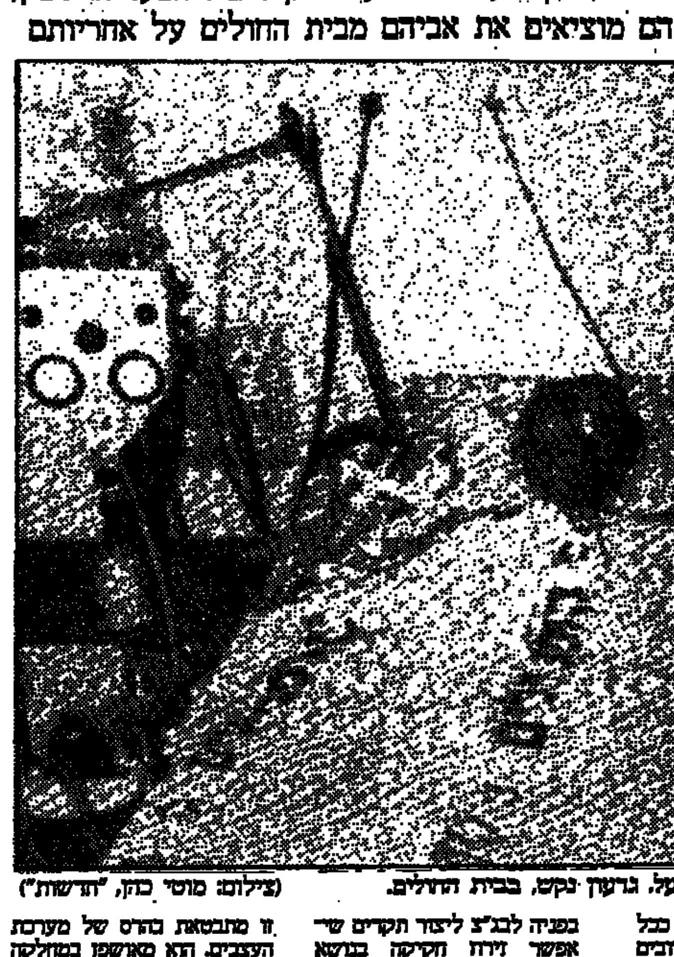

דינה נקש, אתמול. (צילום: קלוד אפללה, "חדשות")

הבעל, גדעון נקש, בבית החולים. (צילום: מוטי כהן, "חדשות")

מאת עדנה ארידור

בקשתה של דינה נקש להתיר לרופאים להמית המתת־חסד את בעלה, גדעון נקש, המאושפז בבית חולים קפלן ברחובות, כשהוא חולה במחלת ניוון שרירים חשוכת מרפא, תועבר ככל הנראה כבר בימים הקרובים לבית הדין הגבוה לצדק. הפניה לבג"ץ תעשה על ידי העמותה להמתת חסד בראשות עו"ד יצחק חשין. העמותה מתכוונת בפניה לבג"ץ ליצור תקדים שיאפשר זירוז חקיקה בנושא בכנסת.

לגדעון נקש בן 53, תושב אשדוד, לוקה במחלת ניוון שרירים בה לקה לפני יותר משנה. זו מתבטאת בהרס של מערכת העצבים. הוא מאושפז במחלקה פנימית ג' של בית חולים קפלן ברחובות זה ארבעה חודשים. הוא משותק בכל גופו, מחובר

(סוף בעמוד 14)

רפול הפך לסיעת־יחיד בכנסת; גאולה כהן: "התחיה" חוזרת לאופיה האמיתי

מאת אילן שחורי

בצמרת תנועת התחיה ממתינים עתה לראות כמה יפרשו עתה מהתנועה בעקבותיו של ח"כ רפאל איתן, שהודיע אתמול על פרישתו מסיעת התחיה, וביקש מוועדת הכנסת להכיר בו כסיעת יחיד. בסוף השבוע או בראשית השבוע הבא עומד ח"כ איתן לכנס את חברי התנועה צומת כדי להחליט על המשך דרכם הפוליטית. בעקבות

(סוף בעמוד 14)

שמיר יתמוך בקיצוץ תקציב 1988

מיליון בחינוך התכנית תוצג מחר לפרס ● הממשלה לדיון מיוחד בעוד כשבועיים ● הצעת הקיצוצים: 300 מיליון ש"ח בסובסידיות; 215 מיליון במשרדים; 40 מיליון בבריאות; 140 מיליון בחינוך ● תקציב הבטחון לא יקוצץ ● האינפלציה החזויה: 16%–17% ● צופים גידול בהכנסות ממסים

מאת צבי זרחיה

ראש הממשלה יצחק שמיר תומך בהצעה לקצץ 755 מיליון שקלים בתקציב המדינה לשנת 88'. שמיר הורה אתמול לשר האוצר ולראשי משרדו להמשיך ולגבש את הצעת הקיצוץ, כדי לכנס בעוד שבועיים, לאחר שובו מארה"ב, ישיבה מיוחדת של הממשלה בנושא. שר האוצר משה נסים הציג אתמול לראש הממשלה את תוכנית

(סוף בעמוד 14)

חדשות הארץ

שיחות היום
עם: דניאלה וייס, מזכירת גוש אמונים
על: פרישת רפאל איתן מ"התחיה" (עמ' 2)
*
שווי הפנסיה שקיבל ישראל רויך מכל"ל מגיע ל־2,2 מיליון דולר (עמ' 2)
*
מרכז תל־אביב שותק אתמול על ידי הנהגים השכירים של "דן" ששבתו (עמ' 4)
*
חודשו העיצומים בנמלים (עמ' 12)
*
"משוגעים", קרא ח"כ שפירא לחברי ועדת הכספים" (עמ' 12)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: הטמפרטורות יהיו גבוהות מהרגיל.
● ירושלים: 12–22.
● תל־אביב: 18–28.
● חיפה: 17–27.
● באר־שבע: 16–28.
הגולן 13–23, צפת 13–20, טבריה 16–28, שומרון 14–23, נתב"ג 17–27, ירוחם 13–30, אילת 20–32.

RITZ ריץ
מסעדה צרפתית כשרה
כאן אתה יודע מה אתה אוכל!
הירקון 82 ת"א 03-653638

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5775	+0.0084
נכסים	1.8750	+0.0100
שחור	1.7200	−0.0100

שער הסל

יציג	1.6960	−0.0018

בגליון זה 24 עמודים

שוק ההון

ביקוש למניות; 0,5% פיחות

מאת יהודה שרוני

בנק ישראל פיחת אתמול את השקל לעומת הדולר בשיעור של מחצית האחוז עקב התחזקות הדולר בסוף השבוע בשוקי ההון בעולם. השקל ייסוף באופן סימלי לעומת סל המטבעות. המדד הנמוך מהצפוי שפורסם שלשום עודד את הציבור להרחיב את השקעותיו במניות החופשיות. בהתאם למגמה זו הופיעו אתמול ביקושים בכל ענפי המסחר בשוק המניות, ואלה סופקו בעליות שערים. המדד הנמוך הביא לירידת הריבית על פקדונות ג'מבו שקליים, בשיעור של 1–2 אחוזים. הריבית על פקדונות כאלה נעה כיום בין 19–20 אחוז. בנק ישראל גייס אתמול 40 מיליון שקל באמצעות שתי סדרות אג"ח.

עורך את העמוד: בועז שפירא

...אגף התנועה של טולמנ'ס, שמח לבשר לך על שרות חדש נוסח חו"ל: שרות חניה אישי — VALET PARKING, לכל הקונה בטולמנ'ס תל־אביב. זהו שלב נוסף במסגרת מדיניות החברה להרחיב ולשפר את השרות ללקוח, ע"ח תקציב הפרסום. במקום להסתובב מסביב לככר המדינה או באיזור, בחיפוש נואש אחר חניה, בוא עם מכוניתך עד פתח חנות טולמנ'ס, השאר את המפתחות בפנים ואיש השרות של חב' VALET PARKING יקח אותה למקום חניה שמור. עם גמר קניותך, תובא מכוניתך חזרה ותימסר לשותך, ללא תשלום כמובן. במידה ותמצא אותו יעיל ונוח, נשמח להופכו לשרות קבע גם בשנת 88. סע לשלום לטולמנ'ס והשאר את המפתחות בפנים...

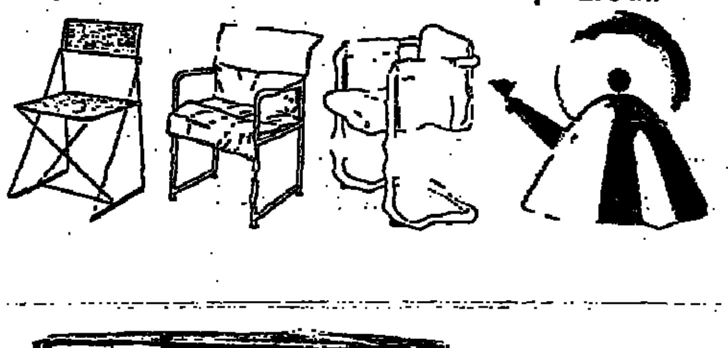

טולמנ'ס ת"א, ככר המדינה 72.

טולמנ'ס

هكذا من الاصل

صكرا عن الاصل

ראיתי שמעתי

צמרת ההנהגה: תוכנית הנסיעות

כידוע, יעדרו ראש הממשלה וממלא מקומו בשבוע הקרוב מהארץ ואילו נשיא המדינה, חיים הרצוג, כבר אתמול בביקור בארה"ב. מתברר כי בעוד פחות מחודש, ייעדרו כל השלושה מהארץ באותה תקופה. הנשיא הרצוג ייצא לביקור ממלכתי בבריטניה ויתארח אצל המלכה; ראש הממשלה, יצחק שמיר, יבקר באיטליה (אם עד אז ייפתר שם המשבר הממשלתי) וממלא מקומו, שר החוץ שמעון פרס, יבקר בארה"ב ובברזיל. כיוון שבשבוע הקרוב ימלא סגן ראש הממשלה, דוד לוי, את מקומו של שמיר, מעניין יהיה להיווכח אם שמיר יציע שבפעם הבאה יחליף אותו סגנו, יצחק נבון, איש מפלגת העבודה.

* * *

הורים שהסיעו עצמם אמש לקדם את פני הנשיא, יתייצבו מחר בשעת לילה מאוחרת ללחוץ את ידו של ראש הממשלה, היוצא לארה"ב. למחרת בבוקר, ייצא פרס בדרכו לבריסל, פאריס ולונדון. "חורים" בסדר יומו של פרס בפאריס במהלך סוף השבוע יוקדשו בודאי את הכתבים בבירה הצרפתית שיחפשו גם את המלך חוסיין באותן שעות בעיר.

א. לב

ארנסט יפת מנסה להתפשר עם בל"ל

היו"ר לשעבר של בנק לאומי, ארנסט יפת, מגשש לאחרונה בדבר האפשרות להגיע לפשרה עם בנק לאומי. זאת בעקבות התביעה המשפטית שהגיש נגדו הבנק להחזרת פיצויים ופנסיה שקיבל ואשר גרמו לסערה הבנקאית הגדולה ביותר בארץ. מאז הסערה, מתגורר יפת בניו יורק ונמנע מלחזור לישראל.

יפת בדק בעזרת מקורביו ויועציו המשפטיים אם יסכים בנק לאומי להגיע להסדר שימנע את הדיון המשפטי. צמרת הבנק נפגשה השבוע לדיון סודי בדבר הצעותיו של יפת, אך בשלב זה טרם התקבלה כל החלטה.

אריה לביא

ערבים בעיריית ירושלים? אין מניעה

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הצהיר אתמול במסיבת עיתונאים בפאריס, כי לדעתו "אין שום מניעה" שתושבים ערבים יתפסו מקומות במועצת עיריית ירושלים, לאחר הבחירות העירוניות של שנת 1988. "ערבים רבים מצביעים בבחירות המוניציפליות של ירושלים, אולם הם אינם מציגים את מועמדותם, מחשש מפני מעשי נקמה", הסביר קולק. הוא הציע בהקשר זה כי פלשתינאים המבקשים להציג את מועמדותם, יצרפו הצהרה, בה ידגישו כי "אינם מכירים בסיפוח מזרח ירושלים" למדינת ישראל.

דבריו של קולק באו בעקבות הבהרתו של חנא סניורה בקיץ שעבר, אשר הביע את רצונו להיות מועמד לחבר בעיריית ירושלים.

קולק ערך ביקור קצר בפאריס על פי הזמנת ויצ"ו. במהלך הביקור הוא נפגש עם ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, וכן השתתף במופע פאר במגמה לאסוף כספים להקמת מעון לילדים קשי־יום בירושלים.

ע"צ

ה"דולפין" שירד מירושלים

"דולפין ים", מסעדת דגים בעלת מוניטין של 20 שנה בירושלים המזרחית, פתחה אמש סניף תל אביבי. ידיד ירדן ושרגא רוזנצוויג, בעלי המסעדה הירושלמית הם גם בעלי המסעדה בתל אביב.

המסעדה הירושלמית ידעה במרוצת השנים לא מעט התנכלויות מצד גורמים קיצוניים (ערביים). פעמים אחדות הונחו בה מצצות כדי להשביתה ולגרום להוצאתה ממזרח ירושלים. אך נאמנותם של סועדים ערביים ויהודים כאחד עזרה למסעדה לתפקד מיד לאחר כל פיצוץ.

נוהגים להסב שם, זה לצד זה, אנשי חברה ערבים ויהודים, בעלי עסקים גדולים ביהודה ובשומרון, בעלי עיתונים ערבים וישראליים, חברי כנסת וקצינים בכירים.

אמש עשו זאת בתל אביב תא"ל בנימין בן אליעזר, הח"כ דן תיכון וח"כ יהושע מצא לצד יו"ר מועצת עיריית רמאללה ויו"ר מועצת עיריית בית לחם.

אנתוני קווין בסטראדיוואריוס

השחקן הוותיק אנתוני קווין (72), הגיע לקרמונה שבאיטליה, כדי להסריט את חייו של בונה הכינורות הגדול, אנטוניו סטראדיוואריוס, במלאת 250 שנה למותו. קווין ("זורבה היווני"), סבור שגם סטראדיוואריוס היה סומך את ידיו על כך שהוא יגלם את דמותו.

אנתוני קווין: כינור ראשון

קווין הצליח לשבץ בסרט שלושה מבין שמונה ילדיו, פרנצ'סקו (24), דניאל (23) ולורנצו (21). לדברי מפיק הסרט, קלאודיו מנציני, בכל אחד מהבנים יש משהו מקווין, אבל אף אחד מהם אינו אנתוני קווין שלם.

אסטריד לינדגרין בת 80

בשבת מלאו שמונים שנה לסופרת השוודית אסטריד לינדגרין ("בילבי"). ספרי הילדים שלה הפכו אותה לסופרת השוודית המפורסמת ביותר בעולם. כמאה הוצאות, לינדגרין סרבה בעקשנות להיות מועמדת לזכיה בפרס נובל לספרות. הם שוכתה בפרסים אחרים ובתואר כבוד רבים.

לקראת יום הולדתה ה־80, תתקיים בכמה ערים בעולם הצגת בכורה עולמית של סרט המבוסס על ספרה "מיו מיו שלי". הסרט, בתקציב של 10 מליון דולר, צולם בסקוטלנד, בשוודיה ובבריה"מ. גיבור הסרט הוא נער יתום החולם להסתלק מאפרוריות עולמו אל עולם דמיונות בו הוא הופך להיות בן מלך.

עוד בטרם השלמה הפקת הסרט הוא נמכר מראש למדינות רבות בעולם.

אליהו זהבי
קופנהאגן

בעריכת עירית רוזנבלום

שווי הפנסיה שקיבל ישראל רויך מבל"ל מגיע ל־2.2 מיליון דולר

פירסום ראשון: נוסח הסכם הפנסיה בין רויך לבין בנק לאומי

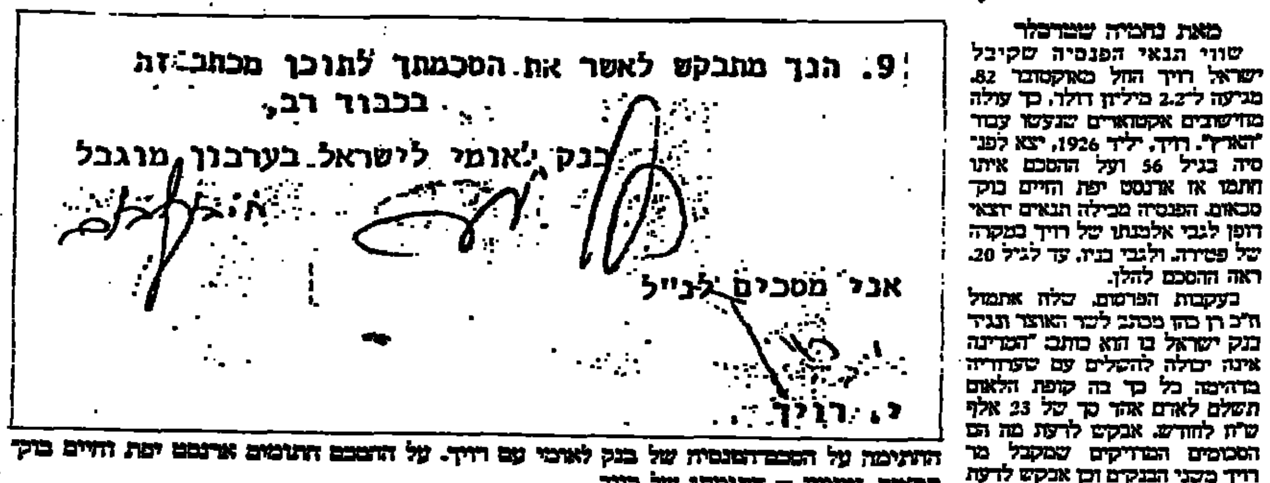

9. הנך מתבקש לאשר את הסכמתך לתוכן מכתב זה.
בכבוד רב,
בנק לאומי לישראל בערבון מוגבל
אני מסכים לנ"ל
י. רויך

החתימה על הסכם־הפנסיה של בנק לאומי עם רויך. על ההסכם חתומים ארנסט יפת וחיים בוקסבאום, ומימין — חתימתו של רויך.

מאת נחמיה שטרסלר

שווי תנאי הפנסיה שקיבל ישראל רויך החל מאוקטובר 82 מגיעה ל־2.2 מיליון דולר. כך עולה מחישובים אקטוארים שנעשו עבור "הארץ". רויך, יליד 1926, יצא לפנסיה בגיל 56 ועל ההסכם איתו חתמו אז ארנסט יפת וחיים בוקסבאום. הפנסיה מכילה תנאים יוצאי דופן לגבי אלמנתו של רויך במקרה של פטירה, ולגבי בניו, עד לגיל 20. ראה ההסכם להלן.

בעקבות הפרסום, שלח אתמול ח"כ רן כהן מכתב לשר האוצר ונגיד בנק ישראל בו הוא כותב: "המדינה אינה יכולה להשלים עם שערוריה בוטה כל כך בה קופת הלאום תשלם לאדם אחד כך של 23 אלף ש"ח לחודש. אבקש לדעת מה הם הסכומים המדוייקים שמקבל מר רויך מבנקי הבנקים וכן אבקש לדעת מה בדעתכם לעשות כדי להפסיק המשך התשלומים על חשבון הציבור הישראלי".

ברצוני לבקשכם לתבוע מהנהלת בל"ל להעביר לידי הפיקוח על הבנקים מלוא האינפורמציה על ההטבות והעסקאות שעדיין יש לבנק עם בכירים לשעבר וכן לחשוף מלוא עלות ההסכמים הללו לקופת הבנק. אודה לכם מאוד אם אוכל לקבל הפרטים המדוייקים עם ציון שמותיהם המפורטים של הבכירים והטבותיהם".

ההסכם עם רויך

להלן ההסכם בין רויך לבין בנק לאומי מה־21.1.83:

לכבוד
מר ישראל רויך
כאן

מר רויך הנכבד

ברצוננו לסכם את התנאים שיחולו על הפנסיה שתשולם לך מהבנק:

1. מיום 1 באוקטובר 1982, ישלם לך הבנק, לכל ימי חייך, פנסיה חודשית בסכום של 233,334 שקל.

2. הפנסיה תשלם כל שלושה חודשים מראש והיא תהיה צמודה למדד יוקר המחיה של חודש אוגוסט 1982 (518.0 נקודות).

3. במקרה של פטירתך, ישלם הבנק לאלמנתך במשך כל ימי חייה, ובכפוף לנאמר להלן, פנסיה חודשית בשיעור של 70% (שבעים) מהסכומים שהיו מגיעים לך לפי האמור לעיל.

4. למרות האמור לעיל הרי במקרה של פטירתך לפני שהצעיר בין ילדיך הגיע לגיל 20, ישלם הבנק לאלמנתך, עד הגיע הצעיר בין ילדיך לגיל 20, פנסיה חודשית במלוא הסכומים הנקובים בסעיפים 1 ו־2 לעיל.

5. במקרה של פטירתך ופטירת אשתך, ישלם הבנק לכל אחד מילדיך שטרם הגיע לגיל 20, פנסיה חודשית בסכום של 66,667 שקל בתנאי הצמדה בהתאם לסעיף 2 לעיל.

6. כאלמנתך הרשאית לקבל פנסיה לפי תנאי מכתב זה, תחשב רק רעייתך הנשואה לך כיום.

7. אם וכאשר יחולו שינויים במדדי השכר של המנהלים הכלליים המשותפים של הבנק, לצורך תשלום פנסיה, יחול גם שינוי בסכום הפנסיה החודשית האמור בסעיף 1 לעיל. בעת קביעת הסכום החדש יובא בחשבון כי הבסיס לסכום הפנסיה שנקבע כיום הינו גבוה יותר מזה המתחייב מסכום המשכורת ששולם לך ערב פרישתך מהעבודה.

8. הנך מתחייב כי במשך תקופה של שתי שנים מיום 1 באוקטובר 1982, לא תהיה שותף, חבר דירקטוריון, מנהל, וכן לא תועסק כשכיר, במוסדות בנקאיים ובשלוחותיהם של המוסדות הנכללים כיום על קבוצה א' וקבוצה ב' ברשימת המוסדות הבנקאים בפיקוח המפקח על הבנקים.

9. הנך מתבקש לאשר את הסכמתך לתוכן מכתב זה על העתק המכתב המצורף.

בכבוד רב,
בנק לאומי לישראל בערבון מוגבל
ארנסט יפת חיים בוקסבאום

אני מסכים לנ"ל
ישראל רויך

שמיר — הלילה לארה"ב; קיבל אגרת ממובארק הדוחק לקדם תנופת השלום

העמדה שיציג שמיר בפגישותיו בגנות ועידה בינ"ל עלולה לסתום כליל את הגולל על המו"מ בין המעצמות לקראת כינוס הוועידה בתקופת ממשל רייגן בארה"ב וממשלת האחדות בישראל

מאת עקיבא אלדר

ערב צאתו של ראש הממשלה לארה"ב הלילה, אומר מקור בכיר בירושלים, כי קטנים מאד הסיכויים, שהוועידה הבינלאומית תהיה כלולה בסדר היום של הפיסגה בין הנשיא רונלד רייגן למזכיר מיכאל גורבצ'וב.

העמדה שיציג יצחק שמיר בפגישותיו עם ראשי הממשל, בגנות הוועידה הבינלאומית, עלולה לסתום כליל את הגולל על המו"מ בין המעצמות לקראת כינוס הוועידה, בתקופת ממשל רייגן בארה"ב וממשלת האחדות בישראל.

בירושלים מצפים עדיין לדיווח, בעקבות שיחות הכנה של סגן השר מייקל ארמקוסט עם עמיתו הסובייטי יולי וורונצוב, הדנים בסדר היום של הפיסגה בנושא הסיכסוכים האיזוריים. אולם, נראה בעליל כי הוועידה הבינלאומית תתפוש את אחד המקומות האחרונים בסדר היום של הפיסגה — אחרי נושא הטילים, זכויות האדם, אפגניסטאן והמפרץ הפרסי.

תגובות חיוביות

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, ששב אתמול מביקור בארה"ב, שמע שם מפי שר ההגנה החדש פרנק קרלוצ'י וראשי המועצה לביטחון לאומי תגובות חיוביות על הפיסגה ברבת־עמון. לדעתם, הפיסגה תרמה למעמדן של המדינות הערביות המתונות, בעיקר לירדן ולמצרים, וכן השאירה מקום להמשך תהליך השלום. למרות זאת, אין תולים בממשל תקוות רבות, כי בריה"מ תיאות למלא אחר התנאים של ישראל לשיתופה בוועידה, ובעיקר אחר דרישתו של שמיר, להכריז על זכותם של כל היהודים לשוב למולדתם־ישראל.

נודע, כי הנשיא מובארק שיגר איגרת לראש הממשלה יצחק שמיר, במענה לאיגרת ברכה שקיבל ממנו לרגל בחירתו מחדש לנשיא. באיגרתו קורא מובארק, להמשיך בתנופת תהליך השלום, ודוחק בשמיר שלא להחמיץ את ההזדמנות לכנס ועידה בינלאומית שתוביל למו"מ ישיר.

הוקפאו המגעים ברשות השידור; האוצר מתנגד עקרונית לבוררות — אך בודק

כתב הטלוויזיה גיורא צור תובע פיצויים של 10 אלפים שקל וביטול פיטוריו

מאת לילי גלילי

משרד האוצר בודק משפטית את תביעת העיתונאים של רשות השידור לקיום בוררות חובה. האיגוד הארצי של העיתונאים הציע שלשום להעביר את הסכסוך המתמשך לבוררות כלכלית מיוחדת, הליך אשר לדעתם ניתן לזמן גם בהתנגדות של הצד השני לסכסוך. בהנהלת רשות השידור ממתינים להנחיות שרי האוצר והחינוך בענין זה, אך מעריכים כי האוצר יעכב את תשובתו ככל האפשר. לאור התנגדותו העקרונית לקיום בוררות בסכסוכים מסוג זה. גם קיומם של סכסוכים חדשים במשק עם הרופאים והאחיות, פועל עתה לרעת עובדי רשות השידור. גורמים באוצר התבטאו כבר אתמול כי "יש עתה בעיות חמורות יותר מרשות השידור". בינתיים, הוקפאו גם המגעים בין העובדים להנהלת רשות השידור, ובשלב זה לא נקבעו כל פגישות נוספות בין הצדדים.

דיון על הערוץ השני

מחר יפגשו שר התקשורת, גד יעקבי, סגן השר רוני מילוא, וח"כ פנחס גולדשטיין לפגישה נוספת, בנסיון לקדם את חקיקתו של חוק הערוץ השני. הפעילות סביב החוק הוקפאה בינתיים, בעצר מחאה של המערך על מחבת שנוקט הליכוד בענין החוק לביטול מליאת רשות השידור והרחבת הועד המנהל. בשלב זה, נותרו עדיין סעיפים בעייתיים בניסוח הצעת החוק הפרטית, כמו המפתח לאיוש המועצה ופיצוי לעיתונות היומית, אשר לו מתנגדים כמה מחברי הועדה לענין חוק הערוץ השני.

בתביעה לבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע, יבקש היום הכתב המזרח של הטלוויזיה, גיורא צור, לבטל את פיטוריו מרשות השידור ולשלם פיצויים בסך 10 אלפים שקל, שהם שכרו עד תום חוזה העסקתו המקורי במארס 89 בתוספת פיצויי הלנה. בכתב התביעה המגישו בשם עו"ד מיכל שקד, יטען צור, כי "פיטוריו נעשו שלא כדין ובניגוד לחוק, הם בטלים ומבוטלים". בכתב התביעה נטען, כי "נעוך לנתבע בית דין" מבוזק, וכי השיקולים שבסוד הפיטורים הם "שיקולים זרים", שמקורם בכך שהתלונה באה מצד מפלגה פוליטית. כזכור, התלונן יו"ר הליכוד בשדרות על העדפה שנותן צור כביכול בכתבותיו לראש מועצת שדרות מטעם המערך, עמיר פרץ. פיטוריו של צור מהטלוויזיה, הם אחת העילות לשביתה המתמשכת ברשות השידור, הנכנסת מחר לשבוע השביעי.

רייגן אמר: העלאות מיסים הן צעד מוטעה — ועליית הדולר נבלמה

מדד דאו ג'ונס עלה ב־14 נקודות • עליות בבורסות בעולם

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ") בתום יום מסחר פעיל ומלווה בתנודות, ננעלה אמש הבורסה בניו־יורק, כאשר מדד דאו ג'ונס מראה על 14 נקודות והמדד הכללי 1949 נקודות. אתמול נסחרו 161 מיליון מניות ובמחירי רוב המניות התעשייתיות חלה עלייה.

בתחילת היום הסתמנה עלייה בשערים, כתוצאה מהידיעות על עליות בבורסות לונדון וטוקיו. בשעות אחר הצהריים המוקדמות, צנחו השערים בשלוש נקודות, אך סמוך לנעילת הבורסה חלה שוב עלייה. התנודות אתמול הוסברו בהערכות סותרות על הסיכויים להסכם קרוב בין הממשל לקונגרס, על קיצוצים בתקציב הפדראלי.

כלכלנים ומומחים ציינו אתמול במלאות חודש ל"יום שני השחור" והכבוד הגדול הביעו דעה כי ההערכות הפסימיות שליוו את המפולת ב־19 לאוקטובר, היו מוגזמות וכי ההשלכות הצפויות לכלכלה ולמשק בארה"ב כתוצאה מאותה מפולת, אינן כה חמורות כפי שניבאו תחילה.

מומחים בוול־סטריט אמרו אתמול כי יש לצפות להאטה מסויימת בכלכלה, אך לא למיתון משמעותי. הוול־סטריט ג'ורנל מצטט פרשנים שאמרו כי יש לצפות לעלייה בשערי המניות במשך ששת החודשים הבאים, בשיעור של 250 נקודות. ה"ניו־יורק טיימס" אמר אתמול כי בחנויות פאר ואולמי תצוגה של מכוניות מיובאות, אין סימנים להאטה או לאיפוק מצד הצרכנים ונרשמה תנועת קונים ערה. חנות הפאר לתכשיטים בניו־יורק "טיפאני" הודיעה כי ברבעון האחרון, הכולל את חודש אוקטובר, נרשמה עלייה של 26 אחוז במכירות. מומחים אמרו כי בחודש שעבר, מאז המפולת, הבורסה שיקמה את עצמה בצורה משמעותית.

התאוששות נבלמה

בלונדון (ע"ד), התאוששות הדולר במערב אירופה נבלמה אתמול לאחר שרייגן הבהיר כי העלאת מיסים תהיה שגיאה. לפני הצהריים עלו הדולר ושערי המניות במערב אירופה ובאסיה במידה ניכרת. אולם דקות אחדות לפני תום יום המסחר באירופה, אמר רייגן: "העלאות מיסים הן צעד מוטעה". כתוצאה מכך הדולר מיד הפסיד שלושה רבעי פניג וכמעט חצי ין, ועם נעילת המסחר בלונדון הועמד על 1.7070 מארקים ו־136.55 ין. אולם שערים אלו עדיין היו גבוהים מן השערים ביום ששי.

"אם רייגן מסרב להיות גמיש בשאלת המיסים, הרי אין פתרון לגרעון התקציבי, והדולר ייאלץ להמשיך ולרדת", אמר סוחר בלונדון. שעות ספורות קודם לכן נתן שר האוצר המערב גרמני, גרהרד שטולטנברג, עידוד לשווקים באירופה, באומרו כי ממשלתו עשויה להעניק זריקת עידוד מיוחדת לכלכלה המערב גרמנית. רוב השווקים האירופאיים וכל הבורסות באסיה, ננעלו לפני שרייגן דיבר על המיסים.

גם בורסת טוקיו, ננעלה לפני דברי רייגן על המיסים, בעלייה של 0.7 אחוז. מדד ניקיי עלה ב־176 נקודות ועמד על 22,615 נקודות. בפרנקפורט עלה מדד קומרצבנק ב־25.5 נקודות, כלומר 1.8 אחוז. בפאריס עלה המדד ב־5 אחוזים, תוך מחזור קטן. המניות בבורסת ציריך עלו ב־2.8 אחוזים, ואילו המדד במילאנו עלה בשני אחוזים.

שיחת היום / אורית גלילי

עם: דניאלה וייס, מזכירת "גוש אמונים"
על: פרישת רפאל איתן מ"התחיה"

זו ילדותיות פוליטית שנכשלו בה גדולים מרפול

אחת הסיבות לעזיבתו של רפול את סיעת התחיה הן "התפגנות והפרות הסדר" של גוש אמונים". את תשובתו שזה מופנה אליך?

דבריו לא מופנים כלפי אישית, משום שאילו חשב כך, לא היה לוחץ לי את היד כל פעם שאנחנו נפגשים. יש הרבה המימות בקשר שבינינו אף כי בירור עניינים יסודי ומעמיק מעולם לא היה בינינו. הוא מכיר אותי מספיק מקרוב כדי לדעת שבאופן מנטאלי ופיסי אינני בנויה כמפירת חוק וסדר.

ואולי רפול כבר לא במוזה בנטיות דרכמכם?

רפול מעריץ גדול של ההתיישבות ביהודה ושומרון והאוהיה בתה. הוא יודע טוב כמוני שוועידה בינלאומית ואוטונומיה מסוכנים לארץ ישראל השלמה. חוט השדרה האידיאולוגי שלו הוא אי־התפשרות על חלקים בארץ ישראל, הנשמה על ידי התיישבות חינוך לערכים ואמונה בציונות. כל אלה הם ערכי התחיה.

בכל אופן הוא מדבר על אפשרות להצטרף לליכוד, שותפם על המבמי קבם דיוויד?

הוא לא יהודי במובנה הלאומי שהיו לו מחשבות, שכדי להכריע בנושא ארץ ישראל צריך ללכת במחנה לאומי רחב מאוד. גאולה כהן העלתה רעיון כזה בזמנו, להקים מוצה שיורכב מהליכוד, התחיה והמפד"ל ואז תהיה חזית אחת שתכריע את המערך ותיקבע בנושא מוחזי כמו אי־החזרת שטחים.

רפול מוקף אנשים שהתחילו את דרכם בתנועת העבודה, אולי הוא שוקל גם הצטרפות למערך?

תפנית אידיאולוגית היא דבר טוב בפילוסופיה אבל זה לא טוב אם זה מיושם לדרך הציונית. רפול לא יתפשר בנושאי ארץ ישראל ולהערכתי לא יעשה תפנית. אם יתעשת, יבין שלא כדאי לו לעשות את הטעויות שעשו לפניו בן־גוריון, דיין ושרון — כל אותם מטאורים שהסתמכו על כוחם העצמאי ולא התגוננו. זו ילדותיות פוליטית שנכשלו בה גדולים מרפול.

מה גרם להתערבותך לחוסים המוסיים שהיו בין גאולה לרפול?

גאולה סנטימנטלית. רפול הוא אמנם משורר — אבל הכי פרוזאי שאני מכירה. הם בעלי אופי שונה, היא יותר אינטלקטואלית והוא יותר אינטואיטיבי. רפול יכול עוד לתרום הרבה למדינה — הוא כאריסמטי, חזק בחינוך ובהשפעה על נוער, ולכן הוא צריך כדי להגן על שלמות הארץ שעכשיו מאויימת יותר מתמיד.

כמה מנדטים את מעריכה יהיו לתחיה בבחירות?

ששה.

וכמה יהיו לרפול אם ילך לבד?

אחד.

מספר הפרות סדר בגדה ב־1987 — כבר כמעט כפול בהשוואה לכל 86

השר בר לב: מניעת יציאת פועלים לעבודה בבוקר שלמחרת תקרית כגון השלכת בקבוק תבערה היא אמצעי יעיל להפסקת הפרות הסדר

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

מספר התקריות של הפרות סדר בגדה המערבית עלה מאז תחילת שנה זו כמעט כפליים בהשוואה לכל שנת 1986. מנתונים של מפקדת כוחות משמר הגבול ביהודה ושומרון, שנמסרו אתמול במהלך סיור של שר המשטרה, חיים ברלב, באיזור, עולה כי גם מספר האזרחים היהודיים והתושבים הערביים שנפצעו במהלך התקריות אלימות בגדה, הוכפל.

שר המשטרה, שהיה אתמול אורח מפקדת משמר הגבול ביו"ש, סקר תצוגה של אמצעים לפיזור הפגנות, וסייר בכמה מוקדי מהומות בגדה, ביניהם אזורים בסביבת טולכרם וקלקיליה, אלפי מנשה, אוניברסיטת בירזית והמכללה האיסלמית בחברון. [illegible]

[illegible]זון. ליד ג'ילזון הציע השר ברלב למנוע יציאת פועלים לעבודה בבוקר שלמחרת תקרית כגון השלכת בקבוק תבערה. הוא אמר כי צעדים מעין אלה יהיו, להערכתו, אמצעי יעיל להפסקת התופעה של הפרות סדר במקום.

בסיום סיורו, במטה משמר הגבול ברמאללה, הפתיעו אנשי מג"ב את השר ברלב וחגגו את יום הולדתו בעוגה שעליה התנוססו 63 נרות, כמניין שנותיו.

תביעה בגדה: להפסיק את הענישה הקולקטיבית; יש לפתוח את האוניברסיטאות

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

ראשי האוניברסיטאות בגדה המערבית דורשים להפסיק לאלתר את הצעדים הננקטים נגד האוניברסיטאות, ולפתוח את אוניברסיטת ביר־זית, שנסגרה למשך שלושה חודשים בעקבות הפגנת סטודנטים בקמפוס. הם האשימו את צה"ל בהריגת הסטודנט איסחאק אבו־סרור שנורה במהלך ההפגנה, ואמרו כי השימוש ברובה צלפים, והעובדה שהסטודנט נורה בראשו, מצביעים על כוונה להרוג.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה במזרח־ירושלים ביוזמת המועצה להשכלה גבוהה בשטחים, אמר יו"ר המועצה, איסמאעיל סוויז, כי הצעדים הננקטים נגד האוניברסיטאות בגדה, כ"חלק ממסכת הצעדים לשלילת זכויותיהם הלאומיות של הפלשתינאים", אינם ראויים למדינה המתיימרת להיות דמוקראטית, "הם דומים למדיניות הממשל בדרום אפריקה". לדבריו, המדיניות הישראלית בשטחים מתנהלת לפי "חוקי הג'ונגל". "ישראל יצרה מפלצת, ולאחר שהמפלצת נוצרה, קשה להכא אותה", אמר סוויז.

סגן נשיא אוניברסיטת ביר־זית, גאבי ברמקי, הגדיר את ההחלטה לסגור את הקמפוס ל־3 חודשים "החלטה זדונית". הוא הוקיע את חוסר הצדק שבענישה קולקטיבית, ואמר כי העול מתחזק לנוכח הריגת הסטודנט במהלך ההפגנה.

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052-574423

קבלת
מודעות
משפחתיות
03-738707
03-735588 — 9

אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	10	גשם קל	—	—
אתונה	15	20	גשם	13	20
בוקרשט	9	13	גשם קל	—	—
בריסל	7	13	גשם	—	—
וינה	5	9	מע"ח	2	9
ז'נבה	9	14	גשם	3	10
לונדון	8	11	מעונן	11	14
ליסבון	14	18	מע"ח	9	18
מדריד	1	12	מע"ח	0	12
ניו־יורק	6	14	מע"ח	6	14
פאריס	8	12	מע"ח	9	15
פרנקפורט	7	12	גשם	6	8
ציריך	7	15	גשם	—	—
קהיר	12	28	מע"ח	18	28
קופנהאגן	7	10	גשם	6	7
רומא	8	15	מע"ח	11	16
שטוקהולם	5	9	גשם	-2	6

EL AL אל על

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב/686/87

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר זאב רוזן הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס ברחוב אידלסון בירושלים והיינו: הקלה בשטחי הבניה בשעור של 8.50 מ"ר תוספת לדירה קיימת. את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבוע ימים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תושבי גוש קטיף

(סוף מעמוד 1)

כלפי תושבים שהיו עצורים בחשד הריגתה של הנערה מדיר־אל־בלח. המתנחלים שוחררו בינתיים מהמעצר משום שהחשדות נגדם קלושים. לפיכך הוחלט לדרוש מהאלוף "להפסיק מסקנות אישיות".

עוד הוחלט להגיש תביעת פיצויים נגד המורים הערבים שהגישו עדות במשטרה נגד המתנחלים.

החלטה נוספת: לפעול בקרב חברי הכנסת של המפד"ל כדי שיגישו שאילתות בנושא הביטחון ברצועת עזה ובנושא אלוף פיקוד הדרום.

(עתי"ם/ע"מ). דובר משרד הבטחון הודיע אמש, כי שר הבטחון הביע אמון מלא בשיקוליו, החלטותיו ודבריו של אלוף פיקוד הדרום. שר הבטחון סבור כי דרישת המתיישבים הינה עזות מצח וחוצפה. שר הבטחון — נאמר בהודעה — יימנע מלקיים פגישות כלשהן עם נציגי המתיישבים במועצה האזורית חוף־עזה, אלא אם כן יוחזרו בהם מדבריהם הבלע ויתנצלו בפני אלוף פיקוד הדרום.

ההודעה מוסיפה: הבטחון ברצועת עזה הופקד בידי צה"ל והוא אשר ישליט חוק, סדר ובטחון לאוכלוסיה הערבית והיהודית כאחד.

פרס "גונקור" הוענק בצרפת לסופר המרוקאי טאהר בן־ג'לון

מאת יואב טוקר

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). הפרס הספרותי היוקרתי של צרפת, "גונקור", הוענק אתמול לסופר המרוקאי, תושב צרפת, טאהר בן־ג'לון.

החלטת חבר השופטים הוצגה כהכרת כלל־יצירתו של ג'לון, באמצעות הענקת הפרס לרומאן האחרון שלו, "הלילה המקודש". הרומאן שהוסתר מגולל סיפור של בת למשפחה מרוקאית מסורתית, שעל רקע יומנו של אביה, "גדלה ומטופחת כבן", "כאחות המשפחה". לאחר פטירת האב, מאתר ה"בן" מחדש את יכולתו וזכותו להיות את חייה שלה, תוך עימותים עם יתר בני המשפחה.

במשך 15 השנים האחרונות פירסם ג'לון שורה ארוכה של יצירות סיפורת, שירה, משא ומתן אחרון והן "ילד החול", "הסופר הציבורי", "הגעלה בבדידויות", "על אף הזיכרון". ג'לון, בן 47, הוא יליד טאנג'ר שבמרוקו; זה שנים רבות הוא מתגורר, וזליפות, בצרפת ובמרוקו.

סגנו של שולץ ידון בטיסות ישירות ליהודים ממוסקווה

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ הורה לסגנו ג'ון וייטהאד שיצא אתמול למוסקווה להכיר שם את בקשתו של שר החוץ שמעון פרס, כי ברית המועצות תפתח במו"מ ישיר עם ישראל בנושא יציאת יהודים וטיסות ישירות לישראל.

בקשה זו הועברה בסוף השבוע שעבר באיגרת מיוחדת ששלח פרס לשולץ. אתמול הועבר לפרס מסר משולץ ובו צויין כי בקשתו נענתה בחיוב ובשיחות בנושא זכויות האדם שיקיים וייטהאד במוסקווה, הוא יעלה גם את בקשתו של פרס.

השבוע שיגר גם ראש הממשלה יצחק שמיר איגרת לשולץ באותו נושא ובה קריאה לארה"ב, לפעול אצל שלטונות ברית המועצות למימוש ההבטחות בדבר המדיניות הנדיבה של אשרות יציאה ליהודים, טיסות ישירות לישראל וכן הכרה בזכויות הלאומיות של היהודים.

איך תהפוך כל שקל שלך לחמישה שקלים ברכישת דירה.

■ "בטפחות תשואה לדיור" תוכל להפקיד כל סכום חד פעמי (החל מ־3,000 ש"ח) לתקופה של שנתיים וחצי, חמש או שמונה שנים.

■ הסכום יהיה צמוד במלואו למדד וישא ריבית עד 5% לשנה.

■ בתום שנה מיום ההפקדה תהיה זכאי למשכנתא בריבית מופחתת, המשכנתא גדולה פי ארבעה מסכום החסכון שלך* - כל שקל שלך יהפוך ל־5 שקלים ברכישת הדירה.

■ הזכות להלוואה שמורה לך מתום שנה ועד למועד משיכת כספי החסכון.

■ אם תחליט לא לרכוש דירה, אתה נהנה מתכנית חסכון טובה ביותר.

* עד למכסימום המותר (כיום 55,000 ש"ח) בכפוף לכללי בנק ישראל.
- המבצע לתקופה מוגבלת. הבנק רשאי להפסיק את המבצע בכל עת.

פתח תכנית חסכון "טפחות תשואה לדיור" ותזכה במשכנתא בריבית מופחתת.

בנק טפחות

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי אבינו אחי וסבנו היקר

שמואל פישמן

ההלויה תצא מביתו רח' אליהו עזר 5 קרית אתא
היום יום שלישי כ"ו חשון תשמ"ח 17/11/87 בשעה 15.00
לבית העלמין החדש בקרית אתא

אשתו: לוטי פישמן
בנו: אברהם פישמן וב"ב
בתו: ריקי פריד וב"ב
אחותו: הינדה
וכל בני המשפחה

באולם המליאה / עמוס בדרוד

פרס: האם עלינו לקדם עתה את השלום או לחכות לימות המשיח

בעקבות החלטות הפסגה הערבית ברבת עמון • אנשי מערך הדגישו שהפיסגה לא קבעה שיש להקים מדינה פלשתינית • מיכאל איתן (ליכוד): הכוונה היתה להוריד את חוסיין מהפרק כפרטנר לשלום • שריד: מרבת עמון יצאה הבשורה שהערבים אינם "שוברי הכלים"

הלילה לאחר חצות הגיע לישראל ד"ר מוסטפה חליל, מי שהיה ראש ממשלת מצרים. הוא בא לציין עשר שנים לביקורו של סאדאת. ובבואו אמר: "חידוש יחסי מצרים עם ארצות ערב מחזקות את ידה כנושאת הדגל של הצבא הלוחם למען השלום". בצילום: חליל נפגש בחיבוק עם עזר ויצמן בנתב"ג, לאחר חצות. (צילום: עוזי קרן)

מדינות ערב החליטו בפיסגה ברבת עמון, שהן מוכנות למשא ומתן ישיר עם ישראל, אחרי ועידה בינלאומית. דבר המתקרב לעמדת המערך המציע משא ומתן אחרי "פתיחה" בינלאומית — האם צריך לקדם את התהליך המדיני עכשיו או לחכות לימי המשיח? בשאלה רטורית זו, סיים אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, את הדיון בנקודה זו, שהיתה עילה לכמה הצעות לסדר היום.

פרס הסכים לדיון בנושא במליאה, במועד שיימצא מתאים על ידי נשיאות הכנסת. אולם, בקולות ח"כים מסיעתו ומסיעות השמאל, מצאו שנים מן המציעים, שהכנסת החליטה לא לדון בהצעותיהם: מיכאל איתן (ליכוד־חירות) ורפאל איתן, שביקש אתמול הכרה בתור סיעה עצמאית בשם "צומת". פרס בירך את איתן על בואו לתחיה עצמאית ולגאולה משלו (רמז לשמה של גאולה כהן, יריבתו העיקרית ב"התחיה").

פרס הרגיש, כי בפיסגה הערבית הוחלט שהוועידה הבינלאומית היא הדרך היחידה להסדר במזרח התיכון. בפיסגת פאס שקדמה לכך לפני כמה שנים, היתה הנוסחה, שיש להגיע למימוש זכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית, "בכל הדרכים".

היבט חשוב נוסף של החלטות הפיסגה היה, שלא נקבע כי יש להקים מדינה פלשתינית. גם הנשיא אסד וגם המלך חוסיין ראו שהחלטה כזאת לא תתקבל. את ההתנגדות בישראל לוועידה בינלאומית הגדיר פרס בתור "פחד ממפלצת שאינה, מלהנים שאי־אפשר להפעיל". מעולם לא קרה לישראל דבר בוועידה בינלאומית שלא רצתה בו.

פרס דיבר גם על ברית המועצות. ואמר כי לשם שיפור מעמדה בעולם, היא מוכנה לעשות דברים כמו לדבר בבימות, לשחרר מסורבי עליה, ועוד.

אולם כדי שיהיה "פיתרון ציוני" ליהודים שם, אין די שארה"ב תדבר אתה.

"דרושה הידברות ישירה עם בריה"מ"

ארה"ב יכולה לתבוע זכות יציאה, אך לא זכות־עליה לארץ. דרושה הידברות ישירה. בה אפשר יהיה אולי לשכנע את בריה"מ, שתחדל מן התעמולה האנטי־ישראלית, שבגללה נרתעים שיעור גדול מן היהודים, לבוא הנה. מותר לדבר עם הסובייטים, גם אם לא תהיה "סימפטיה", שכן בישראל אין רוצים שרוצים להגר לשם, ואין דרישה סובייטית לטיסות ישירות למוסד קווה כדי להטיסם. וכו"ב.

ביחס לממשל האמריקאי אמר, כי ספק אם אחרי רייגן יהיה ממשל כל כך ידידותי לישראל. בין ארה"ב לבין ישראל נחתם מיזכר בשעתו, כי האמריקאים לא יקיימו מו"מ עם אש"ף. זה מקוים עד היום, 15 שנה.

גם עכשיו אפשר לקבל מן האמריקאים מיזכר הבנה. מה תהיה עמדתם במקרה שוועידה בינלאומית תנסה לכפות דברים על ישראל או להגיע לפתרונות לא מוסכמים.

אך בישראל יש מי שחושש גם מכך, ואינו מוכן לתחיבה, מפני שעצם הרעיון של ועידה בינלאומית מפחיד. "בלי פתיחה בינלאומית, תהיו מוכנים לדבר ?" הוא קרא אל ספסלי חירות, ששלושה מבין יושביהם (יהושע מצא, עוזי לנדאו ומיכאל איתן) נכנסו לדבריו בלי הרף.

שמחה דיניץ (מערך) פתח את את הדיון, שהיה מוגדר מבחינה פורמאלית בתור הצעות לסדר היום. הוא אמר, שההחלטה כי מותר לחדש יחסים עם מצרים, היה נצחון גדול למדיניות השלום המצרית. ועידת הפסגה לא חסמה את הדרך להמשך התהליך המדיני. בניגוד לוועידת פאס, לא הזכירה את זכות הפלשתינאים למדינה. ובתרגום לאנגלית ולצרפתית של הודעת הפסגה, הושמט הקטע, שלאש"ף יש לתת ייצוג במעמד שווה בוועידה בינלאומית. "הוועידה כולה היתה בסימן של יישור עמדות מצד הקיצונים עם העמדות של המדינות המתונות", אמר.

יוסי שריד (רצ), אמר כי מרבת עמון יצאה הבשורה, שהערבים חדלו להיות "שוברי הכלים". הם דווקא כן משווקים ידם של בעלי התפישה המדינית היתה על העליונה בצורה ברורה ביותר, לעומת עמדת הקיצונים השואפים לסיים את הסכסוך במלחמה. גישה זו "הציגה את ישראל במערומיה". מדיניותה דורכת במקום, ואין לה רעיונות חדשים. לעומת זאת הדגימו הערבים, שהם מסוגלים להקים חזית. בנו תלוי אם זו תהיה חזית למלחמה או לשלום.

"הנהגה שתחמיץ את הרגע — תעמוד לדין ההיסטוריה"

יאיר צבן (מפ"ם) אמר, שהנהגה ישראלית אשר תחמיץ את הרגע ההיסטורי של חזרת מצרים לעולם הערבי בלי שפגעה בשלום עם ישראל – תעמוד לדינה של ההיסטוריה. העם הפלשתיני יצטרך לבחור את נציגיו למשא ומתן עם ישראל. ישראל לא תוכל להתפתל ולמצוא עוד נוסחאות חדשות. אלא בסופו של דבר תצטרך לתת מענה לקיומו הלאומי של העם הזה. הוא גם תקף את תפישת רבין — כפי שפורסמה — לגבי הקרבה הישראלית לאיראן. עם רעיונות כאלה לא ייתכן מהלך מדיני רציני, הוא אמר. (פרס לא התייחס לכך כלל, בדברי התשובה שלו).

מיכאל איתן (ליכוד - חרות) טען שהוועידה מקבלת את הסכם השלום עם מצרים לצורך המאבק לחיסול ישראל. הוועידה גם חזרה על כל ההחלטות של או"ם, לרבות זו מ־1947. בהחלטותיה היה די, כדי להוריד את חוסיין מתור פרטנר לשלום. כן דחתה את הרעיון לוועידה בינלאומית, כפי שהצטייר בדברי פרס, תוך דרישה שאש"ף יהיה בה שותף שהמערך לירדן. מדינות ערב אינן מעמידות איפוא בשלב הנוכחי, תנאים המאפשרים לפתוח במו"מ.

תופיק טובי (חד"ש), חזר בדבריו פעמים רבות על הנוסחה "הנציג הלגיטימי של העם הפלשתיני, שהוא אש"ף". השאיפה צריכה להיות להשכין שלום אתו. ועידת עמאן לא חרגה מניסוחים של ועידת פאס, הוא אמר. ואילו תשובת ישראל היא "אגרוף הברזל בשטחים".

רפאל איתן (צומת), אמר שכדי לעשות הערכת מצב יש להביא בחשבון גם את האפשרות הגרועה ביותר. חוזה, שהאיחוד הערבי בשעה זו נעשה כדי להגיע למלחמה בעתיד. זו דרושה אולי כדי להסיח את הדעת מן הנעשה במפרץ הפרסי. וזו האפשרות הסבירה יותר.

מומחה הולנדי: יש בעיית זיכרון אצל העדים שזיהו את דימיאניוק

(ע) תשובות העדים שנתבקשו לזהות את איוואן דמיאניוק מתמונות שהוצגו בפניהם, הראו שקיימת בעניין הזיהוי בעיה של זיכרון — אמר אתמול עד ההגנה, פרופ' ויליאם אלברט ואגנאר, במשפט דמיאניוק בירושלים.

העד הוצג על ידי הסניגור יורם שפטל כפרופסור לפסיכולוגיה באוניברסיטת ליידן בהולנד, שהתמחה בשאלות של גמישות־זיכרון, שכתב מחקרים בעניין זה, והופיע פעמים רבות כעד בבתי משפט, בשאלות זיכרון לזיהוי באנשים ואחרים, במצבים שונים.

העד מסר לבית המשפט, בתשובה לשאלת הסניגור, כי בדק תשע הודעות מתוך לבית־המשפט על זיהוי הנאשם והודיות בעניין הזיהוי בבית המשפט עצמו.

ד"ר ואגנאר הדגיש, שבמשפט דמיאניוק מדובר בעדים שראו את הנאשם תקופה ארוכה, לפעמים יותר משנה. לכן השאלה אם קיימת כאן בכלל בעיה של זכרון היא [illegible].

העד אמר, כי במחקר הפסיכולוגי בנושא דומה ידוע לו מקרה אחד בו נחקר זכרון של בוגרים בקשר לאנשים שגמרו ביחד אתם את בית הספר. במסדרי הזיהוי לפי תמונות שנערכו לנשאלים במחקר זה נתגלתה דייקנות עד 80 אחוז, שהיא דייקנות גבוהה ביותר, אפילו אחרי 50 שנים. וכך אפשר לומר שתקופת הזכרון הארוכה אולי איננה כל כך משפיעה על דייקנות הזכרון. אבל, הוסיף העד, זה היה רק מחקר־אחד והוא לא מייצג מצב בפניו אנחנו ניצבים במשפט זה.

העד אמר, כי "לא מצאתי במקרה הנוכחי כל אבן דנים בסיס הולם לפיו אוכל לקבוע שאין בעיית של זכרון בזיהויו של הנאשם.

העד אמר כי נעשו מחקרים בהם לא הופיע בכלל החשוד במעשה פשע במסדר זיהוי, ובכל זאת למעלה מ־50 אחוז של המוזהים הצביעו על מישהו במסדר, שלא היה לו כלל קשר לפשע.

הוא אמר כי בניסיון זה השתתפו 1700 אנשים, ומתוכם הצביעו 1000 על אנשים שהיה ידוע להם כי לא היה להם קשר לפשע.

הפסיכולוג ההולנדי הביא כמה הסברים לטעויות כאלה. למשל, כאשר עדים מייחסים חשיבות רבה להענשת עבריין, הם נוטים להצביע על מישהו במסדר על אף שאין להם בטחון מלא. בדרך זו עשויים לנהוג קרבנות אונס או קרבנות פשעי מלחמה.

אפשרות אחרת היא שאומרים לעדים שהתמונה של הנאשם נמצאת במסדרי התמונות ועליהם רק למצוא אותו ואז יש נטיה אצל המוזהים להצביע על אחת התמונות שלפניהם.

יש להזהיר המוזהים

העד אמר כי יש להזהיר תמיד אנשים הבאים לזהות נאשמים כי ייתכן והנאשם איננו במסדר או שתמונתו איננה בתמונות המוצגות לפניו ואז הוא ייזהר יותר.

העד דיבר על הטיה (דעה קדומה) סטאטיסטית המביאה אף היא לטעויות ומנה מספר גורמים המביאים להטיה כזו.

ייתכן ומציגים בפני העד תמונה רק של אדם אחד שנמצא חשוד. והעד רואים בכלל בצורה אחרת ואז נוטה הנבדק להתמקד בתמונת החשוד.

טעות אחרת נגרמת כאשר מספר המוזהים קטן. אם זה רק אחד, הוא החשוד עצמו, אז ודאי שהטעות תהיה גדולה. רבים עלולים להצביע עליו כמבצע הפשע ללא סיבה. ככל שיגדל מספר המשתתפים במסדר האבחנה יהיה יותר קשה הדיוק יהיה יותר גבוה, אמר העד.

העד הביא דוגמה נוספת הנוגעת למה שמאמינים אנשים. יש סבורים שמבצעי פשע נראים בצורה מיוחדת. ואם מראים להם דמות של אדם הנראה להם כמסוגל לבצע פשע, הם עלולים להצביע עליו בין אם ביצע פשע או לא. גורם נוסף, לדעת העד, היא צורת השאלות שמציגים החוקרים המבצעים את המסדר.

העד אמר כי אין מחקרים על זכרון ביוגראפי המשתרע על תקופה ארוכה, כמו עד 35 שנים. הוא אמר כי "יש לנו מחקרים על זכרון ביוגראפי של עד 6־8 שנים ולא יותר.

העד הוסיף כי גם בתקופה הקצרה הזו, העד או הנאשם, עשויים לטעות בקשר לעניינים מרכזיים ביותר בחייהם.

עריכת העמוד: [illegible]

ועדות ובסיעות / דן מרגלית

"התחיה" תסרב להעניק לאיתן תקציב המובטח לסיעה עצמאית

גאולה כהן: אין להעלות על הדעת נדיבות כזאת מצדנו

ח"כ רפאל איתן (צומת) ביקש אתמול להכיר בו כסיעה עצמאית בכנסת, לאחר שפרש מן התחיה. כפי הנראה לא תיאות סיעת התחיה להעניק לאיתן את התקציב המובטח לכל סיעה עצמאית שנבחרה לכנסת, וקרוב לוודאי שתתנגד גם להכיר בו כסיעה עצמאית. ח"כ גאולה כהן אמרה, כי אין להעלות על הדעת נדיבות כזאת מצד התחיה, לאחר שאיתן סירב בכלל לפנות אל התחיה.

יושב ראש סיעת התחיה פרופסור יובל נאמן אמר אתמול, כי הוא צופה גידול בכוחה של התחיה. הבוחר הישראלי אינו בוחר באישים כאריזמטיים, אלא בעקרונות מדיניים. בליכוד — אמר — יש "קרבידב עד משה עמירב" והוא אינו תחליף לתחיה.

ועדת חקירה להקלאות

מחלוקת חדשה פרצה אתמול בקואליציה. יו"ר־ סיעת הליכוד, חיים קופמן, הגיש הצעה לסדר היום, להקים ועדת חקירה פרלמנטרית, לבדיקת המשבר בחקלאות. צעדו של קופמן נחשב כ"פעולת גמול" על יוזמת ח"כ מיכה חריש מהמערך, להקים ועדת חקירה פרלמנטרית, לבדוק את הסיבות לתאונות הדרכים, זאת נגד דעת שר התחבורה מהליכוד, חיים קורפו.

קופמן ביקש לבחון, מה הגורמים להסתבכות החקלאות בקשיים כספיים, ומה היקף ההטבות הניתן לסקטור זה.

ח"כ רפי אדרי מהמערך ביקש מקופמן להסיר את הצעתו, אבל לא השתמש בהסכם הקואליציוני האוסר העלאת הצעות שאינן לרוח השותפים־לממשלה. אמנם בשבוע שעבר — הזכיר אדרי — הוא הסיר שתי הצעות של ח"כי המערך, דוד ליבאי ואק אמיר, שלא היו לרוח הליכוד, אבל לא יעשה כן הפעם. המערך אינו חושש מחקירה כזאת, שתעסוק גם בשבע השנים בהן "הרס הליכוד את החקלאות", אמר.

סיעת המפד"ל בכנסת קראה אתמול לשרים, משה נסים ואריק נחמקין, לסיים את סיבלם של החקלאים ולהגיש כבר לישיבת הממשלה הקרובה תוכנית להסדר הבעיה.

המתח גבר כאשר הסיעות הגדולות התנגחו ביניהן בכמה נושאים נוספים: המערך תובע מהליכוד יאשר בכנסת את התיקון לחוק רשות השידור, שיאפשר את מינוי הוועד המנהל החדש. זה מעכב גם את הדיון על הערוץ השני. בהקשר זה הציע אתמול יו"ר ועדת הטלוויזיה של הכנסת, פנחס גולדשטיין מהליכוד, להעביר את ההכרעה על השביתה, לבוררות חובה. תמכו בו עמיתיו יהושע מצא ומיכאל איתן.

ח"כ חיים רמון מהמערך ביקש לעכב את בקשת האוצר להעניק שבעה מיליון שקלים לשלוש התנחלויות שונות, כל עוד אין נציגי הליכוד מעבירים בכנסת החלטות של הממשלה הנוגעות לשרי המערך, כמו בחירת הועד מנהל חדש לרשות השידור.

ח"כ יצחק פרץ (מערך) האשים את הממשלה בהפקרת ערי הפיתוח. נאסר עליו להגיש הצעת חוק למען ערי הפיתוח.

עוד ועדת חקירה פרלמנטרית ?

עוד ועדת חקירה פרלמנטרית תוצע - בהסכמת הנהלת סיעת הליכוד - על ידי ח"כ דוד מגן לבדיקת דרכי עבודת המשטרה ושרות בתי הסוהר. מגן טען כי יש לבדוק את ריבוי התלונות ודרכי החקירה והטענות כרבר אלימות של שוטרים.

הדגל — לחצי התורן

ממלא מקום יושב ראש ועדת הפנים, ח"כ עובדיה עלי (ליכוד), נענה אתמול לפניית ח"כ אברהם ורדיגר (מורשה), ומרדכי וירשובסקי (רצ), לדון מחדש בהחלטה שהתקבלה ביוזמת ח"כ אמנון רובינשטיין (מרכז־שינוי), המחייבת ישיבות שמקבלות את כספי המדינה להניף את דגלי הכחול־לבן.

וירשובסקי — שזו הסתייגותו הראשונה מרובינשטיין — טען כי "אם יש צורך בקביעת תקנות להנפת הדגל, יש לעשות זאת על ידי קביעת עקרונות ולא באמצעות התניות כספיות שתן מיסחור הדגל. עם זאת אמר, כי הוא עצמו מצדד בהנפת הדגל.

"גם הכנסת במפלים"

בפניית ח"כ שרה דורון ליו"ר הכנסת שלמה הלל נאמר כי הכנסת פירסמה מודעה המפלה נשים לרע בניגוד לחוק בכך שנאמר בה כי מחפשים פקיד/ה־כתבנית. נוסח זה מהווה, לדבריה, עבירה על חוק ההזדמנות השווה בתעסוקה, דינו קנס של עד 2000 שקלים. הפעם מסתפקת דורון בתביעה שפרסומים כאלה לא יופיעו בעתיד.

בימ"ש ארגנטיני בודק אפשרות הסגרת הפושע הנאצי יוזף שוואנברגר

בון (ע.ח.). מערב גרמניה הודיעה אתמול כי היא מצפה שיוזף שוואנברגר, שנעצר בשבוע שעבר בארגנטינה, החשוד כפושע מלחמה נאצי, יוסגר בקרוב כדי לעמוד למשפט במולדתו.

משרד המשפטים הגרמני מסר כי בית משפט ארגנטיני בודק עתה את שאלת הסגרתו של שוואנברגר, שתואר על ידי מרכז ויזנטאל בלוס אנג'לס, כאחד מעשרת הפושעים הנאצים המבוקשים ביותר.

בין מערב גרמניה וארגנטינה אין חוזה הסגרה פורמלי, אך משרד המשפטים הגרמני מצפה ששוואנברגר יוסגר "בעתיד הקרוב" לשלטונות המשפט במערב גרמניה.

שוואנברגר נעצר ביום ששי שעבר על פי בקשת בון, בחווה ארגנטינית שבה חי מספר שנים.

לשכת התובע הכללי בשטוטגרט, החוקרת את הפרשה, מסרה כי הוא מואשם במעורבות במותם של אלפי יהודים ופולנים בפולין הכבושה, בין השנים 1941 ו־1944.

דובר התביעה אמר כי שוואנברגר פיקד על מחנות נאצים של עבודת כפיה בפשמישל, רוזוואדוב ומילש בפולין וסבורים כי הרג אסירים מסויימים במו ידיו.

יוזף שוואנברגר (צילום:אי־פי)

סדרת ימי עיון בסחר־חוץ:

יום עיון: הערכות מפעלים בינוניים וקטנים לשיווק לשוק הציבורי והבטחוני בארה"ב.

יתקיים ביום חמישי, 26 בנובמבר 1987
בשעות 09:00–16:00.
בהשתתפות:
אלי הדד – מנכ"ל חב' שבא שירותי בקרת איכות.
יוסי לוי – משפטן.
באורי פינטוב – מנהל המחי' ליחסים בינלאומיים לשכת המסחר ת"א־יפו.
אבי רווה – מנכ"ל חב' איימס שרותי שיווק.
חיים שחק – מנכ"ל חב' שרותי־סחר חוץ בע"מ.

ערב עיון: ביטוח סיכוני סחר־חוץ

בשתוף עם החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר־חוץ יתקיים ביום שלישי, 1 בדצמבר 1987 בשעות 15:00–19:00.
בהשתתפות:
יורם בליזובסקי – מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר.
אריה ברזמברג – סמנכ"ל בחברה לביטוח סיכוני סחר־חוץ.
צביה דורי – סמנכ"ל למימון, משרד התעשיה והמסחר.
עמיאור קמיר – מנכ"ל החברה לביטוח סיכוני סחר־חוץ.

ימי עיון יערכו במלון "דן פנורמה" רח' קויפמן 10 ת"א.

פרטים ורישום – המכללה למינהל תל־אביב
טלפונים: 218291־2, 210390, 03–219958.

המכללה למינהל
נתיב בטוח – לעתיד בטוח

מכון שפינוזה בירושלים

משכנות שאננים

הקרן לירושלים

במה קבועה מס' 1

האם יש למסורת תוקף מחייב?

שולחן עגול בהשתתפות:
פרופ' שלמה אבינרי
המשורר אורי ברנשטיין
פרופ' צבי י. וורבלובסקי
פרופ' ירמיהו יובל
פרופ' אוריאל סימון
פרופ' אליעזר שביד
מנחה:
פרופ' אבישי מרגלית

ביום א', א' בכסלו תשמ"ח,
22 בנובמבר 1987, בשעה 20:00
בתיאטרון החאן, ירושלים.

ת.ד. 8215 ירושלים 91081 טל. 224321, 02–221258

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר טמטן אביגאן הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 67 חלקה 54 בשכ' גאולה בירושלים והיינו: בנית כרפסת ברחוב של 1 מ' מעל הבורוכה בהתאם למרפסות קיימות במקום 0.50 מ' המותרות.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00–12.00.

אברהם כחילה,
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

שרותי אחיות פרטיות ומטפלים
רפאל
ניצחון האיכות והאמינות
053-342676
24 שעות בכל הארץ

פקסימיליה MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
נציגים מקבוצת כלל
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714.
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ
"חיפה יו־אר"
רח' יפו 46 04-524680

מחשבה קדימה בע"מ

לא!!!

לא בכל יום מגיעים לארץ שנים מראשי החוג לעסקי משפחה באוניברסיטת הוסטון. אוניברסיטה המוכרת בשימה אחת עם אוניברסיטאות ייל וסטנפורד – האוניברסיטאות הטובות בארה"ב.

לא בכל יום מזדמן לך לשמוע על "הלהיט" בבתי ספר למינהל עסקים באוניברסיטאות הגדולות בארה"ב במשך השנים האחרונות.

לא בכל יום מזדמן לך לשמוע ולהיפגש עם אנשי אקדמיה שהם גם אנשי מעשה, אנשים היועצים לחברות בארה"ב ומחוצה לה זה למעלה מ־10 שנים.

לא בכל יום מזדמן לך לצאת לסמינר של 3 רבע ימי הרצאות נטו במלון החדיש והמפואר ביותר בישראל – מלון הייאט ירושלים.

לא בכל יום אתה (את) משתתף/משתתפת בסמינר בינלאומי אמריקאי־ישראלי המשלב ידע עסקי וניהולי אמריקאי יחד עם ידע ישראלי בתחום הסוד רכוש מיסוי וקופות גמל.

לא בכל יום מזמן לך לשמוע בארץ סמינר אשר מועבר בארה"ב תחת חסותה של חברת ההשקעות "מריל לינץ'" (MERRRILL LYNCH) ותחת חסותו של אחד ממשרדי רואי החשבון הגדולים בתבל משרד "LAVENTHOL & HORWATH".

לא בכל יום מזדמן לך להתפנות מטרדות היום יום ולעסוק בנושאים כה חשובים לך, למשפחתך ולעסקיך.

לא בכל יום אתה (את) זוכה לשמוע את מיטב המומחים בסמינר בינלאומי הנושא את הכותרת: **העסק בבעלות משפחתית – בניה – ניהול – המשכיות ומיסוי.**

לא בכל יום אתה (את) זוכה לשמוע הרצאות על העסק המשפחתי, הבעיות המאפיינות עסקים משפחתיים והפיתרונות שנמצאו נסו ויושמו באירגונים משפחתיים קטנים כגדולים בארה"ב ובישראל, הסדרי רכוש, צוואות, ירושות, מיסוי העסק המשפחתי ומסוי היוחד במסגרת העסק המשפחתי, העסק המשפחתי וקופת הגמל בישראל וכו'.

לא בכל יום עומדים לשותף ממיטב המומחים בארה"ב בשעות קבלה אישיות – מיוחדות.

כן!!!

כן תוכל/י להביא עימך ללינה במלון הייאט גם את בת זוגתך/בן זוגך ואחד מילדיך ללא תוספת למחיר החדר, ולהנות ממחירי מבצע מיוחדים.

כן נשמח לתת לך פרטים נוספים בטלפונים: 052–572553, 052–572685, 052–572841

אנו מקווים לראות אותך עימנו בסמינר

פלא־פון רוצה לקלוט גם אותך

לרגל התרחבות מערכת הפלא־פון מבצע פלא־פון ב־12.5% הנחה

אם חיכית להזדמנות טובה כדי לרכוש פלא־פון – יש לך עכשיו הזדמנות פז: 12.5% הנחה בין התאריכים: 17.11.87–31.12.87.

התקנת המכשירים, תתבצע תוך שבועות אחדים.
ככל שתקדים להזמין, תהיה בראש רשימת ההתקנות.

מוטורולה תדיראן
תקשורת סלולרית בע"מ

ת"א קרמניצקי 16, טל. 03-388307
חיפה טל: 04-740302/3
ירושלים טל: 02-716346

כמות המכשירים במבצע – מוגבלת.

פלא־פון

אין פלא שאתה מקדים את כולם.

صكنا من الاصل

مكان عمل الأهل

מרכז תל־אביב שותק אתמול על־ידי הנהגים השכירים של "דן" ששבתו

אוטובוסי "דן" שהוליכו נוסעים הוצאו מכלל פעולה על־ידי ניתוק מצברים והוצאת נתיכים • פעולת־מחאה של הנהגים־השכירים על שורה של צעדים שנקטה הנהלת הקואופרטיב, כולל הטבות לחברים שלא ניתנו לשכירים

מאת ישעה גבר
כופרת "הארץ"

רחוב אלנבי בתל־אביב והרחובות הסמוכים לו, נחסמו אתמול למשך שעות מספר לפני־הצהריים, כאשר שותקו אוטובוסים של קואופרטיב "דן" על נוסעיהם על־ידי הוצאת הנתיכים (פיוזים) וניתוק המצברים. דיונים קולניים בבית ברנר, שהידרדרו לירידות ומהומות רחוב שהסתיימו במעצרם של 4 מהנהגים השכירים של "דן", ציינו את הסכיתה הפתאומית של הנהגים השכירים בקואופרטיב. הם עשו זאת במחאה על שורה של צעדים שנקטה הנהלת הקואופרטיב, כגון הכבה לחברים שלא ניתנה לשכירים.

התלהטות הרוחות ב"דן" החלה כבר ביום א'. בשעה 8.30 בבוקר הגיעו אנשי ועד הנהגים השכירים, המייצגים 430 נהגים קבועים ו־180 זמניים, אל חניוני האוטובוסים ושלחו משם את חבריהם לבית ברנר, לאסיפת הסברה. הדבר נעשה ללא הודעה מוקדמת להנהלת הקואופרטיב, למרות שבין השכירים לבין ההנהלה קיים תהליך בוררות מוסכם גם על מועצת פועלי תל־אביב.

לדברי חביב עזרא, חבר מזכירות ועד הנהגים השכירים, נתנה הנהלת "דן" לחבריה הטבות מוסוות תחת כותרות כמו "תוספת אי־היעדרות", או תוספת על שעות נוספות, מבלי לתת הטבות מקבילות לשכירים. לדברי חביב, נוגד הדבר את החלטת בית־הדין הארצי לעבודה ושובר את הסטאטוס קוו, ועל כך היו חבריו אמורים לקבל החלטות באסיפה ביום א'. לראיה, הוא אומר, הם שבו לעבודה מיד בתום האסיפה.

דובר "דן", גבריאל שמש, טוען כי אסיפת ההסברה של העובדים היתה למעשה השבתה פראית. הנהלת הקואופרטיב אינה מתנגדת לניהול מאבק מצד השכירים, בתנאי שזה ייעשה בדרכים מקובלות. בעקבות זאת, אומר שמש, החליטה ההנהלה להשעות את שבעת חברי הוועד מעבודתם.

אתמול המשיכו הרוחות להתלהט והנהגים השכירים הולכו להתפרע בבית ברנר בתל־אביב ואחר־כך חסמו את רחוב אלנבי כולו, ושיתקו אוטובוסים שעמדו בתחנות כדי לאסוף נוסעים.

נציג ועד השכירים טוען, כי הנהגים יצאו להפגנות בגלל כרוז ענק שנתלה בחצות יום א' על־ידי ההנהלה בכל החניונים, ובו הוזהרו חברי הוועד כי יוגשו נגדם תביעות משפטיות על נזקים שנגרמו ל"דן".

אמש החליטה מועצת פועלי תל־אביב להתייצב מאחורי השכירים הכריזה על סכסוך עבודה, תוך הנחיה למחזיק תיק שכירי "דן" במועצה להחזיר את כל מכתבי ההשעיה להנהלת הקואופרטיב. במקביל פנתה מועצת הפועלים לשכירים, להימנע מכל צעדים נוספים שעלולים להחריף את הסכסוך. בימים הקרובים יזומנו הצדדים לבוררות אצל הממונה על יחסי העבודה בתל־אביב, עו"ד רנה גרוס.

חבר "דן" הבהיר, כי הנהלת הקואופרטיב גייסה את כל חבריה, לרבות אלה העובדים עתה בתפקידי משק ומינהל וחלק מהפנסיונרים, כדי למנוע עד למינימום את השיבושים בקווים.

לוי וטלי — חתן וכלה

טקס נישואין מרגש, בנוכחות "אבי הפצועים" שמחה הולצברג, נערך אמש בגן אורניב בתל־אביב. החתן, לוי קלמנטין, 32, נכה צה"ל שנפצע פעמיים בעת שירותו בצבא: בפעם הראשונה בלבנון ובפעם השנייה בעת שירות מילואים ליד שכם, באיטור נזרה על־ידי אלמוני. הוא נפגע בביטנו וידו השמאלית שותקה. הכלה היא טלי טרטן, 28, אלמנה ואם לילד בן 8.

קופת־חולים הכללית תעשה לשיפור השירות לחבריה

מאת יהודית וינקלר
כופרת "הארץ"

קופת־חולים הכללית ומועצות הפועלים יקיימו עשרות מיפגשים עם רופאים, אחיות ועובדי המינהל ברחבי הארץ, כדי לדון בדרכים לשיפור השירות. על כך סוכם בין מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יושב־ראש הנהלת קופת־חולים פרופסור חיים דורון, ויושב־ראש אגף ארגון ומועצות פועלים בוועד הפועל גדעון בן־ישראל.

ניתוחים פלסטיים לשחזור שד למנותחות סרטן השד עלול לגרום להישנותה של המחלה

(עו). מנהל המחלקה האונקולוגית בבית־החולים אסף הרופא, פרופסור יזאב הורן, סבור כי ניתוחים פלסטיים לשחזור שד אצל מנותחות סרטן השד, עלול לגרום להישנות המחלה. "עדיף אשה בריאה עם שד אחד, מאשר אשה חולה שעשו עליה מניפולציות כירורגיות שגרמו להפעלת תאי סרטן רדומים". אמר אתמול פרופסור הורן, במסגרת קו פתוח שקיימה קופת חולים מאוחדת.

פרופסור הורן השיב לנשים שהתעניינו בנושא, כי אינו ממליץ על ניתוח שחזור שד, בניגוד לדעתם של הפלסטיקאים, מאחר שהתך שנעשה בניתוח השחזור דרך גידול מבאיה, מסוכן מבחינת פיזור תאים לתוך כלי־דם ועלול לגרום להתרבות תאים ממאירים.

פרופסור הורן ציין, כי הניתוח לשחזור שד אינו מסוכן מבחינה כירורגית, אך הבעיה הביולוגית של הסרטן היא הנושא המרכזי. "הייתי משכנע את החולות שלי לנסוע לחו"ל, לעשות דברים שיחזקו את רוחן, ולא לעלות על שולחן הניתוח רק למען היופי בלבד", גרס הפרופסור הורן.

בקו הפתוח השיבו אתמול גם ד"ר משה וסטריך, סגן מנהל המחלקה הכירורגית פלסטית מאסף הרופא, ד"ר יואל ידלו בקר, מנתח ויועץ כירורגי, וד"ר אהוד קליין, מבית־החולים שיבא.

אותרו כאלפיים תלמידים מחוננים באזורי מצוקה

כ־3% מהתלמידים בארץ — מחוננים ומוכשרים

משרד החינוך והתרבות איתר בשנה האחרונה כ־2,000 תלמידים מחוננים באזורי מצוקה, בעיקר בערי פיתוח ובשכונות בערים הגדולות. על כך נמסר בהודעה לעיתונות מטעם משרד החינוך.

לתלמידים המחוננים נפתחו 103 חוגים והערכו עבורם 55 ימי־ליכוד מרוכזים. התלמידים המוכשרים נבחרו על־פי המלצת מחנכי הכיתות.

בישיבה שכינס שר החינוך נאמר כי כ־3% מאוכלוסיית התלמידים בארץ מוגדרת כמחוננים וכמוכשרים במיוחד.

במסגרת השינויים במבנה משרד החינוך, הוחלט לאחד את הטיפול בתלמידי מחוננים ובנוער שוחר מדע, והוקמה יחידה מרכזית בראשות ד"ר בלנקה בורג.

ערך את העמוד: אריה חשביה

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

שלמה (סיומה) זלטופולסקי ז"ל

ההלויה תתקיים ביום רביעי כ"ז בחשון תשמ"ח 18/11/87 בשעה 14.00
בבית העלמין הדרום חולון־בת־ים
השבעה: רח' הקשת 18 סביון

אבלים: אשתו אנה
בתו עדינה שור ומשפחתה
אחותו פירה הרנזון ומשפחתה
אחיו עזרא זלטופולסקי ומשפחתו

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

קלרה קרם ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום חמישי כ"ז בחשון תשמ"ח 19.11.87
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול.
נפגשים ליד השער

המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו ללא עת של יקירנו

מרדכי (מוטי) שחם ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום חמישי כ"ז חשון תשמ"ח 19.11.87
בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין החדש ברמת־השרון
הסעה תצא מבית המנוח רח' יהיעם 5 רמת־השרון בשעה 1.45 אחה"צ

אשתו: דיצה והילדים
אחותו: רות דומיניץ ומשפחתה
צפורה ושלום כהן

תודתנו נתונה לכל מנחמינו

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו

אדריכל

מרדכי שושני ז"ל

נעלה לקברו ביום ה' כז' חשון תשמ"ח 19.11.87 בשעה 15.00.
נפגשים בשער בית העלמין בקרית שאול

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

ישראל שולביץ ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי
כ"ז מר חשון (19.11.87) בשעה 14.30
בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד השער

המשפחה

לויקטור פרידמן ולמשפחה

תנחומינו והשתתפותנו באבלכם
במות אם המשפחה

יהודית פרידמן ז"ל

אליהו חברה לבטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

חנה מרים ישורון
(לבית יאפו)

ההלויה תתקיים בבית הקברות בקרית שאול היום
יום ג' כ"ה בחשון תשמ"ח 17.11.87
בשעה 1.00 אחה"צ

בנה: פרופ' דניאל ישורון ומשפחתו
אחיה: ד"ר אליעזר יאפו ומשפחתו
אחותה: עליזה לוי ומשפחתה

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו

בנימין אוסטרוב ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה, ביום חמישי, כ"ז בחשון תשמ"ח 19 לנובמבר 1987 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של

מהנדס **ויקטור זלקינד ז"ל**

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו, ביום חמישי, כ"ז בחשון תשמ"ח (19.11.87) בשעה 3 אחה"צ, בהר הזיתים, ירושלים
(ליד חלקת קדושי תרפ"ט)
תחבורה ליד מנזר רחביה, רחוב אגרון, בשעה 2.45

בשעה 4 אחה"צ תתקיים בספרית יד יצחק בן צבי, רחוב אבן עזרא 13, קומה ג', הרצאה לזכרו
ע"י פרופ' יהושע בן אריה
על הנושא ארץ ישראל בציור ובאיור במאה הי"ט
יד יצחק בן צבי — קרוביו וידידיו

משפחת "נשר" מנהליה ועובדיה

אבלים על מותו של

דב גבעון ז"ל

איש רב פעלים ומנהל נשר בעבר

ומשתתפים בצערה של המשפחה

נשר מפעלי מלט ישראלים בע"מ
תל־אביב — חיפה — רמלה

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למשפטים

לפרופ' **דניאל פרידמן**
משתתפים באבלך במות

א מ ך ז"ל

דיקאן הפקולטה,
מוריה והסגל המינהלי

לקובי אבן־עזרא

אתך באבלך במות

א ב י ך ז"ל

קוסט, לב ארי את פורר
ההנהלה והעובדים

לקובי אבן עזרא
יו"ר מכון היצוא הישראלי

משתתפים בצערך במות

א ב י ך ז"ל

לשכת מסחר ותעשיה ישראל־אמריקה

המפלגה הליברלית ועובדיה

משתתפים באבלה הכבד של

חברתינו לעבודה **פנינה וינבלום**
במות בעלה

מ ש ה ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

בצער רב ובגון קודר אנו מודיעים
על פטירת אמנו וסבתנו היקרה

גולדה גרשטר
נפטרה ביוהנסבורג, דרום אפריקה

המתאבלים:
מאירה ועמי גלסמן וב"ב — ירושלים
פיליפ ושרון גרשטר וב"ב — יוהנסבורג
לי ויואל זולמן וב"ב — פאלו אלטו, קליפורניה

לאלזה רביב
ובני משפחת עמרם

אתכם באבלכם הכבד על מות הרעיה והאם

אודט ז"ל

חברת פוספטים בנגב בע"מ
חברת נגב סטאר בע"מ

על פטירת

ד"ר **קורט רביץ ז"ל**

אנו אבלים

ומביעים תנחומינו **למשפחה**

בנק לאומי ההנהלה, העובדים ומגרי"בל"ל

לרחל ויטלה

רשות השידור
קול ישראל

על פטירת **אימה ז"ל**

מנהל קול־ישראל
וחבר העובדים

למשה קפלן ובני משפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות
הציירת

מלוינה קפלן ז"ל

אגודת ידידי אוניברסיטת הפקולטה לאמנויות
ת"א בישראל — אוניברסיטת ת"א

לחיה, אורי ושרית ינובסקי

משתתפים באבלכם

כור מפעלי קרמיקה
פיניציה ומגה

משתתפים בצערם של

גב' **נורה טרסיק** ובני משפחתה
על פטירת

האם ז"ל

מרכז לאוטנברג לאימונולוגיה
ביה"ס לרפואה, ירושלים

לברונו, צ'ירו ורחל סרודיו

משתתפים באבלכם במות אמכם

לידיה סרודיו ז"ל

תמר, אלברט ואלדד דנצר

למשפחות סרודיו

אנו משתתפים בצערכם
על פטירתה של אם המשפחה

לידיה סרודיו ז"ל

משפחות ויטלה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

חישגדול

אם תגרד בגדול
תקח הכל:

75,000 ש"ח

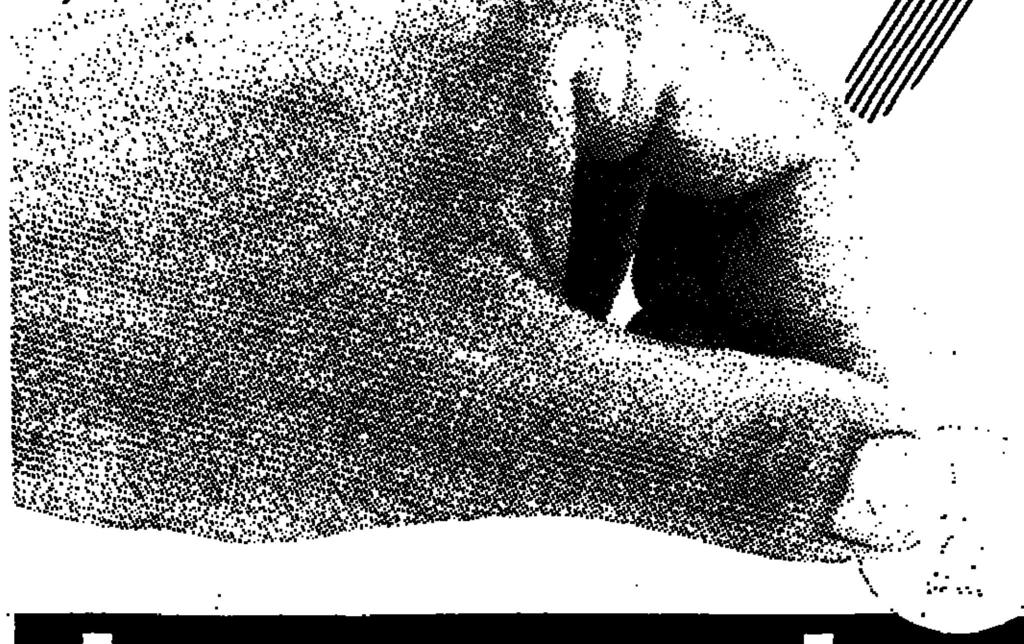

ואתה יכול לזכות גם באלפא ספיידר

חיש גד אלפא ספיידר ממשיך לנסוע...
באותה הזדמנות שאתה מגרד בגדול, בקש
לגרד גם את חיש גד אלפא ותכנס לרשימת
נהגי המרוץ שכבר זכו במכונית ספורט משגעת.

משתלם לגרד **חיש גדול**, 6 משבצות במקום 3.
אם תגלה את סמל מפעל הפיס על גבי
שתי משבצות מתוך ה־6 בנוסף ל־2 משבצות
של 30,000, הכנסת לכיסך את הפרס הגדול
ביותר שחולק אי פעם בחיש גד 75,000 ש"ח.

אם תגלה את סמל מפעל הפיס על גבי
משבצת אחת בנוסף לשתי משבצות של
30,000, תכפיל את סכום הפרס ל־60,000
ש"ח וכך הלאה.

היבול של **חיש גדול** כולל 3 פרסים של
75,000 ש"ח, 3 פרסים של 60,000 ש"ח, 6
פרסים של 30,000 ש"ח ועוד מאות אלפי פרסים.

מחיר הכרטיס – 3 ש"ח.

עכשיו, יש לך סיבה טובה לגרד בגדול.

מפעל הפיס

חישגדול - הכי משתלם לקחת הכל

יחידת הפרסום

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

המאמן מיהייץ' בד"וח על התבוסה 0–5 בדאבלין

נקודה התורפה — חוליות הקישור ★ בעיית התנהגות וידע לקוי בחוקה

בדורגל

מאת משה הרינגעט
כתב "ספורט הארץ"

אנחנו בפיגור בכדור העולמי. אין לנו שחקנים המסוגלים גם להגן וגם לתקוף ● הפסד בא בזמן, ניתן עוד לתקן ● צריך לטפל בנושא הכושר האישי ● 5–0 זו תוצאה צורבת שלא הביאה כבוד, משהו לא בסדר ● טוב שהפסדנו, השחקנים כיקצוענים רק בלקיחת כסף ● לא להיכנס לפאניקה ● לא לעבור לסדר היום על הכרטיסים הצהובים.

אלה הלק מהערות והמלצות שנשמעו אתמול בישיבת מזכירות ההתאחדות לכדורגל. הנושא הבר־כי היה תבוסת נבחרת ישראל 5–0 לאירלנד, בשבוע שעבר בדאבלין, במסגרת ההכנות לטורניר הקדם־אולימפי.

תחילה שמעו הנוכחים את הדו"ח של מאמן הנבחרת מילינקו מיהייץ'. הוא חזר על הנקודות שהעלה אחרי המישחק - כגון האויר, תנאי המגרש, שיפוט אירופי — אך התייחס גם לבעיות הרישום, אחת העיקריות שבהן ברכו הכדור של הנבחרת. "אנחנו בפיגור כי אין לנו שחקנים המסוגלים גם להתגונן וגם לתקוף. הכדורגל הישראלי יותר מידי כטאטי. יש בעיה עם התיקולים ובישחק הראש וליקוי בירידה להגנה וביציאה להתקפות. קיים הבדל ביכולת של השחקנים בבית ובחוץ. צריך לדבר איתם על שיפור ההתנהגות. היחס לשופט ולידיע ידע בחוקה, כדי למנוע ויכוחים מיותרים עם השופטים", אמר מי־היץ'. בנושא זה אמר דב שחר ראש המשלחת לאירלנד כי אין לעבור לסדר היום על הכרטיסים הצהובים שהוצאו לשחקנים ועל ויכוחי הסרק.

מיהייץ' סיפר כי ימשיך עם הסגל הקיים עד סוף דצמבר. לאחר הבימשחקים עם מלטה וטורקיה. אז יוחלט אם לערוך שינויים בסגל ואם להזמין את הישראלים המר־פיעים באירופה למישחקים נגד צרפת, בלגיה, פולין ואנגליה. מי־היץ' יפגש גם עם מאמני הליגה שלקבוצותיהם נציגים בנבחרת ויב־קש מהם לעבוד עימם על הליקויים. "המישחק באירלנד איפשר לנו לראות את הליקויים של הכדורגל הישראלי. יהיה קשה אם לא יעבדו על הליקויים בקבוצות", הוסיף המאמן.

אריה קרמר, סגן יו"ר ההתאחדות אמר כי ההפסד בא בזמן: "צריך להסיק מסקנות אך יש לזכור כי למאמן אין שליטה מליאה על השח־קנים באשר שמרבית הפעילות נעשית באגודות שם הם מקבלים את החינוך ואת העיצוב שלהם כשחקנים". קרמר גם המליץ לטפל בנושא הבשמעת האישית. הגזבר בר אגוזי אמר כי 5–0 היא תוצאה צורבת שלא הביאה כבוד: "משהו לא בסדר ואולי צריך להכניס לתמונה את ועדת הנבחרות". אבש־לום זמון אמר כי כבר לפני המישחק שמע התבטאויות של שח־קנים כי באירלנד הם לא יעברו את האמצע. גד גולינסקי אמר: "טוב שהפסדנו. השחקנים מיקצוענים רק בלקיחת כסף, גם העיתונות אשמה כי היא מעלה את השחקנים. אחת הבעיות שלנו שמשחקים עם כדור יותר על המידה.

שאול סירי, יו"ר הנהלת ההתאחד דות. אמר שההפסד בא בזמן וניתן עוד לתקן. ראובן פרינגר, חבר ועדת הנבחרות, הציע לא להיכנס לפאר ניקה. דב שחר מסר גם דיווח על תקרית המקבעת עם אחד השחקנים ואמר כי המקרה טופל מיידית כפי שצריך ומבחינת הנהלת המשלחת, הפרשה מחוסלת.

קשרי הנבחרת מגיבים על בקורתו של מיהייץ'

מאת משה הרינגעט, סופר "ספורט הארץ"

"ספורט הארץ" ערך מישאל חטוף בין כלושה מקשרי הנבחרת על הטענות שהעלה המאמן הלאומי מילינקו מיהייץ' בדו"ח על התבוסה בדאבלין לאירלנד. במישאל השתתפו קפטן הנבחרת אורי מלמיליאן מבית"ר ירושלים, אלי כהן מהפועל תל־אביב ולי יאני מהפועל כפרסבא.

● **אורי מלמיליאן:** כשמתמודדים עם נבחרות אירופיות זקוקים לקשרים שיכולים גם התקפי וגם הגנתי. המאמן אמר מה שאמר ואיני חושב שאני צריך להתייחס לדבריו בתקשורת. אנו צריכים לעבוד יותר. יש לנו בעיה עם הכוח והמהירות וזה קשור לתנועה שלנו במגרש. ספק אם נהיה מסוגלים להדביק את האירופים, כי על היסודות הללו יש לעבוד מנוער. אי אפשר להדביק בתקופה קצרה מה שלא למדת מגיל 16. אפשר לרכוש תכונות אלה רק בעבודה מגיל צעיר. אני מקווה שנפיק הלקחים מאירלנד. בנושא ההתנהגות, מיותר להתווכח עם שופט. כי הדבר פוגע בקבוצה, גורם לעצבים מיותרים ולאיבוד העשתונות.

● **אלי כהן:** מיהייץ' צודק. יש בעיה עם הקשרים, אך אין לתקוף רק אותם. בכדורגל המודרני אי אפשר רק לתקוף או רק להגן. חסרים לנו שחקנים בעלי שתי התכונות. הקשרים אצלנו מתחלקים לאלה שמגינים ואלה שתוקפים. מיהייץ' צודק גם ביחס לתנועה במגרש. באירלנד התוצאה 5–0 משקפת. זו בעיה של השחקנים. עם יותר מוטיבציה התמונה היתה אחרת. עליהם לחשוב יותר על הנבחרת ולשחק עבור מיהייץ' שמתנהג עימם טוב. יש לנו כושר ל־90 דקות. הבעיה העיקרית אינה הקישור אלא כל חלקי הנבחרת. כולם אשמים בתבוסה.

● **אלי יאני:** תפקיד המאמן להעביר בקורת. אני מסוגל גם להגן וגם לתקוף. הייתי מרוצה מהדקות הראשונות שלי בדאבלין (נכנס בהפסקה). אירלנד אינה קנה מידה, מפני שהם היו בשיא ותפסו אותנו ביום חלש. הנבחרת בנויה ממישחק צוות וכשנקלעים ליום חלש אין עזרה אחד לשני. צודק מיהייץ' שהמישחק האירלנדי דומה לזה של אוסטרליה ולהשגת המטרה דרושים שחקנים חסונים. בעית התנועה על המגרש נובעת מכושר גופני. מרכיב הכוח הוא חשוב ביותר. האירים נעו במהירות ולא יכולנו לסגור את הפער. אני מאמין שנתקן את הליקויים עד הטורניר הקדם אולימפי במארס 1988.

סופית: נתניה תארח את הפועל ת"א בר"ג

לפי דרישת המשטרה ★ סגן יו"ר נתניה: יתרון ביתי אינו שקול לעומת סיכון חייו של ילד קטן

מאת חנן מאיר
סופר "ספורט הארץ" בנתניה

אי התייחסות מכבי נתניה לדרישות המשטרה, לאחר אירועי המישחק הביתי מול בית"ר ירושלים (3–1) לפני כמה שבועות, גרם לכך שמישחק הצמרת בשבת, כן אמר המוליך הלאומי לארח את השני בטבלה הפועל תל אביב הועתק סר פית לאיצטדיון רמת גן — וזאת לאחר שנתניה לא מילאה אחר התנאים שהעלתה המשטרה, לקיום מישחקי צמרת מושכי קהל רב באיצטדיון הנתנייתי המחודש.

סגן יו"ר מכבי נתניה, יצחק תשובה, מסר כי דרישות המשטרה, הגיעו לפני מספר שבועות למכבי נתניה אך לא מולאו. "הדבר ברח מידעתנו ולא ייחסנו לו חשיבות רבה. כבר בימים הקרובים נתחיל בהריסת החומות הישנות ובניית חו־מות חדשות וגבוהות במקומן, כדי שנוכל לארח את המישחק הביתי הקרוב מול מכבי חיפה. העברת המישחק מול הפועל תל אביב לאיצטדיון רמת גן תפגע ביתרון הביתיות שלנו, דווקא כאשר אנחנו רצים לאליפות, אבל יש הצדקה בטר ענות המשטרה. כל יתרון ביתי שהוא אינו שקול לעומת סיכון חייו של ילד קטן.

● מירוץ המיני מרתון התשיעי יהיה היום בבקעת בית שאן בהשתתפות טובי הרצים בארץ.

גרשון התפטר מבית"ר ת"א

מאת יוסי לוין
כותב "ספורט הארץ"

פנחס גרשון, מאמן בית"ר תל־אביב, הגיש אמש שעה לאחר ההפסד מול הפועל ירושלים (96–93) את התפטרותו. גרשון טילפן למזכיר האגודה דוד באור והודיע לו על ההתפטרות. "הוא ביקש ממני לא להפעיל עליו לחץ לחזור והודעתי לו שההתפטרותו התקבלה", סיפר אמש באור.

בבית"ר רוצים לסגור עם מאמן כבר היום זאת כדי שהקבוצה תוכל להמשיך מיד בפעילות מלאה. שמות של מועמדים אפשרים לתפקיד: יאיר שרון, אלי קנטי, שימי ריגר ואריה מליניאק.

השוער חביב להפועל חיפה

השוער אריה חביב, בעבר שוער הנבחרת הלאומית, הועבר אתמול רשמית ממכבי נתניה, מוליך הטבלה הלאומית, להפועל חיפה, מצטרת הליגה הארצית. עד תום העונה. חביב ישחק השבת בהפועל חיפה במשחק המרכזי בליגה הארצית נגד הפועל ירושלים.

מאמן הקבוצה רוני רוזה שהחול לאמן את הקבוצה לפני שבועיים מאמין, כי עם חיזוק הקבוצה בשוער מעולה, תיאבק על כרטיס העליה לליגה לאומית. אתמול עדך והתאמן חביב בקבוצה החיפאית.

אברהם ציבין

טניס

מנסדורף מדורג 4 ביוהאנסבורג

יוהאנסבורג (אי־פי). הפתעה הר־שונה היתה אתמול בפתיחת אליפות דרום־אפריקה על פרסים כספיים בסך כולל של 375 אלף דולאר. זאת כאשר יוהאן קריק, יליד דרום־אפריקה כיום בעל אזרחות אמרי־קאית, נוצח ע"י החובב המקומי פיטר אולדרייך 6–3, 5–7.

המדורג שלישי בראד גילברט ניצח את מיכאל וסטפאל (גרמניה) 6–2, 6–0. עמוס מנסדורף, שזכה בתואר אשתקד, מדורג רביעי כאן אחרי פאט קאש, אנדרס גומס וגילברט.

בלום זכה בתואר הזוגות בסן־פאולו

סן־פאולו (אי־פי). גלעד בלום זכה כאן אתמול בתואר הזוגות בתחרות "הפרס הגדול". הוא שיתף פעולה עם הספרדי תאייד סאנצ'ס והם גברו על הצמד הספרדי תומאס קארבונל וסרחיו קאסאל 6–3, 6–7, 6–4 ויתחלקו בפרס הכספי של 5,564 דולאר.

4 ישראלים לשמינית הגמר בתחרות ביפו

ארבעה טניסאים ישראלים העפילו לשמינית הגמר בתחרות השניה בסבב פרנקל, שהחלה אתמול במרכז הטניס ביפו. רביב ויינפלד ניצח את האוסלקי ולבני 6–1, 6–2, עמית נאור גבר על דוידס (הולנד) 7–6, 7–5. אהוד ויינברג ניצח את מורה (ונצואלה) 6–3, 6–2, 4–6 ובועז מרגשטיין גבר על תומר ציטרון 6–2, 6–4. שני ישראלים אחרים נוצחו: עדי קרמר ע"י המדורג ראשון הצרפתי פלוריאן 6–2, 6–2 וחיים ציון ע"י האנגלי קרטר 6–2, 6–7.

בתחרות פיליפס לנשים עלו 6 ישראליות לסיבוב השני: יעל סגל המבצעת בחיפה, אילנה ברגר, רקפת בינימיני, אסנת רג'ואן, שרית שלו ודליה קוריאט.

מכבי מאותת: מוכנים לדרבי

בתצוגה מרשימה הביס את אליצור נתניה 98–75 ★ ניצחון רביעי רצוף למכבי רמת־גן — 85–77 ברמלה ★ רק אחרי הארכה: מכבי חיפה — הפועל גליל־עליון 93–85 ★ הפסד שישי לבית"ר 96–93 נגד הפועל ירושלים והפסד שביעי לנתניה, 52–80 מול הפועל חולון

בדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

כרגיל זה היה מחזור מרתק ומ־עניין. כמרכזו, הניצחון של מכבי תל־אביב על אליצור נתניה 98–75 שבוע לפני הדרבי הגביע מול הפועל תל־אביב, אותת מכבי שגם העונה הוא מתכוון לתת את הטון בליגה שלנו.

במישחק מרתק באולם האוניבר־סיטה בתל־אביב, זכה הפועל י־רושלים בניצחונו השני 96–93 על בית"ר ת"א. ניצחון זה נתן לירוש־לים תנופה לקראת המשך הליגה. בית"ר שקע עמוק בתחתית ובסיום הודיע מאמנו פנחס גרשון על התפטרותו.

ניצחון רביעי רצוף למכבי רמת־גן, הפעם ברמלה 85–77. פעם היינו קוראים לזה הפתעה. לאור היכולת הטובה של רמת־גן במישחקים האחרונים, זה כבר טבעי. מכבי חיפה ניצח במאבק צמוד ומרתק ברוממה את הפועל גליל־עליון 93–85 אחרי הארכה. הפועל חולון ניצח בקלות את מכבי נתניה 80–52. במישחק שהתקיים שלשום גבר הפועל תל־אביב על הפועל חיפה 89–80.

קן באריל מטביע וסטיב מאלוביק יכול רק להרשים יד. מכבי תל־אביב "שטף" את אליצור נתניה 98–75 (צילום: עודי קרן)

מכבי כמו בימים הטובים

אם הייתי היום מאמן הפועל תל־אביב הייתי נכנס ללחץ. שבוע לפני הדרבי הגדול, מכבי תל־אביב בכושר טוב. אמש הביס את אליצור נתניה 98–75 והציג ברגע שלבי המישחק יכולת מעולה. רואים בהחלט את ההתקדמות אצל כדורס־לני מכבי ממישחק למישחק.

נתחיל עם מישחק ההגנה של מכבי. אמנם לאליצור היה אמש יום נוראי של קליעות אך יש לתת הרבה קרדיט להגנה של מכבי. הקבוצה שמרה באיזורית במשך המישחק כאשר בחלקים של המישחק ראינו את ההגנה של מכבי לוחצת חזק את כדורסלני אליצור שנותרו אובדי עצות. זה היה הגורם החשוב לניצחון אמש. מכבי אמנם ספג 75 נקודות אך חלק מהן היה בדקות האחרונות כאשר המישחק כבר הפך פורמאלי בלבד. אבל לא רק ההגנה של מכבי היתה אתמול במיטבה. גם במישחק ההתקפה ראינו שיפור כולל התקפות מתפרצות כמו בימים הטובים.

את המיפנה במישחק אמש עשתה החמישיה הרשה במיקבצת כשמיקי ורודרו על הספסל, קורנליוס ודניאל וסימס בפנים, שיחקה הקבוצה מצויין, להפתעה והצליחה לברוח. בדקה ה־16 עוד היתה התוצאה 27–27. אך עם הרכב זה הצליח מכבי לרוץ. במחצית כבר היתה התוצאה 43–29. או כבר היה הכל סגור.

הרבה כדורסלנים של מכבי ראויים לצל"ש. נתחיל עם קווין מגי שאנד מול היה טוב ויציב לאורך כל דקות המישחק. המאמן שלו בסיום 19 נקו־דות ו־22 ריבאונדים. שחקן נוסף הראוי למחמאות, הוא מוטי דניאל המוכיח עצמו כרכש מעולה. מוטי היה השחקן הדומיננטי בדקות שמ־כבי הצליח לברוח. הסך הכל שלו — 18 נקודות. קן באריל עשה כהרגלו מישחק יפה עם 21 נקודות. מיקי ברקוביץ' ישב אמנם הרבה על הספסל אך כשנכנס במחצית השניה היה טוב מאוד. חן ליפין שיחק בעשר הדקות האחרונות ועשה גם הוא עבודה טובה — 3 נקודות וכמה מסירות יפות.

אחוז הקליעה של אליצור היה עלוב (31 מ־78). קארל נוורסון קלע 5 מ־17 נסיונות ואנדי גורן 3 מ־12. תוספה וייסמן היה היחיד שבלט באליצור.

מקרי. הקבוצה משחקת כתלכיד מגובש, מהר, פשוט, תוך לחימה מופתית. לא חזינו בכדורסל מבריק, אך היה מישחק מהנה שלא התעלה לרמה גבוהה ועל כך תעיד התוצאה הנמוכה.

המשחק הזה ביתרון רמת־גני מהמם 4–13 בדקה החמישית. אך המקומיים בראשותו של אריל וי־ליאמס התעשתו ואף הוליכו הזה מהדקה העשירית 24–21. בחלוף חמש דקות הדג סטאן מאיז להעלות את קבוצתו ל־34–33, יתרון שלא נשמט מידם עד לסיום.

השחקן הדומיננטי היה ללא ספק אריל ויליאמס הרמלאי שקלט 18 כדורים חוזרים והיה הקלע הבולט בקבוצתו (24 נקודות). סייע לידו הרמן הבסטר אך זה לא הספיק מול אמיר בינו וחבריו. בינו, שחקן תוצרת בית, גבוה וגמלוני במקצת, היה הדמות המעניינת של המשחק. לוהם כאילו קלט 13 כדורים חוזרים ומול וויליאמס אין זה דבר של מה בכך. בנוסף קלע 25 נקודות תוך שנעזה מסייע צמוד של סטאן מאיז, הוולד קילינג.

השופטים צבי שגב ושלום ולצר ביצעו מלאכה טובה בזר הגעש המקומי.

יעקב זינגר

חמצן לירושלים ברמת־אביב

הרבה חמצן קיבל אתמול הפועל ירושלים לאחר שניצח במישחק תחתית חשוב את בית"ר תל־אביב 96–93. בית"ר נקלע לבעיות קשות לאחר שהיה זה הפסד הבית השני שלו מול יריבות מהתחתית.

למרות המתח הרב, ראינו בחלקים מהמישחק כדורסל טוב. הרבה בר־כות שני כדורסלנים מצויינים, ריקי בראון הירושלמי ומאריק סימפסון הבית"רי. בראון היה הגורם העיקרי לניצחון הירושלמי. הוא זה שהצליח לסחוב את הקבוצה הישב גם בדקות הקשות, כשקית בנס יצא בגלל חמש עבירות. הוא איפשר לירוש־לים להשיג יתרון אותו שמרה עד לסיום. סימפסון מבית"ר היה מצויין אך הוא, לעומת בראון, לא קיבל סיוע מיתר שחקני קבוצתו שהיו חלשים. רק לן קולהס, שפתח אמש בחמישיה, הציג יכולת טובה.

רוב המישחק היה צמוד ומתוח מאוד. במחצית הראשונה היה היתרון של בית"ר. עד הדקה ה־19 הוא הוליך ורק אז הצליחו הירושל־מים להשיג יתרון ראשון 40–39 ו־41–42 במחצית.

גם אחרי ההפסקה היה במישחק צמוד כשהיתרון עובר מצד לצד. זה נמשך עד לדקה ה־35. אז יצא אביב־דור מוסקוביץ' בחמש עבירות במצב של 83–79 לבית"ר. בשורות בית"ר חל בילבול וירושלים עלתה ליתרון אותו שמרה עד לסיום.

ריקי לוי

אימון מעייף להפועל חולון

21 נקודות שקלע אמש במחצית השניה מוטי הסבלה מכבי נתניה, במחצית השניה מול קבוצת הצמרת של הפועל חולון מבטאות יותר מכל את מצבם העגום של הנתנייתים שצברו שבעה הפסדים בתחילת העונה. להפועל חולון היה זה פחות ממישחק, אימון מעייף. הקבוצה ניצחה ללא קושי, כהולך איטי, ביתרון 28 נקודות.

חנן מאיר

עדיף בינו מנצח מארל מצטיין

מה טעים יותר: עוגת קונדיטוריה — או מאפה מבית אמא? התשובה ברורה מאליה וניצחונו של מכבי רמת־גן 85–77 (50–35) על "לבית הורינ" של אליצור נוה דוד רמלה, ועוד במישחק חוץ, רק מוכיח זאת ביתר שאת.

למכבים מרמת־גן זה ניצחון רביעי רצוף מה שמוכיח שזה לא

בהארכה: ניצחון מטווח 3 נק'

שני סלים של שלוש נקודות שקלעו עדי גורדון ודורון שפע בהארכה הם שהכריעו את המישחק בו ניצח מכבי חיפה לאחר הארכה את הפועל גליל עליון 93–85. בסיום היה המצב 79–79 ובמחצית 42–46 לחיפאים.

אין ספק שהשחקן לו זקוקה חיפה את הניצחון היה ג'ו ביניון. הכדורסלן שחום העור קלע 22 נק' וקטף 22 כדורים חוזרים מהסלים. גם ג'ון פלאוארס עשה עבודה טובה למרות שהיו לו גם רקות חולשות. שחקני החוץ של חיפה המטיבו לאכזב, למרות שבהארכה הכריעו את המשחק לזכות החיפאים.

הפועל גליל עליון הפתיע לטובה. בראד ליף קלע היטב, בעיקר בח־צית הראשונה. גרב הנפלד היה טוב בכל השלבים ועופר פליישר השתתף במחצית השניה. בסך הכל ניהלו שחקני הגליל מישחק צוות טוב מאשר החיפאים שחקניהם שי־לבו תרגילים והגיעו למצבי קליעה בעוד החיפאים ניהלו מישחק סולני ולא ראינום כמישחק צוות. אולי בגלל חסרונו של רכז שיוכל להביא כדורים לשחקני הציר. דבר שעדי גורדון עשה במעט בהצלחה.

חיפה הוליכה 9–4, 15–8, כצ־פיוה. אבל בדקה 7 השוו שחקני הגליל ל־16–16 ושמרו על שוויון 21–21, 38–38. חיפה הוליכה בהפסקה 46–42. אחריה נשמר שוויון 56–56 (דקה 27), אחר כך עלו שחקני הגליל ל־60–56. אבל בדקה 33 שוב שוויון (66–66). שלוש דקות לסיום הצליחו ליף, הנפלד וחבריהם מהגליל ליצור מקדמת 5 נקודות, 75–70. אבל חיפה לא הרימה ידיים. אדי רוזנברג בסל שלוש נקודות השיג שוויון 77–77 ו־39 שניות לסיום השווה גרין פלאוארס 79–79. שחקני הגליל איבדו כדור וכמוהם גם החיפאים לפני שריקת הסיום.

ואז מצבע של 81–81 בפתיחת הארכה קלע גורדון סל שלוש נקו־דות, דורון שפע הוסיף סל דומה וחיפה עלתה ליתרון 81–87 ובסיום 93–85.

אברהם ציבין

הליגה בכדורסל מחזור 7

מכבי תל־אביב — אליצור נתניה (29–43)

● המצטיין: קווין מגי

● למכבי קלעו: באריל 21, מגי 19, דניאל 18, ג'מצ'י 15, ברקוביץ' 11, סימס 5, ליפין 3, כץ 2, כהן 2, קורנליוס 2.
● לאליצור קלעו: וייסמן 25, נורדמן 14, לוקס 11, מאלוביק 10, פייר 8, גורן 7.
● שפטו: טוד ורניק ורמי פישר, 4,000 צופים היכל הספורט ביד אליהו.

מכבי רמת־גן — אליצור נווה־דוד רמלה (35–50) 77–85

● המצטיין: אמיר בינו

● לרמת־גן קלעו: בינו 25, מאיז 23, קילינג 21, נאורי 10, אורדיטי 4, שוורצמן 2.
● לרמלה קלעו: ויליאמס 24, ובסטר 18, מקנזי 15, וחזו 13, גנדלמן 7.
● שפטו: צבי שגב ושלום וו־לצר, 1,600 צופים ברמלה.

מכבי חיפה — הפועל גליל־עליון (42–46,79–79) 85–93

● המצטיין: ג'ו ביניון

● לחיפה קלעו: פלאוארס 23, ביניון 22, רוזנברג 15, שפע 14, גורדון 11, שטיינהאואר 8.
● לגליל קלעו: ליף 26, הנפלד 18, פרימן 16, מרטין 13, פליישר 10, מורחי 2.
● שפטו: דוד דגן ושי שטר־יקס, 2,500 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

הפועל ירושלים — בית"ר תל־אביב (41–42) 93–96

● המצטיין: ריקי בראון

● לירושלים קלעו: בראון 29, בנס 21, חזן 17, הריסון 13, קבו 8, מילר 4, אסלס 4.
● לבית"ר קלעו: סימפסון 30, קולהס 17, יעקבי 14, מורד 14, גינזבורג 11, הבארד 4, מוס־קוביץ' 3.
● שפטו: ראובן וירובניק ואברהם זגול, 300 צופים באולם "עלית" באוניברסיטת ת"א.

הפועל חולון — מכבי נתניה (31–43) 52–80

● המצטיין: ניב בוגין

● לחולון קלעו: ראוסון 18, בוגין 16, טרי 16, בארמור 14, דיסמן 5, אוראגבי 5, אלימלך 4, מאור 2.
● לנתניה קלעו: בראון 14, יוז 12, בלאס 7, שלכטר 6, כספי 6, קארטר 4, רוס 3.
● שפטו: מנשה הרמן ועמי־הוד גלילי, 150 צופים באולם "בךגוריון" בנתניה.

הטבלה

(אחרי 7 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	575–966	14
2.	הפ. ת"א	556–672	13
3.	ג"ע	571–631	12
4.	הפ. חולון	538–599	12
5.	מכבי ר"ג	644–692	11
6.	אל. נת.	577–583	11
7.	אל. רמלה	618–588	10
8.	מ. חיפה	644–631	10
9.	הפ. י־ם	643–625	9
10.	הפ. חיפה	550–513	9
11.	ב. ת"א	662–600	8
12.	מכ. נת.	634–596	7

מלך הסלים

● סימפסון (בית"ר ת"א) 206
● ראוסון (חולון) 186
● בארנס (הפועל ת"א) 176
● ליף (גליל) 174
● ביניון (מכ. חיפה) 170
● יוסמן (הפ. חיפה) 170

במחזור הבא

● ביום שני 30.11: מכבי רמת־גן — מכבי נתניה, הפועל חיפה — אליצור נווה־דוד רמלה, הפועל ירושלים — הפועל תל־אביב, בית"ר תל־אביב — מכבי תל־אביב, אליצור נתניה — הפועל גליל עליון, הפועל חולון — מכבי חיפה.

לייקרס ובוסטון 6–0 ★ ניו־ג'רזי נטס 0–4

אן.בי.אי.

ניו־יורק (אי־פי). לוס־אנג'לס לייקרס ובוסטון סלטיקס נותרו בלתי מנוצחות גם אחרי המישחק השישי שלהן. הלייקרס היו בכושר קליעה מדהים והביסו את סן אנטוניו ספרס 147–130 בעוד שבוסטון ניצחה את אינדיאנה פייסרס 108–94 עם 24 נקודות של לארי בירד ו־21 של דני אינג'.

יוסטון, העסקה, זכתה, בניצחון חמישי משישה מישחקים, 108–106 על סיאטל סופרסוניקס מסל של רד דני מקריי עם הצפירה לסיום. סיאטל הובילה 106–102 אבל אז קלע מקריי שתי קליעות עונשין ואקים אולאג'ון השווה, 54 שניות לסיום.

גם אחרי ארבעה מישחקים נותרה ניו־ג'רזי נטס ללא ניצחון אחרי שנ־כנעה 113–109 לוושינגטון בולטס. מוזס מאלון קלע 28 נקודות וקטף 17 ריבאונדים לבולטס. מילווקי באקס הנחילה הפסד שני לאטלנטה הוקס 112–108 בעיקר בזכות שלושה מצויינות על דומיניק וילקינס שסיים עם 7 נקודות בלבד. טרי קאמינגס קלע 28 נקודות לבאקס.

● מכבי הנהלת אולם הכדורסל של ביה"ס בליך ר"ג יחל היום ב־6 אשת"צ מגבת. אגביך יהיה מישחק בין מכבי ת"א לבין נבחרת בוגרי ביה"ס בליך, אשר תכלול בין היתר את דורון ג'מצ'י, שמואל זיסמן, עופר פליישר. המאמן מולי קצורין.

מהיום
מספר הטלפון החדש של רכבת ישראל בחיפה
04-564564
הנהלת רכבת ישראל

בנק ישראל

חדש

הצעת מכרז מילווה קצר מועד

ביום ג' ה־17 בנובמבר 1987 (ערך יום ד' - 18 בנובמבר 1987) יציע בנק ישראל סדרות מילווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	סכום ההוצאה (מיליוני ש"ח)	כמות מוצעת במכרז (מיליוני ש"ח)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0428	100	10	18.0	13.4.88	147
0538	100	10	18.5	18.5.88	182

בקשות לרכישת הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים עפ"י הכללים שלהלן:
א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.
ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, ואולם אם עלה סך כל הסכום המבוקש בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.
ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואות המכרז לא יסופקו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. הסדרות תפדנה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%) בתאריכים הנקובים לעיל.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג ה' וסדרות מסוג ו') התשמ"ז - 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

ישראל (בלי השטחים) זכתה לציון 74 במדריך העולמי לזכויות האדם

מקדימה את מדינות ערב, אך מפגרת בשיעור ניכר אחרי מדינות המערב

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל"הארץ"). ישראל זכתה בציון 74 (מתוך 100) ב"מדריך העולמי לזכויות האדם" אשר יצא לאור בלונדון. היא מקדימה את כל מדינות ערב, אך מפגרת בשיעור ניכר אחרי מדינות המערב, למרות שהציון אינו כולל את השטחים המוחזקים בהם מוגדר מצב הזכויות כ"לא משביע רצון".

מה שמנע מישראל, מלפני גבולות 67 להתייצב בצמרת העולם הדימוקראטי הוא איסור עריכת מפגנים פרו־פלשתינאים, איסור הנפת הדגל הפלשתיני, הזכות לידי מורי דת בבתי־ספר ממלכתיים, אפליה נגד ערבים בתחומי התעסוקה, הלימוד והמימשל, האזנה לשיחות טלפון, מניעת נישואין אזרחיים ונישואי־תערובת, העדפת טובתו של הגבר בענייני גירושין מכוח חוקים דתיים ואי ליגאליזציה של ההומוסקסואליות.

נקודות נוספות, בשיעור קטן יותר, יורדות לישראל בגלל ההגבלות הבאות: הטלת מס־נסיעות על היוצאים לחו"ל, מניעת סטודנטים ערבים לרכוש מידע בכל התחומים, עינויי אסירים בשעת חקירה, מאסרים ממושכים, צנזורה על ספרים ועל ביטויי אמנות אחרים, צנזורה פוליטית על העתונות, העדפת גברים במשרות ממשלתיות למרות חוק השוויון, פקידות עין ממלכתית על הרדיו והטלוויזיה, הגליית ערבים, משפטים באלמות, מגורים וחיפושים משטרתיים בבתי ערבים ללא צו משפט.

מצרים זכתה ב־59 נקודות, עיראק 19, לוב 23, מרוקו 52, סעודיה 28, סוריה 29, אוסטרליה 94, אוסטריה 96, בלגיה 96, ברזיל 71, בולגריה 23, סין 23, קובה 26, דנמרק 98, אתיופיה 13, מזרח גרמניה 33, מערב גרמניה 97, הודו 60, ברית המועצות 20, בריטניה 94, ארה"ב 90.

הספר יצא בהוצאת "פאן" וערך אותו צ'ארלס יומאנה.

אסון תעופה בשדה התעופה בדנבר

26 הרוגים ו־56 פצועים בהתרסק מטוס בעת המראה

סופת שלגים, הקרח וראות לקויה הכבידו על פעולות ההצלה

דנבר, 16 (רויטר ע"ח־יו"פ). 26 אנשים נהרגו ו־56 נפצעו, ביניהם שלושה קשה, כאשר מטוס מדגם "די. סי. 9" של חברת התעופה "קונטיננטל איירליינס" התרסק בשעת המראה בסופת שלגים בשדה התעופה הבינלאומי סטייפלטון שבדנבר.

המטוס שהיה בדרכו מדנבר לבואו שבאיידהו הסיע 77 נוסעים וחמישה אנשי צוות. הוא החליק בשעת ההמראה, נפל על המסלול. הוא המשיך להחליק מרחק של 500 מטר והתפרק לשלושה חלקים.

כמה מבין הניצולים היו תקועים בשרידי המטוס במשך 5 שעות לפני שצוותות ההצלה הצליחו להגיע אליהם ולחלצם. סופת השלג, הקרח וראות לקויה הפריעו במידה ניכרת לעבודות ההצלה.

ליבי סמט מקצ'אם שבאיידהו חולצה ללא פגע מן המטוס. היא אמרה שהנוסעים זעקו אחוזי אימה כאשר המטוס התהפך והיא התפללה "אנא אלוהים עשה שאבוא מזה בשלום".

זה האסון החמור השני הפוקד את התעופה האזרחית בארה"ב בשנה זו. באוגוסט מתו 156 אנשים, בהם שניים על פני הקרקע, בהתרסקות מטוס של חברת נורד ווסט איירליינס בדטרויט.

פקידים אמרו שמספר ההרוגים היה גבוה יותר, לוא פרצה דליקה במטוס. דובר שדה התעופה אמר, כי כנפי המטוס התרסקו כאשר הוא התהפך. צוותי ההצלה נאלצו לחתוך את המושבים בזה אחר זה, כדי לחלץ את הנוסעים, אמר אחד הכבאים.

בתאונת מטוס אחרת בארה"ב מצאו את מותם עד כמה שידוע שמונה אנשים. מטוס דו־מנועי אמריקאי שעשה את דרכו בין שיקאגו ובין בארבו שבמדינת ויסקונסין, התרסק בקרבת מדיסון – על כך הודיע אתמול דובר מטעם רשות התעופה הפדראלית בשיקאגו.

לדברי הדובר החל המטוס בתמרוני נחיתה, כאשר הטייס שינה לפתע קריאת הרום.

דמעות של הקלה של קרובי הניצולים, לאחר ההודעה הקשה של התפרקות מטוס לשלושה חלקים, בעת המראתו: 26 אנשים נהרגו ו־56 נפצעו, ביניהם שלושה קשה, כאשר מטוס מדגם "די. סי. 9" של "קונטיננטל איירליינס", התרסק בשעת המראה בסופת שלגים בשדה התעופה הבינלאומי סטייפלטון שבדנבר. (צילום: אי־פי)

חשש לזיהום חמור של מי המפרץ

– אם תתפוצץ אסדת קידוח נפט איראנית, שעלתה בלהבות בהתקפה אמריקאית

בחריין, (ע"ד). אסדת קידוח נפט איראנית, שעלתה בלהבות בעקבות התקפה אמריקאית בחודש שעבר, עלולה להתפוצץ ולגרום לזיהום חמור של מימי המפרץ, ע"י מיליוני חביות נפט.

מקורות באיזור אמרו, כי האש ממשיכה להשתולל באסדה, הנמצאת במרחק כ־190 ק"מ מזרחית מבחריין, במרכז המפרץ. "אם תיפסק הדליקה, יזרום הנפט לים ויזהם אותו במידה ניכרת", אמר מקור כאן. הוא הוסיף, כי יש להניח שהאיראנים ממשיכים להדליק את האש, כדי למנוע זיהום הים.

כזכור, הודיע משרד ההגנה האמריקאי, שהרס אסדת קידוח בר רסטאם והשמיד חלקית אסדת קידוח נוספת ב־19 באוקטובר, מפני שהן שימשו כבסיסים להתקפת אוניות סוחר, על ידי האיראנים.

יצויין, כי שדה הנפט רוסטאם הפיק כ־7,520 חביות נפט ליום, אך שדה זה אינו מופעל יותר, מאז התקפה אווירית עיראקית שפגעה בו, בנובמבר 1986.

יש לך כתובת.
שיכון עובדים

סולל בונה - מרחב ת"א

מס' סידורי
53

מאת: שיכון עובדים וסולל בונה
אל: משפחת פלג

הנדון: הכנת תצוגה חדשה למגדלי אביב - רמת אביב שלב ג'.

[illegible] אנחנו שמחים להזמינכם לפתיחת [illegible] ולהתחלת מכירת המגדל השלישי של מגדלי אביב.
כידוע, למגדלי אביב יש ביקוש עצום (ועוד מה הפלא? - זהו [illegible] הפרוייקט היחידי עם תכנון [illegible] מלא, [illegible] של סולל בונה - [illegible] ממוקם בנקודה הגבוהה ביותר ברמת-אביב).
אך אל תשכחו לתת לתצוגה את כל האינפורמציה:
שכונה נהדרת, [illegible], [illegible], חניה פרטית, מרכז [illegible] לדיירים עם חדר כושר, בריכת שחיה וכו'..
ומבחר הדירות - 4 חדרים + חדר משק כ-135 מ"ר.
5 חדרים + חדר משק כ-155 מ"ר.

בקיצור, חשוב להעביר את המסר שלנו: לגור ברמה הכי גבוהה (אולי, [illegible]?)
כמו, מתכננים [illegible] תצוגה תוך 3 ימים.

אם מסכים לכל הפרטים, תפנה אלינו:

שיכון עובדים, לח גרדיה 58 יד אליהו טל. 03-390721.

פלג

האו"ם נמנע מגינוי ישראל על יחסיה עם דרום אפריקה

הוועדה נגד האפרטהייד קראה לעקוב אחרי יישום ההחלטות הישראליות נגד דרא"פ

מאת שלמה שמיר
ניו יורק.

הצעת החלטה של הוועדה נגד האפרטהייד, שפורסמה אתמול במרכז האו"ם, נמנעת מגינוי ישראל וקוראת לעקוב אחרי יישום הצעדים שישראל הכריזה עליהם נגד דרום אפריקה. הנוסח הרשמי של הצעת ההחלטה מבקש מישראל להפסיק כל צורה של שיתוף פעולה עם דרום אפריקה.

דיפלומטים ישראלים הגדירו את נוסח ההחלטה כשינוי מהפכני ביחס לישראל, מאחר ובשנים קודמות כללו החלטות הוועדה גינויים חריפים לישראל על שיתוף הפעולה בתחומים שונים בינה לבין ממשלת פרטוריה.

הימנעות הוועדה נגד האפרטהייד מגינוי מפורש לישראל, התפרשה במרכז האו"ם כנשלון לערבים, שעד כה הצליחו מדי שנה לכלול בהצעת ההחלטה איזכורים שליליים חריפים כלפי ישראל. בוועדה התנהל ויכוח סוער בין נציגים אפריקאיים וערביים על הנוסח הסופי של ההחלטה.

הצעת ההחלטה תועמד להצבעה באו"ם בסוף שבוע זה. אולם ישראל תצביע נגד, כהפגנת מחאה על העובדה שהוועדה נגד אפרטהייד, עדיין מוצאת לנכון לפרסם נוסח החלטה מיוחד המתייחס לקשרי ישראל ודרום אפריקה.

מפעלים בסין שיחדו קניינים שיקנו מוצרים בלתי מבוקשים

"איקונומיק אינפורמיישן": עשר חברות שילמו יותר מ־150 אלף דולר במזומנים ובמוצרים

פקין (ע"ד). עשרה מפעלי תעשיה בעיר הארבין שבצפון סין נאלצו לשחד קניינים במזומנים ובמוצרים, כדי לשכנעם לקנות את מוצריהם שאין להם דורש – כך כי נמסר אתמול עיתון רשמי בפקין.

העיתון, בשם "איקונומיק אינפורמיישן", מוסר כי חקירה שנערכה בנוהלים אלה – שהם נפוצים למדי בסין – גילתה כי עשר החברות שילמו יותר ממיליון יואן (150,000 דולר) במזומנים ובמוצרים כמו: מקלטי רדיו, מכונות חישוב, מכונות תפירה, שעונים וסירים חשמליים לבישול אורז. אחד המפעלים, המייצר מצברים, לווה 102,000 יואן (27,600 דולר), מאחד הבנקים, להוציא "הוצאות נסיעה", אך למעשה השתמש בכסף זה לתשר לומי שוחד.

ראש מחלקת הרכש של שרשרת חנויות גדולה בהארבין, קיבל חמישה סירים חשמליים לבישול אורז, לאחר שהסכים לקנות עשרה מקלטי רדיו. המקלטים היו מוצבים זמן רב על מדפי החנויות, עד שנמכרו בסופו של דבר במחירי הפסד.

בעיית הסחורות שאין להן דורש נפוצה ביותר בסין. מפעלים רבים אינם זוכים לרווחים, כאשר הם מייצרים מוצרים מבוקשים, ואינם צוברים הפסדים כאשר הם מייצרים סחורות שאין להם דורש.

הכלים רבים בערי סין מסכימים למכור סיגריות מסוגים מבוקשים, רק בתנאי שהקונה מסכים לקבל גם כמות מסויימת של סיגריות מסוגים שאינם מבוקשים.

תיקו במשחק ה־14 באליפות העולם לשחמט

סביליה (ע"ד וע"ג). המשחק ה־14 באליפות העולם לשחמט בין האלוף קספרוב לבין יריבו קארפוב, הסתיים אתמול בתיקו, על פי הצעת קספרוב, אחרי 21 מסעים בלבד.

קספרוב, ששיחק בכלים לבנים, ממשיך להוביל עם 7.5 נקודות לעומת 6.5 נקודות לקארפוב, אחרי שניצח 3 פעמים, הפסיד פעמיים וסיים 9 משחקים בתיקו.

מומחים הופתעו מהסכמת קארפוב לתיקו אחרי משחק כה קצר, בהתחשב בעובדה כי הוא מפגר בתחרות בת 24 המשחקים. ברגע שקספרוב יצבור 12 נקודות, יבטיח לעצמו את הכתר העולמי.

מיטראן התנער מכל אחריות להעברת נשק מצרפת לאיראן

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא מיטראן התנער אמש מכל אחריות להעברת נשק ותחמושת מצרפת לאיראן. הנשיא גינה את "התעלולים הדמגוגיים" של סוחרי־הנשק ושל אלה המשתפים עימם פעולה.

מיטראן הגיב בכך לראשונה על סידרה של גילויים שנחשפו לאחרונה והתיימרו להצביע על אחריותו הישירה או העקיפה באספקת פגזים צרפתיים לאיראן. בראיון משודר ברדיו פרש מיטראן בהרחבה את השתלשלות העניינים בפרשת "העברות" של הפגזים הצרפתיים לאיראן, באמצעות חברה צרפתית בשם "לושר" ושורה של מתווכים באירופה ובמזרח התיכון.

מיטראן הטעים, כי "אין זה תפקידו הנשיאותי" להורות מימוש של כל פרט ופרט בהנחיות המדיניות הכלליות. הוא רמז בעקיפין לכך, שלהערכתו "בעצמת" האחריות הפרשה בדרג של שר ההגנה.

הגילויים המסעירים מזה כשבועיים את הזירה הציבורית בצרפת, מתייחסים למימצאי דו"ח של שופט חוקר ולדו"חות מסווגים של משרד ההגנה, המצביעים על כך שלפני יותר משנתיים, נשלחו מצרפת לאיראן מטענים גדולים של פגזים במתכונת מוסווה שהיו מעורבים בה מתווכים צרפתיים, בלגיים, שוויצריים ואחרים, שעה שממשלת צרפת התיימרה להקפיד על אמברגו מוחלט של נשק ותחמושת לאיראן.

שילבה את הקטעים: עדה ארגמן

לטיפול בכינים
טי־פל של ד"ר פישר
טי־פל שמפו משמיד כינים ב־10 דקות.
במטרה להשמיד גם את הכינים שהתבקעו לאחר הטיפול הראשון, יש לחזור על הטיפול פעמיים נוספות במירווח של 5 ימים בין טיפול לטיפול.
הוראות שימוש, ראה עלון מצורף לתכשיר, כפי שאושר על־ידי משרד הבריאות. להשיג בבתי המרקחת.
Dr. Fischer
ד"ר פישר. זה בדוק.
תעשיות פרמצבטיות

הופיע גיליון מספר 61 של
הרבעון הישראלי למסים
בהוצאת המוסיאון למסים
העמותה לפיתוח תודעת מסים בישראל
העורך: אברהם מנדאל

בגיליון זה המפתח את כרך ט"ו ● [illegible] / מיסוי הכנסה מפעילויות של חברות ישראליות בחו"ל ● רפאל אהרונסון / מס יסף על הכנסה שלא נוכתה ● אהרן עזיאל / יישום חוק העבירות המינהליות התשמ"ו באגפי המסים ● אברהם צרפתי / פסילת פנקסים עקב אי רישום תקבולים ● אשר אריין / [illegible] באגרות משרדי הממשלה ● משה מנור / סקר מערכות מידע ונהלי עבודה במינהל הכנסות המדינה, באגפי המסים ובמע"מ ● משה בביר / שנת מס אחידה במשק ● אשר אריין, לטיף ברסוב / הכנסות ממסים ותשלומי חובה ביו"ש ובאיזור עזה ● מסקנות המלצות הוועדה הבינמשרדית לעידוד בניה למגורים להשכרה ● משה שגיב / הבניה להשכרה בישראל ● אשר אריין / פיתוחות העיור בארצות שונות ● גליה שריג / מע"מ בישראל ובקהילייה האירופית – השוואות ● הרב חיים שנבורגר / סוגיות בתחום המסים בהלכה ● ובן הסקירות הקבועות: מאת פנקס, גליה ויונגר. פסיקה עקרונית בענייני מסים, לטיף ברסוב / שינויים באגרות וזכויות שלום / נתונים על הכנסות המדינה, ומדדים כלכליים.

איש מקצוע – היה בתמונה, חתום על הרבעון באמצעות: העמותה לפיתוח תודעת מסים בישראל, ת"ד 320 ירושלים 91002 (טל. 02/228978)

صورة عن الاصل

هكذا عن الاصل

תקלה ברכב גרמה פיצוץ וקטיעת רגלו של הנהג

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

פיצוץ ברכב, ככל הנראה כתוצאה מתקלה טכנית, גרם אתמול לקטיעת רגלו של רחמים קכוזי (43) כראשון לציון, הנהג.

אתמול לפנות ערב, בכביש יבנין לוד לפתח־תקוה, אירע פיצוץ ברכב ג'יאנסי. ברכב היו אותה עת 3 נוסעים. רגלו של הנהג נקטעה מעל הברך.

למקום הגיעה ניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום, שהובילה את הפצוע לבית־החולים "שיבא" בתל־השומר. בחדר הניתוחים נעשה מאמץ לאחות את האיבר שנקטע.

כוחות המשטרה שהגיעו למקום בליווי המעבדה הניידת, קבעו לאחר חקירה במקום, כי ככל הנראה תקלה ברכב היא שגרמה לפיצוץ.

"אתה חרא!" אמר אזרח לצ'יץ ונתבע לדין על העלבת עובד ציבור

(ע). ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, העיד אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב נגד אזרח שהועמד לדין על העלבת ראש העיר כעובד ציבור.

צ'יץ העיד בפני השופט אהרון כהן, כי בשעה שירד מבניין העירייה לעבר רכבו, ניגש אליו הנאשם, אלי לב, בעל מלון "צביון" באילת, וצעק לעברו: "צ'יץ, אתם הורגים אותי עם סב־רלי הרגזה. אתה חרא".

אלי לב הכחיש שכיוון את דבריו לעבר ראש העיר, וטען שהתכוון "כי סגולי דנוור הם חרא". עוד טען שביקש מצ'יץ שישחרר את הרכב לאחר ששילם את הקנס, וכי הוא ממהר לאסוף את אמו הרתוקה לכיסא גלגלים. וצ'יץ אמר לו: "מגיע לך שסינדלו לך הרכב". להט הכחיש שאמר זאת.

פסק־הדין יינתן היום.

24 תלמידות מעזה לקו בהרעלה קשה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

24 תלמידות ממחנה־הפליטים אל־בוריג' בעזה, אושפזו אתמול בבית־החולים שיפא לאחר שלקו בהרעלה קשה, משקיות שתיה שקנו בסמוך לבית־הספר בו הן לומדות. נמסר כי מצבן אינו מעורר דאגה.

משטרת נפת עזה הורתה לסגור לאלתר את המפעל המייצר את שקיות השתיה עד לסיום הבדיקות של משרד הבריאות.

ערך את העמוד: אריה חשביה

וטרינר: סכנת הרעלה ומוות בדגים מעזה הנמכרים בשרון

סוחרי עזה מוכרים בזול גם בשר פגרים

(ע). קיימת סכנה כוחשית להרעלות קשות משיווק דגי ים על־ידי סוחרים ערבים מעזה בשכונות מגורים באזור השרון.

מאות ק"ג של דגים שרבים מהם מוצאים מן הים באמצעות חומרי הדברה ודינמיט, מובאים לישראל ללא פיקוח וללא קירור – מזהיר ד"ר ישראל גלס, וטרינר מחוזי באזור השרון.

הרשויות המקומיות מנהלות מלחמת חורמה בתופעה, אך לדברי ד"ר גלס, במקום שהמשטרה תעצור את הסוחרים במחסומים, "נאמר לנו כי היא אינה עוסקת בבריאות. משרד הבריאות כהרגלו מרגיע את הציבור, אך רק כאשר יתרחש מקרה מוות מהרעלת דגים מעזה, יתעוררו ויזדרזו למצוא פתרון".

לדברי ד"ר גלס, לא רק דגים בשווקים בדרך לארמבוקות ומסוכנת לציבור. ידוע לרופאים וטרינרים על סוחרים מעזה הקונים פגרים בחצי מחיר, מעבדים אותם ומוכרים אותם בשכונות מגורים במחירים זולים. לדבריו, נוהגים הסוחרים להופיע בשעות הבוקר המוקדמות בשכונות שבהם מתגוררת אוכלוסיה דלת־אמצעים, ועקרות־הבית ממהרות לרכוש דגים ובשר בחצי המחיר, בלי לתת את הדעת על סכנת ההרעלה.

"לא די", אומר ד"ר גלס, "להזהיר את הציבור מפני יבוא דגים מחו"ל. יש להזהיר מפני קניית דגים ובשר מרוכלים המסתובבים בשכונות ללא פיקוח, על המשטרה לבלום את הסוחרים במחסומים ולסייע לשירותים הווטרינריים בהדברת הנגע המסוכן, המתפשט והולך".

יום הולדת שמח לבר־לב בן ה־63

שר המשטרה חיים בר לב ביקר אתמול, בראשונה מאז נכנס לתפקידו, ביחידות משמר הגבול ביהודה ושומרון. מפקדי מג"ב והאלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע (מימין) ערכו לאורח מסיבת לרגל יום הולדתו ה־63. (צילום: מאיר כפיר, יפפ"א)

ציפורי צופה "אסון למשק" אם יועברו קצבאות הילדים למס הכנסה ותבוצע מערכת זיכויים

מאת צבי זרחיה

אסון צפוי למשק, אם יתגשמו המגמות המסתמנות בוועדת שישנסקי, להעביר את קצבאות הילדים מהמוסד לביטוח לאומי למערכת הזיכויים במס הכנסה. יש להניח שהמערכת תיכנס לאנדרלמוסיה בירוקרטית, שתפגע באזרח הקטן ותיטיב עם רבדים מבוססים באוכלוסיה. דברים אלה אמר אתמול מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי.

לדבריו, בשיטה המוצעת על־ידי שישנסקי, ינפיק הביטוח הלאומי תעודות זכאות לכ־650 אלף משפחות לקצבאות בעבור 1.6 מיליון ילדים. משלוח תעודות הזכאות למבוטחים באמצעות הדואר יגרום ל־35% של דואר חוזר, כתוצאה מכך יסתובב הזכאי ולא ימצא את זכותו בגלל הסרבול שבקיום כמה מערכות.

על־פי נתוני המוסד, קיימים 360 קיבוצים, מתוכם כ־50 שבהם היחיד נמצא מתחת לסף המס. ב־110 קיבוצים אחרים נמצאים שני בני הזוג מתחת לסף המס. לפיכך, מערכת תשלומים שונה תצטרך למצות את זכותם.

לא ברור איזו מערכת תשלומים תפצה את מקבלי הבטחת הכנסה, דמי אבטלה, גמלת כללית ונכות מעבודה, מקבלי קצבאות שאירים וזיקנה. אוכלוסיה נוספת שתפגע כתוצאה מכך הם 50 אלף סטודנטים שבחלקם עובדים עבודה חלקית.

ייפגעו מביטול הקצבאות גם גרושות המחזיקות בילדים, נשים נשואות החיות בנפרד מבעליהן ומחזיקות ילדים, נשים המועסקות כעוזרות־בית ומטפלות, אלמנות עובדות ולא עובדות.

משפחת שועלים השתכנה ליד משפחת שדה בשכ' עין־כרם

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

משפחת שועלים התמקמה ליד בית משפחת תומי שדה בשכונת עין־כרם בירושלים – מספר הגליון החדש של "טבע וארץ", ביטאון החברה להגנת הטבע.

שדה מספר, כי בראשית מאי הבחינו בני הבית, הבנוי בפאתי השכונה, בשועל שאינו נמלט מפניהם אלא נשאר עומד במרחק לא רב מהם. מפגשים אלה אירעו פעמים מספר, עד שבסוף יוני הופתעו בני המשפחה לגלות שני גורי שועלים ליד גזע עץ זית עתיק חלול, כ־20 מ' מביתם.

התצפיות בגורים נמשכו מדי בוקר. בראשית יולי עברה משפחת השועלים למערות שחפרו הדרבנים קרוב יותר לבית, שם שהו כחודש ימים, לאחר מכן התרחקו מהבית.

השועלים נמשכו לחצר הבית, כנראה, בגלל הלחם הישן שבני המשפחה נוהגים להשאיר לציפורים. באחד הלילות התעוררו לקול התכתשות בין השועלים לבין כלב בית של תושב השכונה וצפו בקרב שניטש על הלחם ושבסופו נסוגו השועלים: שני הגורים ושני שועלים בוגרים.

נשרים ושקנאים מתפחמים על קווי מתח גבוה בגולן

(ע). רשות שמורות הטבע פנתה שוב לחברת החשמל בבקשה שתתקין מגיני נשרים על קווי מתח גבוה ברמת הגולן.

בגולן כבר מותקנים מספר מיתקנים כאלה, אך נראה כי אין בזה די, ונשרים ממשיכים להתפחם כשהם נוגעים בחוטי מתח גבוה.

באחרונה נראו גם שקנאים שהתחשמלו למות מקווי המתח הגבוה.

ידועה בציבור של שופט לא זכאית לקבל גימלה

להבדיל מידועה בציבור של עובד מדינה

(ע) האם ידועה בציבור של שופט שהלך לעולמו, זכאית לקבל את גימלתו?

חמשת שופטי בית־המשפט העליון שהתחבטו אתמול בסוגיה זו פסקו בשלילה של השופט. ההחלטה התקבלה ברוב של ארבעה, כאשר המישנה לנשיא בית־המשפט, השופטת מרים בן־פורת, קבעה כי ידועה בציבור של שופט זכאית לגימלה.

המדובר בד"ר אמיליה לוי, שטענה בבית־המשפט, כי היא ידועה בציבור של שופט שהלך לעולמו ומגיעה לה גימלה. לטענתה, ידועות בציבור של עובדי מדינה זכאיות לגימלה ואילו ידועות בציבור של שופטים מופלות לרעה ואינן מקבלות את גימלתו של השופט. בשנת 1984 דחה הרכב של 3 שופטים, ברעת רוב, את עתירתה. אתמול דן בית־המשפט בשאלה זו שוב, ודחה בשנית את העתירה.

בפסק־הדין שניתן נאמר, כי שופטים ועובדי מדינה כפופים למערכת שכר וגימלאות שונה זו מזו. מאחר שהמחוקק לא הכיר בידועות בציבור של שופטים כזכאיות לגימלאות, אין מקום להתערבות בג"צ בעניין.

עוד נאמר בפסק־הדין: "המדובר בנושא בעל מטענים של מחלוקת פוליטית ואין בידינו לומר שכאשר נמנעה ועדת הכספים להעניק לידועה בציבור של נושא משרה זכות לגימלאות, היא יצרה עילה מספקת להתערבותנו".

השופטת בן־פורת קבעה בדעת מיעוט כי ההפליה בין ידועות בציבור של נושא משרה ציבורית לבין ידועה בציבור של שופט היא פסולה.

תאום אחד נולד בתוך אמבולנס; השני בבי"ח

(ע) לידת תאומים שהחלה באמבולנס ליד מחנה הפליטים דהיישה, הסתיימה בהולדת התאום השני בבית־החולים "הדסה" עין־כרם בירושלים.

חווה לבנון מן היישוב סוסיתא שבהר חברון, חשה בצירי לידה והזעיקה אמבולנס. נהג האמבולנס, זאב שפירא, לקח את היולדת שהיתה בשלבים של צירי לידה ודהרו ליישוב קרית ארבע, שם הצטרף רופא לנסיעה לבית־החולים "הדסה" עין־כרם.

סמוך למחנה הפליטים דהיישה נולד תאום זכר. צוות האמבולנס הניח את הרך הנולד על ביטנה של האם והמשיך בנסיעה לבית־החולים, שם חיכה צוות לידה נוסף שהמשיך ליילד את היולדת וכעבור זמן קצר נולדה תאומה נוספת.

העופות והבקר במצוקה עקב צמצום המים לישובי הגליל

(ע) מאז צמצמה "מקורות" ביום ד' שעבר את אספקת המים ליישובים רבים במרום הגליל, אין די מים להשקיית העופות. הטלת ביצים ירדה ב־50%. במושבים חוששים, כי אם הפסקת המים תימשך, ימותו מיליוני עופות.

"המזון הניתן לעופות ללא מים, אינו אכיל. בעיה דומה יש גם בבקר: אי־אפשר להביאו לשהיה ביישוב לשתיית מים, והעדרים נשארים במרעה עד שעות הערב. הדבר משפיע על בריאותם". אומר אברהם גולן, מזכיר אגודת המושבים.

3 שוטרים מטול־כרם הואשמו באונס קבוצתי בערביה

(ע). 3 שוטרים ממשטרת טול כרם הואשמו אתמול בבית־המשפט הצבאי בשכם בביצוע אונס קבוצתי בערביה תושבת מחנה הפליטים בלאטה.

השלושה, עבדאללה אלבויראת, פואד נסאר, ומחמוד ברהם מואשמים, כי ביום ה־5.10.87, או בתאריך הסמוך לו, בהיותם בסיור בטול־כרם, ראו זוג ליד המסגד המרכזי בעיר. לדבריהם, כשראה הזוג את הניידת מתקרבת, פתח במנוסה. השוטרים פתחו במירדף, עצרו את השניים והביאום לחקירה למשטרת טול־כרם.

בארכות התביעה, סגן־משנה גיל סופר, טען בבית־המשפט, כי כאשר הובא זוג לתחנת המעצר, לקחו השוטרים את האשה למגורי השוטרים, ושם בעלו אותה בכוח ובאיומים, מספר פעמים, זה אחר זה.

ח"כ צוקר מוחה על השקעת 20 מיליון ש' בכביש עוקף דהיישה (י־ם־גוש־עציון)

מאת אודי ניר

העלות המשוערת של כביש ירושלים־גוש־עציון ("עוקף דהיישה") היא 20 מיליון שקל – טוען ח"כ דדי צוקר מרצ. לדעתו, השקעת סכום כזה בסלילת כביש שאינו נכלל ברשימת ה"כבישים האדומים", ושהסיבה לסלילתו היא שהתוואי שלו עובר מעבר לקו הירוק – פוגעת במאבק בקטל בכבישים. לדבריו, זו דוגמה למתן עדיפות לשיקולים פוליטיים על־פני שיקולי בטיחות, בהפניית תקציבים לסלילת כבישים.

כביש "עוקף דהיישה" (כביש מס' 60) נועד לחבר את דרום ירושלים (אזור הר גילה) עם צומת גוש־עציון, תוך עקיפת הכביש הקיים, העובר במבואות העיר בית־לחם ובסמוך למחנה הפליטים דהיישה שמדרום לה.

ממשרד הבינוי והשיכון נמסר, כי עדיין לא פורסמו מכרזים לסלילת הכביש, שעודנו בשלבי תיכנון. דוברת המשרד מסרה, כי העלות המשוערת של הכביש היא אכן כ־20 מיליון שקל, אך התקציב לסלילתו אינו נכלל במסגרת התקציב ל"כבישים כלכליים" (הכולל את ה"כבישים האדומים"), אלא הוא חלק מן התקציב הרגיל לפיתוח כבישים. משום כך, הסבירה הדוברת, הפניית התקציב לסלילת כביש ירושלים־גוש־עציון אינה באה על חשבון סלילת כבישים בטיחותיים.

בוטל צו עיכוב יציאה נגד ההונגרי רז'ו רץ

נדרש לשלם מזונות לאשתו ולבתו

(ע). בית־המשפט המחוזי בת"א ביטל אתמול צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא נגד ההונגרי רז'ו רץ. במקביל, הוצא נגדו פסק־דין המחייבו בתשלום מזונות בסך 1100 ש"ח לחודש לאשתו ולבתו אגנס.

השופטת רות אליעז ביטלה את צו עיכוב היציאה נגדו, שהוצא ב־29.10.87, בנימוק שלא היה מקום מלכתחילה לתת צו עיכוב יציאה, לאחר שקודם לכן ניתן נגדו צו גירוש מן הארץ.

בא־כוחה של נוגה, אשתו של רז'ו רץ, עורכי־הדין רפי שרמי וגדעון שובה, ביקשו צו עיכוב לביצוע ההחלטה לזמן מוגבל, כדי שיוכלו לערער על ההחלטה לבית־המשפט העליון. השופטת נתנה צו עיכוב ביצוע למשך 15 יום.

במקביל, חייבה השופטת אליעז את רז'ו רץ לשלם מזונות לאשתו ולבתו, ופסקה שהילדה תישאר ברשות האם.

מעמד הוצאת הצווים היה מרגש ביותר. רז'ו רץ בכה מהרגע שראה את הילדה, חיבקה בזרועותיו, נשקה ללא הרף וסירב להיפרד ממנה. הוא טען שכאשר הוא עובד, יש ביכולתו לפרנס את אשתו ובתו. גם אשתו נוגה בכתה, וחיבקה אותו בסוף הדיון.

יופי של שבוע בריאות במלון מצפה הימים...

* חוות הבריאות של מלון מצפה הימים תעניק לך שבוע של הרזיה בריאות ויופי.
תוכנית דיאטה בפיקוח רפואי צמוד
[illegible]
[illegible]
אוכל צמחוני
שפע פעילויות מגוונות
* התעמלות * יוגה * רפלקסולוגיה * פלדנקרייז
* מסג' * קוסמטיקה * אמבטיות צמחים * מניקור * פדיקור
* טיול קבוצתי ממונע בליווי מדריך מוסמך
במקום: בריכת שחיה, סאונה, ג'קוזי וחדר כושר
חדרים מחוממים וידאו וטלויזיה בכל חדר
* מבצע מיוחד שלא במסגרת שבוע הבריאות בין התאריכים 4.10-6.10 20% הנחה
פרטים בטלפון: 06-937013/4

בי"ל – מימון והנפקות בע"מ
(להלן: "החברה")

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזאת הודעה, בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח–1968, כי החברה פירסמה תשקיף בדבר

הנפקה של

סדרה של אגרות חוב רשומות על שם 1994–2003 (סדרה 14) נושאות ריבית בשעור של 6% לשנה צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן בערך נקוב כולל של 45,000,000 שקל חדש, מתוכן אגרות חוב בערך נקוב כולל של 44,520,000 שקל חדש, מוצעות לציבור בשני מכרזים, במחיר מינימלי השווה ל־98.5% מערכן הנקוב (להלן: "המחיר המינימלי") (התשואה לפדיון במחיר המינימלי הוא כ־6.2%), כדלקמן:

1. אגרות חוב בערך נקוב כולל של 22,520,000 שקל חדש תוצענה לציבור ביום 24.11.87 (בתשקיף זה: "המכרז הראשון").
2. אגרות חוב בערך נקוב כולל של 22,000,000 שקל חדש ויתרת אגרות החוב אשר לא תמכרנה במכרז הראשון, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור ביום 29.11.87 (בתשקיף זה: "המכרז השני").

מחירי ההנפקה שיקבעו בכל אחד מהמכרזים עשויים להיות גבוהים מהמחיר המינימלי.

פרסון חותמים כימיים בע"מ, חברה בת של חברת האם של החברה, התחייבה בהתקשרות מוקדמת, לרכוש למחרת סגירת רשימת החתימות במכרז השני, במחיר ההנפקה שיקבע במכרז השני, את אגרות החוב הנותרות בערך נקוב כולל של 480,000 שקל חדש, וזאת כמלאי לצורך הבטחת מסחר סדיר באגרות החוב, כמובא בעמודים א־3 וא־7 בתשקיף.

אגרות חוב שלא תרכשנה על ידי הצבור במסגרת שני המכרזים, אם תהיינה כאלה, תוצענה לצבור אחרי סגירת המכרז השני, החל מיום 1.12.87 וכלה ביום 29.12.87 או ביום שבו תושלם מכירת כל אגרות החוב, המוקדם שביניהם (אך לפחות בימים 6 עד 15 בדצמבר 1987) במחיר השווה ל־98.5% מערכן הנקוב, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שיצטברו עד ליום התשלום בעד אגרות החוב, כמפורט בתשקיף.

בקשות לרכישת אגרות החוב במכרזים ובמסגרת ההצעה הרגילה יש להגיש לחברה באמצעות בנק הפועלים בע"מ שהוא אחד החותמים להנפקה זו (להלן: "הבנק המרכז") באמצעות סניפיו וכן באמצעות סניפי בנקים אחרים, או חברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. על המבקשים שבקשותיהם תענינה במלואן או בחלקן לשלם את מלוא התמורה שתגיע לחברה בגין בקשות אלה, עד שעה 12.00 בצהריים למחרת סגירת רשימת החתימות בכל מכרז בעבור הבקשות במסגרת כל אחד מהמכרזים האמורים ועד שעה 12.00 בצהריים, ביום העסקים הראשון שלאחר הגשת הבקשה בעבור הבקשות שהוגשו במסגרת ההצעה הרגילה.

הבנקים וחברי הבורסה האחרים יהיו אחראים וחייבים כלפי החברה והבנק המרכז לתשלום מלוא התמורה שתגיע לחברה בגין בקשות שהוגשו באמצעותם ואשר נענו במלואן או בחלקן.

אם לא יתקיים פיזור מינימלי של אגרות החוב תבטל החברה את ההנפקה על פי התשקיף ותחזיר למבקשי אגרות החוב את התמורה ששילמו בתוספת ריבית כמפורט בעמוד א־7 בתשקיף.

כספי תמורת ההנפקה מיועדים למתן הלוואות, לכימיקלים לישראל בע"מ ולחברות הקבוצה שלה, כמפורט בעמוד א־22 בתשקיף.

הבטחון לטובת מחזיקי אגרות החוב הוא ערבות כימיקלים לישראל בע"מ, החברה האם של החברה, שהיא ערבה לתשלום המלא של כל סכומי הקרן והריבית של אגרות החוב מסדרה א' ושל חלק מהסדרות הקודמות שהונפקו על ידי החברה. היתרה לתאריך התשקיף של אגרות החוב מהסדרות הקודמות שלהם ערבה כימיקלים לישראל בע"מ, משוערכת ליום 30.9.87 בהתאם לתנאי ההצמדה של אגרות חוב אלה היא 67,204,562 שקל חדש.

חלק מנכסי הערב (מניות בחברות בנות של הערב, שוויין המאזני ליום 31.3.87 היה 62,277,000 ש"ח) שועבדו להבטחת התחייבויות של הערב במטבע חוץ ובמטבע ישראלי שיתרתן ליום 31.3.87 היתה שווה לסכום של כ־32,139,000 ש"ח. מתוך ההתחייבויות האמורות סכום של 25,698,000 ש"ח היה מובטח בבטוח שער והצמדה.

הערבות אינה מובטחת בבטחונות. עם זאת התחייב הערב בשטר הנאמנות לא ליצור שיעבודים על רכושו מבלי ליצור בעת ובעונה אחת שיעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה להבטחת התשלומים על סכומי הקרן והריבית של אגרות החוב, אלא אם הנאמן יסכים אחרת וכפוף לאמור בעמוד א־12 בתשקיף.

כימיקלים לישראל בע"מ ערבה לחברות בנות ומסונפות ולאחרים. יתרת ההתחייבויות בגין ערבויות אלה ליום 31.3.87 היא כ־328 מליוני ש"ח.

החברה היא חברה בת ממשלתית. הוראות שונות החלות על החברה כחברה בת ממשלתית מובאות בעמודים א־31 ואילך בתשקיף.

להלן התוצאות העסקיות של קבוצת כימיקלים לישראל בע"מ בש"ח מותאמים ל־31 במרץ 1987:

	לשנה שנסתיימה ביום 31.3.87	לשנה שנסתיימה ביום 31.3.86
רווח לפני מס	390,000	155,670,000
רווח לאחר מס	43,962,000	86,770,000

הסיבות לירידה ברווח בשנת 1986/7 מובאות בעמוד ב־5 בתשקיף.

אומדן ההתחייבויות קבוצת כימיקלים לישראל בע"מ ליום 30.9.87 למנהלי קונסורציום החותמים הוא כדלקמן: לבנק הפועלים כ־221 מליון ש"ח, לבנק לאומי לישראל בע"מ כ־129 מליון ש"ח ולבנק דיסקונט לישראל בע"מ כ־7 מליון ש"ח.

סך כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול והריכוז של הנפקה זו, כשהם מחושבים על בסיס המחיר המינימלי במכרזים וכן ההוצאות המשוערות האחרות הוא כ־7.6% מתמורת ההנפקה.

עותק מהתשקיף והעתק מהיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמן: חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ.
הערב: כימיקלים לישראל בע"מ (חברת האם של החברה).
החתמים: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (מנהלי הקונסורציום), בנק המזרחי המאוחד בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ו־אי.בי.אי שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ.

כ"ה בחשון תשמ"ח
17 בנובמבר 1987

בקבוצת כימיקלים לישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר למינהל עסקים
מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל
המרכז להכשרת מנהלים

מודיע על פתיחת קורס ניהול משאבי אנוש

המרכז להכשרת מנהלים, שבביה"ס למינהל עסקים, עומד לפתוח בחודש ינואר 1988 קורס לניהול משאבי אנוש.

הקורס יעסוק בהקניית ידע ומיומנויות חדשניים בניהול משאבי אנוש בתעשיה ובמגזרי המשק הפרטי והציבורי, והוא מיועד למנהלי כח־אדם, מנהלי מחלקות למו"פ ולמנהלי פרוייקטים גדולים.

מסגרת הלימודים בקורס באפשרות למנהל ללמוד תוך כדי עבודתו וכוללת יום לימודים ארוך אחד בשבוע, יום א', ומספר ימים מרוכזים במשך שנת הלימודים. הלימודים יתקיימו בתקופה שבין ינואר־אוקטובר 1988 ואוקטובר 1988־פברואר 1989.

הקורס מקיף למעלה מ־400 שעות לימוד. נושא הלימוד נחלקים לחמש קבוצות:

א. מבוא: מתמטיקה וסטטיסטיקה, מחשב אישי, אנגלית עיסקית.
ב. מבואות: מדעי ההתנהגות, כלכלה ושוקי עבודה, חשבונאות ותמחיר והערכת כדאיות, ניתוח הסביבה הארגונית.
ג. לימודים פונקציונליים בניהול משאבי אנוש: התנהגות ארגונית, מבנים ארגוניים ועיצוב ארגוני, יחסי עבודה, ניהול פרוייקטים, ניהול משאבי אנוש מתקדם, טכניקות תמריצים, תיכנון אסטרטגי של משאבי אנוש.
ד. סדנאות: תקשורת ויחסים בין־אישיים, ניהול מו"מ, טיפוח מנהיגות, קבלת החלטות, ניצול זמן.
ה. שונות: שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, הרצאות אורח ופרוייקט סיום.

המרצים הם מטובי המורים בביה"ס למינהל עסקים באוניברסיטה העברית, שרכשו נסיון רב בהכשרת מנהלים.

מתקבלים לקורס מנהלים בעלי נסיון בתפקידי ניהול. מועדפים מועמדים בעלי השכלה אקדמאית, אף כי השכלה אקדמאית אינה תנאי הכרחי.

המועמדים יעמדו בפני ועדת קבלה שתיבחן את התאמתם לקורס.

המעוניינים יפנו למרכז להכשרת מנהלים:
טלפונים: 02-883077, 02-824638
בימים א'־ה' בין השעות 8.30־13.00.

מלונות לבביים, מסעדות טובות, סקי מהנה,
אתרי תיירות מעניינים; אירועי תרבות מרתקים,
האופרה הנודעת, יופי שובה עין, קבלת פנים חמה וכל הקסם של אירופה ...

הצעות מפורטות על אתרי סקי ובילויים אחרים –
במשרדי הנסיעות ובנתיבי אויר אוסטריים, נציגות משרד התיירות האוסטרי.

AUSTRIAN AIRLINES
friendly AUSTRIAN

תל אביב, בן יהודה 17, טלפון 03-653535 ■ חיפה, מחניים 4א', טלפון 04-389988

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימוש בעליות

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של המשך מגמת הביקושים שסופקו בעליות שערים. הביקושים הורמו בעיקר הודות למדד אוקטובר הנמוך מהצפוי שפורסם שלשום. המסחר במשתנים החל במגמה של עליות שערים שבין 2–3 אחוזים. במסחר במר"צ, התהפכה המגמה בכל הנוגע לניירות הערך המזוהים עם קונצרן כלל, ושם נרשמו היצעים שנקלטו בירידות מתונות. נציין כי בניירות הערך של כלל בלטה עד לאחרונה פעילות ערה שלוותה בעליות שערים. קרנות הנאמנות שצברו אתמול 4 מיליון דולר, הורידו פרופיל. הביקושים לניירות הערך, השקלים, סופקו בעיקר על ידי מקורבי השוק. אלה צופים כי היום תתכן אפשרות למימוש נוסף של רווחים. ובהתאם להערכה זו צמצמו את אחזקותיהם עוד אתמול. הדבר הביא לכך שביקושים לניירות ערך שונים, סופקו במהירות וללא שינוי שער, תופעה שבלטה במיוחד לקראת סוף המסחר. כניסה של מעגל משקיעים חדש לשוק, יחד עם פירסום הדו"חות, הביאו לגידול במחזורי המסחר במניות חופשיות שהסתכמו ב־16.6 מיליון שקל.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	125.38	+0.91
כללי ללא בנקים	129.18	+1.72
מדד אג"ח כללי	123.19	+0.01
אג"ח צמוד מדד	123.02	−0.02
אג"ח צמוד מט"ח	120.90	+0.45

דו"חות בדיסקונט ובמזרחי

המסחר במניות בנק דיסקונט ובנק המזרחי הופסק אתמול, בגלל פירסום הדו"חות לרבעון השלישי של 1987, לאחר ששלושת הבנקים הגדולים כבר עשו זאת.

בבנקאיות שבהסדר הופיעו אתמול ביקושים, שסופקו בעליות שערים קלות. המחזור היה מצומצם, והסתכם ב־2.3 מיליון שקל.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	11.89	9.09
הפועלים ש	11.97	9.33
אי.די.בי. רג	11.39	8.86
דיסקונט א	11.40	8.89
המזרחי ש	11.61	8.57

עצבנות לקראת הסיום

ניירות הערך שבהם מחזור בדרך כלל בתחילת המסחר, נסגו מעליות השערים בעקבות הביקושים הבאים. מאידך, בהמשך המסחר, שנתנה המגמה, הביקושים סופקו במהירות וללא שינוי שער, ולא משנה העובדה כי אלה הורמו לניירות ערך בעלי איכות כלכלית סבירה. כך היה, למשל, במניות אסותא, החברה הכלכלית, כללי ציון 5, ספנות האספקה ורבות אחרות. פעילות הדיגה הורגשה במניות מרכז הקבלנים, קריסטל, קדמני ופרד טאורס.

היצעים סבירים באג"ח

מי שציפה אתמול להיצעים גדולים בשוק האג"ח, בגלל המדד הנמוך מהצפוי, התבדה לפי שעה. היקף ההיצעים היה נמוך. אלה הופיעו בעיקר באיגרות חוב קצרות מועד. באיגרות החוב הדולריות הופיעו בדרך כלל ביקושים לכמוסק בעליות של עד 3 אחוזים. המחזור באג"ח הסתכם ב־7.2 מיליון שקל והמק"מ הסתכם ב־10 מיליון שקל.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1147	8	99.68	16.00
1217	15	99.40	15.70
1227	22	99.12	15.80
1237	29	98.84	15.75
1247	36	98.56	15.85
1257	43	98.28	15.90
118	50	98.00	15.90
128	57	97.71	16.00
138	64	97.37	16.45
148	71	97.06	16.60

הודעות בורסה

● אמיין רכשה מ"בעיני בנק" מיבנה תמורת 1.4 מיליון שקל.

● אוזית הרוויחה במחצית הראשונה של 1987 467 אלף דולר לעומת רווח של 427 אלף דולר במחצית השנה הקודמת.

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)

ל"אילת אוברסיז" הנוסחה לפתרון הנכון

אילת אוברסיז בע"מ

רח' ביאליק 131, רמת גן טל' 7519161-2, 7510810

אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

אינטר ישראל סוכנות לנכסים בע"מ

למכירה

מגרש ל־4 קוטג'ים

במקום יוקרתי ברמת־גן.

בית מגדלור תל־אביב, בן־יהודה 1 (קי"א) 03-5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5652.78	5575.23	27.61	0.50
אבוקה	513.77	503.74	3.71	0.74
אגוז	259.85	258.30	0.82	0.32
אגם	102.33	101.96	0.15	0.15
אדיר	1733.94	1721.88	3.68	0.21
אדם	2526.01	2509.61	37.23	1.51
אופיר	2029.42	2016.73	−2.20	−0.11
אור	433.98	430.57	0.57	0.13
אוריון	143.73	142.78	0.38	0.27
אוריה	288.85	286.74	0.18	0.06
אורן	819.73	814.48	3.64	0.45
איל	4151.39	4070.98	25.93	0.64
איריס	5600.07	5478.02	26.25	0.48
איתן	782.98	767.55	1.68	0.22
אלון	631.72	626.95	1.49	0.24
אלמוג	695.25	681.70	0.95	0.14
אנליסט	103.56	101.14	0.27	0.27
ארז	368.75	361.67	4.38	1.23
אש	173.65	169.67	2.60	1.56
אשל	184.57	183.54	0.27	0.15
אתגר	103.59	103.03	1.35	1.33
אתרוג	257.53	255.91	1.07	0.42
בדולח	2417.05	2401.51	24.49	1.03
ברוש	557.06	553.46	4.42	0.81
ברק	530.97	527.38	4.93	0.94
ברקת	313.40	311.19	0.50	0.16
גביש	1577.11	1567.00	6.19	0.40
גבע	113.69	112.00	−1.45	−1.28
גורן	455.08	446.57	0.99	0.22
גיא	103.22	101.70	0.17	0.17
גיל	3539.72	3472.12	14.23	0.41
גלית	642.66	635.26	−0.07	−0.01
דובדבן	391.78	388.40	2.71	0.70
דוכיפת	525.16	514.92	2.34	0.46
דלב	247.50	245.64	0.75	0.31
דורון	1554.45	1524.52	−2.95	−0.19
דפנה	269.16	[illegible]	−0.48	−0.16
דליה	609.39	599.13	1.51	0.25
דרור	364.49	358.16	2.62	0.74
דקל	427.89	425.38	5.75	1.37
הדס	411.10	407.20	0.99	0.24
הילה	415.83	412.08	1.17	0.28
ורד	557.63	548.35	0.70	0.13
זהבית	2816.37	2747.77	50.96	1.89
זוהר	107.60	106.04	0.05	0.05
זיו	133.41	131.49	0.06	0.05
זמיר	532.24	522.07	5.25	1.02
חוחית	166.16	162.55	0.43	0.27
חליפין	141.47	141.15	−0.14	−0.10
חרמש	216.93	215.49	−0.41	−0.19
חן	148.64	148.05	0.17	0.11
טופז	1485.71	1473.28	5.18	0.35
טל	6541.12	6488.79	14.06	0.22
יגל	461.19	452.39	1.22	0.27
יהלום	2477.07	2461.49	35.80	1.48
יסודות	395.49	392.06	1.95	0.50
יערה	458.87	448.98	0.58	0.13
כוכב	362.45	355.46	4.46	1.27
כחל	136.99	134.34	0.34	0.25
כלנית	672.32	660.91	1.79	0.27
כספית	264.57	262.71	0.83	0.32
כרמל	153.28	151.17	0.45	0.30
כתר	1239.49	1221.65	5.68	0.47
להב	5052.32	4956.56	17.27	0.35
למשקיע	125.19	123.83	0.03	0.02
לפיד	427.14	418.80	2.76	0.66
לקט	1895.34	1881.70	2.14	0.11
לשם	368.26	365.80	−0.61	−0.17
מבחר	1343.10	1317.55	0.12	0.01
מבטח	3904.75	3869.32	−0.40	−0.01
מגר	259.63	255.93	0.47	0.18
מגדן	3770.93	3737.13	10.71	0.29
מור	1930.01	1902.74	23.06	1.23
מורן	915.47	907.05	1.16	0.13
סמה	26296.68	25903.94	90.26	0.35
מיתר	1022.03	1002.73	0.52	0.05
מעוף	4870.58	4778.25	27.34	0.58
מעיין	773.29	758.81	−0.11	−0.01
מקשה	373.74	371.28	−0.55	−0.15
מרגלית	1429.97	1420.23	21.55	1.54
נביעה	122.95	122.48	−0.09	−0.07
נחשון	1332.25	1311.79	−0.02	−0.08
נגה	147.80	145.69	0.30	0.21
נטיף	325.61	323.50	4.12	1.29
נטע	521.40	513.46	2.49	0.49
נילי	160.15	157.84	1.19	0.76
סביון	698.16	686.19	2.35	0.34
סגולה	140.16	139.18	−0.03	−0.02
סלע	364.55	362.21	−0.32	−0.09
סנונית	532.84	522.41	0.67	0.13
סער	414.89	407.14	2.92	0.72
ספיר	181.17	180.70	0.57	0.32
עדיף	397.36	389.86	3.52	0.91
עידית	824.61	819.41	7.00	0.86
עידן	497.17	490.07	1.26	0.26
עינבר	1269.00	1259.43	1.05	0.08
ענת	2650.96	2630.37	2.69	0.10
עפרוני	502.45	491.45	0.43	0.09
ערמון	135.75	134.95	0.02	0.01
פזא	1714.06	1702.56	12.52	0.74
צבר	575.23	563.94	1.11	0.20
צופית	510.72	500.76	2.81	0.56
צוק	127.30	126.80	−0.15	−0.12
צמיד	1108.10	1099.92	1.28	0.12
צפורה	560.68	552.81	3.05	0.55
צמרת	1889.09	1877.00	3.40	0.18
קלע	2345.36	2340.62	19.72	0.85
קשת	105.20	103.24	−0.18	−0.17
רננת	19664.70	19506.75	55.53	0.29
רימון	132.25	132.02	0.18	0.14
רקפת	885.45	870.01	5.82	0.67
רשף	425.03	416.39	1.13	0.27
שבים	454.10	445.38	1.00	0.23
שחם	346.68	343.66	−0.11	−0.03
שקד	101.06	100.68	0.09	0.09
שירה	471.66	468.35	1.51	0.32
שמיר	401.38	398.72	0.12	0.03
שחר	824.49	812.90	7.51	0.93
שפע	903.96	882.53	12.27	1.41
שקף	186.37	185.12	0.02	0.01
תאנה	267.24	265.65	2.51	0.95
תדהר	577.52	576.37	7.58	1.33
תירוש	544.26	538.08	−0.07	−0.01
תנופה	104.25	103.60	0.06	0.06
תמר	240.98	239.51	0.06	0.03
תמח	198.57	197.34	0.40	0.20
תרשיש	1494.98	1484.99	−2.67	−0.18
תשרי	534.83	527.40	0.51	0.10

שערי אגרות החוב

שג"א 4.25%

סדרה	שער	שינוי בגל
4101	401	+0.2
4102	157.5	−0.5
4103	151.4	−0.4
4104	146.7	−0.5
4301	146.7	−0.5
4302	139.2	−0.7
4303	138.4	−0.8
4304	140.1	−0.8
4105	122.2	+0.3
4106	119.2	+0.3
4107	115.5	+0.3
4108	116.6	+0.2
4109	112.6	+0.1
4110	111.3	+0.1
4201	139.3	−0.3
4204	129.8	−0.3
4205	127.5	−0.3
4206	124.8	−0.4
4207	124.6	−0.3
4208	123	−0.3
4209	120.4	−0.5
4210	117.3	−0.4
4211	115.7	−0.4
4212	114.4	−1.2
4213	111.8	−1.1

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	42509	−42
3602	39197	−47
3603	36479	−51
3604	33082	+155
3605	30216	+148
3606	28484	+252
3607	26745	+17
3608	25518	+15
3609	24122	+12
3610	21764	+15
3611	21032	+12
3612	20429	+10
3613	19282	+7
3614	18442	+11
3615	16909	+10
3616	15568	−283
3617	14611	−16
3618	13794	+9
3619	13044	−18
3620	12329	−17
3621	11673	−4
3622	10568	+5
3623	9914	−15
3624	9429	+3
3625	8586	+5
3626	7945	+4
3627	7372	+3
3628	6789	+2
3629	6565	+2
3630	6020	+27
3631	5624	−5
3632	5298	−4
3633	5006	−5
3634	4419	+3
3635	4180	+2
3636	4028	+2
3637	3772	+5
3638	3514	+3
3639	3218	+2
3640	2678	+4
3641	2323	+4
3642	2065	+9
3643	1828	+1
3644	1649	+20
3645	1488	+18

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1219	−5
3702	1003	−30
3705	855.7	+14.1
3704	735.5	+12.2
3751	409.3	+11.2
3752	155	+4.4
3753	148.9	+4.3
3901	140.6	+3.2
3902	134	+3.1
3903	133.1	+3.2
3904	134.9	+5.2
3754	133.5	+0.5
3755	128.7	+0.5
3756	124.2	+0.5
3757	121.9	+0.5
3758	119	−−
3759	118.7	−−
3760	117.1	−−
3761	114.6	−−
3762	111.6	−−
3763	108.1	−−
3764	109.4	+0.1
3765	106.8	+0.1
3766	105.5	+0.1
3791	109.5	−0.4
3792	110.5	−0.4
3826	135	+1.3
3827	132.6	+1.3
3828	128	+1.2
3829	125.7	+1.2
3830	122.9	+0.3
3831	122.6	+0.3
3832	121	+0.3
3833	118.4	+0.2
3834	115.4	+0.3

פיתוח 4%, 6%, 7% (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3504	174800	−−
3505	168900	−−
3521	168500	−−
3522	162200	−−
3523	152960	−−
3524	151860	−−
3525	149870	−−
3526	149300	−100
3527	146200	−100
3528	142600	−−
3529	143200	−−
3530	138500	−300
3531	138200	−−
3532	135600	−−
3533	134800	+200
3534	127500	−100
3535	127600	+200
3536	127001	+300
3537	127000	+300
3538	120700	−200
3539	120000	−−
3540	119810	−−
3541	115800	−−
3542	121300	−−
3543	116001	−−
3544	117001	−−
3545	112931	−200
3546	113180	−−
3547	112700	−300
3548	112300	−719
3549	106400	+411
3550	106289	−700
3551	106200	+200
3552	97971	−100
3553	97000	−558
3554	97486	+300
3555	97791	+200
3556	92785	+300
3557	93100	−1000
3558	93440	+300
3559	89700	+200
3560	85851	−−
3561	84900	−200
3571	84100	−−
3572	84700	−1000
3573	85500	−−
3574	78600	+100
3575	78212	+587
3576	78050	+570
3579	72192	+536
3577	77647	+107
3578	71772	+83
3580	66914	+54
3581	60951	+42
3582	56311	+248
3583	54492	+37
3584	51902	+30
3585	49293	+16
3586	44416	+20
3588	44400	+18
3589	40544	+14
3587	44657	−397
3591	40751	−382
3592	40716	−387
3593	40663	−395
3590	40459	+28
3595	38609	+20
3594	39115	+408

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	166199	−−
2002	163866	−5068
2003	158100	−−
2004	158402	−−
2005	152000	−−
2006	151880	−−
2007	144600	−−
2008	144350	−−
2009	145000	−−
2010	148000	−−
2011	147000	−−
2012	143000	−−
2013	143600	−−
2014	142000	−−
2015	142758	−−
2016	141900	−−
2017	136900	−−
2018	136500	−600
2019	137500	−−
2020	133000	−−
2021	132710	−−
2022	125500	−−
2023	125000	−−
2024	120500	−−
2025	118800	−−
2026	117200	−−
2027	112600	−−
2028	117000	−880
2029	112700	−−
2030	111900	−−
2031	111200	−−
2032	110600	−−
2033	103200	−−
2034	102200	−1500
2035	95000	−−
2036	95000	−−
2037	93521	−−
2038	89900	−1000
2039	88000	−−
2040	87500	−−
2041	82000	−2200
2051	82700	−−
2052	80400	−−
2053	80308	+2276
2055	74469	+2196
2054	73730	−1655
2056	68467	−1624
2057	72234	−2010
2059	66051	−1602
2058	75946	+2153
2060	70922	+2377
2061	44326	−1200
2062	40524	−1136
2063	38718	−1135

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יזר	129.5	−0.5

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	200	+1.9
7007	185.6	+0.2
7008	176.4	+0.2
7009	170.8	−0.5
7010	163	+0.9
7011	152.5	+0.8
7012	147.2	+0.8
7013	139.6	+0.8
7014	125.8	−0.1
7015	104.4	−0.2
7016	103.9	−0.2
7017	103.2	−0.3
7018	106.1	−0.3
7019	106.6	−0.2
7020	106.4	−0.3
7021	105.4	−0.3
7201	104.7	+0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13731	+75
6102	8308	+51
6103	7409	−3
6104	6872	+67
6105	6551	+66
6106	6357	+36
6107	6123	+35
6108	4389	+4
6109	4178	+5
6110	4107	+5
6111	3408	+18
6112	3307	+18
6113	2264	+18
6151	878.1	−4.5
6152	841.8	−4.3
6153	723.3	−2
6154	710.3	−2.2
6155	469.4	+2.7
6156	378.9	−0.3
6157	284.9	+1.6
6158	269.5	+1.5
6159	225.8	+1.2
6160	211	+1.2
6161	203.7	+1.2
6162	184.1	−2.1
6163	174	+1
6164	167.5	+0.9
6165	155.8	+2
6166	148.4	−0.6
6167	144.7	−0.7
6168	142.3	−0.6
6169	136.3	+0.8
6170	125.9	+1.7
6171	90.6	−0.9
6172	89.8	−1
6801	95.2	−0.8

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1555	−−
אלבים	225	−−
אלתא	1132	−−
אלסינט	2393	−3
כאיטקס	1073	+31
תור 84	106.3	+3.1
תור 85	391	−−
הכ היש	265.9	−−
דים הט	200	+0.2
סד	175	+3.1
כלל	469	−−
מצמ ד	198	−−
מצמ כ	276	−−
מצמ י	316	−−
דן	144.5	−0.5
סול בנ	188	−−
תיעוס	271	−4

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	151.9	−−
דים הט	160.3	−1
סד	142.5	−0.7
כלל	197.2	−−
מב דים	156.8	−0.8
מכמא מ	151.5	−1.5
מכמא כ	148.7	−−
מכמא מ	138.7	−1
לאומי	145.1	−−

שערי המניות 16.11.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ב		24300	50	+393	+1.6	+60
הספנות 0.1		1600	1400	−16	−1	−550
הספנות א 0.5		955	4609			
כללי לא בהסדר		16800	122	+300	+1.8	+277
פ.ב.ב. 0.5		8720	2774	+140	+1.6	+3454

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אדיבי רג 100.0						
אדיבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	—
אדיבי בב א			—	הפסקת	מסחר	—
אגוד 0.1		76350	142			+171
דיסקונט ב			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט א			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט ינה ב			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי ש			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי כ			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב		90000	2.7	−2500	−2.7	−.1
הפועלים ש		69470	1004	+330	+0.5	+1655
הפועלים ב		69500	105			−152
כללי א 1.0		178500	64	+800	+0.5	+95
כללי ינה 7		8500	34	−60	−0.7	−42
כלל 0.1		44290	1250	+220	+0.5	+2288
כלל ינה 11		16450	128	+25	+0.2	+102
ביטוח המזר 1.0		58703		+261	+0.5	+15
ביטוח המזר 5.0		30000		+300	+1	+20

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אדיבי רג 100.0						
אדיבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	—
אדיבי בב א			—	הפסקת	מסחר	—
אגוד 1 ש"ח		92938	2	−500	−0.5	−5
דיסקונט ב			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט א			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי ש			—	הפסקת	מסחר	—
המזרחי כ			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים ש		84000	227			−17
הפועלים ב		83212	20	−1180	−1.3	−20
כללי א		218557	4	+2900	+1.3	+14
כלל סטוק		53600	1077	−200	−0.4	−1087

בנקים למשכנתאות

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
ארנים 0.1		25100	20	+550	+2.4	+14
לאומשכן ש	תב	9100	474	+640	+7.6	+1323
לאומשכן ב		8900	46	+120	+1.4	+94
כרמל ש		5120	160	+70	+1.4	+169
כרמל ינה 1	שב	4202				
פת מסב ש	תב	2540	4961	+160	+6.7	+7664
משכן ב ש	תב	5770	1992	+240	+6.8	+6805
עצמאות 0.1		20050	20	+500	+2.6	+110
טפחות מבב ש		23400	43	+200	+0.9	+92
טפחות רג ש		24500	108	+700	+2.9	+566
טפחות ינה 1		10505	15			−15
טפחות ינה 2		5420	100	−10	−0.2	−200
יפעור 1.0	תב	2950	398	+220	+8.1	+533
יפעור 5.0		1960	600	+60	+3.2	+496
מידב 1.0		8425	113	+200	+2.4	+233

מוסדות מימון

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
שלטון אש		861	9445	−40	−4.4	−12856
החקלאות מבב א	לב	231000				
החקלאות מבב ג	לב	194000				
לאומי תעש' א ש		13550	154	+460	+3.5	+316
פתוח תעש' מבב	לב	154000				
פת תעש' בב ג	לב	481000				
פת תעש' בב גג	לב	290000				
פת תעש' בב גג	לב	291000				
פת תעש' בב ד	לב	282206				
פת תעש' בב דד	לב	66894				
מרכז קבלנים 5.0	תב	922	4631	+82	+9.8	+7546
תיירות בב	לב	220000				
כלל ליסינג 0.1א		24846	21	+246	+1	+19
כלל ליסינג 0.5		22520	262			−176
כלל ליסינג אגוח		20300	152	+320	+1.6	+67

ביטוח

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
איילון		118.5	235	−5	−0.4	−235
איתן		142	11850	+4	+2.9	+37536
אדנים 0.1		1177	720	+35	+3.1	+1125
אדנים א 0.5		914	765			−1163
בטוח משנה 0.1		351	1855			−3210
בטוח משנה 0.5		228	5632	+3	+1.3	+22457
משנה אש		228	1907	+1	+0.4	+2295
משנה חש		111.5	37978	+2	+1.8	+43222
הדר 1.0		174	8160	−1	−0.6	−2165
הדר 5.0		136.5	12707	+5	+1.1	+6919
הדר אש מר 2	שב	170.5				
הפניקס 0.1		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
הפניקס 0.5		590	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מנורה 5.0		1495	35	+15	+1	+1965
סהר 1.0		401	5840	+11	+2.8	+9160
סקורטס 0.1		1135	300	+35	+3.2	+700
צור ש		314	4094	−2	−0.6	−5184
ציון החזקות 1.0	תב	5536	155	+400	+7.8	+155
ציון החזקות 5.0		1170	142	+50	+4.5	+142

מסחר

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש		852	1905			−1005
אינטר גאמא 5 ש		593	5555			+1945
מגדר עזרא 1.0		877	3660	+12	+1.4	+3785
מגדר עזרא אש		497	1400			
כלל אש 4		392	33160	−5	−1.3	−38745
כלל אגח 2		162	56508			+55852
קריסטל 1.0	תב	903	10962	+58	+6.9	+19539
רפק 0.1		20500	1.6	+500	+2.5	+8.4
רפק 0.5		20000	11			−11
שופרסל א 2.0		11680	945	+260	+2.3	+1099
שופרסל אש		6050	887	+200	+3.4	+1631
שופרסל אגח		113	51627	−5	−0.4	−49447

שירותים

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אסותא		400	9499			+12931
ספנות הספקה 0.1		860	1520	+10	+1.2	+1259
ספנות הספקה 0.5		288	9287			−343
קווד 0.1		985	1288	−5	−0.5	−3640
קווד 1.0		252	21137			+13982
מכס' עזבה 0.1		1745	169	−86	−4.7	−141
מכס' עזבה 0.5		1026	2269	−52	−4.8	−2730

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
גלי זהר 1.0	לב	2620				
גלי זהר 5.0	לב	1610				−3.3
מלונות דן 1.0		1615	1242	+70	+4.5	+1840
מלונות דן 5.0		1448	1756	+56	+4	+1344
חוף האלמוג 1.0		6362				−50
מלונות הירדן		3130	603	+20	+0.6	+197

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
תיהלן 1.0		261	8875	−10	−3.7	−9875
תיהלן אש		134.5	12236	−4	−2.9	−26621
תיהלן אג"ח		105	72036	−1	−0.9	−27545
ינאא 1.0	בז	7200	148	+200	+2.9	+94
מ.ל.ל. 1.0		15000	25			−15
מ.ל.ל. 5.0		2840	198	+90	+3.3	+696
ניקוב מחשבים 1		1049	515	−1	−0.1	−776
ניקוב כותר 5		349	6902	+4	+1.2	+4934
ניקוב אש מר 2		818	1670	−2	−0.2	−996
תים מחשבים 1.0		729	6494	+24	+3.4	+4684

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אזורים אש		787	5704	+4	+0.5	+7839
אזורים אגח		150.5	35342			+21842
אלקו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אל־רוב 1.0		360	8728	+1	+0.3	+1501
אפריקה 0.1		44400	327	+1400	+3.3	+685
אפריקה אש		27150	107			−46
ארזים		4100	110			
אלדן 0.1		3339	461			−521
אלדן 0.5		2351	972	+1		+558
ברמגיט 1.0	בז	2878	501	+28	+1	+270
ברמגיט 5.0		2210	263			+87
דנקנר 1.0		6915	159	+220	+3.3	+340
ודור 0.1		167	2900	+5	+1.5	+8408
ודור 0.5		137	5000	+2	+1.5	+6620
המכלול 1.0		898	88			−45
המכלול 5.0		455	470	−16	−3.8	−520
הלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים		350	26018			+16392
ירושלים אש		1215	52897	+2	+1.7	+60803
גבים 0.1		4871	1552	+160	+3.4	+1484
גבים 0.5		4220	718	+160	+3.9	+741
ישפרו 0.1		3780	600	+30	+0.8	+228
ישראלום 1.0		1125	1367			+1288
ישרס 10.0		20392	192	+2		+225
כנן פיתוח 1.0		10605	15	+105	+1	+3
לוזר 1.0	בב	5410		−285	−5	−1984
לוזר 5.0		1951	652			+948
כתב 1.0	לב	319				−3
כתב אש 2	לב	198				
כתב אגח	לב	118				−2
מאור בניה 1.0	לב	607				
מישכל 5.0		163	9000	−4	−2.4	−6516
מישכל אש		146	11000	+7	+5	+18840
כנרב 5.0		1280	350	−20	−1.5	−429
ברלו 1.0		1910	5254			
לידנסקי 1.0		401	1001	+7	+1.8	+2829
לידנסקי 5.0		160	10047			−8303
ליפשיץ 1.0	תב	315	4254	−25	−7.4	−6995
ליפשיץ 5.0		212	17900	−3	−1.4	−11833
ליפשיץ אש 1		154	19110	−5	−1.8	−11843
ליפשיץ אגח		104	37772	−5	−0.5	−10397
נאות אביב 0.5		3750	200			+65
נכסי אורים		345	6440			+490
סהר החזקות 1.0		660	5330			+2259
סולל 1.0	בז	5656	94	+56	+1	+89

(שער הגולן וקיסריה)

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
שער הגולן מר 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1		2770	96			−26
קיסריה 0.5		1370	570	+10	+0.7	+2700
רמבין 1.0		380	8950	+7	+1.9	+9792
רמבין 5.0		194	7454	−2	−1	−4266
רמבין אש		980	1042	+30	+3.2	+3647
רמבין אג"ח		150	3000	−5	−1.1	−2870

חקלאות

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
מטעי הדר 0.1		2850	42			
מטעי הדר 0.5		2520	98	−80	−3.1	−690
מהדרין 0.1		7000	2211	+200	+2.9	+4753
מהדרין אש		4550	498	+50	+1.1	+487
מגדלי הדרים 1.0		1820	2673	+40	+2.3	+2578
פריאור 0.5		2940	758	+40	+1.4	+212

מזון וטבק

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
דובק מב ש			—	הפסקת	מסחר	—
דובק מב ב			—	הפסקת	מסחר	—
גלגל 1.0		400	858			−844
גלגל 5.0		391	55	+1	+0.3	+504
גלגל אגח		184.5	2000			−2000
מכשר בירה 1.0		36200	53	+1200	+3.4	+149
מכשר בירה 5.0		27300	111	+300	+1.1	+76
יכין 1.0		1000	1194	+20	+2	+1175
יכין א 5.0		605	1275			−1175
יכין אש 2		540	250	−25	−6.9	−314
כן 1.0	בז	555	1336	+6	+1.1	+2376
כן 5.0		415	834			+339
סנפרוסט 1.0		17700	130	+375	+2.2	+224
עסיס ב 0.5		365	4527	+10	+2.8	+10245
אבזל שקל 1		2600	75	−50	−1.9	−82
שמן מבב א		1816	449	+86	+5	+370

טכסטיל והלבשה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אתא מר 1 ש		540	3840	+10	+1.9	+8260
אתא אש		324	2480	+15	+4.9	+6341
אתא אגח		110	5650			+6350
אתפים 1.0	תב	550	355	−35	−6	−355
אופנת כתר 1.0		382	1463	+8	+2.1	+2475
אופנת כתר 5.0		261	1765	+5	+2	+5865
אש א		270	100	+6	+2.3	+1700
ארגמן רג ש		10650	38			−12
דלתא־גליל 1.0		2835	1495	+60	+2.2	+1352
דלתא־גליל א 5.0		2245	839	+45	+2.1	+3916
מכוניות מאור 1		1880	248.5	−20	−1.1	−6.5
מכוניות מאור 5	תב	950	200	+47	+5.2	+160
ויטלן 1.0		335	462	+10	+3.1	+762
ויטלן 5.0		221	1900	+5	+2.3	+1250
חדירון 1.0		5000	112			
דיקות 1.0		2020	1075			+894
דיקות 5.0		1771	1474	+51	+3	+4615
דיקות אש		865	900	+21	+2.5	+200
כוסר		253	2293	+9	+4	+7093
כוסר אש		143	766			
לודזיה 0.1		860	588	+20	+2.4	+288
לודזיה 0.4		635	2394			−716
ליגת 1.0		259	2570	+6	+2.4	+5668
עים 1.0		385	4057			+759
עים 5.0		225	9823	+4	+1.8	+19071
עים אש		192	11394	+6	+3.2	+27823
עים אגח		121	4806			−5781
עמק מריה 1 ש		296	7500	+6	+2.1	+887
עמק אש		173	13000	−1	−0.6	−17075
פולגת א		1315	4735	+30	+2.3	+6075
פולגת א 0.5	תב	10300	586	+700	+7.3	+816
פרטר		776	181	+27	+3.6	+786
בינוי מבריקה		7030	60	−70	−1	−5
תעש הגווזן 1.0		2400	595	+90	+3.9	+261

שף נאמנות

בטוחה כלל

ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אורדן 0.1		9830	319	+10	+0.1	+194
אורדן 0.5		7730	75	+250	+3.5	+115
אלומת 1.0		6700	19	−60	−0.9	−19
אלומת 5.0		5030	1			−1
כבלים ש		428	3640	+10	+2.4	+8772
כבלים אש		113	37854			+11310
כבלים אגח		105.5	75358			+72448
[illegible] 1.0		630	1000			+347
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	+0.9	+1750
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	+18
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		1528	2603	+113	+9.3	+2168
קשמטת פח 5.0		4091	368	+90	+2.5	+1730
כבלי ציון 1.0		2730	577	+10	+0.4	+935
כבלי ציון 5.0		1340	4212			+1528
כבלי ציון אש		157	8517	+51	+24.6	+14957
קרונר 1.0	בז	242	5521	+52	+15.2	+12225
קרונר 5.0	בז	142	4058	+5	+1.1	+3318
מחשקו 0.1		35270	3	+1020	+3	+32
מחשקו 0.5		13900	8			
עמר מלוה 1.0		2365	1490	+25	+1.1	+1568
קונג 1.0		809	755	+38	+4.9	+1298
קונג 5.0		465	1400	+10	+2.2	+2130
קליל 1.0		2579	1443	−1		−267
קליל 5.0		1810	585	+10	+0.6	+194
קליל אש	בז	955	1423	+30	+3.2	+948
קליל אגח	בז	121	6670	+1	+0.8	+10257
שלדות 5.0		5890	744	+280	+5	+820
תעשיות לבים 1.0		808	379			+399
תעשיות לבים 5.0	בז	530	500	−5	[illegible]	−1000

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אלביט 3.0		328000	53	+7000	+2.2	+101
אלקו 0.1		6800	11	+150	+1.5	+11
אלקו 0.25 ש		4460	225	+100	+2.3	+225
אלקו 0.25 ב	שב	4250				
אלקטרה 0.1		2075	724	−90	−4.2	−917
אלקטרה א 0.5		1610	2038	+20	+1.3	+2272
אש 5		1160	1050			−506
אגח 3		161.5	41500			+40700
אירית 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל תעש אלק'		2490	1767			+3111
מטקורוניקס 1.0		1357	1235	+17	+1.3	+1605
מטקורוניקס 5.0		1055	2428			+1292
פיכמנגר 1.0		513	794			
פיכמנגר 5.0		434	2107			+1807
ציקלון 1.0	בז	1800	442	+84	+4.9	+420
ציקלון 5.0	תב	760	1403	+55	+7.8	+2587
קבוצת אזלר 1		3090	200			
קבוצת אזלר 5		3215				
ת.א.ת. 1.0	בז	990	270	−10	−1	−1940
ת.א.ת. 5.0		491	3904	−10	−2	−2538
ת.א.ת. אש 1		11025	70	−225	−2	−45
תדיאה		681	3986	+7	+1	+7094

מוצרי בניה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
א.ב. תעשיות 1		191.5	103586	+4	+2.1	+172051
א.ב. אש		700	5115	+20	+2.9	+3258
א.ב. אגח		133	45009			+44500
אקרשטיין 1.0		566	1678	+6	+1.1	+3387
אקרשטיין 5.0		365	875	+10	+2.8	+506
אקרשטיין אש		545	900			−175
אקרשטיין אגח		133.5	21775			−22900
אדום מלוט		151	14636			+5965
אדום אש		97	11275			
מחול השק בונעם		576	1130	+1	+0.2	+94
מהמיקה ולמנן 1	לב	19096				
מהמיקה ולמנן 5	שב	13950				
נגב קרמיקה		415	4223	+15	+3.8	+6814
נגב קרמיקה אש		191	4798	+6	+3.2	+7220

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אבן 5.0		2235	4522	+35	+1.6	+6335
אליאנס ב	שב	1824				
גל תעשיות 1.0		550				
גל תעשיות 5.0		388	544	−12	−3	−2880
גל אש		188	5566	−12	−6.2	−7248
גל אגח		106	5224	+1	+1	+1325
דשנים 0.1		3100	7			−7
דשנים 0.5		1690	970	+30	+1.8	+1060
חיפה כימי 10.0		940	10984			+4288
ליבסקי 1.0		2250	20			−20
מקסימה 1.0	שב	5340				
מקסימה 5.0	שב	3700				
נגא 1.0		24432	31	+100	+0.4	+79
נגא 5.0		18950	22			−2
פיקלאט		550	12930	+9	+1.7	+26291
פיקלאט אש		180	9259			−5344
קום כימיקל 1.0		4310	350	+60	+1.4	+1069
קום אש		2580	207	+90	+3.6	+500
קום אגח		109	21250			+750
תיא 5.0		4726	565	−1		−480
פרוטארום 10.0	בז	53900	215	+4900	+10	+672

עץ, נייר ודפוס

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
כטר		196	3467	−10	−4.9	−5932
דפוזן 1.0	שב	7720				
דפוזן 5.0	שב	5240				
ה.כ.ג 1.0	תב	11900	450	+800	+7.2	+574
יפה 1.0		1585	766	+40	+2.6	+1305
לבידי אשקלון 1		651	1097	+6	+0.9	+1159
מלט ב 0.5	בז	55604	11	−2000	−3.5	−19
רים 0.1		523	2461	+10	+2	+3474
רים 0.4		252	3604	+4	+1.6	+3979
תעל ב 0.2		18200	65			+15

תעשיות שונות

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אבזין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אבזין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

(המשך)

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
תבנית יד		2735	60	−30	−1.1	−242
הגבפלק 1.0		1396	100	−14	−1	−240
הגבפלק 5.0		1200	500	−12	−1	−200

השקעות בתעשיה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
כור בכ ש	תב	7990	978.1	+445	+5.9	+715.2
תעשיות אש		190	10442	+5	+1.3	+1254
תעשיות אגח		115	14000	−2	−1.7	−51000

חברות השקעה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אמיקו ש		6740	11			−11
אינטרה 0.1		42	35259			
אלף ש		1180	1150	+30	+2.6	+1880
בגלת 1.0	תב	970	272	+50	+5.4	+272
בגלת אש		797	72	−10	−1.2	−72
בגלת אגח		108	5652	−5	−0.5	−5652
דנבאר 1.0		530	1448			
דנבאר 5.0	בז	364	465	+4	+1.1	+75
חברה לישראל 5.0		4300	1182			+309
הלפבון 0.1		114000	1			+1
הלפבון 1.0 ש		22200	62	+200	+0.9	+28
אמבא א 0.5		21800	32			−20
פועלים השק ש		902	6014			+7204
דיסקונט השק אש		1100	5833	+30	+2.8	+9220
דיסקונט השק אגח		116	10500	+5	+2.2	+30282
מזרחי השק ש	תב	31820	61	+1600	+5.3	+183
מר השקעות 124	שב	13600				
הדרן 1.0	קב	1995		+95	+5	+1237
הדרן 5.0		985	1350	+25	+2.6	+1579
יכוא ש		12050	183	+360	+3.1	+476
ירדן א 0.1	בז	1436	359	−14	−1	−159
כלל 50.0		1340	2125			+2871
מגור 0.1		477	906	+1	+0.2	+106
מגור א 0.5		460	950			
מגור אש		215	2240	−6	−3.6	−2132
אגח 1		123				−220
מו השק ש		2573	1405	+113	+5	+4028
מבה א 0.1		8077	90	+1		+29
מבה 0.5		5720	1083			+14
ציון 2.5		13750	698			+895
קרדן 1.0		93	19530			
קרדן 5.0		66	7430			+600
קרדן אש		48	118028	−5	−1	−31376
קרדן אגח		104.5	30000	−1	−1	−49867

נסחרות במט"ח

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
בית ב	לב	220				
בנק ב 5.0			—	הפסקת		

רשימה מקבילה

מסחר שירותים מלונאות מחשבים

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
הראל 1.0	בז	1552	80	−140	−8.5	−56
יסקל		262	1915	+5	+2	+1715
קונטורסים 0.1	בב	1809		−95	−5	−4073
קונטורסים 0.5	בב	535		−28	−5	−17633
קונטורסים אש		157.5	4254	−5	−3.4	−29764
קופל 1.0		749	154			
תבל		209	2502	−11	−5	−1609
בני הדר		139.5	26892			+28482
בני הדר אש 1		107	10861			
החיה הישראלית	תב	56	2790	−5	−8.2	−1595
כנס מר 1 ש		3390	250	+42	+1.3	+404
איכות מחשבים	תב	457	703	−26	−5.4	−3236
דנה מיכון 1.0		8001	139	+181	+2.3	+214
כלל מחשבים 1.0	בז	7050	66	+100	+1.4	+122
משוב מחשבים 1.0		370	774			
משוב אש		203	354	−15	−6	−2854
רשף		445	2600	+5	+1.1	+3260

נדל"ן בינוי חקלאות

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אורן 1.0			—	הפסקת		
אורן 5.0			—	הפסקת		
אבוטים 1.0		950	79	+31	+3.4	+94
בי־יקר גת 1.0		3000	154			
דרוקר 1.0			—	הפסקת		
דרוקר 5.0			—	הפסקת		
עוד 3.0		1800	398			−152
רסקו מבנל	לב	2025				
רסקו רג	לב	1426				−220
שגור 5.0		2020	2639	+40	+2	+2453
שגור אש		671	1890	−22	−3.2	−1986
אגמים	קב	2079		+99	+5	+7411
מלפרוסט 1.0		1881	561			+39
מלפרוסט 5.0		1118	400	+30	+2.8	+275

תעשיה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
מיג גליק	לב	262				
טקס 0.1	בז	4450	43	−200	−4.3	−306
טקס 0.5		2468	100	−30	−1.2	−226
אקסטון 5.0	לב	1150				−10
מרקן 1.0	לב	626				
משאבות טלע	תב	160	5335	−4.5	−8.5	−14548
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		157	1708			−2215
אלקול אש 2		58	7000			−1788
בי־סן 1.0		1850	796			−896
בי־סן 5.0		780	1107	−20	−2.5	−3861
טרולאסטכס 1.0		6001	20	+201	+3.5	+20
טרולאסטכס 5.0	בז	1940	320	−200	−9.4	−376
מ.ל.ב.ג. 1.0		1000	500			
מ.ל.ב.ג. 5.0		644		−7	−1.1	−30
אלון־סק		147	1585			+865
דקסטר 1.0	בז	1660	110	+36	+2.2	+250
נקה כמיקל 1.0		4810	30	−1		−45
ת.ג.ל. 1.0		1685				
ת.ג.ל. 5.0		1680	16	−30	−1.8	−16
תדר א 5.0		7564	30			−10
אורדע פרים	בז	870	1275	+17	+2	+1390
סקוטיה 1.0	תב	3150	585	+200	+6.8	+1202
טולן		580	757			+93
פו חן		380	2960	+10	+2.7	+4990
מאור טכנולוגיה		156	10033	+6	+4	+15033

השקעה

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
אירוס	תב	318		−17	−5.1	−7614
אירוס אש		103	3247	−15	−12.7	−3247
אמיאר בכ'		1198	292			
אפיק 1.0	לב	388				
אפיק 5.0	לב	224				+3000
ישום החזקות		163	24499	−4	−2.4	−26499
ישום אגח־אש		114	4000	−5	−1.3	−9800
לנדיק 0.1	לב	1433				−160
לנדיק 0.5	לב	498				−2
עץ השק ב 0.1	תב	1900	100	+110	+6.2	+101
עץ השק ב 0.5	תב	809	143	+57	+7.7	+162

חיפושי נפט

שם החברה		השער אתמול	המחזור	השינוי	%	הצעה/ביקוש
דלק נפט 1		3570	608			+7
דלק נפט 5		1800	1175			+1108
דלק חיפ' אש 2		1192	788	−5	−0.3	−226
ש חיפושי נפט		21400	74			+68
יבגאל 5.0		452	13680			+1899
יבגאל אש		134	33809	−2	−1.5	−18491
מ.ג.ג 1.0	בז	5100	371	−253	−4.7	−454
מ.ג.ג 5.0		2399	826			+359
פזאיל ב 0.5		6480	261	+10	+0.2	+60
נפטא ש	תב	560	12691	−50	−5.1	−6756

משתנים

שם נייר ערך	מחזור	שער קובע מקודם	שער נעילה	שינוי יומי ב־%	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 05	3907	8424	8424	2.49	19
הבנה ש	45043	294	254	2.42	30
כלל סחר	49256	476	472	1.07	14
שפעיל ב 10.0	2401	30098	10123	2.5	8
דלק ג ש	13268	2508	2563	1.36	14
אפריקה 1.0	265	39249	39059	2.5	9
אזורים 1.0	33554	1135	1133	3.28	25
נכסים ובנין	8070	2994	2994	2.75	20
ובשרות היצב	292	72209	71506	1.73	14
כלל מלן	11356	784	780	1.96	5
עלית	1124	15929	15968	3	5
פולגת ב 4	8545	875	875	2.46	6
קופסאות פח 1.0	5238	4699	4699	2.76	10
אלתין 3.0	71	232805	232805	3.5	19
כבע ש	5774	11129	11120	2.5	28
ים המלח	35561	2694	2701	3.01	33
טפחבינים 10.0	46910	928	910		18
מפעלי ניר 10.0	281	355966	351472	−2.25	29
מרכזית ב 0.1	861	14914	14878	2.5	4
כלל תעשיות 1.0	261401	253	248		31
אדיר פחם 2.0	3954	8509	8529	2.99	17
אלון ש	16470	1856	1851	3.04	16
חברה לישראל 1.0	9770	4526	4515	2.24	30
דיסקונט השק ש	26564	2285	2285	3.25	44
כלל 10.0	48901	1443	1443	2.49	26

קבלת מודעות

ללוח העיר

מ־8.00–20.00

פרסום פון

אשראי מיוחד!!!

03-738707, 03-735588/9

"בונוס" ירחון לענינים פיננסיים

הוצאה לאור: "סיגמא" שרותי מידע

גליון חודש נובמבר יצא לאור. ב"בונוס" תוכל לקרוא על: עיתויו והשפעתו של הפיחות הצפוי על גורל השקעותיך וכיצד להתגונן מפניו ובעיתולתך, ההשלכות של אפשרויות יישום המלצות ועדת שישינסקי על שוק ההון. כן תמצא ב"בונוס" את המדורים הקבועים העוסקים במט"ח, מניות ואגרות חוב וכן מדור חודש ובלעדי ל"בונוס" המכיל המלצות קניה ומכירה של קרנות נאמנות.

"בונוס" יוצא לאור עשר פעמים בשנה. מבזקים ישלחו לפי הצורך. "בונוס" נמכר למנויים בלבד תמורת 450 ש"ח לשנה ולקבלתו שלח את הספח שלהלן בצרוף המתאים לפקודת "סיגמא" שרותי מידע.

אל: "סיגמא" שרותי מידע ת"ד 33491 חיפה.

הנני מעונין להיות מנוי על כתב העת "בונוס" ומצרף בזה את המתאותי על סך 450 ש"ח לפקודת "סיגמא" שרותי מידע. את "בונוס" נא לשלוח אל:

שם ________ כתובת ________

דשנים וחמרים כימיים בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות מכל סוג שהוא בחברה, שתתקיים ביום שלישי, 8 לדצמבר 1987 בשעה 10:00, במשרדה הרשום של החברה שבמפעלה במפרץ חיפה (אזור תעשיה קרית אתא).

על סדר היום, לדון ולהחליט בהעדר דירקטוריון ובמקומו, בענינים מיוחדים שונים הנתונים במהלך הענינים הרגיל להחלטות הדירקטוריון.

בעל מניות מעונין יוכל לקבל לקראת האסיפה הנ"ל פרטים על נושאי הדיון והצעות ההחלטה ע"י פניה בכתב למזכיר החברה (ת.ד. 1428 חיפה 31013). כמו כן, רשאי בעל מניות לעיין בחומר הנ"ל אצל מזכיר החברה בכתובת החברה בכל יום בשעות העבודה הרגילות.

א. וינשטיין

מזכיר החברה

هكذا عن الاصل

כלכלה ועסקים

שלוש הערות בנושא היצוא

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר יגאל נאמן, מנכ"ל תדיראן, שאחד האמצעים של היפנים להילחם בעליית ערך היאן הוא הורדת השכר ב–30 עד 40 אחוז.

נאמן הוסיף שאצלנו זה בלתי אפשרי, כי העובדים במפעלים לא יסכימו. ניתן להוריד משכרם של המנהלים הבכירים וניתן לקצץ גם בשכר עובדי המינהלה, אך "לא לעובדים בבתי החרושת". הבעיה איננה בהסתדרות אלא בקווי הייצור, אומר נאמן, ולדוגמה הוא מביא את 1986, שבמהלכה לא קיבלו עובדי הייצור בתדיראן תוספות שכר, אך ב–1987 זה לא החזיק מעמד, התפוקה ירדה, המרירות גברה — והיה הכרח לשלם תוספת.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

אך דווקא הסברו של נאמן מעלה מחשבות. אם ההסתדרות איננה אשמה, ואם אפשר להוריד משכרם של מנהלים, אזי מדוע אי אפשר מעובדים?

אולי הדבר קשור לחלוקת השכר המאוד לא־שוויונית במפעלים. מנהלים עם 9,000 שקל מול פועלים עם 900, כפי שהוכיח מחקרו של יורם גבאי שפורסם ביולי האחרון.

אך עיקר הבעיה נעוץ במנהיגות. מנהל שהוא גם מנהיג, צריך להיות מסוגל לשכנע את עובדיו בנחיצותה של הורדת שכר בת־קופת שפל. הרי ניתן להוכיח בקלות שהדולר לא ישקע לעולמים. יום אחד יתהפך הגלגל ואז אפשר יהיה לשלם היטב, כפי שאמנם קרה בין 1980 ל–1985. זה האתגר הניהולי האמיתי — לא סבסוד נוסף ליצוא.

הערה ב'. ביטוח השער אינו שיטה יעילה לעידוד היצוא. על כך מסכימים רוב הכלכלנים. אך באיזו מידה הוא אינו יעיל, ניתן ללמוד מהמקרה הבא. עיתונאי ששאל באחרונה את מנכ"ל י.ב.מ. יהושע מאור, בדבר הפיצוי שקיבלו היצואנים בגין ההיטל שהוטל על הלוואות מחו"ל, קיבל תשובה שלא התקבל כל פיצוי.

אותו עיתונאי בדק את הנושא והתברר שהיצואנים כן מקבלים פיצוי: תוספת של 1% לביטוח השער. במקום 11% סבסוד על הערך המוסף, הם מקבלים 12%. כמה עולה האחוז האחד הנוסף לתקציב המדינה? 54 מיליון שקל. כמה עולים 12 האחוזים? 650 מיליון שקל בלבד.

נאמן — אולי עניין של מנהיגות

כלומר, קיים מצב שבו מנכ"ל של חברה גדולה אינו רגיש כל־כך לשינוי של 1%, ואולי מישהו אחר אינו רגיש לסבסוד כולו? אולי מחליטים היצואנים אם לייצא או לא, בלי להתחשב כלל וכלל בסבסוד, שהוא דבר זמני מטבעו, לא יציב ורגיש לתהפוכות פולי־טיות פנימיות וחיצוניות? הרי כפי שהוא קוצץ ביולי 85', הוא עשוי, למשל, להתבטל ביולי 88'.

אם אמנם זה המצב, אנו מבזבזים כך סתם 650 מיליון שקל בשנה, שהם חצי מהגרעון בתקציב. שינוי קטן בשער החליפין יהיה יעיל יותר ובזבזני פחות.

הערה ג'. מיד עם חזרתו מיפן, בסוף השבוע שעבר, יצא דב לאוטמן בהכרזה שיש לסבסד את היצוא לארה"ב "באופן זמני". זה היה שינוי כיוון, משום שעד אז לא דובר כלל על סבסוד ספציפי. עם זאת, קשה להניח שלאוטמן מאמין שמישהו באוצר או בבנק ישראל יקנה את ההצעה. אז מדוע לדבר?

נראה שאלה דיבורים ל"צורכי פנים". תעשייני המתכת והאלקטרוניקה הודרו לפני שבועיים ותבעו סבסוד. הם אף הרחיקו לכת ודרשו שהיצואנים לאירופה יוותרו במשהו, כדי שהם יקבלו יותר. וזה מסוכן. הם עוד עלולים לתבוע שמי שמייצא טקסטיל לבריטניה — לדוגמה — יפריש חלק מביטוח השער שלו למי שמייצא אלקטרוניקה לארה"ב.

התוצאה היא, שכדי לשמור על חישוקי הארגון היה לאוטמן חייב "לזרוק עצם" ליצואני גוש הדולר. לכן אין להתייחס אל דרישתו לסבסוד ברצינות רבה מדי.

מפרק "פיט" יחקור את מנהלי חברת המחשבים "ידע"

מאת יהודה שרוני

עורך הדין יוסי שגב, אחד ממפרקי חברת הברוקרים "פיט", פנה לבית המשפט וקיבל את אישורה של השופטת חנה אבנאור, לזמן את מנהלי חברת המחשבים "ידע" לחקירה פומבית. שגב טוען בבקשה כי קיים חשד שיורם פרידמן, יצחק רדושקביץ ומרדכי קרת, מנהלי חברת "ידע מחשבים", הסתירו חוב של "ידע" ל"פיט" על סך 1.1 מיליון דולר.

החקירה הפומבית תיערך בבית המשפט לקראת סוף דצמבר, ובמהלכה יתבקשו מנהלי "ידע" למסור את כל הידוע להם על חוב זה. "ידע" היא חברה־בת של "אפיק", המוחזקת על־ידה בשיעור של 50 אחוז. ביתרת מניות "ידע" מחזיקים בה שותפים, בראשות איש העסקים יורם פרידמן. "פיט" היתה עד לפירוקה בעלת מניות העיקרית בחברת ההשקעות "אפיק".

שגב גם ביקש מבית המשפט, וקיבל, צו המורה למנהלי "ידע" למסור ל"אפיק" את כל המסמכים הדרושים לשם הכנת המאזנים. עם קבלת המסמכים ישלמו מאזני "אפיק" כבר בימים הקרובים.

עו"ד יוסי שגב מסר ל"הארץ" כי מנהלי "ידע" ביצעו מעשים חמורים כשהסתירו את דבר החוב של "ידע" ל"פיט". לדבריו, מנהלי "ידע" טענו כי לא זו בלבד ש"ידע" אינה חבה חוב זה ל"פיט", אלא "אפיק" חבה את החוב ל"ידע". עו"ד שגב טען, כי קודם הפנייה לבית המשפט ניסה לברר את הפרשה עם מנהלי "ידע" בדרכי נועם, אך ללא הועיל. לדבריו, "אפיק" כבר ביצעה בזמנו הפרשה לחוב זה, וייתכן כי בעקבות בירור העניין תבוטל ההפרשה.

יצחק רדושקביץ מסר בתגובה, כי "ידע" שוקלת לבקש מבית המשפט את ביטול צו החקירה, זכות זו שמורה לה תוך 30 יום מיום ההחלטה. רדושקביץ סירב להתייחס עניינית לטענותיו של עו"ד שגב, בנימוק שיאמר את דברו בבית המשפט.

פחות עבודה, אותו שכר, במכון היצוא

מאת סופר "הארץ"

שבוע העבודה של עובדי מכון היצוא קוצר מבלי לפגוע בשכרם — כך נקבע בהסכם שנחתם בין ועד העובדים, הנהלת המכון ומועצת פועלי תל־אביב.

ששים עובדי המכון יעבדו כעת חמישה ימים בשבוע בסך 41.5 שעות, במקום שבוע עבודה של ששה ימים ו–44 שעות בשבוע.

ההסכם אומר גם, כי כל מי שלא יסתגל לשבוע העבודה של חמישה ימים, רשאי לפרוש בתוך ששה חודשים ולקבל פיצויים כאילו פוטר.

עוד הוסכם, כי עובדים שיידרשו לעבוד ביום ששי, בשל תנאי העבודה במכון, יעשו זאת.

אלביט מחשבים
חברה למחקר ופיתוח (1985) בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום חמישי, ה-26 בנובמבר 1987, בשעה 17.00 במשרדי אלביט מחשבים בע"מ במרכז תעשיות מדע, חוף הכרמל, חיפה.

על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31 במרס 1987
3. מינוי רואה חשבון
4. שונות

כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף באסיפה רשאי למנות מיופה כוח בכתב ובלבד שכתב המינוי יגיע למשרד הרשום של החברה 48 שעות לפני מועד האסיפה.

בשם מועצת המנהלים

חידוש בשיפוץ רצפות בתעשיה
זלי מזרח — מירצפים תעשייתיים
טלפון: 03-5102767

עו"ד רו"ח
נציגך בחברות (R)
שרותי המפעיל —
חברת מידע ירושלים
פלא־פון (ברשם החברות)
050-23155
פקסימיליה 02-811552
(ON-LINE)

העורך: נחמיה שטרסלר

אנשים ועסקים

מינויים תמוהים בדירקטוריון הבורסה

דירקטוריון הבורסה אישר בסוף השבוע שורה של מינויים. חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, מונה ליו"ר הוועדה לקביעת עקרונות לרישום ני"ע למסחר, תפקיד ביצועי מובהק שאויש עד כה על־ידי נציג ציבור.

עובד בן עוזר, יו"ר איגוד חברות הברוקרים, מונה ליו"ר ועדת חברות, ועדה שפעלה בשנתיים האחרונות בנושא הור־את פיקוח על חברות הברוקרים ואמורה גם בשנים הקרובות להרחיב את הפיקוח על הברו־קרים.

וזה עוד לא הכל. לבנקים ול־חברות הברוקרים יש כבר יותר משנה רוב בדירקטוריון הבורסה, על חשבון נציגי הציבור, זאת עקב פרישתו של יוסי שחק, שעד כה לא מונה לו מחליף.

יהודה שרוני

בני גאון יחגוג בהיכל הספורט

בני גאון, מנכ"ל הקו־אופ רשת הריבוע הכחול, מצדיק ללא קושי את המוניטין שיצא לו כאשף יחסי הציבור. גאון שחזר לא מכבר מביקור ב־וואשינגטון, נקלע מיד לקלחת הבחירות של איגוד המפרסמים, ואף שהכריז שהוא אינו מעוניין בתקופת כהונה נוספת בראש האיגוד — כהונתו לתקופה נוספת מובטחת.

בימים אלה עסוק גאון בהכנ־גות יובל ה–50 של רשת הקו־אופ, שיתקיימו ב–21 ב־חודש ברוב עם והדר בהיכל הספורט שביד אליהו, לשם הוז־מנו כ–8,000 אורחים ועובדי הרשת.

כמו תמיד יתאפיינו החגיגות בהרבה נאומים חגיגיים, אך גם במנת בידור נכבדה שתכלול את ירדנה ארזי, תזמורת [illegible], להקת האירוסים והחיים גאון.

אבי גנאור

מאשה לובלסקי נגד ששינסקי

בתהליך התגבשותו של הלובי החברתי, פנתה השבוע מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי לשר האוצר ולשר העבודה והרווחה, שלא לקבל את ההמלצות המת־גבשות בוועדת ששינסקי של־פיהן תחוסל למעשה מערכת תשלום קצבאות הילדים.

במכתבה מזהירה לובלסקי, כי צעד כזה יפגע קשה בעיקר בנשים ובילדיהן. אם תתקבל ההצעה, טוענת לובלסקי, "יורד לטמיון אחד מההישגים הסוצי־אליים החשובים ביותר שהת־קבלו בשנת 1975, עם יישום מסקנות ועדת בן־שחר.

העיתוי של בנק הפועלים לא היה מקרי

בנק הפועלים פירסם הפעם את תוצאותיו לרבעון השלישי של 1987 לפני בנק לאומי. בפרסום לפני שלושה חודשים, במאזנים החצי־שנתיים, היה זה בנק לאומי שפירסם ראשון. היו אז מי שטענו כי בפועלים תי־כננו את התוצאות כך שיהיו גבוהות במקצת מאלה של בל"ל. על מנת למנוע פעם נוספת שמועות אלה, טילפן עמירם סיון, מנכ"ל בנק הפועלים, לצ־דיק ביטו מנכ"ל בל"ל, וסיכם כי הפעם הסדר יהיה הפוך. בכל מקרה, הפעם בל"ל הרוויח יותר.

יהודה שרוני

מדוע סונול אינה רוצה בפמ"א?

שאלה זו הציג סופר "הארץ" במסיבת עיתונאים שנערכה בש־בוע שעבר, לרגל חנוכת מיתקן ההפקה החדש של פמ"א (פיתוח משאבי אנרגיה).

שר האנרגיה משה שחל השיב, כי להערכתו, חילוקי דעות בין בעלי המניות בסונול מונעים ממנה את המשך השתת־פותה בפרויקט. בסונול לעומת זאת, סבורים כי ההשקעה בפרויקט אינה כדאית, וכבר יותר משנה הם מחפשים קונים לח־בילת המניות שבידם, המהווה 8.3 אחוזים מפמ"א.

יהודה שרוני

ההונגרים אינם יודעים אנגלית

המשלחת הכלכלית ההונגרית המבקרת בישראל כאורחת של איגוד המהנדסים הישראלי מקדישה בתקופת שהותה הקצרה סדר יום עמוס. אתמול ביקרו טיבור פאל, ד"ר יאנוש פוט ואנדריאש קלנטר מהמשלחת במכון הוטרינרי ובמכון וולקני שבבית דגן, שם שמעו הרצאות וחזו בפלאי ציוד ההשקיה הישראלי.

פאל הוא סיכם את התרש־מותו מיום ביקורו הראשון בישראל באומרו: זה היה מאוד יפה, אבל זה היה בסך הכל היום הראשון.

אבי גנאור

התעשיינים והפיקוח היפני

משלחת התעשיינים הישר־אלית שחזרה מיפן, התרשמה בעיקר ממשמעת העבודה היפ־נית, מחריצות העובדים ומהקשר ההדוק בין המשרדים הממשל־תיים ביפן לבין התעשייה שם.

דב לאוטמן סיפר כי בפגישו־תיו עם סגני־השרים היפניים התפלא למצוא לוח ועליו מספר גדול של נורות — כל נורה מסמלת עובד. עובד שאינו במשרד — נורתו כבויה, ואילו עובד המצוי במשרדו — נורתו דלוקה.

כיוון שאיש מהעובדים אינו רוצה לכבות את נורתו לפני שסגן־השר עזב את משרדו — כל הנורות דלוקות עד שעות הערב המאוחרות, שמונה תשע בערב. זאת כאשר אצלנו אי אפשר למצוא איש במשרד ממשלתי אחרי השעה שלוש.

יונתן שרמן

שמחה שנקר ממשיך במאבקו בבנק לאומי

רואה החשבון שמחה שנקר אינו מרפה. בימים אלה פנה לחברי המועצה של אוצר הת־יישבות היהודים בתביעה חוזרת לדון במינוי חוקר לעסקיו של בנק לאומי על־פי פקודת ה־חברות.

שנקר כותב, שנוצר הרושם שחברי המועצה של אוצר הת־יישבות היהודים משתדלים להי־מנע מדיון רציני ומקיף בהתר־חשויות העבר בבנק לאומי ומשתדלים להתייחס אך ורק לעתיד.

במכתבו הוא שואל, האם יס־כים יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי ד"ר מאיר חת לתמוך בהגשת תביעה נגד אלי הורביץ? האם יעז מישהו להגיש תביעה נגד ד"ר אמנון גול־דנברג, יוסף מקר וישראל פוזרבו?

אריה לביא

אמוץ עמיעד הופתע מהיוזמה

השבוע הופתעו באגרקסקו מהידיעה שהופיעה ב"הארץ", של־פיה ביקש שר החקלאות ה־איטלקי מעמיתו הישראלי אריה נחמקין להסתייע בשירותי אג־רקסקו לשיווק התוצרת ה־חקלאית של איטליה באירופה. התברר שמנכ"ל החברה ד"ר אמוץ עמיעד לא הספיק לשוחח בנושא זה עם שר החקלאות האיטלקי.

בעבר ניסתה אגרקסקו לנצל את מערך השיווק שפיתחה ול־אפשר לחברה לשווק גם תוצרת חקלאית של מדינות מדרום אמריקה, אך במועצת המנהלים של החברה התנגדו.

אבי גנאור

נמאס לו להיות שכיר

בני פוירשטיין, מי שהיה מנהל מחלקת מודעות בשני עי־תונים יומיים, פתח השבוע משרד עצמאי להפקות דברי דפוס בשם "טראפיק".

המשרד יעסוק גם בארגון מדורים פרסומיים לעיתונים השונים, על סמך הניסיון שצבר פוירשטיין במשך השנים.

ביקוש מפתיע ליינות הגולן

שמשון ולנר, מנכ"ל יקבי רמת הגולן, הופתע מגודל הביקוש ל"יינות העתידיים" שעל מכירתם הוכרז במסגרת מבצע משותף עם "דיינרס קלאב".

מאז הפרסום פנו אליו בטלפון בעלי מסעדות מכל רחבי הארץ וביקשו להשתתף במבצע, שעיקרו "שלם היום ושתה ב־אפריל 88". בתוך שבוע, סיפר, נמכרו 307 קרטונים של "יינות עתידיים", חלק נכבד מהם למסעדה יוקרתית בירושלים הנוהגת למכור בקבוק קברנה סוביניון 83 של יקבי הגולן במחיר של 75 דולר.

אבי גנאור

● חיים בן דור, מרצה בכיר למינהל עסקים באונ' העברית בירושלים ומשנה למנכ"ל בנק טפחות, התמנה לנציג ציבור בדירקטוריון החברה לישראל.

כור רוצה לחדור לענף הרכב

מאת יונתן שרמן

"כור" מתכוננת להיכנס לתחום ענף שיווק הרכב במהלך השנה הקרובה, זאת על אף הקיפאון במשא ומתן לרכישת סוכנות "פיאט" ישראל.

"כור" מבקשת להיכנס לענף זה באמצעות חטיבת סחר הפנים שלה, וזאת מתוך אמונה כי יבוא כלי רכב הוא אפיק שיווק רווחי ויכול לשמש מנוף לקידום יצוא של תוצרת ישר־אלית למפעלי הרכב בחו"ל ולמקו־מות אחרים בעולם.

ל"הארץ" נודע, כי בין האפשר־ויות שנשקלו העלו גם אפשרויות של יבוא כלי רכב מקוריאה, אך מגעים אלה נסתיימו בלא כלום, בגלל עמדת המפעלים הקוריאניים החוששים מפני החרם הערבי.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 16.11.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.60	1.5662	1.5858	1.53	1.60	1.5672	1.5868	-	-	-	-	1.5775	0.0084
1 לישט"ש	2.65	2.77	2.7228	2.7569	2.68	2.81	2.7306	2.7646	-	-	-	-	2.7496	-0.0270
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.9124	0.9239	0.90	0.94	0.9148	0.9262	-	-	-	-	0.9201	-0.0096
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2699	0.2733	0.26	0.28	0.2707	0.2741	-	-	-	-	0.2722	-0.0014
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.8096	0.8197	0.80	0.84	0.8118	0.8220	-	-	-	-	0.8170	-0.0092
1 פרנק שווייצרי	1.08	1.13	1.1104	1.1243	1.09	1.14	1.1115	1.1254	-	-	-	-	1.1180	-0.0122
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2545	0.2577	0.25	0.26	0.2549	0.2581	-	-	-	-	0.2563	-0.0012
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2413	0.2443	0.24	0.25	0.2418	0.2448	-	-	-	-	0.2430	-0.0008
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2371	0.2401	0.23	0.24	0.2373	0.2402	-	-	-	-	0.2388	-0.0021
1 מרק פיני	0.36	0.38	0.3733	0.3779	0.36	0.38	0.3737	0.3783	-	-	-	-	0.3761	-0.0022
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1883	1.2032	1.17	1.21	1.1904	1.2053	-	-	-	-	1.1985	0.0078
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.12	1.0744	1.0879	1.04	1.12	1.0761	1.0896	-	-	-	-	1.0830	0.0093
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7753	0.7850	0.47	0.79	0.7773	0.7870	-	-	-	-	0.7820	-0.0081
10 פרנק בלגיים	-	-	0.4377	0.4432	-	-	0.4381	0.4436	-	-	-	-	0.4405	-0.0041
10 שילינג אוסטריים	1.27	1.33	1.2976	1.3138	1.27	1.33	1.2963	1.3125	-	-	-	-	1.3083	-0.0139
1000 לירות איטלקיות	1.21	1.28	1.2455	1.2611	1.22	1.30	1.2467	1.2623	-	-	-	-	1.2530	-0.0022
100 ינים יפאניים	1.11	1.16	1.1403	1.1546	1.12	1.17	1.1414	1.1557	-	-	-	-	1.1504	-0.0091

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם—
יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

ELAL אל על

אל תגיד: "לי זה לא יקרה"

חדש ובלעדי לסהר

"ביטוח השתלות"

פוליסת הוצאות להשתלת כבד, לב או ריאות בחו"ל

בכל חודש נזקקים 3 ישראלים, בממוצע, לניתוח השתלה בחו"ל. לצערנו, זה יכול לקרות לכל אחד. **גם לך.**

חברת הביטוח "סהר" מציעה לך כיסוי מלא על הוצאה של עשרות אלפי דולרים תמורת השקעה של שקלים בודדים לחודש. **"ביטוח השתלות"** של סהר מבטיח לך כיסוי של הוצאות הטיסה, הניתוח והאישפוז - כולל הוצאות של מלווה אחד.

"ביטוח השתלות" של סהר - בלי לחכות לתרומות ובפרטיות מלאה. אל תיקח סיכון. פנה עוד היום לסוכן הביטוח שלך והבטח לעצמך **"ביטוח השתלות"** של סהר במחיר של שקלים בודדים לחודש.

אל תחכה.
פנה עוד היום לסוכן הביטוח שלך
ושאל על "ביטוח השתלות" של סהר.

רכישת "ביטוח השתלות" של סהר אינה מותנית ברכישת ביטוח אחר כלשהו.

ביטוח עד 160,000 ש"ח!
במחיר של שקלים בודדים לחודש

סהר מחשבה אחת קדימה.

סהר חברה ישראלית לביטוח בע"מ

כלכלה עולמית

ארה"ב תקטין את גרעון התקציב בהגדלת הכנסות

הממשל האמריקאי מתכוון לפעול להקטנת הגרעון התקציבי בשנה הבאה באמצעות הגדלת הכנסות בסכום של עשרה מיליארד דולר.

מגעים בנושא זה נערכים כיום בין פקידי הממשל ונציגי הקונגרס, כאשר עדיין לא ברור כיצד יוגדלו הכנסות הממשל. ככל הנראה, הכוונה היא לבטל מקלטי מס נוספים, שעדיין קיימים.

בנוסף לכך, תקציב שנה הבאה יכיל קיצוץ משמעותי של לפחות 31 מיליארד דולר באמצעות הורדת הוצאות הממשל.

פורטגל מצטרפת לתוכנית שער החליפין האירופאי

פורטגל הצטרפה לתוכנית שער החליפין האירופאי בשבוע שעבר, אך בשלב ראשון תנקוט בעמדה פסיבית, בכל הקשור להצמדת מטבעה לשערי החליפין של המטבעות האירופאים העיקריים.

משמעות החלטה זו, בטווח המיידי, שפורטגל, תכיר ביחידות מטבע של השוק המשותף ותבצע עיסקאות על פי שערי המטבע הכלל אירופאי. כן יוכלו משקיעים מפורטגל לרכוש ולסחור ביחידות ערך הנקובים במטבע האירופאי.

בעתיד, פורטגל תבטל כליל את ההגבלות הקיימות על מסחר במטבע חוץ ותצמיד את מטבעה לשיטת שערי החליפין האירופאי.

פיליפס חתמה על הסכמים לעיסקאות חדשות בסין

חברת האלקטרוניקה הענקית "פיליפס" מהולנד, הודיעה בימים אלו שהיא חתמה על שני הסכמים לעיסקאות משותפות בסין.

"פיליפס", שהינה אחת החברות הפעילות ביותר בסין, מתכוונת לפעול להקמת מפעל לייצור מעגלים מודפסים לטלוויזיות בשנגחאי ומפעל לייצור מכשירי וידיאו בזיאן.

"פיליפס" מחזיקה ב־30 אחוזים מבעלות מפעל לייצור נורות טלוויזיה, שיבנה בסין בשנה הבאה ויהיה מסוגל לייצר 1.6 מיליון נורות בשנה.

אבו דבאי רכשה מניות בקבוצת טוטאל הצרפתית

רשות ההשקעות של אבו דבאי הודיעה, כי רכשה חבילת מניות בקבוצת הנפט הצרפתית "טוטאל", הנשלטת על ידי ממשלת צרפת.

רכישת המניות נעשתה ללא תיאום עם החברה, באמצעות רכישות בשוק המניות החופשי, לאחר שמחירי המניות ירדו משמעותית במהלך החודש האחרון.

אבו דבאי, שהינה בעלת המניות השניה בגודלה בחברה לאחר ממשלת צרפת, המחזיקה 35 אחוזים מהקבוצה, רכשה את המניות תמורת סכום של כ־100 מיליון דולר.

גאט"ט פסקה נגד מכס יפני

מועצת גאט"ט (המועצה הבינלאומית למכסים וסחר) פסקה, כי יפן נהגה שלא כשורה בקביעת מכס על יבוא משקאות חריפים. החלטת המועצה אימצה מסקנו של ועדה מיוחדת שבדקה את הנושא וגם נקבע, כי תעריפי המכס של יפן מפלים לטובה את היצרנים המקומיים.

בריטניה הודיעה על פרישה מתוכנית החלל האירופאית

בריטניה הודיעה, כי היא פורשת מתוכנית החלל האירופאית, שמטרתה לשלוח אדם לחלל בשנת 2000. בריטניה הודיעה על עמדתה זו במסגרת ועידה שנערכה בהולנד בשבוע שעבר, שבה החליטו 12 מדינות אירופה המערבית לתמוך בתוכנית זו.

בריטניה נימקה את התנגדותה בעלות הפרוייקט, שאמור להגיע ל־31 מיליארד דולר.

צרפת, שתעשיית החלל שלה היא המפותחת ביותר באירופה המערבית, היא התומכת הנלהבת ביותר בתוכנית זו.

צרפת מוכרת מניות בששה בנקים בהם אינה שולטת

ממשלת צרפת החליטה להמשיך בתוכנית הפריווטיזציה שלה, [illegible] למכור את מניותיה בששה מוסדות בנקאיים. הממשלה הצרפתית היא בעלת מניות מיעוט בכל הבנקים הללו והיא מתכוונת למכור את מניותיה לבעלי השליטה באותם בנקים.

הממשלה הודיעה גם, כי שתי עיסקאות כבר הוחלו להתבצע — מכירת מניותיה בבנק סופינקו (39 אחוזים) ובבנק פאריסין דה קרדיט (41 אחוזים). בימים אלו מתבצעות הבנות למכירת 49.7 מניות בבנק קרדיט דה נורד.

בסך הכל מתכוונת ממשלת צרפת למכור את מניותיה ב־65 חברות ומוסדות בהם היא שולטת או מחזיקה במניות במסגרת תוכנית הפריווטיזציה הכוללת.

גרמניה שוקלת הזמנת מטוסי טורנדו חדישים

ממשלת מערב גרמניה שוקלת בימים אלו אפשרות להזמין 60 מטוסי טורנדו חדישים, אשר ישמשו בשירות מבצעי בשנים הבאות. מטוסים אלו אמורים להוות חוליה קישור בין מטוסי הפאנטום המיושנים של חיל האויר הגרמני לבין מטוס הקרב האירופאי, שיסופק רק בעוד 15 שנה.

חיל האויר הגרמני מבקש להזמין 60 מטוסים, המיוצרים במשותף על ידי חברות בריטיות, גרמניות ואיטלקיות, אך בגלל קשיי תקציב אפשר ובסיכומו של דבר, יוזמנו רק 35 מטוסים בעלות של 1.8 מיליארד דולר.

האלטרנטיבה לרכישת מטוסי הטורנדו הוא חידוש מטוסי האלפא ג'ט של חיל האויר הגרמני, אך חידוש כזה יעלה סכום גבוה כמו רכישת מטוסים חדישים.

איסטרן איירליינס תפטר 3,500 מעובדי החברה

חברת התעופה האמריקאית הבעייתית, "איסטרן איירליינס" תפטר 3,500 מעובדיה במסגרת תוכנית התייעלות ונסיון לקצץ בהוצאותיה.

החברה, שבסיסה במיאמי, הפסידה 67 מיליון דולר ברבעון השלישי של השנה ומעסיקה 38 אלף עובדים.

"איסטרן איירליינס" מצטרפת לשורה של חברות תעופה אמריקאיות, המנסות להחלץ מקשייהן על ידי הקטנת מצבת עובדיה. החברה סבורה, כי לאחר הפיטורים הצפויים בחודשים הקרובים, הוצאות השכר יותאמו להכנסות החברה.

יפן ייבאה רק 73 אלף מכוניות בכל שנת '86

זאת בהשוואה ליצוא של 4.6 מיליון מכוניות באותה שנה

מאת יונתן שרמן

ביקורה של המשלחת היפנית בארץ הביא להגברת המודעות לגבי חלקה של יפן בפעילות הכלכלית העולמית ועד כמה כדאי היה לישראל לנסות ולקשור קשרים מסחריים הדוקים יותר עם מדינה זו. ביקור זה הינו הזדמנות באותה לעבור על מספר נתונים המלמדים קצת על הצלחתה של יפן.

מבין כל הנתונים המאפיינים את יפן, אין נתון המצביע יותר על הצלחתה של מדינה זו כאשר נתוני היבוא ויצוא המכוניות שלה. יפן היתה בשנת '86 יצרנית הרכב השניה בעולם לאחר ארה"ב וייצרה 7.81 מיליון מכוניות בהשוואה ל־7.82 מיליון מכוניות שיוצרו על ידי ארה"ב. יפן ייצאה במהלך שנת '86 4.6 מיליון מכוניות וייבאה 73 אלף רכבים בלבד־ זאת כאשר אין כל מכס על יבוא מכוניות ליפן.

ארה"ב מאידך, ייצאה רק 650 אלף מכוניות וייבאה 4.4 מיליון מכוניות. נתונים אלו מסבירים לא רק את הגרעון המסחרי הגדול של ארה"ב והעודף של יפן, אלא גם על הנאמנות של האזרח היפני למוצר אותו מייצרת ארצו.

יפן מפגרת אחר ארה"ב בתחום אחר נוסף. התוצר לנפש ביפן הינו השני בגובהו אחר ארה"ב — 16,301 דולר בהשוואה לתוצר של 16,709 דולר בארה"ב בשנת '86. אך כיוון שהגידול של התוצר ביפן הינו גבוה יותר משל ארה"ב — 3.7 אחוזים ביפן בהשוואה ל־2.4 אחוזים בארה"ב מתחילת העשור — הרי סביר להניח כי פער זה ילך ויצטמצם בעתיד.

יפן מובילה בתחום אחר — תוחלת החיים בה הינה הגבוהה בעולם ומגיעה ל־75 שנים לגבר ו־81 שנים לאשה. איסלנד, הינה המדינה השניה בתוחלת החיים ובה אורך החיים הממוצע נמוך בשנה בכל קטגוריה ואילו בארה"ב תוחלת החיים היא 72 שנים לגבר ו־79 שנים לאשה.

תעשיית הפלדה היפנית הינה התעשייה השניה בגודלה בעולם לאחר זו של בריה"מ. היא מייצרת 98 אלף טונות פלדה בשנה בהשוואה ל־160 אלף טונות בבריה"מ ו־74 אלף טונות בארה"ב, שהינה בעלת התעשייה השלישית בגודלה.

ההוצאה על מו"פ ביפן מגיעה ל־3.19 אחוזים מהתל"ג בשנת '85 בהשוואה להוצאה של 3.06 אחוזים בארה"ב, 3.25 אחוזים בגרמניה ו־2.47 אחוזים בבריטניה.

ביפן מספר הרובוטים התעשייתיים הגדול בעולם — 93 אלף רובוטים בהשוואה ל־20 אלף בלבד בארה"ב ו־8,800 רובוטים בגרמניה.

יפן הינה בעלת 6 הבנקים הגדולים בעולם ו־6 חברות תעשייתיות יפניות נכללות ברשימת 25 החברות התעשייתיות הגדולות בעולם של המגזין "פורצ'ן".

התלות של יפן ביבוא היא בין הנמוכות בעולם המערבי — 6.5 אחוזים בלבד מכלל צריכתה בהשוואה ל־9.2 אחוזים בארה"ב, 25 אחוזים בגרמניה, 24 אחוזים באיטליה ו־52 אחוזים בהולנד.

ליפן היה עודף מסחרי של 83 מיליארד דולר בשנת '86, מזה 51 מיליארד עם ארה"ב, 17 מיליארד עם אירופה וה־16 מיליארד עם אסיה ואמריקה הלטינית. היה לה גרעון מסחרי של 8.6 מיליארד דולר עם המזרח התיכון עקב יבוא נפט.

מכוניות יפניות בדרכם ללקוחות בארה"ב

אירופה: תהליך הפריווטיזציה ימשך למרות המפולת הפיננסית

שירות Newsweek מיוחד ל"הארץ"

המפולת בוול סטריט פגעה באירופה המערבית בעוצמה של סופה צפון־אטלנטית. היא טילטלה בורסות לניירות־ערך ושילחה פוליטיקאים, אנשי־כספים ותעשיינים לתפוס מחסה בבהילות. כעת, כשוך הסערה, עושים האירופאים את הערכת הנזקים.

מסקנתם: המצב אינו נראה רע ביותר. אפשר שההתפתחות עלולה להאט את התקדמותה של אירופה לקראת הקפיטליזם החופשי נוסח אמריקה, המתמקם בהשתלטות על חברות ייעשו זהירים יותר, ואפשר שממשלות יתקשו יותר למכור חברות ממשלתיות. וזה כמעט הכל.

בשבוע שעבר מיקדו האירופים — [illegible] המפולת.

מאחר שהשווקים עדיין לא התייצבו, עיכבו ארבע חברות איטלקיות את יציאתן לבורסה. אך על כל נסיגה, כך נראה, היתה התקדמות רוויית־ביטחון. בלונדון ובפאריס, המנהלים של פרוייקט כריית ה' תעלה עתיד הפירסום הודיעו כי יגשימו את תוכניתם לצאת בהנפקה לציבור בסכום של 1.3 מיליארד דולר. היו"ר אלסטייר מורטון, השופע ביטחון, הבטיח למשקיעים "אפשרות להרוויח רווחים עצומים".

יתכן שהבטחה זו לא תתגשם. יום שני השחור דיעזע את האירופים שהתלהבו בגלוי מן הקפיטליזם של שוק חופשי.

התנועה למען מכירת חברות ממשלתיות לציבור ספגה מהלומה כבדה במיוחד. כאשר ממשלת בריטניה החליטה האחרונה לממש את תוכניתה ולמכור את חלקה הענק בחברת הנפט בריטיש פטרוליאום, חששו התומכים בעולם כולו שמא מכירת מניות בשווי 12.3 מיליארד דולר תכה אותם מכה מוחצת. הבטחתה של הממשלה לקנות בחזרה את המניות אם שערן יירד מתחת ל־12.5 דולר האחת, מנעה את נפילת המניות, אף על פי כן, מניות בי.פי. נמכרו בשליש מתחת למחיר שהתומכים שילמו בתמורתן.

דחיה בגרמניה

בעקבות המפולת, החליטה גרמניה המערבית לדחות לזמן לא מוגבל את מכירת 16% ממניות חברת פולקסוואגן, יצרנית המכוניות המובילה בגרמניה. צרפת עיכבה את מכירת "מאטרה", קונצרן התעשיה הביטחונית והאלקטרונית, ודחתה בשבוע את המסחר במניות של חברת פינאנסיאר דה סואז — חברה מובילה לשירותים פיננסיים, שנמכרה לציבור באוקטובר.

אך יחד עם זאת, שום ממשלה אירופית לא משכה את ידה מתוכניותיה. למעשה, מעטות מהן אפילו מודות כי חל שינוי קיצוני כל שהוא במדיניותן.

ממשלתה השמרנית של מרגרט תאצ'ר לא תיבנה מכירה נוספת לפני 1989, כאשר מיועדות למכירה מניותיה בחברות המים והחשמל. פקידים בריטיים מקווים כי עד אז יהיה המשבר של '87 לא יותר מאשר זיכרון שגלומה בו אזהרה. יתכן שיהיה צריך לקבוע מחירים נמוכים יותר למניות, אך בשלב זה אין חשש ממשי שמא תאבד האטרקטיביות ממכירתן של חברות ממשלתיות לציבור הרחב.

לא שונה דבר

[illegible] "העברת החברות הממשלתיות לידי הציבור טובה לצרפת", אמר שר האוצר הצרפתי, אדואר באלאדור. "הסערה הפיננסית לא שינתה דבר". אך למעשה, אירועי השבועות האחרונים אולי יאטו במידה רבה את תוכניותיו של באלאדור. אפילו לפני יום שני השחור הורגש שפל בבורסה הפאריסאית, בין היתר משום שהממשלה הציפה אותה במניותיה. ממשלת צרפת מכרה מניות של 10 חברות ממשלתיות בתשעה החודשים האחרונים, בשווי של מיליארדי דולרים, בשוק שמחירותיו מצומצמים למדי.

האוצר הצרפתי משקיף על המצב המשקפים וזהירות עוד יותר. בעוד וול סטריט סופג מהלומות, סס מנהל משרד האוצר הצרפתי, ז'אן קלוד טרישה, לבנק יחזיק ולבורסת פינאנסית אחרות, על מנת לעודד התעניינות במניות הממשלתיות הצרפתיות.

גיוס כספים

[illegible] אך אם לא תהיה נסיגה כלכלית בארה"ב, נראה כי מצב הכלכלה של מדינות אירופה טוב למדי. שיעור האינפלציה נמוך, ואפשר שתהיה רק האטה קלה בשיעור הצמיחה של רוב המדינות. יתירה מזו, המכות שספגו רוב החברות, לא צריכות לפגוע ביכולתן לגייס כספים בעתיד. מאז 1981, אלפי חברות אירופיות פנו אל הבורסות, בעיקר אלה מן הדרג השני, השקולות כנגד השוק מעבר לדלפק האמריקאי והן הנפיקו מניות כדי לגייס הון. זאת העדה נוצרה מעין פסיכולוגיה אנטי מוזרית. שוק איטי עשוי להיות הזמן הטוב ביותר להקים עסק חדש. כאשר יתאושש השוק מחדש, יהיה מצבה של החברה הרבה יותר טוב בהנפיקה את מניותיה לציבור.

בסיכומו של דבר, עתידה הכלכלי של אירופה, כמו גם התלהבותה מקפיטליזם של שוק חופשי, עשוי להיות תלוי בהחלטות שיגבשו מעצבי המדיניות בוושינגטון, יותר מאשר במחולים שיינקטו מבית. בכל מקרה, [illegible] ויבחנו מחדש קווי המדיניות בכמה וכמה משרדי ממשלה.

הכינוס השנתי של יאט"א מסכם את שנת 1986:

הפסד של 200 מ' דולר ב־'86 לחברות התעופה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

בכנס השנתי של ארגון התעופה העולמי (יאט"א) נמסר כי בשנת 1986 הסתכם המחזור הכולל של חברות התעופה ב־45 מיליארד דולר, והפסד המינימאלי הגיע ל־200 מליון דולר.

ארגון זה, מאגד כיום 168 חברות תעופה לאומיות, אך אינו כולל כמה מן הגדולות בעולם — "איירופלוט" מבריה"מ, שהטיסה 116 מליון נוסעים אשתקד, "דלתא" מארה"ב ו"סינגאפור איירליינס" ועוד.

הצי הכולל של מטוסי החברות המאוגדות ביאט"א מגיע ל־7100 והמספר הנוסעים בקוים בינלאומיים מגיע ל־156 מליון נוסעים ובקוים פנימיים ל־339 מליון נוסעים.

באותו כנס צוינו, כי הגורמים לשפל בשנת 1986 היו אסון צ'רנוביל, פחד הטירור וירידת ערך הדולר.

הסטטיסטיקה מלמדת, כי ההוצאות התפעול העיקריות התחלקו כך: שכר צוות הטייסים 6.8%, דלק 16%, ביטוח, דיור וחלקי חילוף 9.9%, אגרות נחיתה 4%, וארגון 6%. הסעיף הכבד ביותר בהוצאות, — 20.1%, הוצא כעמלה לסוכנים והוצאות למכירת כרטיסי הטיסה (כולל פרסומת).

בכנס הובעה תקווה, כי בשנה הנוכחית (1987) יגיע הרווח התפעולי ל־800 מליון דולר וזאת בגלל מספר מרדים ויזובים ובכם העובדה, שמאז ינואר 1987 חל גידול של 11% בנסועה־ק"מ לנוסע.

יחד עם זאת, התפוסה הממוצעת עדיין נמוכה והגיעה רק ל־60%, בעוד היצע מקומות הטיסה גדל ב־4%.

בהתאם להערכות מומחי יאט"א, רובו של צי המטוסים הנוכחי יהפוך לגרוטאות עד לשנת 2000. המדובר בחמשת אלפי מטוסים (מבין 7100 מטוסים).

כיום כבר ניכרת תחילת מגמה זו של החלפת מטוסים ישנים. במדינות הקהילייה האירופאית תאסר החל מינואר 1988 נחיתת דגמים מיושנים כגון בואינג 707. בשנת 1990 תאסר נחיתת מרבית המטוסים מדגמי "בואינג 747" ובואינג 737 ו־727".

הבעיה של חברות התעופה, שההוצאה לרכישת מטוסים חדשים נאמדת בסכום של 150 עד 200 מיליארד דולר.

גם להבא "עמוד השדרה" של צי המטוסים יהיו מטוסים לטווח בינוני (5000 ק"מ) ומספר מושבים שבין 150 ל־180.

כנס תבע ארגון חברות התעופה של אפריקה, כי יאט"א יפעל לביטול ההחלטות שחייבו קרקוע מטוסים מיושנים, מאחר ואין למרבית מדינות העולם השלישי אמצעים כספיים לרכישת מטוסים חדשים. קרוב לוודאי שמדינות העולם השלישי הרשאה מיוחדת להמשיך בשימוש במטוסים המיושנים.

מטבעות / יונתן שרמן

הדולר התחזק במקצת

הדולר שב והתחזק במקצת במהלך המסחר בשבוע שעבר, בעיקר בעקבות נתוני הסחר הטובים מהמצופה, שפורסמו בארה"ב. נתונים אלו פורסמו ביום חמישי ובו ביום הגיב השוק בעליה חזקה יחסית של הדולר.

יחד עם זאת, נתוני הסחר של ארה"ב עדיין מצביעים על כך, שהבעיה המרכזית של מדינה זו עדיין לא נפתרה. אומנם הגרעון המסחרי של ארה"ב הצטמצם בספטמבר ל־14.1 מיליארד דולר בלבד בהשוואה לשיא של 15.7 מיליארד דולר באוגוסט — אך גם גרעון זה גבוה מדי בהתחשב ברמתו הנמוכה של הדולר.

הדולר כבר החל להתחזק ביום שלישי, בעקבות הצהרתו של נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, שהדולר נחלש מספיק. הצהרות אלו כבר נשמעו בעבר על ידי ראשי ממשל בארה"ב, אך עד עתה רייגן עצמו נמנע מלהתבטא בנושא זה.

יחד עם זאת, הדולר שב ונחלש ביום שישי, כאשר התברר כי שיחות הממשל והקונגרס בנושא קיצוצי התקציב אינן מתקדמות. בשלב זה עדיין לא נמצאה הנוסחה לקיצוץ התקציבי של 23 מיליארד דולר בשנת התקציב הבאה, כנדרש מחוק גרמם רודמן הולינגס.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר (בשבוע שעבר ב־%)

לישי"ט	−0.81
דולר קנדי	−0.04
פלורין הולנדי	−0.74
פרנק בלגי	−0.86
מרק גרמני	−0.78
פזטה ספרדית	−1.42
לירטה איטלקית	−0.40
פרנק צרפתי	−0.45
ין יפני	−0.41
פרנק שווייצרי	−0.47

ריבית / יונתן שרמן

יפן הקפיאה הריבית

הנגיד של הבנק המרכזי של יפן, הודיע בסוף שבוע שעבר, כי יפן אינה מתכוונת לקצץ את שערי הריבית הבסיסים שלה, כדרישת ארה"ב.

יפן סבורה, כי צעד זה לא יקדם את מטרותיה כיום, כל עוד 7 המדינות המתועשות לא הגיעו להסכמה לגבי רמת שערי החליפין של המטבע.

יחד עם זאת, יפן לא תתמוך בשערי הריבית הפנימיים שלה ותאפשר להם לרדת, על פי הפעילות בשווקים הפיננסים — בעיקר בשוק איגרות החוב ובכך אפשר תתלגש הפגה מסויימת בפעילות הכלכלית.

גם בבריטניה הודיע הבנק המרכזי, כי הוא אינו מתכוון לקצץ את שערי הריבית מעבר לרמתם הנוכחית של 9 אחוזים. הודעה זו סותמה את הגולל על השערות של מומחים פיננסים בלונדון, כאילו ממשלת בריטניה עומדת להוריד שוב את שערי הריבית על מנת למנוע התחזקות נוספת של הלישי"ט.

בארה"ב ניכרה עליה מסויימת של שערי הריבית, בעיקר שערי הריבית לתקופה של למעלה מחצי שנה. מגמה זו מהווה תפנית, לאחר מספר שבועות רצופים של ירידות שערי הריבית.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.75
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	4.49%
לשלושה חודשים	6.08%
לששה חודשים	6.70%
לשנה	6.98%

שערי ריבית בריטניה

לייבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	7.44%
(הפקדות)	7.31%
6 חודשים (הלוואות)	7.50%
(הפקדות)	7.38%

וול סטריט / אבנר מרגלית

עסקים כרגיל

שוק המניות האמריקאי ממשיך להתייצב והסימן המובהק ביותר לכך הוא פינוי הכותרות הראשיות לטובת נפילת הדולר.

ביום ה' שבה הבורסה ליום מסחר מלא לאחר ימי המסחר המקוצרים, שנועדו לאפשר לחברות הברוקרים להתגבר על הרי הניירות שהצטברו מהשבועות הקודמים.

מחזורי המסחר המתונים, מעידים על כך שמגמת פעילי השוק הבכירים [illegible] ... מעל הדיונים בקיצוץ התקציב וגורל הדולר בעולם מחזקים גישה זו.

אי הודאות אודות קשורה בהשפעות של אירועי אוקטובר על ענקי וול סטריט עצמם. חברת שירסון ליהמן הודיעה על הפסד של 70 מליון דולר ברבעון השלישי של השנה, והודעות דומות צפויות להתפרסם בקרוב ע"י חברות ברוקרים נוספות.

תנודות המסחר שנרשמו השבוע

יום ב' 58.85־ סגירה 1900.20
יום ג' 22.05־ סגירה 1678.15
יום ד' 21.05+ סגירה 1899.20
יום ה' 61.01+ סגירה 1960.21
יום ו' 25.20־ סגירה 1935.01

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו' (השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1935.01	−24.04
מדד תחבורה	745.57	−23.29
מדד שרותים	181.96	−6.1
מחזור שבועי בע.ג.		
זהב	464.75	+2.45
כסף	6.68	+0.21

מניות הדאו ג'ונס

אלייד סיגנל	30¾	−2
אלומיניום אמ.	44⅝	+2
אמ. אקספרס	25	—
אמ. טי־טי	29⅞	—
בתלהם סטיל	12⅞	−⅛
באינג	36	—
שברון	38¾	−2½
קוקה קולה	38⅝	−1⅛
דו פונט	82¾	−7¼
א. קודאק	49⅝	−1⅝
אקסון	40⅝	−⅝
ג'נרל אלקטריק	46	−⅛
ג'נרל מוטורס	59	+¾
גודייר	[illegible]	[illegible]
אי.בי.אמ.	121⅞	+2⅛
אינ' פייפר	37¼	+¾
מקדונלדס	44⅛	+1
מרק	175⅝	−5⅝
מינסוטה מ.	61⅛	+1⅛
נוויסטר	4¼	−¼
פיליפ מוריס	89⅝	−⅝
פרימריקה	26⅞	−1½
פרוקטור ג.	85¾	+⅝
סירס	36¼	+½
טקסקו	29¾	−⅝
יו.אס.סטיל	28⅜	—
יוניון קרבייד	21⅝	−⅜
יונייטד טכ.	34	−1
וסטינגהאוס	45⅝	−2⅜
וולוורת	36⅝	+2

מניות ישראליות בארה"ב

ג'ייר תרדה	21⅝	/
אלאנס	1	—
אמ. [illegible]	3¾	+⅛
[illegible]רון	[illegible]	−¾
[illegible]סינט	[illegible]	[illegible]
עץ לבוד	6½	+⅛
אינטליג'נס סיס.	3⅛	—
אינטרפארם	5	+¼
ת. לייזר	6⅜	−⅝
אופטרוטק	7¼	+¼
סייטקס	2⅝	+¼
תארוביט	⅞	—
עושפ טכ.	1¾	−¼
ראדא	1⅞	−⅛
מת.ב.	1⅞	+⅛
אריית	4½	−⅛
כרמל	6⅛	+⅛
אמפל	1⅞	—
בנק לאומי	24	—
אלביט	5⅝	−⅜
פיברוניקס	2⅝	−⅜
אי. די. בי	57	—
טבע־שארס	7⅝	−⅜

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר ברעז ברק וחברת אוסקר גרוש ובנו.

סחורות / יונתן שרמן

שיא חדש לנחושת

הנחושת שוב מיקדה אליה את עיקר תשומת הלב במסחר בסחורות בשבוע שעבר, לאחר שמחירה האמיר לשיא חדש ביחס לרמת המחירים של מתכת זו, במהלך שנת '87.

עליות נרשמו גם במחירי המתכות היקרות וזאת על רקע ביקושים ערים לאפיק השקעה זה. בעקבות ירידות המחירים של השבועות הקודמים, הפכו המתכות היקרות לאפיק השקעה אטרקטיבי.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987 גבוה	1987 נמוך
אלומיניום (לישי"ט לטונה)	1660	−85	2050	1205
נחושת (לישי"ט לטונה)	1435	+95	1435	870.25
ניקל (לישי"ט לטונה,חופשי)	4010	+30	4230	3960
עופרת (לישי"ט לטונה)	357	−4	445	288.75
אבץ (לישי"ט לטונה)	499	+82	567	446
זהב (דולר לאונקיה)	465.25	+4.75	475	390.25
פלטיניום (דולר לאונקיה)	497.75	+16.25	646.50	476.75
כסף (פני לאונקיה)	380.25	+22.05	653.60	344.40
קקאו (לישי"ט לטונה,עתידי)	1100	−26	1439.5	1100
סוכר גולמי (דולר לטונה)	191.6	+7	204	139.5
קפה (לישי"ט לטונה,עתידי)	1245	−33	1655.5	1224
גומי (פני לק"ג)	62	+2	71	60
גרעיני סויה (סנט לבושל)	563	+20	569	510.4
כותנה (סנט לליברה)	74.30	−0.80	87.70	62.65

חדש!

רווח מקסימלי (פריים+6%) לפקדונות שקליים קצרי מועד

עכשיו ביכולתך לקבל על הפקדונות השיקליים שלך ריבית שנתית גבוהה עד 21%.
בתכנית פפ"פ של בנק המזרחי תוכל להפקיד כל סכום מעל —.2,000 ש"ח לתקופה הרצויה לך, מחודש אחד ועד 12 חודש (בחודשים שלמים) ולהנות מריבית צמודה לפריים (כיום 15%) בתוספת קבועה של ריבית שנתית מ־4% (עד 5 חודשים), 5% (עד 9 חודשים) או אפילו 6% (ל־10 חודשים ויותר).
להשגת רווח מקסימלי על פקדון שקלי קצר מועד, פנה עוד היום לסניף בנק המזרחי.

פפ"פ

פקדון פריים פלוס

בנק המזרחי

דחף

חדשות כלכלה

"משוגעים", קרא ח"כ שפירא לחברי ועדת הכספים בכנסת

תקדים בוועדה: ח"כ צוקר הוצא מהישיבה בדיון על הקצבה ליישובים חדשים בשטחים • ח"כ רמון למצא: אתה טרוריסט מלח"י • מצא לרמון: אני גאה בכך

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תקדים אירע אתמול בוועדת הכספים, בעת שח"כ דדי צוקר הוצא מהישיבה, בעיצומם של חי־לופי־דברים קשים בין החכ"ים בדיון על העברת 13 מיליון ש"ח ליישובים חדשים בשטחים — בית"ר, אבני־חפץ ועשהאל — וזה הקצאת כספים לכביש חוצה שומרון.

ח"כ דדי צוקר אמר בפתח הדיון, כי מדיניות הממשלה מעדיפה לסלול דרכים בגדה על פני המאבק בתאונות הדרכים, ובימים אלה עומ־דים לצאת מכרזים על כביש י־רושלים־גוש עציון, שמחירו שווה לשליש מתקציב כל פיתוח הכבישים בשנה זו, ללא כל שיקול של עדיפות למאבק בתאונות־הדרכים, אלא לשם מימוש מדיניות "ארץ ישראל השלמה".

ח"כ מצא (ליכוד) אמר כי הכביש חיוני וכי המכבים הלכו בו.

מרכז סיעת המערך בוועדה, ח"כ חיים רמון, תבע לעכב כל הקצבה נוספת לבניית כבישים בשטחים. הוא האשים את שר השיכון את הליכוד שהוא משקיע הון עתק בבניית אוטוסטרדות שוממות בשט־חים, בשעה שקיימת הזנחה פושעת בתשתית התחבורתית במדינת ישראל.

מצא לרמון: "אתה לא תשליט סדר". רמון למצא: "אתה טרוריסט מהלח"י". מצא לרמון: "אני גאה בזה".

מרכז סיעת הליכוד, ח"כ אריאל וינשטיין: "לא יתכן לעכב את אישור התקציב, מאחר ומדובר בת־קציב שהוגש על־ידי משרד הביטחון".

ח"כ רמון ביקש התייעצות סיע־תית ואמר כי יעלה את העניין להנהלת הקואליציה.

ח"כ וינשטיין: "אם הופכים את הנושא לנושא פוליטי, הליכוד לא ייתן להעביר כספים למשרדי המערך".

בסערת הרוחות קרא יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, שלוש פעמים לסדר לח"כ דדי צוקר. צוקר תקף את הקצבת הכספים והוצא מאולם הדיונים. לאחר עשר דקות הותר לו לשוב.

בכך לא הסתיימה הדראמה. שפירא קרא לחברי הוועדה "משו־געים, מושב לצים".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) יצא כועס את הישיבה. הוא תבע מח"כ שפירא לחזור בו ודרש לכנס את ראשי הסיעות בוועדה לדיון בעבודת הוועדה ובמשבר העמוק הפוקד את עבודתה. הוא אמר כי האירועים האחרונים בוועדה שוב גדשו את הסאה, פגעו בעבודתה וביזו אותה בעיני הציבור.

הבוקר אמורה הוועדה להצביע בעניין וחברי הכנסת של הליכוד העריכו אתמול כי העברת הכספים לשטחים תאושר היום.

הוועדה גם קראה אתמול לממשלה לחזור בה מהחלטתה להעניק סיוע של 50 מיליון ש"ח לעזרה הבהאית, וקיבלה את הצעת ח"כ וינשטיין שלא להוציא כספים לפרוייקט בטרם יידון שוב בממ־שלה. גורמים ממשלתיים אמרו אמש כי החלטת הוועדה בעניין הב־האית אין לה תוקף משפטי.

אהבת ביאליק במדליה של נחום גוטמן

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תמונת "רימונים בצפת", אחד הציורים היפים של הצייר נחום גוטמן, תוטבע על מדליה ממלכתית שתונפק בקרוב על ידי החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות.

החברה מנציחה את הליטוגר־פיה הצבעונית וכן ציור המשקף את קריאת האהבה של חיים נחמן ביאליק, "הכניסיני תחת כנפך".

על גב המדליה עלמת חן, עופר איילים, אילן ועליו יונים, מאיוריו המפורסמים של גוטמן לאגרת ביאליק "אגדת שלושה וארבעה" ומתוך "יהי היום".

המדליה תונפק בזהב, כסף וארד ותוצע לציבור גם כמד־ליון במספר דגמים שונים.

בחזית המדליה יופיעו סמל המדינה והמילים "מדינת ישראל" בעברית ובאנגלית. כל מדליה תהיה ממוספרת. ההטבעה נעשית בישראל.

מערכת הבנקאות הפרישה לחובות מסופקים 600–700 מיליון שקל

חמשת הגדולים — 314 מיליון שקל • דיסקונט הרוויח 47.8 מיליון שקל • מזרחי הרוויח 11.4 מיליון שקל • הרווח הגבוה ביותר — לבל"ל • התשואה הגבוהה ביותר — לפועלים, והנמוכה ביותר — למזרחי

מאת אריה לביא

מערכת הבנקאות הפרישה לחובות מסופקים בין 600 ל–700 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 1987, כך מעריכים חוגים בנקאיים בעקבות פירסום המאזנים של בנק דיסקונט ובנק מזרחי, שני הבנקים האחרונים מחמשת הגדו־לים, שפרסמו תוצאות עסקיות. ההפרשות הגדולות לחובות מסופ־קים נובעות מקשיים בעסקים שכבר התמוטטו או שקשייהם ידועים וכן מקשיים בחברות שעד דיין לא נודעו ברבים.

עם פרסום שני מאזנים אלה עולה שהרווח הנקי הכולל של חמשת הבנקים הגדולים בתשעת החודשים הראשונים של 1987 מגיע ל–314 מיליון. הרווח הגבוה ביותר הושג בבל"ל (116.5 מיליון שקל). הבנק הבינלאומי עומד בראש מב־חינת התשואה הגבוהה ביותר על ההון, 15.6%; אחריו באים בנק הפועלים, 11.1%; לאומי, 11%; דיס־קונט, 8.5%; ומזרחי — התשואה הנ־מוכה במערכת — 4.8%.

מאזן דיסקונט

בנק דיסקונט הגיע לרווח של 47.8 מיליון שקל (29.8 מיליון דולר) בתשעת החודשים הראשונים של 1987. הרווח של הבנק לפני מס הסתכם ב–60.5 מיליון שקל. הגי־דול ברווח הגדיל את ההון העצמי של הבנק ב–6.4% וזה מגיע ל–808 מיליון שקל. התשואה על ההון היא הנמוכה בקרב הבנקים הגדולים ומ־גיעה ל–8.5%.

היקף מאזן הבנק ירד במקצת והסתכם ב–20.8 מיליארד שקל לעומת 20.9 מיליארד שקל בסוף 1986.

מאזן המזרחי

בנק המזרחי סיים את 9 החודשים הראשונים של 1987 ברווח נקי של 11.4 מיליון שקל (7.1 מיליון דולר). הרווח לפני מס הגיע ל–36.4 מיליון שקל. במשך התקופה מימש נכסים ואלה גרמו לו להפסד. התשואה על ההון בחישוב שנתי מגיעה ל–4.5%. ההון העצמי של הבנק גדל ב–3% והגיע ל–331 מי־ליון שקל. המאזן המאוחד של הבנק גדל ב–0.6% והגיע ל–9.9 מיליארד שקל, לעומת 9.8 מיליארד בסוף 1986.

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 17.11.87

סוג ההלוואה	תקופה	לקוחות: מסחריים (ריבית חודשית)	לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי (ריבית חודשית)
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.8%	0.9%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0 9%
הלוואה דולרית*	7–12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר בריבית קבועה פטורה מהיטלים	עד 3 חודשים	1.67%	1.83%
	עד 6 חודשים	1.83%	2%
הלוואה דולרית לטווח ארוך פטורה מהיטלים	39 חודשים בממוצע	**1.1%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	עד 3 חודשים	2.5%	2.75%
	עד 6 חודשים	2.75%	3%

* הריבית קבועה ואינה כוללת היטלים קיימים או שיוטלו בעתיד.
** ריבית משתנה ליבור + 5.5% לשנה

פרטים וגובה סכומי אשראי — בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

מנהלת הסיוע למושבים מתקשה להגיע להסדר על־פי ועדת רביד

מאת אבי גנאור

מינהלת הסיוע למושבים וועדת ההיגוי של האוצר, העוסקים מאז תחילת השבוע בניסיון להביא כעשרה מושבים וקיבוצים להסדר סופי במסגרת המלצות ועדת רביד, מתקשים להגיע לסיכומים בשל בעיות משפטיות של הרגע האחרון.

למרות העיכובים, הציגה המינהלה לוועדת ההיגוי של האוצר מאז יום א' 10 יישובים שעמם כבר ניתן, לפחות על פני השטח, להגיע לסיכומים, ושלגביהם נתקבלו האישורים מוועדת ההיגוי האזורית ומוועדת ההיגוי של הבנקים. בין היישובים הללו, מושב ברכיה בדרום ומושב ציפורי בגליל. אף־על־פי כן, הסיכומים מתעכבים, בעיקר בשל חילוקי־דיעות של הרגע האחרון.

באוצר אומרים שהסיכומים מתקדמים ושבעבודת מנהלת הסיוע מורגשת התקדמות ניכרת. שר האוצר, אומרים דובריו, עדיין מוכן לעזור, אבל מבחינתו, מה שצריך להיעשות כבר נעשה.

מייצאים צמחי־נוי מקדומים לקניינים בירדן ובלבנון

בזמנו שווקה תוצרת גם לסוריה ולסעודיה

מאת אבי גנאור
סופר הארץ לענייני כלכלה

קשרי המסחר חוצים לפעמים קווי אידיאולוגיה. "משתלת מאירה" מקדומים מייצאת צמחי נוי לירדן וללבנון באמצעות מתווכים ערבים מהגדה ומלבנון.

עיתון המתנחלים "אלף יוד", [illegible] על "הקו הירוק של משתלת מאירה", מספר על ביקורים שעורכים מתווכים ערבים במשתלה. הם מעמיסים שתילים על משאית, משלמים 5,000 דולר "ודואגים לכל השאר".

המתווך הערבי, [illegible], מרוויח פי 10 ממחיר הקנייה, שכן כל צמח שהוא רוכש בקדומים בדינר, נמכר בירדן ב–10 דינרים.

על־פי אותו הפירסום, שיווקה המשתלה מקדומים 5,000 שתילי ארוקריה ללבנון באמצעות אגרקסקו. מתאר המקומון: משאית מגיעה מכיוון עד לראש־הנקרה. שם מועברים הצמחים מהמשאית הישראלית למשאית הלבנונית. התשלום נעשה במקום, במזומן, לאגרקסקו.

חיים קלה, דובר אגרקסקו, אישר אתמול ל"הארץ" שיש סחר חקלאי בין ישראל ללבנון. בעבר, הוא מספר, שווקה תוצרת גם לסוריה ולסעודיה, "אבל אני לא יודע למה החקלאים שמעורבים בנושא מדברים על כך, שכן עוד עלולים לפוצץ לקניינים שלהם את המשאית, וכבר היו דברים מעולם".

לדברי קלה, הייצוא החקלאי מישראל ללבנון חייב על־פי חוק להתבצע באמצעות אגרקסקו, אלא שמאז הנסיגה מלבנון העסקים מתנהלים על אש קטנה.

ראשי קרן "מקפת" קובלים על התנכלות מצד ההסתדרות

מנכ"ל הקרן: קיים הבדל בין מספר החשבונות בקרן לבין מספר החברים בה

מאת יהודה שרוני

מנהלי קרן הפנסיה "מקפת" תובעים ממזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להפסיק [illegible] בני הגורמים בהסתדרות האחראים להתנכלות להם ולפרסום חומר שעלול היה ליצור רושם שלילי לגבי יציבותם האקטוארית. במברק ששלחו אתמול ראשי "מקפת", אליהו רייף ויצחק שילון, התייחסו בין היתר לידיעות שמספר חברי הקרן ב–1985 היה 126 אלף, בעוד שהמניין היה 48 אלף.

ההבדל בין מספר החשבונות (126 אלף) לבין מספר החברים (48 אלף) באותה שנה נובע מכך שלחלק מהמבוטחים יש חשבון פיצויים נוסף לחשבון בקופת גמל.

עוד טוענים ב"מקפת", כי הדו"ח של אקטואר ההסתדרות, יעקב אנטלר, שנשלח לאוצר, החזר כי לא שיקף כהלכה את מצב הקרן. לדבריהם, לא אסר האוצר על קבלת חברים חדשים, אלא ביקש שהקרן תקבל את אישורו מראש.

ב"מקפת" שוללים את הטענה כי עובדי יבם. וסאיטקס התקבלו בתנאים חריגים. לדבריהם, בדיקה שעשה פרופ' יהודה כהנא, מאשרת זאת.

יעקב אנטלר מסר בתגובה, כי הציע לפני מספר חודשים לקרן "מקפת" לפנות לרשות השיפוט, אך הצעתו לא התקבלה. לדבריו, העוב־דות שהגיש לאוצר בדו"ח מדברות בעד עצמן, והדו"ח לא אושר בגלל ההסתייגויות הרבות שהיו בו הנו־געות למצבה של "מקפת".

80–90 גורמים בישראל עוסקים בפיתוח הנגב במיליוני דולרים

מאת איתן רבין

בסקר שערך המכון למחקר שי־משי באוניברסיטת בן־גוריון בעבור מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, התברר כי 80–90 גורמים עוסקים במחקר ופיתוח בנגב, ובהם מועסקים כ–1000 איש. המחקר והפיתוח בנג־ב נעשים בתקציב שהיקפו 55 מיליון דולר, אשר 35 מיליון מהם מקורם מתקציבי ציבור שונים, כמו אלה של הממשלה והסוכנות, והשאר, בהון פרטי של המפעלים.

התעשייה הקיבוצית בנגב, שלה 18 מפעלים, משקיעה הון רב במחקר ופיתוח במקום שני אחרי כי־מיקלים בישראל.

רוב התוכניות והמחקרים שנעשו, לא נוצלו.

מנהל אגף ההתיישבות בסוכנות, יהודה דקל, שמשרדו הזמין את הסקר על המחקר והפיתוח, אמר שתוצאותיו מפתיעות. "חשבנו כי מדובר בסכום כולל של 20 מיליון דולר, לכל היותר. מקור בממשלה אמר אתמול: "לבזבז מיליוני דולרים על מחקרים המעלים אבק במגירות, זו שערוריה".

בימים הקרובים יתייקרו מכוניות מתוצרת אירופית

האישור להתייקרות — למכוניות בעלות נפח מנוע של 1600 סמ"ק

מאת ישעיה נבו
כתבת "הארץ"

מחיריהן של מכוניות פיאט, סיאט, הגרמניות והאנגליות, עשויים לעלות בימים הקרובים בשיעורים שבין 6.43% ל–7.74%. מחירי שאר המכוניות עלולים להתייקר בשיע־ורים נמוכים יותר, או שלא להתייקר כלל. האישור להעלאת מחירי הרכב יינתן על־ידי משרדי התחבורה והאוצר, עקב השינויים בשערי המטבע.

האישור חל רק על רכב שבפיקוח, עד נפח מנוע של 1600 סמ"ק.

מאחר שהשינויים בשערי המטבע נעו באחרונה בין אפס אחוז (הדולר) לבין המקסימום של 7.74% (הפרנק השווייצרי), יישארו מחירי הסובארו ללא שינוי, מאחר שרכב זה נרכש על־ידי היבואן בדולרים, ואילו יבואן פיאט, הרוכש את המכוניות בפרנקים שווייצריים (על־פי הצהרתו למשרד־התחבורה), יהיה רשאי להעלאה המירבית.

דובר משרד־התחבורה מציין, כי עידכון המחירים הזה נעשה על סמך החלטת ועדת המחירים שקבעה כי חריגה של 3% ומעלה בשערי המטבע מחייבת עידכון שוטף של מחירי הרכב לצרכן.

ההעלאות במטבעות בהם נרכשים כלי־רכב בישראל הן כלהלן: המרק הגרמני — 6.43%; הלירטה האיטלקית — 4.61%; הפלורין ההו־לנדי (הגולדן ההולנדי כפיקוח נקבה במטבע זה) — 6.65%; הין היפאני — 4.03%; הפזטה הספרדית — 7.51%; הכתר השוודי — 2.81%; הפרנק הצרפתי — 4.78%; הלירה סטרלינג — 6.95%; הפרנק השווייצרי — 7.74%; הפרנק הבלגי — 5.92%.

עם כניסת הצו לתוקף, יהיו היבואנים רשאים לגבות את המחיר הגבוה. עם זאת, יתכן כי התחרות בשוק תניע אחדים מן היבואנים לוותר על ההעלאה או על חלק ממנה, כפי שקרה בעבר.

חודשו העיצומים בנמלים

משרד התמ"ס: הנזקים הישירים והעקיפים למשק — 5 מיליון דולר ליום

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

רשות הנמלים פנתה אתמול לבית־הדין לעבודה, כדי לבדוק אם דרוש הליך נוסף או שהחלטתו מלפני כ–10 ימים עדיין בתוקף, לאחר שפועלי התפעול בנמלי ישראל חידשו אתמול בבוקר את העיצומים וחזרו לעבוד "לפי הספר", כהגדרתם. תפוקת העבודה בנמלים ירדה לכדי מחצית ואף פחות מזה.

כזכור הפסיקו פועלי התפעול לפני כעשרה ימים את עיצומיהם, לאחר שבית הדין האזורי לעבודה הורה להם לחזור לעבודה סדירה והט־יל קנסות על נציגיהם אם יימשכו העיצומים.

צבי זרחיה, סופר "הארץ", מוסיף: במשרד התמ"ס מעריכים, כי בכל יום של עיצומים נגרמים למשק הישראלי נזקים ישירים ועקיפים של 5 מיליון דולר.

ערך את העמוד: אריה חשביה

משלחת השוק האירופי המשותף באה להסדיר היצוא הישיר של תוצרת חקלאית מהשטחים לשוק

מאת אדרי ציר

משלחת של השוק האירופי המשותף צפויה לבוא הבוקר לישראל, במטרה להסדיר את הליכי היצוא הישיר של תוצרת חקלאית מהשטחים לשוק המשותף.

חברי המשלחת ייפגשו עם פקי־דים בכירים במשרדי החקלאות והח־וץ, עם מתאם הפעולות בשטחים ועם ראשי אגודות השיווק החקלאי בשטחים.

ביקור המשלחת הוא המשך ליוזמתו של נציב השוק המשותף במדינות העולם השלישי, קלוד שסון, שקיים דיונים עם פקידים ישראליים בכירים בעניין זה בביקורו בישראל לפני כחודש.

שסון ניסה לקדם את רעיון שיווקה של תוצרת חקלאית מהשטחים באמצעות מנגנון שיווק פלשתיני עצמאי, שאינו קשור למסגרת הייצוא החקלאי הישראלי. בדיוניו עם בכירי שיווק בישראל, סוכם כי יותר לחקלאי השטחים לייצא תוצרת חקלאית שעליה [illegible] מקומי.

המשלחת תבדוק הליכי יצוא ושיווק של תוצרת חקלאית באמצעות אגרקסקו. תנוסה להסדיר הסדר פשרה, שיאפשר [illegible] פלשתינית, ביצוא תוצרת חקלאית, אך לא יפגע בבלעדיותה של חברת אגרקסקו כיצואנית של תוצרת חקלאית מתחומי ישראל.

Select 1600

פיג'ו 305

חדשה ומפוארת

הגה ספורטיבי | צלחות גלגלים מהודרות | הכנה להתקנת רדיו | פסי קישוט לאורך "סלקט" בדפנות חיצוניים ותא מטען | ספוילר ופס קישוט אחורי בצבע המרכב | שמשות כהות

לאורך כל דרכה שמרה פיג'ו 305 על אופי יוקרתי ייחודי. זו אחת הסיבות לכך שמספר הולך וגדל של נהגים נמשך לצירוף הבלתי ניתן לחיקוי של נוחות, בטיחות ואיכות ברמה הגבוהה ביותר.

הנסיעה ב-305 SELECT מקבלת משמעות חדשה הודות למושבי הכורסה הארגונומטריים המרופדים באלגנטיות בריפוד קטיפה יוקרתי, למתלים הנפרדים של ארבעת הגלגלים ולהגה כח קל להפעלה.

גימור האביזרים המושלם, עיצוב הפנים המעודן והשקט הפנימי יוצרים אוירה סלונית מרגיעה. מזגן האויר המקורי והשטיח המפואר המצפה את כל הרצפה הופכים כל נסיעה, ארוכה כקצרה, לתענוג של ממש.

נפח מנוע 1580 סמ"ק • 5 הילוכים קדמיים • 80 כ"ס דין

כאופציה: תיבת הילוכים אוטומטית חדישה בעלת 4 הילוכים קדמיים ומנוע בעל הספק 94 כ"ס דין המאפשרים לך תמרון מעולה, תאוצה מצויינת וצריכת דלק נמוכה.

במחיר 33,218 ש"ח

כולל: הגה כוח, מזגן מקורי ומע"מ (ללא הפקדה)

עוד ארי שב'חבורה

אפשרות לאשראי עד 70% מערך המכונית
(בתשלומים עד 12 חודשים) ללא מע"מ והפקדה
לפי מחירון מס' 4/88 מיום 29.10.87

פרטים בסוכנויות

דוד לובינסקי בע"מ

יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו-טלבו-סיטרואן בישראל

תל־אביב, שונצינו 16, טל' 333214 (03) ■ בני ברק, כהנמן (השומרה) 101, טל' 7550755 (03) ■ ירושלים, המלך דוד 24, טל' 9־8־224467 (02)

הארץ

יום ג' כ"ה בחשון תשמ"ח
17 בנובמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

מכשלת הבוררות

יש עורכי-דין השוים לשולחיהם את משקלם בשטרי כסף. עו"ד חיים ברנזון, פרקליטו של איגוד העיתונאים (הארגון היציג של עובדי הרדיו והטלוויזיה), עלה על סעיף בחוק יישוב סכסוכי עבודה תשי"ז (1957), המחייב בוררות, גם אם אחד הצדדים אינו רוצה בה. הליך שיפתח על-פי סעיף זה בחוק, עשוי להביא לסיום מיידי של השביתה ברשות השידור הנמשכת זה כחמישה שבועות. ועתה אל החדשות הרעות: בוררות זו עלולה למוטט — אין זו הגזמה — את הסכם המסגרת בשירות הציבורי ולשים לאל את התקווה לקיום היציבות היחסית במשק, לרבות המגמה למחיקת המלה המסייגת "יחסית" מן המונח.

המדובר כאן בעיצוב הסכם-עבודה חדש על-ידי בורר בין רשות השידור ובין עובדיה — כמו שמקומים העובדים, אגב הגיה בוכוחם לשכר שווה לנהוג בעיתונות הכתובה. קל לדמות, שאם יצלח המהלך, יבואו גם קבוצות עובדים אחרות, שהוכיחן אינם מרוצים מן ההסדר שהושג בהסכמה בין האוצר וההסתדרות, וינהגו כמו איגוד העיתונאים. בהתחשב בשיטת ההצמדות הנהוגה בישראל, עלולים אנו לחזות בסבב בלתי-פוסק של בוררויות מן הסוג הנ"ל בכל חלקי המשק. בוררויות כאלו אולי יעשו צדק במה שנוגע לשכר היחסי של קבוצות עובדים, אך יחריבו את המשק וישימו לאל את הסיכוי להגיע ליציבות מחירים ביום מן הימים.

לנוכח הגלום בפנייתו של עו"ד ברנזון להנהלת רשות השידור, מן הראוי שהאוצר — הוא הגורם שבחלקו נפל תפקיד השמירה על האינטרס הציבורי במובנו הרחב — יעשה כמיטב יכולתו למנוע הכרעה בעניין השכר ברשות השידור על-ידי משפטנים מסוג כלשהו. הנושא חשוב מכדי שיכריע בו גורם שהחלטותיו אינן מודרכות על-פי שיקולים עניינים, כלליים, אלא על-פי פירוש דברי מחוקקים, שמן-הסתם לא חשבו כלל על המשתמע מהם. שכן, נודה, קשה לנו להאמין שבורר או שופט בבית-הדין לעבודה, יראה את חובתו לפסוק לאו דווקא לגופו של עניין, אלא מתוך הבנה מקיפה את המשתמע מפסיקתו.

אין זו פסימיות לשמה. לכאורה, יש יסוד לתביעת העיתונאים ברשות השידור — אף שרבים מהם אינם עיתונאים כלל במובן המקובל, אלא צלמים, עורכים טכניים וכו' — להשוואת שכרם עם עובדי העיתונות הכתובה. נוסיף לכך את הטיעונים המשמעותיים של נציגיהם לפני הבורר או בבית-הדין לעבודה, שעל-פיהם הם היחידים המספקים לציבור הישראלי תמונה שלמה על הנעשה בישראל ובעולם (ראה מאמריהם של אחרים גם בעיתונות הכתובה). הבורר או השופט עלול לקבל מעשיות אלו כדברי אלוהים חיים, ולהכריע לטובתם. ובלבד שיהיה מי שיגישים את התוכה הדמוקרטית של יידוע הציבור. כל האמור כאן, כך נדמה, צריך להספיק לשכנוע האוצר, כי אסור שיסכים להוציא מידיו את עניין השכר בשירות ולהעבירו לגורם אחר.

דרא"פ מתערבת באנגולה

דרום אפריקה הודתה במעורבות צבאית ישירה במלחמת האזרחים באנגולה. הנשיא בותה אף גילה כי הוא ביקר אצל הכוחות הדרום-אפריקאיים שהיו מעורבים בקרבות לצד מורדי "אוניטה" של יונס סבימבי, שהסבו מפלה קשה לכוחות הממשלה המרקסיסטית הנעזרת באלפי חיילים מקובה ובמאות "יועצים צבאיים" סובייטיים. לדברי הממשלה באנגולה, השתתפו בקרבות כ-3,000 חיילים דרום-אפריקאים מגובים במטוסים, וכ-30,000 חיילים נוספים, מצויידים בטנקים, עומדים במצב הכן בצד הנמיבי של הגבול.

דרום אפריקה הבהירה עד כמה חשוב לה למנוע מפלה של סבימבי. הדבר נוגע לבטחונה וקשור במיוחד במצב בנמיביה שנמסרה אחרי מלחמת העולם למנדט דרום אפריקאי ואחרי מלחמת העולם השנייה נדרשה להעניק לה עצמאות. דרום אפריקה מתנה זאת בעריכת בחירות חופשיות — כלומר הפסקת פעולות "סוואפו", המחתרת לשיחרור (מוזיין) של נאמיביה, ואשר בסיסיו באנגולה, ובהרחקת הקובנים והסובייטים מאנגולה. אחרת, טוענים הדרום-אפריקאים, אין סיכוי לבחירות חופשיות ואין בטחון שאחרי יציאת הכוחות הדרום אפריקאיים שוב לא ישתלטו המורדים על המדינה בעזרת הכוחות הקומוניסטיים העומדים לצידם. אנגולה, לעומת זאת, טוענת שלא יכולה לוותר על העזרה כל עוד "אוניטה" נתמכת מתמיכה דרום אפריקאית ומאיימת על עצם השלטון בלואנדה.

משחקים באש

עוד לא ברור אם ה"אויב של אויבנו" הוא כבר ידידנו אך ברור, שבין איראן לעיראק, נקלעה ישראל לתסבוכת עם עצמה ועם ארה"ב

מאת יואל מרקוס

"רק זה חסר לנו, שטיל גבריאל מתוצרת ישראל יפגע במשחתת אמריקאית במפרץ הפרסי". זו היתה תגובתו הספונטאנית של שדרן גלי צה"ל, מיכה פרידמן, כשדיווח ביום א' על מחאות הממשל האמריקאי, כאילו ממשיכה ישראל לספק נשק לאיראן. הערה מן הלב, אפשר לומר. עצם המחשבה שדבר כזה יקרה, דיה להעביר בנו צמרמורת. רק זה באמת חסר לנו?

אך האם זה חלום בלהות או משהו מן הסוג הזה יכול לקרות? למה נכחיש זה בתולם לא בלתי-אפשרי. עמדתה הרשמית של ישראל היא שהפסיקה למכור ציוד צבאי לאיראן. ואין לנו שום סיבה, רשמית לפחות, שלא לתת אמון להכחשות הרשמיות של ראשי המדינה הזכירה. וכי מה הם בעינינו? שקרנים? הצרה היא שאילולא חושה ישראל שקרי חוץ שנים ומשנים למוצרי התעשייה הבטחונית שלה, היו נפלטים בין עשרת אלפים ל-15 אלף עובדים לחרפת האבטלה. בנסיבות אלה, מי יכול לערוב שבתוך הציוד ששולחות 41 המדינות המוכרות נשק לאיראן לא נגנב נשק מתוצרת ישראל?

אכן, עלול בהחלט להתגלות נשק ישראלי באיראן (וינבורגר טוען שכבר נתגלה), לא רק מפני שהמשך קיומן של התעשיות הביטחוניות נהפך לגורם לארמבוטל בעיצוב מדיניותנו, אלא גם בשל ה"אוריינטציה האיראנית" המקובלת באורח לא-רשמי על השלישייה המובילה את המדינה. יש אידיאולוגיה מאחורי המעשים המתוחלים.

* * *

בהופעתו לפני כתבי החוץ, ב-29 באוקטובר, וגם השבוע בממשלה, עמד יצחק רבין על חשיבותם של יחסי-האיבה בין ישראל לאיראן. נכון שאיראן כיום אויבת מרה של ישראל, אמר. אך אין לשכוח שבמשך 28 שנים מתוך 39 שנות המדינה קיימו שתי המדינות יחסי ידידות. המשטר הנוכחי באיראן הוא בר-חלוף, ואין מניעה שיום יבוא ויחסי ישראל ואיראן, בכל מדינה מוסלמית גדולה, ישובו לקדמותם. אחרי ככלות הכל, האם לא מחשבה זו עמדה מאחורי מעורבותנו באיראן-גייט? רבין אינו מסתיר שמלחמת איראן-עיראק שירתה את ישראל:

א) בכך שהיא מרתקת את עוצמת הצבא העיראקי לחזית אחרת, וזה מנע מסוריה את הגיבוי הכמותי הדרושים לה כדי שלא לצאת לבדה במלחמה על ישראל.

ב) בכך שפורקה את הציר הפרו-סובייטי באיזור.

ג) בכך שהסיחה דעתו של העולם הערבי מן הסכסוך הישראלי-ערבי.

ד) בכך שבהחזקה לסייע מן העולם הערבי ולנתיב האספקה של ירדן, איפשרה עיראק לחוסיין להשתעשע ברעיונות שלום.

אבל המלחמה הזאת לא תימשך עד [illegible] את רעתם גם לעתיד.

* * *

מאחורי ה"אוריינטציה האיראנית" הקוגנטים ליחסים עם מדינה מוסלמית שאיפשרה לישראל לגלגל מיליארדים, מסתתרת דאגה עמוקה נוכח האפשרות שעיראק תזהה עם תום המלחמה במפרץ, סכנה רצינית לבטחונה של ישראל. כשתסתיים מלחמה זו, תהיה עיראק המדינה הערבית בעלת הצבא הגדול והחזק ביותר (למעלה מארבעים דיוויזיות): צבא עשיר בניסיון קרבי; בעלת עלית פיקודית משוכללת ושאפתנית; בעלת ציוד צבאי אדיר (מדינה ערבית יחידה המקבלת מיג-29) הנמצאת בתהליך בנייה של טילים לטווח 650 קילומטר. העובדה שבשבע שנות המלחמה השתמשה עיראק באופן חופשי בנשק כימי בלי שתקום צעקה בעולם, הופכת את ראשי הגוף הקונוונציונאליים לנשק מסוכן ביותר.

יש מדויקים לכת ונמוכים שהי' עובדה שעיראק מצליחה לעמוד זמן כה רב במלחמה עקובה מדם, עם מאות אלפי אבידות, עם הוצאה של יותר ממאה מיליארד דולר, ונכנסת לשנה השמינית למלחמה בלי להתמוטט, צריכה להדאיג מאד את ישראל. מדוע? כי ישראל בנויה על תפיסה ביטחונית של הכרעה מהירה — כלומר, על תפיסה שיוצרה לגרום תוך זמן קצר אבדן שיווי-משקל של האויב כדי להביאו מהר ככל האפשר למצב של הפסקת-אש. עיראק הראתה את הדרך לעמידה ארוכה בתלאות המלחמה — מכאן שאם תתפנה מהמלחמה נגד איראן, עומדת בכוח נגד ישראל לא רק עוצמה גדולה ומנוסה אלא בעיקר תיאוריה של כושר עמידה.

גורמי ביטחון מתייחסים בספקנות, אם לא בלגלוג, לדיווחים על "התמתנותה" של עיראק כלפי ישראל. איתותים מן הסוג המתון נועדו בעיקר לדעת הקהל האמריקאית שהתייצבה בגלוי נגד איראן. אף אין לשכוח שמדי יום ביומו פורקות אניות ציוד צבאי לעיראק בעקבה, ממש מתחת לאפה של ישראל — ובוודאי אין עניין לעיראק ברגע זה להביא את ישראל לידי חסימת הנתיב הזה. גורמים אלה גורסים שעיראק היתה — וכנראה עודה — אויב מושבע ומסוכן לישראל. אין אלו הערכות שניתן לבטלן כלאחר יד.

* * *

על דרך ההפשטה אפשר לומר ששמיר, רבין ופרס מתייחסים לאיראן לפי הפתגם "אויבו של אויבי הוא ידידי (בפוטנציה)". הצרה היא שלפתגם זה נפל עלינו המשך שאינו כתוב בתורה: עוד לא הוכח שאויבו של אויבנו הוא כבר ידידנו, אך לעומת זאת, הוא האויב הרשמי של ידידתנו הגדולה והמיטיבה. וזה משחק באש. נכון אמנם שלא כל מה שטוב לאינטרס האמריקאי, למשל הסתבכותה הישירה במלחמת המפרץ הפרסי, טוב בהכרח לישראל — אך גם אין הדעת סובלת שעניינים כה חשובים וכה רגישים, שקשורים בהם אספקטים כה רבים בתפיסות ביטחוניות ומדיניות, יהיו נושאים לדרדקיב כותרות בעתונים ולא יגיעו לליבון יסודי בממשלה.

בסוגריים / יוסי שריד

בקשה לעמוס מנסדורף

התזמורת הפילהרמונית [illegible] זרת מארשוויץ — התזמורת הסרפית של חוקי הגזע — ועמוס מנסדורף נוסע ליוהנסבורג. ביוהנסבורג מתקיים טורניר טניס שנתי וסכום הפרסים גבוה.

עמוס ישחק לפניהם, משחקו המבטיח ישא חן בעיניהם, הם ירוו, האדונים והגבירות מ[illegible] האפרטהייד, בתשואות חרות. אני אומר לך מי הם רעיך, ואתה תאמר לי עכשיו מי אתה. כותב טניס ועמוס, אני מב[illegible]ציר בך שלא לנסוע. למי שמדורג אצלנו במקום כל-כך גבוה, אסור לשחק במקום כל-כך נמוך.

גם אם לכסף אין ריח, הכסף הזה שלהם הוא בכל זאת מצחין, ואל תגע בו, עמוס. אם תסע, אני מאחל לך הפסד ולא בכבוד.

שחקן ישראלי, שחקן יהודי, אינו רשאי — אין לו ייפוי כוח — לתת משמעות חדשה ונוראה בשבילנו לספורט-הלבן.

מפז לעמאן

משמעותה של ועידת הפסגה הערבית שננעלה בעמאן היא בעצם היכולת לכנסה ולסיימה בהצלחה ובהחלטה המתירה לכל מדינה ערבית לחדש את יחסיה הדיפלומטיים עם מצרים

מאת איתמר רבינוביץ

מאז 1964, נהפכו ועידות-הפסגה למוסד העליון של המערכת הבין-ערבית והחליפו את המסגרות האחרות של הליגה הערבית. שליטי ערב ונציגיהם ניסחו בוועידות-הפסגה השונות את הקונסנסוס הערבי המשתנה וקבעו את תחומי המדיניות הלגיטימיים כלפי ישראל,

חאפז אל-אסד

בשאלה הפלשתינית ובתחומים רגישים חשובים אחרים. ועידת הפסגה הערבית הקודמת התכנסה בפז שבמרוקו בספטמבר 1982, בצל מלחמת לבנון, ובה הסכימה סוריה לקבל נוסח מתוקן של תכנית ההסדר שהמלך הסעודי פהד ניסה לשווא להעביר בנובמבר 1981.

במשך יותר מחמש שנים, בין פסגת פז לפסגת עמאן, לא הצליחו מנהיגי העולם הערבי לכנס ועידת-פסגה מלאה אף שעל הפרק עמדה שורה ארוכה של נושאים כבדי-משקל, כמו עתיד ההסדר הישראלי-ערבי, המשבר הלבנוני ומלחמת איראן-עיראק. רבים בעולם הערבי ראו קוצר-יד זה כאחד הסימפטומים העיקריים למשבר שבו נתונים העולם הערבי ומערכת היחסים הבין-ערביים.

תפקידה של סוריה

בהכשלת הניסיונות השונים שנעשו באותן שנים לכנס ועידת-פסגה ערבית, היה תפקיד מכריע לסוריה, בהנהגת חאפז אל-אסד. אסד ידע כי דיוניה של פסגה כזאת נועדו להעמידו במצב לא-נוח: רוב מדינות ערב חלקו על עמדתו בעניין מלחמת המפרץ (בהיותו בעל-ברית של איראן), בעניין מצרים (הן רצו בחידוש יחסים עמה ובהחזרתה למסגרת הבין-ערבית ללא תנאים) ובשאלת ההסדר עם ישראל (רוב מדינות ערב תמכו בקו מתון יותר). גם בשאלה הלבנונית והפלשתינית שלו עם עמדת ישראל ידע אסד כי הוא צפוי לגינוי וביקורת.

יכולתה של סוריה להטיל למעשה וטו, על כינוסה של פסגה ערבית, נבעה מהעוצמה והיוקרה שצברה בשנים 1983—1985, בעיקר בשל הישגיה מול ארה"ב וישראל בזירה הלבנונית. סוריה נתפסה כמי שהכשילה את יוזמת רייגן ואת ההסדר הישראלי-לבנוני וכמי שהביאה ליציאת ארה"ב וישראל מלבנון. במצב שבו מצרים נותרה מחוץ למעגל הערבי, עיראק לכודה במלחמתה עם איראן וסעודיה נחלשה עקב ירידת משק הנפט — נתפסה סוריה כמדינה בולטת בעולם הערבי. עוצמתה לא הספיקה לה להכתיב קווי מדיניות, אך היה בה כדי להשיג יכולת וטו על מהלכיהן של מדינות-ערב האחרות.

הדרך לעמאן

אותן שנים היה יחסם של ערבים רבים כלפי סוריה של אסד יחס דו-ערכי. הם כעסו על מדיניותה בשאלות רבות וחששו מעוצמתה אך בסתר לבם העריכו אף הערכו את היכולת לעמוד מול ארה"ב וישראל. סוריה הציגה עצמה כשומרת החותם והגחלת של הלאומיות הערבית והרבים קיבלו קביעה זאת לפחות בחלקה.

בשנים האחרונות נחלשו [illegible] משטרו. בשלהי 1986, הסתבר כי אין סוריה יכולה לממש את התיזה להשגת "איזון אסטרטגי" עם ישראל. משבר כלכלי עמוק פגע בעוצמתו של המשטר בתחום זה ובתחומים אחרים. נכשלה מדיניות הטיפוח המתוחכם של טרור כנשק מדיני, וארה"ב, בריטניה ומדינות אחרות הטילו עיצומים על המשק. ובעייתיות של הברית הסורית-איראנית צפה ועלתה אל פני השטח — ביחוד בהקשר הלבנוני. הבדלי הקשיים ביחסיה של סוריה עם ברה"מ של גורבצ'וב.

משבר זה אילץ את אסד לשנות את מדיניותו בכמה תחומים. בתחום הערבי, הסכים לפתוח בדיאלוג עם עיראק אף נפגש פגישה חשאית עם סדאם חוסיין. אחד המניעים העיקריים מבחינת אסד לתמורה ספציפית זו היה הצורך הנואש בסיוע כספי של יצרניות הנפט השמרניות בני המפרץ. לדיאלוג הסורי-עיראקי לא היו תוצאות של ממש אך הכתובת על הקיר היתה ברורה. את הכתובת פיענח אל נכון המלך חוסיין שמצדו מיז שלו רצה בכינוסה ואירוחה של פסגה ערבית והבין לפני שבועות מספר כי אפשר לו לגבש נוסחת פשרה שתתיר את הסבך.

מסכה של פשרות

המגעים המוקדמים שאפשרו את כינוסה וסיומה המוצלח של הפסגה סוו רשת של פשרות ואיזונים שמצאו את ביטויין בהודעת הסיכום של הוועידה אך לא רק בה:

סוריה הסכימה לגינוי מתון של מדיניות איראן במלחמת המפרץ ולמתן אישור למעשה לחידוש היחסים עם מצרים. תמורת זאת, זכתה בכיסוי עמדה כלפי תהליך השלום המבצאת "לשמאל" העמדה הירדנית. הישגה העיקרי של סוריה אינו מופיע בהודעת הסיכום — סיוע כספי של מדינות המפרץ, שעל היקפו נשמע בוודאי גרסות שונות בשבועות הקרובים.

נוסח ההודעה בשאלה הלבנונית סתמי ואינו למורת-רוחה של סוריה. מעטים יעריכו כי גינוי הטרור הבין-לאומי הוא עתה נושא חביב על סוריה דווקא. כאן התפוצצה פרשת היונאי, אימן לו ואפו אל-אסד קו שלפיו מתנגדת סוריה לטרור אך תומכת במאבקים לשחרור לאומי.

המלך חוסיין בזל הישג יוקרתי בעצם כינוס הפסגה והישג מדיני בכך שהוועידה מיקדה את המשך תהליך ההסדר בעניין הוועידה הבין-לאומית המזוהה בראש ובראשונה עם מדיניותו שלו. על הנייר, אושעה עמדתו של ערפאת ואש"ף אך במשוואת היחסים בין ירדן לאש"ף התחזק ללא ספק מעמדו של ירדן. שאלה אחרת נוגעת לחידוש ההידברות בין חוסיין לבין ערפאת. הידיעות בתחום זה סותרות ויש לצפות להתפתחויות נוספות בטרם תצטייר תמונה ברורה.

הזווית הישראלית

מנקודת-הראות הישראלית, הלשר בה מאד העובדה שהפסגה הכשירה עוד קטע דרך במסלול הנורמליזציה במעמדה הבין-ערבי של מצרים בלא שנטושה מהסכם השלום (הסך) עם ישראל. אלה בישראל הרואים בירדן שותף להמשך תהליך ההסדר יוכלו לרשום לפניהם בסיפוק את השיפור במעמדה. מי שמחפש בהחלטות הפסגה סימנים שיקלו או יקשו על המימד הירדני-ישראלי של תהליך ההסדר נועד להתאכזב.

הפשרה והאיזון שעמדו ביסוד כינוסה וסיומה של הפסגה הוליכו לתיקו גם בתחום זה. קריאה בין השורות עשויה להקנות משקל רב יותר להרגשת רעיון הוועידה הבין-לאומית (שפירושו בהקשר הנוכחי, בירדן) כאשר לאישוש מעמדו של אש"ף. אך בכל מקרה יש לזכור כי המציאות הפוליטית ולא דקויות הניסוח של פסגת עמאן היא שתכתיב את פני השלב הבא בתהליך ההסדר.

קופ"ח: אספירין במקום ניתוח

מאת יהודית וינקלר

שני מועדים מכתיבים את כללי המשחק סביב המשבר החוזר על עצמו בקופת החולים של ההסתדרות: הבחירות הכלליות בנובמבר 1988 והבחירות להסתדרות בקיץ 1989. שנה עד הבחירות לכנסת וכשנתיים עד סוף הקדנציה הנוכחית בהנהגת ההסתדרות וכבר מתעוררת, הן ברבדים רחבים של מפלגת העבודה והן של הממסד ההסתדרותי, חרדה אמיתית מפני התוצאות.

אין בעצם כל חדש בהתנים הרשמיים למתפה הענחים בלשכת המס של ההסתדרות ובהנהלת קופת החולים, על נטישת אוכלוסיות צעירות, העוברות ל"מכבי". מורת רוח הולכת וגוברת בקרב הציבור הרחב מהרשלניות שבה מתנהלים מוסדות רפואיים וקהילתיים, ומאוזלת ידה של ההנהלה הנוכחית לשנות כיוון לקראת שנות ה-90. החדש הוא בהכרה ההולכת וכובשת לה מהלכים — גם בין מצדדיו של פרופ' חיים דורון וגם בין מתנגדיו המשתבצים — כי לא יצחק שמיר והליכוד, לא תעמלני המלך חוסיין ולא הממשל האמריקאי לא ישללו מהמערך את השיבה לשלטון. המכה תבוא מבפנים, על משקל "מהרסיך ומחריביך ממך יצאו", מכוחו של העם הצובר תאוצה בקרב למעלה ממיליון וחצי המבוטחים בקופת החולים של ההסתדרות.

מול הקונצנזוס הזה, טיעוניו של פרופ' דורון על התנכלותה של הממשלה לקופת חולים, צמצום השתתפותה בתקציב, כבילת ידו במתווה משבר הרופאים, האחיות, המנהלים וכיו"ב, גם אם בכל אלה יש יותר ממשש, בטלים בששים. השאלה הנשאלת כיום היא כיצד בכל זאת, בתנאים אלה, ניתן לשנות כיוון במוסד המסואב. זהו מוסד המהווה בכל ימות השנה מבצר אדיר למשרות, מעמד וכוח עבור מפלגת העבודה ושותפיה. בעיתות משבר זוהי חרב פיפיות המקשה על הוועדה המרכזת להתמודד מולה דווקא בשל היות קופת החולים בראש ובראשונה זרוע פוליטית שהפכה מסיבות הסטוריות ואידיאולוגיות לאחת הפרות הקדושות בתפיסת עולמם של המייסדים.

על רקע זה נקל להבין את פנייתו של פרופ' דורון ליו"ר המפלגה שמעון פרס לסייע לו לסכל את יוזמת ההדחה נגדו בוועדה המרכזת, כשם שכל ההתארגנות על בסיס מפלגתי בוועדה המרכזת ממחישה עד כמה מושרשת הפוליטיזציה בארגון הבריאות הוולונטרי הגדול במדינה. פרופ' דורון, אומרים בוועד הפועל, סומך על שמעון שלא יתן להדיח אותו, בין השאר בזכות חברותם המשותפת ברפ"י, כשם שדורון מצא בגדעון בן-ישראל, אף הוא מאנשי רפ"י המובהקים בעבר, וכיום ראש אגף הארגון ומועצת הפועלים, שותף נאמן מול המתקפה בוועדה המרכזת.

תא מפלגת העבודה בקופת חולים מנה במפקד הפנימי 7000 איש, מוכיחים אלה המכונים "צבירים", אך אפילו יאמרו כי מספר זה בטל בששים מול רבבות המבוטחים הזועמים על מפלגת העבודה וראשיה. יש ל-7000 אלה נציגות נכבדת של אינטרסים במרכז מפלגת העבודה, במועצת ההסתדרות ובוועידת קופת חולים. התשתית הפוליטית בקופת חולים, שנרקמה בשקדנות במשך עשרות שנים, בדומה למפת הסניפים, שנרקמה בתבונה והתחכום והכמת הצירופים שבישובים, היא עתה ה"עקבי" של כל נסיון לעשות רפורמה. עשרות אלפים נאבקים, אוהדים ומזדהים מרומים מתפרנסים ממקופת חולים הולה, בעלת מהעסק הכבד המתנגש המתקשה להדביק את צעדי "מכבי" הצעיר.

"הם מקבלים רק צעירים, הם לא מחזיקים בתי חולים, הם נותנים לסטודנטים ומשוחררי צבא תנאים מועדפים ולא מחזיקים מרפאות אלא במקומות שהדבר כדאי להם". כך מתריסים מתרצים ראשי קופת חולים ומצדדיהם את היתנוך של קופת חולים "מכבי" ובעיקר את המעבר של מבוטחיהם אל הקופה ההבנית מתנופת פיתוח. קופת חולים עשתה ניסיון לבלום את התפשטותה של "מכבי" בעיירות הפיתוח. היה הסכם בין קופת חולים של ההסתדרות ובין "מכבי" לפיו הכללית נתנה שירותים קהילתיים בישובים שבהם ל"מכבי" לא היו סניפים. ההסדר הופסק בהוראת ההנהלה הראשית של קופת חולים וכתוצאה מאלצה "מכבי" לפתוח סניפים עצמאיים באילת, דימונה, קריית-גת, ירוחם, מצפה-רמון, מגדל-העמק, יבנה. היא גייסה עד 100 רופאים לשורותיה וקלטה אלפי חברים חדשים שלא חלמו לעבור אליה לפני שקופת החולים הכללית האיצה את התהליך.

גוף המכבה עצמו "הסגל הבכיר" בקופת חולים טען השבוע, במכתב בלתי חתום אל חברי הוועדה המרכזת, כי אי אפשר לנהל את קופת חולים על בסיס כלכלי מבלי ליצור אי-שוויונות בלתי רצויה. היתה זו בעצם ההוראה הפומבית הראשונה, באי יכולתה של קופת החולים להמשיך ולעמוד בעקרון השוויון. המסר לקיסר ברור: או שידאג לתקציבים, או שישנה כיוון רעיוני ויתן אור ירוק לגביית תשלומים עבור שירותים. מי שהעז לומר את המלה המפורשת, ואת לראשונה היה הקלא שמעון [illegible] שהגיע על ידי ראשי קופת חולים בסוף השבוע שעבר. הם יצאו מאוכזבים מהפגישה אתו. לא רק משום שלא קיבלו ממנו הבטחות כלשהן לבלום את המתקפה עליהם בוועדה המרכזת, אלא גם משום שפרס לא שלל על הסף שינוי כיוון שיתבטא בהטלת תשלומים על שירותים רפואיים מבוקרים.

מפלגת העבודה הצליחה לגייס בממשלת האחדות תקציבים במסגרת תכנית ההבראה, אך אין בכוחה לשנות את בסיס החישוב של המס המקביל המשולם לקופות — הוא ניתן על יסוד ההכנסה ולא על יסוד מספר החברים בקופה. מזה, טוענים ראשי קופת חולים, יוצאת "מכבי" הרווחת לה נשכרת, משום שהוסקים. החולשים וחסרי היכולת מתרכזים בקופת חולים של ההסתדרות ואילו המעמד הבינוני הצעיר והמבוסס מצוי באחרות.

המשבר בקופת חולים מצטרף אל שרשרת משברים שהוטלו על סף לשכתו של ישראל קיסר: "סולל בונה", קרנות הפנסיה. קיסר איננו מאמין ברעידות אדמה, גם אם הקרקע בוערת תחת רגליו. גם לו רצה, לזה המגנים איננו מאפשר לו. לבצע מהפך גדול בקופת חולים ולהדיח את דורון ואנשיו. מועצת ההסתדרות, המוסמכת לקבל החלטות בעלות אופי עקרוני, מתכנסת רק בראשית 1988. ועידת קופת חולים תכונס אחריה. 1988 היא כבר שנת בחירות. לכל היותר צפויים תיקונים קוסמטיים בהנהלה של אותה שנה כדי להפיג במקצת את זעמם של המבוטחים ולצנן את הרתיחות ביחסי העבודה בין הרופאים ובין הנהלת הקופה. בין אם תתקבל הצעתו המקורית של קיסר למנות לדורון ארבעה סגנים, או שיתפשר עם מתנגדיו של פרופ' דורון על נוסחה קצת מתונה. המקסימום שקיסר יוכל להשיג, בין סתיו 1987 לשלהי 1988 וראשית 1989, הוא התפטרות מרצון של פרופ' דורון זאת בתנאי שיימצא לו מוצא של כבוד.

מבט אחר / הדה בושס

הלם תרבות

הלם תרבותי — זו התחושה המלווה אותי בעת ביקור בלונדון ובפאריס, הכל נמצא בהישג-יד. כל מה שאנו משתוקקים לראות, לשמוע ולקרוא, בגודש ובשפע הולך לים לבלבל את הדעת. כך בלונדון, שבחלק ניכר מן המרכזים הגדולים שלה, הולכת הצבורות האלגנטיות הסולידית שלה וכך בפריס, שלעומת לונדון, היופי אינו נגמר בה לעולם. פאריס משלחת את יופיה לכל עבר ביום ובלילה, כאילו לרשותה כל היופי שבעולם והיא יכולה לבזבז כאוות נפשה. רשת של יופי מפעים והרגש נסחית סביבה בקוים רכים ומעוגלים. ממוזיאון למוזיאון, מתערוכה לתערוכה, מאתר לאתר, מרחוב לרחוב.

אוחזת בי קנאה, כאותה קנאה העולה בי למראה מים רבים הזורמים בשפע והכל מוריק סביבם. הרי כל האנשים האלה המהלכים סביבי — אני מהרהרת בעת הריצה הבלתי פוסקת אחר שכיות התרבות והאמנות — מתייחסים אל כל השפע הזה כמובן מאליו. אפילו אינם יודעים שיש חיים אחרים, צחיחים במשמעה לחייהם, ובהם כל אירוע תרבותי-אמנותי הוא כבזוזת הישג בריה. אני מקנאה באזרחים השלווים הללו, על המותרות שבמוחשי-המעוד[illegible] בת שהם יכולים להרשות לעצמם, ואפילו על שוויון הנפש. לעתים אני מתקנאה בהם אפילו על חברת השפע התרבותית שהם חיים בה כמובנת מאליה.

עד שהגודש הזה מתחיל להעיק אותי ואני מתגעגעת בסתר-לבי — אולי בגלל החינוך הפוריטאני שלי — לסימני מגבלות כלשהם. אני חשה שיש גבול למה שאני מסוגלת לראות ולשמוע, הרי כושר הקליטה האנושי מוגבל. לרגעים, בצעידה הבלתי-נלאית, הכמו-כפייתית, כאילו הייתי רדופה, דומה עלי שאני באמבטת. פשוט אינני מסוגלת לקלוט עוד. ובכל זאת, הרי אי-אפשר בלי בית האנשים החדש המכונה בכינוי הבנסטי [illegible] ובלי פירמידת הזכוכית הענקית, ההולכת ומוקמת בחצר הלובר, הבניין המודרני מאד של המבנן ללימודי המזרח, שכולו זכוכית, על שפת הסנה, וללא מוזיאון ד'אורסי שהוא חידוש בשבילי. וללא מוזיאון פיקאסו החדש. וכבר העיר [illegible] ב"הארץ" על יצר הבניין וחוש התכנון המעולה של הצרפתים.

מוזיאון ד'אורסי מצטייר לי כמין פלא ארכיטקטוני. ובכל מקום, זה מבנה נדיר. הבניין הענק, ששימש בעבר תחנת-רכבת, נהפך למוזיאון מיוחד במינו. אולי רק הצרפתים מסוגלים לבנות כמותו. זה מעין לבירינט ענק, כולו ברזל וזכוכית, ובו מוצגת אמנות המאה ה-19, ציור, פיסול, ארכיטקטורה ואמנות דקורטיביות. עכשיו גם נמצא בו האוסף המקיף והחשוב ביותר של האימפרסיוניסטים. האוסף מעלה תהיות מסוימות, בשל השילוב המוזר, האקלקטי כמעט, שבהצגת בו העיצורים. ובכל זאת, זה אוסף מרהיב ומרשים. הפיכתו של המקום למוזיאון היא מעשה שרישומו אדיר, פלא של דמיון ותושייה.

מוזיאון פיקאסו החדש ממוקם ברובע מארה, אחד הרבעים העתיקים של פאריס, המופלאים ביופיים. (שם היה הרובע היהודי בזמנו). רובע זה חוזר לחיים בשנים האחרונות. גם כאן שוכן המוזיאון בבניין עוצר נשימה ביופיו ההדר מניה שלו. אם כי האוסף אינו שלם והסברות בו עדיין יצירות האמן מאז שנות העשרים לערך — מה שנמצא בו מעורר פליאה. אינו עוצמה ויכולת של אמן אחד ויחיד, שכבר השתלט על אמנות המאה ה-20 בכישרון, בחיוניות ובדמיון דימיוניים כמעט. במוזיאון פיקאסו אני כבר מתהלכת כסהרורית. ואף על-פי כן, אני ממשיכה לטייל במארה, מגלה בין הבניינים העתיקים את בית-הכנסת עתיק אף הוא ולפתע, הרגשת השייכות המוזרה, שאינני חשה בה בישראל.

ושוב תערוכות אימפרסיוניסטיות, תערוכת פיקאסו ובני דורו, במוזיאון לאמנות מודרנית. אפשר לעמוד בה על השפעתו העצומה והמכרעת של האמן על רוב הציירים בני-דורו ועל השפעתם עליו. פיקאסו לא חשש מעולם מהשפעות; אדרבא, הוא לקח מאחרים ולמד מהם ללא בושה, הוא הטביע על הכל את חותמו האישי. חזר אחר כלבב, חזר לאינגרס [illegible] זה מקדש ליצירות אמנות שרכש פיקאסו (או קיבלן במתנה) ובו אפשר ללמוד על אהבותיו והעדפותיו של האמן הגדול, שאינן מפתיעות. במרחק הליכה משם, בארמון שאיו, במוזיאון האדם, תערוכה של אמנות פרו, אמנות האינקה. תערוכה קטנה ויפה שאי-אפשר שלא להשתאות בה למראה התרבות הגבוהה והמתוחכמת של מי-שלא היה להם לא כתב ולא גלגל, והם נכחדו מן העולם.

— ★ —

תוך כדי הלם התרבות שבו אני שרויה, תוקפים אותי הרהורי-כפירה, אולי לא מקוריים ביותר, אבל מציקים ומטרידים: מתוך סקרנות אופיינית, אני מאזינה למה שאנשים אומרים במוזיאונים, בתערוכות ובתיאטרון. הנה רובם אומרים דברים בנאליים ביותר, מבטא אנשים מלומדה. שוב ושוב אני תוהה: מה בעצם השפעתה ונגיעתה של תרבות כמות על חייהם של בני-אנוש? נראה לי שהם קיימים בנפרד ממנה. כאילו היתה התרבות אי בודד, אולי אקזוטי, ואם יש גישה אליו, יש דרכי גישה רבות מכאן ומעטים מקדישים עצמם לחיות באי מחייב זה. בעצם, השפעתה של התרבות אפסית כמעט. הגורם התרבותי הזה הנמצא בהישג-יד, לא הפך אנשים לחכמים ולא לטובים יותר. והרי מכונים נוהרת, למרות האוצרות האלה, נבערים מדעת. המעמד הבינוני רובו כמילו נוטה להעמיד פנים. התרבות היא עדיין נחלתם של מתי מעט, חסרי השפעה בעולם.

התרבות לא הביאה לידי כך שאנשים לא יהרגו זה בזה. שלא יקרעו איש את אחיו, לא יענו ולא ירצחו זה את זה. דווקא השפע הכלכלי ולא השפע התרבותי אולי יהיה בכוחו למנוע מלחמות והרג. התרבות האנושית לא הפכה את המין האנושי למאושר יותר בה לא לרגיש יותר. היא לא הרחיבה את אופקיו ולא המעיטה את הצבאה, האלימות והבורות. כוחי המין האנושי היא אפסית. התרבות, כמו קיימת לעצמה בתחום סגור ומסוגר, בגדר מוצגים מוזיאוניים.

ולמרות הרהורי הכפירה האלה, אני חשה תסכול וקנאה למראה האנשים שאוצרות התרבות מצויים בהישג-ידם, ואילו אנו חיים במקום, שעד לאחרונה היה עלינו להסתפק בו ברפרודוקציות בלבד. אולי משום כך, גם המוזיאון והרצב שלנו בגדרים האינטנסיביים פי כמה. אולם זו אינה נחמה. בכל זאת, בוערת בי הקנאה.

רק 2.5% ריבית על הלוואה שיקלית? זה רווח יומי!

בנק לאומי מציע ללקוחות מסחריים הלוואות בשקלים לא צמודים בריבית קבועה, נמוכה ביותר.

לקוחות מסחריים

עד 3 חודשים	2.5% ריבית חודשית
עד 6 חודשים	2.75% ריבית חודשית

כמו כן, בנק לאומי מציע לך הלוואות צמודות לטווח ל-5 שנים בריבית חודשית צמודה של 0.8% בלבד וכן הלוואות דולריות לטווח ארוך של 39 חודשים בממוצע, הפסדרות מהיסלים.

הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים בכל עת.

לפרטים ולגובה סכומי האשראי — פנה לסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

صكنا من الأصل

מילים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

באבל העברי, היהודי והרוסי

נכון לנו פולמוס ספרותי חדש סביב באבל — וגם סביב שלונסקי ומירסקי

עוד לא נדמו הדי הפולמוס סביב "חיי ניצאוים" של דוד פוגל ומגלה, שהתפתח מהתקפות על אחד כעו־רכי "הספרייה" מנחם פרי למלחמה לאורך כל החזית בין דן מירון לנתן זך, וכבר נבער באוויר פולמוס חדש.

ב"הספרייה" יצא עתה הספר "חיל הפרשים ועוד סיפורים" של איסאק באבל, בתרגומה של נילי מירסקי. ב־1963 ראה אור תרגומו של אברהם שלונסקי לסיפורים אלה. דבריו של חיים באר, בדבר "הכוחות הבלתי עבירי" שהיווה תרגום שלו־נסקי, אשר מנע התוודעות אינטי־מית ליצירתו של באבל, מצוטטים בשער האחורי של הספר, בטקסט לא חתום, שנכתב בידי מנחם פרי.

חנוך ברטוב, ב"מעריב" של יום ו' שעבר, מודה שתרגומו של שלונסקי לא קירב אותו עצמו לבאבל, ושאף הוא ציפה לתרגומה החדש של מירסקי. אלא, כך הוא טוען, כשהוא מעמיד את תרגום שלונסקי בצד תרגומה של מירסקי ותרגום מוקדם יותר, שבאבל יודע העברית הגיה אותו (אבל לא היה המתרגם), הוא מסיק שאין כאן תרגום חדש. אלא שמירסקי בסך הכל ערכה את תרגום שלונסקי.

ברטוב חולק שבחים למירסקי גם על הכבוד שהיא נוהגת בשלונסקי (באחרית הדבר שלה היא מכירה במבוקתו של שלונסקי, שנזקק כדי לפתור את בעיות התרגום ל"ארכיד מינו" בניסיונו למצוא תחליף לעגה הרוסית של הקוזקים), גם על מלאכת העריכה שלה. ואת כל זעמו הוא שופך על מנחם פרי. הוא טוען שלא זו בלבד שמוכרים כאן עריכה במסווה של תרגום חדש, אלא שמרחיקים את באבל מקהל הקו־ראים העבריים. למה "איסאק" ולא "יצחק" הוא שואל. ומסתבך בין ההאר על כך, שבקובץ שממנו בנוסח התרגום שהגיה באבל, הוא חתום "י. באבל", כשמע "יצחק". למה לעשותו "איסאק" יהודי, אם הוא עצמו ראה עצמו "יצחק" עברי?

עוד מפנה ברטוב את הקורא לפיסקה בסיפור המתורגם, וכה כרוכר על "רשימות של משורר — אבל איזה משורר? מירסקי תירגמה "יהודי", בעוד כשלונסקי וכאבל השאירו "עברי". בתרגום למלה הרו־סית "יברייסקי". באותה פיסקה מוזכרות גם "שורות עקומות של שירים בלשון העברית". ודומה שזה אחד משורשי הבעיה. הלשון היא עברית אך הזהות יהודית, אם כי באבל השאיר בנוסחו את "משורר עברי".

מירסקי עצמה אומרת שכל מי שיטול את שני התרגומים והמקור לידיו, יראה שהיא תירגמה את באבל ולא ערכה את שלונסקי. מנחם פרי לא נשאר כמובן חייב וכתב, בתיאום ראשוני עם ברטוב, דברי תגובה לפרסום ב"מעריב", שבהם הוא מביא בין השאר דוג־מאות לכך שמירסקי תירגמה ולא ערכה את שלונסקי; שהדמיון קיים רק במקומות של לשון פשוטה, וכל מתרגם, לרבות באבל המגיה, היה נוהג בדרך דומה בעת התרגום. פרי מתאר בתגובתו את תרגומו של שלונסקי "כושל". לגבי "עברי/יהודי" של באבל, הוא טוען שגם לאייזק שטרן אין אנו קוראים יצחק, וה"י." בקובץ באבל הראשון בעברית יכולה להיות גם "ייסאק", ולא בהכרח "יצחק". על כל פנים, מדגיש פרי, באבל אמנם ידע עברית, אבל היה יהודי שקשר עצמו במודע עם הספרות, השפה והמהפכה הרוסית, ולא נהג כסופרים יהודיים־עבריים אחרים בני דורו, שכתבו בעברית.

אלא שדברי התגובה לא יפורסמו ב"מעריב", שכן ברטוב סירב לפרס־מם, בגלל טענתו החריף של פרי כלפי שלונסקי. (ברטוב נפגע גם מדברי פרי כלפיו בראיון ב"כותרת ראשית". אבל על זה היה מוכן למחול). "על אברהם שלונסקי, מגדולי המשוררים והמתרגמים של הדורות האחרונים, אדם ששינה תכלית שינוי את לשון הספרות והדי־בור של העברית הארץ־ישראלית, אתה מדבר בסגנון שאתה זכאי לו, כמובן, אבל במוסף שאני אחראי עליו לא יכירנו מקומו" — כתב בר־טוב לפרי.

התשובה של פרי במלואה תת־פרסם ב"העיר" ביום ששי הקרוב, ויתלוו אליה מן הסתם תגובות ות־גובות־שכנגד מצד כל המעורבים. תומכי מירסקי מול אבירי שלונסקי, מצדדי באבל העברי־יהודי מול חסידי באבל הרוסי־יהודי, מחנה פרי מול מחנה ברטוב. כאן יידו בכל הכלים, יעופו ריקושטים, העניין בספר ירבה והוא יימכר יפה. הדבר דומה לטענות נגד המועצה לביקו־רת סרטים ומחזות כמקדמת־מכירות. קשה להניח שמישהו כותב מחזה כדי שיפסלו אותו וכדי שהשערורייה תקדמו. אבל מרגע שהשערורייה כבר פרצה, מדוע לא לנצלה עד תום?

הייתי שמח, כמובן, לנקוט עמדה בסכסוך ההרגולי זה, אבל אני אמון על עצה מתורות (תרגום שלי לדברי משורר יהודי שכתב פולנית, מריאן המרא "את האף אל תדחוף / בין בישוף לבישוף / כי הם יתפייסו / ואתה תחטוף".

השנה הבאה של העם

עשרת הספרים של "ספריה לעם" ל־1988

כדי לגמור את השנה הזאת של "ספריה לעם" צריכים עוד לצאת "הרחק מהמון מתהולל" של תומס הרדי, "עת הזמיר" ספרו החדש של חיים באר ו"צפע בידי" של ארזה באון, בתרגומו של בני ציפר. זה האחרון ו"בית קרונבסקי" של י.י. זינגר (שכבר יצא, בתרגומו של מנחם ליפמן שחודש על ידי אמציה פורת) הם השינויים שהנהלת ההוצאה שמרה לעצמה את הזכות לבצעם, כשפירסמה את תכניותיה בראשית השנה. לפי דיווחי ההוצאה יש לה 15 אלף מנויים ל"ספריה לעם".

● "מר נוף" של ד.ה. לורנס, הוא סיפור הרפתקת אהבה של מורה אנגלי צעיר, שנעוריו מנעה מלורנס לפרסמו בחייו. עורך "ספריה לעם" אברהם יבין אומר שהספר התעכב כדי להב־טיח את איכות התרגום, והתר־גום הוא של אמציה פורת.

● "אהבה בימי מגיפה" של גבריאל גרסיה מארקס, הרומן החדש של הסופר הקולומביאני, שסיפק ל"ספריה לעם" את אחד מרבי־המכר הגדולים שלה ב־"מאה שנים של בדידות" מ־תורגם מספרדית על ידי ריטה מלצר, המסתייעת בגיבוש הנוסח העברי על ידי אמציה פורת. גם ספר זה תוכנן לשנה שעברה.

● "גורית אריה" מאת יוזף שקבורצקי, סופר צ'כי גולה היושב בקנדה. הרומאן, שעדיין לא הוחלט שזה שמו בתרגום (תרגום מילולי לכותרתו הוא "לביאה קטנה") עוסק בחוגי אינטלקטואלים בפראג של ש־נות השישים. תרגום: יהודה להב.

● "לקסיקון משפחתי" של נטליה גינצבורג. מספר על משפחה איטלקית מראשית ה־מאה, בתקופת המאבק עם הפאשיזם. גינצבורג היא סופרת איטלקיה בת זמננו. תרגום: מרים שוסטרמן.

● "עיירת הגבול" מאת שן צונגוון הוא רומן קצר ועוד שלושה סיפורים. הסופר הוא מן החשובים שבסופרים הסינים, שחזר לכתוב עם הקמת הרפוב־ליקה העממית ב־1949. ב־"ספריה לעם" יצא השנה ספרו של ג'יאן שיאליינג הכותב ב־ מינו, "עץ המשי", שתורגם מאנגלית על ידי חנוך ברטוב. ספר סיני זה תורגם מסינית על ידי אמירה כץ.

● "הזוזקים" של אנרי דה מונטרלן הוא רומן שגיבוריו הם בני אצולה שוקעת, הנעים בין הגלגל לפאתוס. תרגם מצרפ־תית יהושע קנז.

● "הנסיכה ברמבילה" — היא מהדורת אגדות פרי עטם של מיטב סופרי הרומנטיקה הגר־מנית: טיק, נובאליס, אייכנדורף, ברנטאנו, שאמיסו וא.ת.א. הופ־מן. העורכת והמתרגמת היא אילנה המרמן.

ספר זה ראוי להתעכב עליו, לא רק בשל ייחודו כיצירת אמנות, אלא מפני שהוא מראה בעליל שכל הויכוחים על תחרות ועוינות בין "הספריה" ל"ספריה לעם" לא בדיוק משק־פים את המציאות. כתב היד של התרגום היה בהוצאת "סימן קריאה/הקיבוץ המאוחד", שהם, כידוע, שותפים עם "כתר" ב"הספריה". לבקשת "עם עובד" החזיר כתב היד כדי שיופיע למנויים ב"ספריה לעם", ואילו בחנויות הוא יימכר כספר מ־שותף בין "עם עובד" ל"ספרי סימן קריאה". העוינות זה טוב ליחסי ציבור. אבל עסקים הם עסקים. בעיקר כשנושא העו־ינות מתמצה.

בניגוד לנטיה להתרכז ב־הוצאת ספרי מקור כי "זה מה שהולך" (בשנה שעברה הוציאה "ספריה לעם" ברשימה שלה ספרים של עמוס עוז, נתן שחם, אהרון מגד, סמי מיכאל ודאתה ברכה במלאכתה זו, ועוד מחכה לתורו חיים באר. ב"הספריה" הגדילו השנה את כמות ספרי המקור הקטינו במקביל את כמות ספרי התרגום). בשנה הבאה צפויים רק שלושה ספרי מקור, ואברהם יבין מסביר שהוא הוציא יותר מקור בשנה ה־קודמת ופחות בזו הבאה, כי "זה מה שיש".

● "חלום ליל תמוז" של דויד שחר, הוא השער השישי החותם את "היכל הכלים השבורים" (שזה היה שמו הקודם של "קיץ בדרך הנביאים", שאחריו יצאו "המסע לאור כשדים", "יום הרו־זנת", "ניגנגלי" ו"יום הרפאים" — שני האחרונים ב"ספריה לעם"), עתה, מ"מירושלים המזרחית", שכולו יצא כבר ב"עם עובד" אפשר יהיה למכור את כולו בקופסה.

● "רומן רוסי" של מאיר שלו הוא סיפורה של משפחה במושב עובדים, מימי העליה השניה ועד שנות השבעים. זהו רומן ראשון של שלו, שספרו "תנ"ך עכשיו" יצא בהוצאת שוקן ונמכר ל־"גרופרס". בן דודו של מאיר שלו, עזר שלו, יוציא את רומן הביכורים שלו ב"הספריה". תיקו שלו.

● "העלמה המנוח" של יצחק אורפז־אורפו הוא רומן שבמרכזו אהבה בלתי אפשרית בין מוסיקאי לאמו, וסופה הבל־תי נמנע. ספרו של אורפז יסיים את הגזרה של "הספריה" השנה, וכך יש לנו גם תיקו אורפז.

גם ברשימה הזאת ניתן לר־אות שמתרגמים פחות מאנגלית. אולי מפני שהמו"לות העברית נפתחה לספרויות שאינן אנגלו־סקסיות, ואולי מפני שבספרויות אלה כאבות קורים היום הדברים המעניינים יותר.

אנציקלופדיה ומילון

ספרים וסדרות חדשות על מדף ספרי העיון

לאט לאט ובאין רואה הולכת הוצאת "כתר" ומשלימה את "ה־אנציקלופדיה הישראלית הכללית" שעל הוצאתה הכריזה ביריד הס־פרים בירושלים בשנת 1985. אז לא הצליחה "להרים" את הפרויקט בזמן שהקציבה לעצמה. ואף החזירה כספים למי שחתם על האנציקלופ־דיה שהיתה אמורה להיות "שולי־חנית": שלושה כרכים, ובהם רוב הערכים קצרים ותמציתיים.

במשך פרק־זמן ניכר היה קיים רק "ידיעון", שהוא בעצם כרך מוס־פים ובו ריכוז של מידע בתחומים שונים מכל הבא ליד. אבל לא באופן האירגון המקובל על האנציקלופ־דיה. מו"לים־עמיתים טענו (לא בפר־הסיה ולא לציטוט) שפרויקט ה־אנציקלופדיה של "כתר" קיים רק כדי שההוצאה זו תוכל להכריז שהיא יוצאת לבורסה עם נכסים של ממש.

אבל בינתיים, כשמבטה באו שהכרכו על האנציקלופדיה שבית, וסמוך לצאת "כתר" עם הנפקה בבורסה (שערה ירד לאחרונה עם שאר המניות, אפילו מתחת לערך שבו נפתח המסחר בה). הופיע כרך א' של הערכים ביריד הספרים הי־רושלמי 1987, וכרך ב' בסוף חודש אוקטובר, גם כן בדיוק במועד שהובטח.

כרך ב' מתחיל עם "ואגנר־יאורג, יוליוס פון". שהוא נוירולוג אוסטרי שעסק בפסיכיאטריה וזכה בפרס נובל לרפואה 1927 (ריכרד, המלחין, הוא הערך השלישי, דווקא אחריו) ומסתיים ב"נתך", מתכת רכה שלה ברק כספי.

זה הכרך שבו אפשר לבדוק מה מעידים הנתונים על עצמם ו־עיסתם, שכן כלול בו הערך "כתר". שם נכתב (ערך אהרון באות כ', וכי־כו המידע של האנציקלופדיה, שהיא "כללית מקיפה", הוא של פו־זבר נבנים. והעורך הראשי הוא יין פורר, עורך הוצאת "כתר" בית הוצאה מהגדולים בישראל. נוסד באמצע שנות ה־50 בתור חברה ממשלתית לתרגומי מדע ובשנות ה־60 עברה לידיים פרטיות והחלה לעסוק בתחומי מו"לות מגוונים בעברית: ספרות יפה (מקור ותרגום), ספרי הגות, עיון, ביוגראפיות, לקסיקונים, מדריכים, וכן ספרי אמנות, טבע וא"י. ההוצאה מוציאה לאור גם ספרי ילדים ונוער, סדרות אנציקלופדיות (כגון "ההיסטוריה של עם ישראל", "מדריך ישראל") ואנציקלופדיות ("אנציקלופדיה יודאיקה" באנגלית, "האנציקלופדיה הישראלית הכללית" ו"האנציקלופ־דיה לאמנות הציור והפיסול") וכן ספרי מדע. כתר מפרסמת גם ספרים בלשונות אחרות. לבית ההוצאה מפעל התעשייה הגדול בישראל לייצור ספרים, חוברות, כתבי עת ושאר מוצרי דפוס". אם זה מה שהם אומרים על עצמם, דפדפתי מהר לראות מה הם אומרים על עמיתיהם. באות מ' יש הגדרה של "מוציא לאור", שמיד אחריה באה הגדרה ל"מוציא שם רע"; מתעלולי האלף־בית. באותה אות מצאתי גם את "מסדה". שעליה נאמר "הוצאת ספרים פרטית, מהוותיקות ב־ישראל". אחרי פירוט מפעלי מו־"לות גדולים של ההוצאה, מוקדשת פסקה שלמה לאנציקלופדיה ה־עברית, שעליה נאמר כי "עד היום זוהי המקיפה באנציקלופדיות שנכ־תבו בשפה העברית והגדולה שבהן". נדמה לי שזה תשלום דנש על כך שבכרך א' באנציקלופדיה של "כ־תר", תחת הערך "אנציקלופדיה", אין העברית נזכרת כלל, אפילו לא ברמז.

בכרך זה יש ערכים מפורטים וארוכים על "ישראל, מדינת" ו"יר־ושלים" עם מערכת שקפים המ־אפשרת לראות את שכבות העיר העתיקה על תולדותיה. מובן שכש־הערכים כל־כך תמציתיים וכל־כך רבים, אפשר לתפוס גם שגיאות והשמטות. כך למשל, מצאתי את "לורנס, סר תומס", ואת "לורנס, תומס אדוארד" (איש ערב), אבל לא את לורנס הסופר. אם "לפיד, יוסף" ו"לפיד, שולמית" מופיעים, מדוע נגרע חלקו של מחבר "מאהבה של ליידי צ'טרלי"?

הכרך השלישי והאחרון מתוכנן בחודש מרץ 1988, ומה שמעכב אותו הוא סדר עדיפויות בדפוס ובכריכה, שכן מלאכת עריכתו הסתיימה. הוצאת "כתר" מעכבת את מערכת יחסי הציבור וקידום המ־כירות של האנציקלופדיה עד שת־היה בידה הסדרה השלמה. הניסיון שלהם ושל המצפים מלמד שאחרי פרשת האנציקלופדיה העברית, ה־ציבור אינו ממהר לקנות מפעלים לא מוגמרים, ו"כתר" הרי פעם אחת התחילה והפסיקה. בינתיים, במ־קביל, בהוצאת "כרטא" מתקינים את הגירסה העברית של ה־אנציקלופדיה השלושית של הוצאת "מקמילן". אבל יקח עוד לא מעט זמן עד שזו תצא לאור בעברית.

הוצאה שמתכוננת בקרוב להיכנס במרץ רב לתחום הלקסיקונים וספרי העיון האלף־ביתיים ה"כבדים" היא "עם עובד". שני לקסיקונים שהיו ב"בקליסט" שלה חודשו לאחרונה: "כל עולם המצוותים" ו"האישים של ארץ ישראל". והחדש־חדש יצא עתה "מילון פונטנה למחשבה מודרנית". ספר זה יצא לאור בשנת 1977 והיה פרי רעיונו של אלן בולוק, שנתקל פעם במונח שלגבי משמעותו היה לו ספק. הוא החליט לערוך מילון קטן תיק, שאפשר יהיה לקחתו אפילו לחופשה, שנועד להקל על חייהם של אנשים משכילים.

הצורך במילון כזה נובע, כפי שנאמר בהקדמת העורכים, מן ההכרה בשתי עובדות: "הראשונה היא שכולנו בורים גמורים בשטחים רבים של הגות המודרנית... ה־עובדה השניה היא שמרביתנו לא ויתרנו מעולם על המאמץ, חסר סדר ושיטה ככל שיהיה, לסייר ולהוקד את שטחי בורותנו". ואת זה כותב בולוק יחד עם אוליבר סטאלינבראס, ואם ארזים כאלה מודים בבורותם, מה יגידו אזובי הקיר.

רבים וטובים כתבו את 4,000 המונחים שבמילון הזה, ועורך המהדורה העברית הוא אלי שאלתיאל, שהחל מינואר 1988 יחליף את אהובה מלכין בעריכת ספריית "אופקים" של "עם עובד". הוא ער לבעיה היסודית של מילון כזה בעברית, שכן חלק מן המונחים שאינם נהירים באנגלית, לא נהירים לנו כפליים בעברית, וכשהמילון סודר על־פי האלף־בית העברי, תחילה עלינו להגיה מהו התרגום העברי של המונח שאותו אנו לא מבינים מלכתחילה, ורק אחר כך לחפשו במילון הזה. שאלתיאל מסביר ששיקול שונה נעשה לגבי כל מונח ומונח, ומסתייג מראש שלמרות זאת "יימצאו מבקרים שיחלקו על תבנית ההכרעה במקרה זה או אחר". הכריכה היא רכה, הפ־ורמט נוח לשימוש. שני הערכים האחרונים, בשל האלף־בית העברי, הם "תתודמה" ו"תת־תרבות", אבל כאן מדובר במושגים תיאוריים ולא ערכיים שבהם אנו כל־כך אוהבים להשתמש.

בהוצאת "עם עובד" מתכננים להוציא לאור בקרוב את "ה־אנציקלופדיה לבריאות המשפחה" של הוצאת "מקמילן" (משנת 1982), ובעריכה מדעית עברית של פרופ' מרדכי (רביד) שאמור להיות ספר בסיסי לבית, ולא ספר־מתנה. וגם את "מחשבה יהודית בת זמננו" (בעריכת ארתור כהן ופול מנדס־פלור, הוצאת סקריבנר, ניו־יורק, 1987) שבה 140 ערכים בסדר אלף־ביתי, מאת טובי ההוגים בנושאי היהדות בארץ ובעולם. העורך של המהדורה העברית יהיה ד"ר אברהם שפירא, שהוא האחראי להוצאת כתבי גרשום שלום בהוצאת "עם עובד".

כל הלקסיקונים הללו הם מלאכת תרגום והתאמה, אבל ב"עם עובד" עובדים גם על לקסיקון תוצרת בית. הנושא והעורך עדיין שמורים בסוד, וכן גם מועד ההוצאה המשוער לאור.

אמא אווזה וילדיה השונים

מבחר ספרים וסדרות לילדים, לרגל חג החנוכה המתקרב

הראשון הבולט שבהם הוא "ספר שירי אמא אווזה" בהוצאת מודן, עם איוריו של ארנולד לובל והנוסח העברי של אורי סלע. "אמא אווזה / למרומים מרחפת / ברוח הצוה / כנפיים מנפנפת. / ומי זה על גבה: / אווזה פרזה / עלה ותפס לו / טיסה לירח. / למה אמא ומה פתאום אווזה?

כפי שמסביר המתרגם אורי סלע באחרית־דבר (חבל שרק באחרית ולא בתחילה) המקור הוא אצל הצרפתי שרל פרו (1628־1703) שהיה הראשון, כנראה, שהעלה על הכתב (בשנת 1697) את מעשיות העם על כיפה אדומה, כחול הזקן, אצבעוני, לכלוכית או סנדל הזכוכית ועוד, וקרא להן "סי־פורים ומעשיות מימים עברו, עם מוסר השכל — סיפורי אמא אווזה". בספר הזה לא היו שירים בכלל, אבל היה בו איור של זקנה הטווה חוטים ומספרת לילדים.

ב־1781 הופיע בלונדון, בהוצאת ניוברי, קובץ של שירי ילדים עממיים ושירים ממחזות שקספיר, שנקרא "נעימת אמא אווזה או שירים לעריסה", ו"אמא אווזה" הפך להיות שם נרדף לקלסיקה לילדים, בעיקר בהקשר לשירי חרוז־ילדים עממיים. כל עורך הוסיף או גרע שירים במהדורות שהוציא לאור, וה־גירסה העברית שלפנינו מתבססת על בחירתו (ומה שחשוב הרבה יותר על ציוריו המקסימים) של ארנולד לובל, סופר וצייר אמריקני ידוע וע־טור פרסים, שהגיש לנו את "עלי־לות צפרדי וקרפד" (שתורגמו לעברית על־ידי יהודה ומולי מלצר) ראו אור בהוצאת "ארמי". עוד לפני כן נקנתה על־ידי עודד בורלא.

אורי סלע לא בדיוק תירגם. אלא התאים למערכת האסוציאציות העב־ריות את הפזמונים הללו, שכמה מהם אמורים לעוות את לשון המש־מיע אותם (שלוש שולה שבלולים בשלולית / כל שבלול אשר שולה שולה הוא שלה / שלה כל שבלול אשר שולה שולה / בשלולית שבה שולה שולה שבלולים). הוא העדיף למצוא נוסח עברי כמו "במעגל נחוג נרקוד / נכחובבה עוד ועוד". במקום "עוגה, עוגה, עוגה" הידוע המשו־ררים בעברית, שהוא בעצם אותו השיר עצמו.

שירי ילדים אלה שימשו השראה לסופרים למבוגרים. המספר־דמפטי (בעברית של סלע ביצון־שוחיצון) הונצח על־ידי לואיס קארול. "הזפ־רפית" של לה קארא מבוסס על השיר הנודע על "פחח, חייט, חייל, כלה", רק שהכלה הופך אצלו למרגל. סלע טועה כשהוא מייחס את השימוש ב"מי הרג את אדום החזה" לאגאתה כריסטי, כי השי־מוש בשיר ילדים זה שייך לאס. אס. ון דיין, ב"פרשת הרצח של בישוף". כריסטי השתמשה בשיר ילדים אחר, שאינו קיים בקובץ שלפנינו: "עש־רה כושים קטנים" שבגירסתו האמריקאית נקרא, מסיבות מובנות "עשרה אינדיאנים קטנים". סלע באחרית־דבר שלו מפנה לשירים בעמודים מסויימים, אבל בהוצאת "מודן" לא טרחו למספר את העמו־דים, וחבל.

שתי סדרות ספרים חדשות ליל־דים בהוצאת "מסדה". האחת היא סדרה מתורגמת שכותרתה המשות־פת היא "נעשה כמו ידינו" (ספרי אלדין, לונדון, "עוף קולין פיגד ואיור לואיס גבס). ומשום הספרים (מקטומים, משחקים, מוטסים וגולל, בובות ומסיכות וחיות) מאפשרים לעשות מחומרים שנמצאים בבית עולם ומלואו. והעדות של ילדי המ־בקרים היא שזה לא פשוט כלל וכלל. אבל מעניין. כאן הפילמים יובאו מחו"ל, ועליהם נוספה הדפסה בעברית בצבע שחור, וכך נחסך עניין הפרדת הצבעים. כשבציור המקורי יש אותיות לועזיות, הדפסה עליהן את עברית בשחור, התוצאה היא קצת בעייתית, אבל אלה הם יוצאי־דופן.

סדרה אחרת היא "עוד שעת קריאה", הבאה אחרי סדרת "שעת קריאה" (שתיהן בעריכת זוהר שביט). אם הסדרה הראשונה, שב־מסגרתה יצאו עד עתה 14 ספרים, כללה סיפורים שנועדו למי שרק התחיל לקרוא, הרי ההמשך נועד למי שכבר קורא. שני הספרים הראשונים בסדרה החדשה הם "דברים שקרו באמת" של כריסטינה נסטלינגר האוסטרית (תרגם יעקב שבית, שספר שלו יצא גם ב"שעת קריאה" וגם בסדרה מחודשת נוספת "קישור") ו"הילדים מרחוב הרעש־נים" של אסטריד לינדגרן השבדית (תרגום בשמת אבן־זהר). "עוד שעת קריאה" נראית בדיוק כמו "שעת קריאה" מבחינת העיצוב והפורמט, אלא שה"עוד" הוא בכחול, עם אות לבנה, ואילו ה"שעת קריאה" הוא בלבן, עם אות כחולה. העתיד המתו־כנן בסדרה החדשה הוא ספרים כחול־לבן של ישראל סגל ועדנה רוי.

עולם אחר שלם של ספרי ילדים הוא עולם הספרים עם הקלטות. בת־חום הזה יש "ספרקלטת" שהוא סימן מסחרי רשום, כאן ובארצות הברית, בהוצאת "ישראריסק" המוכר להפ־ליא (15 אלף ויותר) ספרים וקלטות על חיי מלחינים או על יצירות מו־סיקליות מפורסמות. את חזי פגניני ומוצארט ערך וביים מיכאל אהוד ומספר יוסי בנאי, ואת "סימפוניית הצעצועים" של לאופולד מוצרט וה־סוויטה הסימפונית "הקצין קיזה" של פרוקופייב כתב אורי סלע ומספר יוסי ידין. בכל אחת מהקלטות יש גם התמליל של הסיפור, וגם המו־סיקה הרלוונטית (כשמדובר ביצירות מדגש שמדובר בביצוע מלא).

בתחום הזה יש תחרות חריפה (כשהמתחרות של "ישראריסק" הן הוצאת "כנרת" ו"עבבל"), הבכורה היא לא בחנויות ספרים דווקא, אלא מעמודים בבתי מרקחת, סופרמר־קטים ועוד — מקומות שבהם לא תצפה בדרך־כלל למצוא ספרים. ההוצאות עושות מאמצים לקדם את המכירות בהבטחות תמריצים למוכ־רים, וצריך לשמוע מו"ל ספרים עם קלטות אחד המדבר על מתחריו כדי להבין מהי תחרות על אמת.

בתחום זה תופעה חדשה יחסית וקצת שונה היא הוצאת רכבולד בע"מ, עיירת שגיב, שמוציאים "קו־לות מעולם המוזיקה", שנועד לפעו־טות ממש, ובה היכרות עם צלילי כלי התזמורת. באמצעות ספר וקל־טת, שאותה מגישה שרה זוהן.

המשכים מעמוד 1

מחלוקת בין משרדי האוצר והאנרגיה על מחיר הנפטא

(סוף מעמוד 1)

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר ומשרד האנרגיה חלוקים בדעותיהם לגבי המחיר שצריך להיות לנפטא (מזוט) לתע־שיה. בדיונים שהיו באחרונה, גברה המחלוקת כשמשרד האנרגיה סירב לדרישת האוצר לשנות את נוסחת המחיר לנפטא ואת מחירה.

שיקולים פוליטיים

המחיר לתעשיה נקבע על־פי נוסחה שגובשה בוועדה בראשות שמעון גלבוע, ראש מנהל הדלק במשרד האנרגיה, ושבה היו חברים איתמר גיבתון ויגאל אליעד. ועדה זו סיימה את עבודתה לפני כשנה. על־פי נוסחה זו, נקבע מחיר הנפטא לפי מחירו באיטליה פו"ב (לא כולל הוצאות הובלה ביטוח, אידוי ואוב־דות), בניכוי 7.5 דולרים. הסכם זה פג בתחילת שנה זו, אך בגלל אי קיומו של הסכם אחר, עודנו בתוקף. משמעותו של הסכם זה היא סיבסוד התעשיה הפטרוכימית בשיעור 20 דולר לטון נפטא.

מקורות במשק האנרגיה העריכו, כי הסיבה לסיכסוך הנפטא היא מצבם הקשה של חלק מהתעשיות הפטרוכימיות. אותם גורמים לא שללו את האפשרות שמשרד האנר־גיה מתנגד להעלאת מחיר הנפטא בגלל שיקולים פוליטיים.

מקורות במשרד האוצר אישרו את דבר קיומה של המחלוקת. הם העריכו כי המחלוקת בין שני המשרדים לא תיושב, והביעו תקווה שבמסגרת הרפורמה במשק הדלק, ניתן יהיה להגיע לפתרון מוסכם גם בנושא זה.

פגישה עם ראשי חברות הדלק

שר האנרגיה משה שחל ייפגש היום עם ראשי חברות הדלק, בתי הזיקוק ומנהל הדלק, ויעדכן אותם בנושא הרפורמה במשק הדלק. שחל יודיע כי בכוונתו ליישם את הרפורמה בתוך חודש, כלומר באמ־צע דצמבר. חברות הדלק יוכלו [illegible] לשקול את עמדתן [illegible]

אניה של "פתח"

(סוף מעמוד 1)

בנוסף מתקיימים סיורים אוויריים ומידע נאסף גם בתחנות חוף המצויידות באמצעי גילוי.

מבין הארגונים הפלשתינאיים, ארגון הפתח הוא בעל הכוח הימי הגדול והמפותח ביותר. לרשותו כלי שיט מגוונים, וכמו סירות מירוץ מהירות ואף אניות סוחר. הארגון עוסק גם בתירגול של לוחמה תת־מימית.

לוחמים של הפתח משתלמים בלוחמה־ימית בארצות הגוש המזרחי ובמספר ארצות ערביות. הפתח רואה חשיבות רבה מאוד בפיתוח התחום הימי, בעיקר בשל העובדה ששאר הגזרות של פעילות אפשרית נגד מטרות בישראל חסומות במידה רבה.

הארגון מסתייע בכוח הימי שלו גם להעברת לוחמים וציוד ללבנון.

מפקד חיל הים, האלוף אברהם בן־שושן, הזהיר לא פעם מפני התגברות נסיונות החדירה, התגברות הפעילות הימית של הארגונים [illegible]

חידוש יחסי מצרים־סעודיה

(סוף מעמוד 1)

מצרים לכוויית, נסיכויות המפרץ, עיראק ועתה סעודיה, מצביעים על תפנית פרגמטית במזרח התיכון שעשויה לסייע גם לתהליך השלום. העובדה שדגל ישראל יתנופף עתה בקהיר לצידו של דגל סעודיה היא ענין שראוי שיעורר התרגשות, אמר.

מקורות ערביים אמרו אמש כי עם חידוש היחסים עם סעודיה יש לצפות להחייאת התעשיה הצבאית הבין־ערבית הפועלת במצרים ואשר מומנה בעבר גם על ידי סעודיה.

סיוע אווירי לכוויית

פקידים אמריקאיים אישרו, כי ידוע להם שמצרים מתכוונת לסייע לכוויית בהגנה האווירית שלה נגד איראן, והכוונה כנראה שטייסים מצריים ישיטו מטוסים כוויתיים ואולי בהמשך הדברים גם מטוסים סעודיים. הסכמה עקרונית על כך הושגה בין מצרים לכוויית עוד לפני ועידת הפסגה. יורש העצר הכוויתי אמר אתמול בראיון לרדיו "מונטה קרלו" כי משלחת צבאות מצרית נמצאת בכוויית ודנה בשיתוף הפעולה הצבאי בין שתי המדינות [illegible] הרכש.

על פי השבועון "דיפנס ניוז", מתכוונת מצרים גם לשלוח חטיבה רגלית לאיחוד המפרץ כדי לעזור בהגנה נגד איראן. אולם לדברי מקורות אמריקאיים ספק אם מצרים אכן תשלח חטיבה זו וסביר שתסתפק בשיתוף פעולה בהגנה האווירית.

מוכר הגבנה עם ארה"ב

בינתיים אושר מכר הגבנה בין הממשל האמריקאי לקהיר ועל פיו תייצר מצרים עם ארה"ב טנקים מסוג אבר־1. פקידים אמריקאיים סבורים עם זאת שבייצור הטנקים במצרים יחול רק בעוד כמה שנים.

סעודיה היא המדינה הערבית השביעית המחדשת את יחסיה עם מצרים בששת הימים האחרונים. עתה מצפים להודעת הנסיכות האחרונה מבין מדינות המפרץ, קטר, על חידוש יחסיה עם קהיר. בחריין הודיעה קודם לכן על חידוש היחסים ובכך הגיע מספר המדינות הערביות המקיימות יחסים עם קהיר ל־13.

ערפאת שהה בקהיר

מקורות ערביים מסרו אמש כי הנשיא מובארק עומד לבוא לרבת עמון להיוועד עם המלך חוסיין. במ־קביל צפוי לבוא לקהיר ראש איחוד הנסיכויות השיך זאיד שהודיע ראשון על חידוש היחסים עם מצרים לאחר סיום פיסגת רבת עמון. ערפאת גילה אתמול כי שהה זמן קצר בקהיר לפני יומיים, לאחר שיצא מעמאן. עוד ציין כי הוועדה המשותפת לירדן ואש"ף לסיוע תתכנס בשבוע הבא בבירה הירדנית.

שר התחבורה הירדני אחמד דהקאן שהגיע אתמול לקהיר, גילה כי גשר ימי בין־ערבי שיקשר את מצרים ירדן ועיראק יוקם בקרוב. לדבריו הגורמים הנוגעים בדבר בש־לוש המדינות פועלים להקמת הפרוייקט. הוא מסר כי בקו הימי המקשר את נואיבה עם עקבה עברו בשנה שעברה 900 אלף נוסעים.

נשיא סוריה אסד אמר אתמול ביום השנה ה־17 לעלייתו לשלטון שהשלום במזרח התיכון משמעו "הסרת" הפלישה הציונית מהאיזור כפי שהאומה הערבית הסירה בעבר את שאר הפלישות לעולם הערבי. סגנו של עראפאת, אבו־ג'יהאד אמר אתמול כי אש"ף פועל להחזיר את מצרים למעגל העימות וכי אין אלטרנטיבה זולת "המאבק המזויין" ואין מנוס אלא להשיב את הברית בין אש"ף לבין סוריה וכוחות השמאל בלבנון, כדי לפעול במשותף נגד האויב הציוני.

פאהד עודד את מובארק

(ע). נשיא מצרים חוסני מובארק רמז לשר האנרגיה והתשתית — משה שחל, שפאהד מלך סעודיה היה זה שעודד את מובארק לחזק את קשרי השלום עם ישראל.

שחל אמר שבשיחה שקיים לפני כשנה עם הנשיא מובארק, רמז לו האחרון מפורשות על תמיכתו של פאהד מלך סעודיה בהמשך התקרבותה של מצרים לישראל והו־סיף: "תופתע לשמוע מיהם ראשי המדינות הערביות שעודדו אותי ואמרו לי שתמכו בי להחזיק בהסכם השלום עם ישראל והמשיכו לי, בארבע עיניים, כי הדרך שבה הלכה מצרים בניהול מו"מ עם ישראל ליד שולחן דיונים, היא הדרך הנ־כונה ותמיכתם נתונה לי".

שחל אמר שפיסגת רבת עמון מסמנת תפנית בגישה כלפי ישראל. זו פעם ראשונה, לא הציבו מנהיגי ערב את ישראל כאוייב הראשון במעלה, והעמידו את איראן כאוייב המסוכן ביותר לקיומן.

שחל אמר, שכך הוא גם התרשם משיחותיו עם נשיא מצרים. לדבריו, הביע מובארק דאגה אמיתית מהסלמת החומייניזם והקנאות האיסלמית. "במצב זה", אמר שחל, "ישראל אינה יכולה ואינה צריכה להתפשר עם משטר, כמו של חו־מייני. לא לטווח הקצר ולא לטווח הארוך. אסור לנו למכור נשק לאיראן".

על עיראק אמר: "היום רשאית ישראל לדרוש מעיראק הבהרה בה־רה לגבי שינוי העמדה של בסכ־סוך הישראלי־ערבי. עיראק היתה עד לאחרונה בין המדינות הקיצוניות, שאמרו תמיד כי הסכסוך עם ישראל יכול לקבל פתרון רק במלחמה. באחרונה נשמעו מפי כמה אנשים בצמרת העיראקית הצהרות מתונות יותר. היה זה מובארק שאמר בעיצומם של הויכוחים על מישלוחי הנשק לאיראן שישראל עשתה שגיאה במישלוחים אלה. אבל הוא אמר לי: 'אמרתי לידידי בעיראק ובינהם סדאם חוסיין, שהוא חייב גם להבין את ישראל ושישראל אינה חייבת לו דבר'. כן אמר מובארק לסדאם חוסיין כי אם ימשיך ויצהיר שהגבול המזרחי של ישראל עומד בפני סכנה של צבא עיראקי שיילחם בישראל, הרי אינו יכול לבוא בטענה לישראל על מכירת נשק לאיראן. על כן אמר לי מובארק שהוא עומד לומר לסדאם חוסיין כי עליו לשנות את ההתייחסות שלו שהוא חייב לקבל את התוצאה, שהסכסוך בין ישראל לארצות ערב חייב להסתיים במו"מ ולא במלחמה".

שחל הוסיף, ששר החשמל המצרי, עבדול האדי קאנדיל עומד לבוא בקרוב לישראל, אותם כאורחת משרד האנרגיה. אך מגמתו תהיה ודאי בדיקת האורידה בארץ ועמד־תיה של ישראל.

חדרי ניתוח

(סוף מעמוד 1)

מנהלי בתי החולים אמרו ל"הארץ", כי לא ניתן יותר להמשיך ולתפקד באנדרלמוסיה הזו.

היום יש סיכוי להמשך המו"מ בין הרופאים להנהלת קופת חולים.

האחיות מקצרות השבוע

האחיות מתחילות היום לעבוד שבוע עבודה מקוצר בן 36 שעות, במקום 40 עד כה. האחיות טרם הגיעו להסכמה עם משרד האוצר על התגמול לעבודת שעות נוספת. משרד הבריאות ממשיך בנסיונות להניע את האחיות מלנקוט צעדים דרסטיים ולהמתין עד יום חמישי לקביעתו של הממונה על שיעור התגמול.

היום לא צפויים שיבושים בבתי החולים בשל צעדן זה של האחיות.

רפול פרש מהתחיה

(סוף מעמוד 1)

פרישתו של רפול מסיעת התחיה, נשמעה בצמרת התנועה שביעות רצון ברורה, ותקוה כי עתה ירגעו הרוחות במפלגה.

יו"ר התחיה, פרופ' יובל נאמן, הו־דיע אתמול, כי יחפש עתה כוחות חדשים לתחיה עימם יוכל יהודי את המאבק על ארץ ישראל. ח"כ גאולה כהן אמרה בעקבות פרישתו של רפול, כי עתה תחזור תנועת התחיה לאופי האמיתי שלה ולמסר המתאים שהיא רוצה להעביר לצי־בור. ח"כ איתן עצמו תקף אתמול בחריפות את נאמן וגאולה כהן כלפיה טען, כי אין לו הכישורים של פסיכיאטר כדי לנסות ולהבין אותה.

מכתב ליו"ר הכנסת

פחות מ־12 שעות לאחר כישלונו במרכז התחיה שלשום בערב, הודיע רפול ומיד עם בואו לכנסת אתמול מוקדם בבוקר, ניסח מכתב ליו"ר הכנסת שלמה הלל בו הודיע לו על פרישתו מסיעת התחיה וביקש להכיר בו כסיעת יחיד. כצעד הפגנתי הוא נטש יחד עם מזכירתו נחמה את משרד סיעת התחיה בקומה החמישית בבניין הכנסת, והתמקם זמנית בחדרי סיעת לע"מ, שאינה קיימת יותר לאחר שהתמזגה עם תנועת התחיה.

רפאל איתן הודה לנקוט בצעד הקיצוני בעיקר נוכח תגובתו החד־ריפה של יובל נאמן כלפיו שהאשים אותו בקנוניה והשווה אותו ואת חבריו לאנשים מסויימים בר"ש שניסו להשתלט על התנועה.

התייעצות לגבי ההמשך

ח"כ איתן החל לקיים כבר אתמול התייעצויות לגבי המשך דרכו הפו־ליטית. למרות פרישתו מסיעת התחיה, הוא עדיין לא הודיע רשמית על פרישתו גם מתנועת התחיה. רפול יכנס ככל הנראה רק בסוף השבוע את חבריו מתנועת צומת שעמם ידון על האפשרויות הפולי־טיות העומדות בפניהם. חידוש הפעילות הפוליטית של "צומת" מתוך כוונה להתמודד ברשימה עצ־מאית לקראת הבחירות הבאות לכנסת או פעילות במסגרת חטיבה בליכוד.

למרות מגמתו של רפול ליצור קשר עם הליכוד, רבים מתומכיו אנשי חוג עין ורד במפלגת העבודה לשעבר, מתנגדים לקשר עם הלי־כוד, ואחרים מהם מאיימים לנתק עימו מגע אם יצטרף לליכוד. בקרב תומכי ח"כ איתן יש כאלה המוכנים בתנאים מסויימים ליצור קשר פר־למנטרי דווקא עם מפלגת העבודה.

לאחר מסירת מכתב הפרישה שלו ללשכת יו"ר הכנסת האשים רפאל איתן את יובל נאמן בחוסר מנהיגות בתנועת התחיה. הוא טען כי נאמן יושב במיגדל שן ואינו מסוגל לרפא את התחיה מתחלואיה. לגבי המשך דרכו הפוליטית אמר: "תנועת צומת קיימת. יש רבים מאוחדינו ותוך כמה ימים נחליט על הדרך", הדגיש רפול.

איש מראשי התחיה לא שוחח אתמול עם רפול לאחר פרישתו. רק ח"כ גרשון שפט ביקר בחדרו והשניים התעודדו כמה דקות.

טעות שלנו

בדבריו של פרופ' יובל נאמן בוועידת תנועת התחיה שפורסמו אתמול ב"הארץ", חל שיבוש. נאמן אמר כי, לא יתן לדשיים להשתלט על תנועת התחיה, ולא כפי שפורסם.

תקציב 88

(סוף מעמוד 1)

הקיצוץ בתקציב המדינה. מחר תוצג התוכנית בפני מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס.

התוכנית כוללת:

● קיצוץ 308 מיליון שקלים בסובסידיות למוצרי היסוד. כתוצאה מכך יתייקרו בראשית חודש אפריל 88', כל מוצרי היסוד המסובסדים ב־30־20 אחוזים. מדובר בהעלאת מחירי הלחם, חלב ומוצריו, עוף קפוא ותחבורה ציבורית.

● הטלת אגרת בריאות. האוצר מבקש לגבות תשלום עבור ביקור אצל רופא ולייקר את דמי האשפוז. צעדים אלה, בנוסף לקיצוץ בתקציב משרד הבריאות, יביאו לחיסכון תקציבי של 40 מיליון שקל.

● חינוך. האוצר מציע לקצץ 140 מיליון שקלים בתקציב החינוך, באמצעות הטלת אגרת חינוך, שהועלתה מספר פעמים בשנים האחרונות ואולם, לא זכתה לאישור הכנסת.

● קיצוצים אחרים: בתקציב משרדי הממשלה יקוצצו 215 מיליון שקלים. המשרדים יידרשו לצמצם פעולותיהם ולצמצם כוח האדם בהם. תמורת העלאת שכר העובדים במסגרת סעיף "ההתייעלות". לא יוצע קיצוץ בתקציב הביטחון. כמו כן, האוצר תובע להעביר עשרות מי־ליוני שקלים שנצברו בקופת רשות הנמלים לקופת המדינה.

● ביטול קיצבת ילד ראשון. קיצבת הילד הראשון לא תשולם גם בשנת התקציב הבאה וביטולה יוסיף לקופת המדינה 150 מיליון שקלים.

לא מפריח אבל תנאי

בדיון שהתקיים אתמול אצל ראש הממשלה השתתפו שר האוצר משה נסים, סגנו עדי אמוראי, המנכ"ל רי־קמוד מדינה, נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו, הממונה על התקציבים באוצר דוד בועז ויועציו הכלכליים של ראש הממשלה עמוס רובין ושמואל סלווין.

שר האוצר אמר כי יש לשמור על היציבות במשק ולהגיע לרמת אינפ־לציה הזהה למדינות מערביות. זוהי אומנם לא מטרה בפני עצמה, אך זהו תנאי הכרחי, וצמיחה לא יכולה להיות אלא על ידי תקציב מרסן. עוד אמר נסים כי אין לאשר מצב שבו הגרעון התקציבי יהיה גדול יותר מהגרעון בשנה הנוכחית שיע־מוד על 1.2 מיליארד שקלים. באוצר אומרים כי המגמה היא לשמור על רמת אינפלציה של 16־17 אחוז בשנה ואולי אף להפחית במספר אחוזים את שיעורי האינפלציה.

עיקרי תקציב 88' כפי שנמסרו בשיחה הם בילקם:

● שמירה על היציבות.
● העמקת הרפורמה בשוק ההון.
● העמקת הרפורמה במס הכנסה. בחודש הבא יקבל נסים את מסקנות ועדת ששינסקי להעמקת הרפורמה במס. באוצר צופים לגידול בהכנסות המדינה ממסים בשנה הבאה.

השר נסים ציין כי שנת 88' תהיה שנה קשה מאחר ו־50% מהתקציב הם החזרי חובות של קרן וריבית לחובות פנימיים בארץ ובחו"ל. לדבריו, יש להוסיף מספר חוקים ובהם חוק יסודות התקציב. כמו כן יש להעמיק את הרפורמה במסים ולאפשר לבעלי הכנסות ביניים ונמוכות להנות מהרפורמה וכן להעמיק את תהליך מכירת החברות הממשלתיות "פרייבטיזיישן". בתוך 5 חודשים, יגיש הבנק האמריקאי "פירסט בוסטון" הצעה למכירת חברות ממשלתיות בישראל.

סגן שר האוצר עדי אמוראי אמר כי שנת 87' תהיה השנה הטובה ביותר למשק מאז 1972. נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו ציין, כי בשנת 1987 גדל היצוא ב־9 עד 10 אחוזים ריאלית, בעוד שב־86' עלה היצוא ברמה של 4 אחוז בלבד. הוא הוסיף כי בשנת 87' הסתמנה התמתנות בעלייה ברמת החיים והיא תעלה השנה ב־5 אחוזים בלבד, לעומת עליה של 12 אחוזים אשתקד.

פגישה עם קיסר

יהודית וינקלר, סופרת "הארץ", מוסרת כי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ייפגש עם שר האוצר כדי לקבל הבהרות על עיקרי מדיניות תקציב המדינה ל־1988. אולם כבר עתה הביעו כלכלני ההסתדרות דאגה מ"פגיעה בציבור העובדים ובעלי הכנסות נמוכות ובינוניות, בשל כוונת האוצר לקצץ בסובסי־דיות למצרכים ושירותים חיוניים והטלת תשלומים על שירותי בריאות וחינוך".

ישראל קיסר יבקש משר האוצר הבהרות ביחס להשלכות תקציב 1988 על מדיניות המחירים, ייקור שירותים ממלכתיים, מדיניות השכר ותוספת היוקר.

התביעה להמתת־חסד

(סוף מעמוד 1)

למכונת הנשמה בשל קשיי נשימה. הוא בקושי מניד את ראשו ורק שומע ורואה. הקשר היחיד שלו עם אשתו דינה ושני ילדיו, בנו בן ה־30 ובתו בת ה־28, הוא באמצעות תנועת עיניים ותגובה ללוח אותיות המוצג לפניו. שיטת תקשורת זו פיתחה אשתו. היא מצביעה על אות, והוא בתנ־ועת עיניים מסמן אותה. את הא־ותיות מצרפים למלים ואת המלים למשפטים. המשפט החוזר ונשנה שלו הוא כי יתנו לו זריקה כדי לגאול אותו מיסוריו. גרשון נקש הוא יליד אלג'יריה, עבד שנים רבות בחברת החשמל באשדוד.

מנהל המחלקה מהרהר

מנהל מחלקה פנימית ב' בבית הח־לים קפלן, פרופ' צבי בנרוזוביץ אמר ל"הארץ", כי הוא מודאג עם פנייתה של דינה נקש. אולם על פניה זו צריך להתקבל מצד הרופאים. אין כיום היתר לאף אחד לעשות צעד כל שהוא כדי לגרום למותו הלא טבעי. מצד שני — אמר — אני חושב שיש מקום לפעול מבחינה צבורית לעצם פעולה של המתת חסד. לבצע המתת חסד זהו צעד קשה, קל יותר לא להכניס את האדם למכשור המאריך את חייו מאשר לנתק אותו ממכשור כזה. יש מצבים מקובלים כמו במקרה של מוות קליני של חולה במחלת השוטת מרשב. במקרה כזה עם או בלי פניה של המשפחה אין מבצעים החייאה. במקרה כזה איש לא יתבע את הרופא כי אינו עובר על החוק.

מנהל בית החולים, ד"ר חיים גור־רון, אמר ל"הארץ", כי הוא מתנגד לכל צעד בכיוון המתת חסד. "אף פעם לא יודעים לאן מוביל הצעד הראשון", הוסיף. לדבריו, יש לבני המשפחה הזכות לחתום על מסמך לפיו הם מוציאים את אביהם מבית החולים על אחריותם.

החוק לא מאפשר להחזיק חולה בניגוד לרצונו (למעט במקרה של חולי נפש) שלא שולטים בעצמם. משמעות הדבר ניתוקו ממכשור ההחייה והתוצאה ידועה.

ממתינים להסכמת המשפחה

יו"ר העמותה להמתת חסד בישראל, עו"ד יצחק חושן, ממתין להסכמת המשפחה לעתור לבג"צ כדי להורות על המתתו של גרשון. כדי להגיש את העתירה זקוק עו"ד חושן להצהרה משבועה של דינה נקש על רצון בעלה וכנראה גם לצילום סרט וידאו כדי להציג את בקשתו, באמצעות תנועת עיניים שמגיבות ללוח אותיות.

במקביל מגבשת עתה העמותה הצעה לתיקון חוק העונשין (509) והצעת חוק להמתת חסד. הצעות אלו לדברי עו"ד חושן גובשו בתאום עם ח"כ שולמית אלוני (רצ), שמתכוונת להגיש אותם לאישור הכנסת. על פי ההצעה יתוקן חוק העונשין הסעיף העוסק בהחשת מותו של אדם. על פי התיקון המוצע במקרה והחליט רופא על ני־תוק חולה שאין לו סיכוי להחלים ממחלתו, הוא לא יואשם במעשה או מחדל שהחיש מותו של אדם. בהצעת החוק נקבע כי ינתן לאדם זכות לקבוע בצוואה בחתימת ידו בנוכחות שני עדים, כי אם יגיע למצב של מחלה חשוכת מרפא יהיה רשאי להורות לרופאים שימנעו מהתערבות במצבו הגופני ויפסיקו להשתמש באמצעים מלאכותיים להאריך חיים בלבד.

חי בעל כורחו

עו"ד חושן טוען כי הגיע הזמן ללמוד מהנסיון של ארה"ב, הולנד, אוסטרליה, בלגיה, קנדה, קולומביה, דנמרק, גרמניה, איטליה, הודו, יפאן, נידרלנד, סקנדינביה, ספרד, שוודיה, שוויצריה ואחרות. לא יתכן כי בע־קבות כל השכלולים הטכנולוגיים שיש כיום ברפואה גורמים במקרים מסויימים לאדם להיות חי בעל כורחו. בהולנד לדוגמא, נמנעה התביעה מלהגיש כתבי אישום נגד רופאים אם בצע רופא המתת חסד של חולה.

המתת החסד מתבצעת כיום בהולנד על סמך תקדים של פסיקה של בית משפט עליון. בארה"ב מיושם החוק על סמך צוואה של החולה על המתת חסד על ידי בית המשפט.

אחריות מוסרית־חברתית

יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, קבע כי לא ניתן להשלים עם פתרון של המתת חסד. תפקידו של הרופא לטפל, לרפא ולהקל סבלים ולהאריך חיים.

במקרים בהם סובל החולה מכאבים בלתי נסבלים על הרופא לתת לו את כל הטיפול כדי להקל על הכאב. גם אם טיפול זה יכול לגרום למותו. לאדם יש זכות להתאבד אבל לא יכול לדרוש מאחרים שיהרגו אותו. את הנושא הזה לדעתו יש להשאיר ליחסי רופא חולה, ולא לתקשורת. יחסי רופא חולה יכולים במקרים מסויימים להביא לזרוז הקצות. לדבריו, במקרים לא מעטים של המתות חסד בחו"ל נעשו בשל רצון המשפחה מאשר ולא יכלו לשאת את סבל יקיריהם. ידועים מקרים בהם המתת חסד מתבצעת בשיטות לא אנושיות, כמו למשל הרעבה של החולה על ידי ניתוקו ממכשיר ההזנה המלאכותית. בתגובה להצעת החוק שמגבשת העמותה, אמר ד"ר ישי כי דבר כזה יוכל להתבצע רק אם בית המשפט יקבל על עצמו את האחריות המוסרית־חברתית להמתת אדם.

ראש שירותי האשפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח כי מדיניות משרד הבריאות עד היום היתה התנגדות לכל רעיון של המתת חסד. מאחר והרופא הוא זה שצריך להחליט על חייו ומותו של חולה. בדיון לפני שנה, בהצעת חוק של ח"כ מאיר כהן־אבידוב, לפיה יש לאפשר המתת חסד לזקנים חולים והזקוקים לרפא מעל גיל 70, הובעה התנגדות נחרצת של משרד הבר־יאות וההסתדרות הרפואית לחקיקה. הדיון בוועדת העבודה והרווחה בנושא נדחה.

שאלה של זהות

חילוקי דעות מרחיקי לכת במפלגת הירוקים בשאלת היחס אל ישראל

מאת דניאל דגן

בון

אלפרד מכטרסהיימר אומר, כי ישראל מנצלת את פשעי הנאצים כדי להצדיק את התוקפנות שלה נגד הערבים. הוא דורש כאותו שילי, וולטראוד שופה והיינריך וטצל להוזיל בניסיונותיהם למצוא אמתלות למדיניות הכיבוש והדיכוי של ירושלים.

מכטרסהיימר הוא חבר הבונדסטאג מטעם הירוקים ומייצג בדרך כלל עמדות של האגף ה"פונדמנטליסטי" הקיצוני. הוא התחיל את דרכו הפוליטית במפלגה הנוצרית־סוציאלית הבווארית, שהיא הגוש הפוליטי הימני החשוב ביותר בגרמניה. מן הימין השמרני עבר לשמאל הקיצוני, ואחד הביטויים המובהקים למהפך הוא עמדתו הנחרצת בעניין ישראל.

בעיניהם של אנשי האגף הפונדמנטאליסטי, הסכסוך הישראלי־ערבי הוא מקרה קלאסי של דיכוי עם נרדף, חלש וחסר אמצעים (הערבים) על־ידי אוייב גזעני, חזק ויהיר (היהודים). הם נוטים לדבר על התחייבות מיוחדת של גרמניה כלפי הפלשתינאים, משום שהיטלר גרם, כביכול, להקמת מדינת ישראל.

שילי, שופה והיינריך, שלושתם אנשי האגף ה"ריאליסטי" המתון, שהו באחרונה בישראל וחזרו עם רשמים חיוביים בדרך כלל. הם הוזמנו ארצה על־ידי משרד החוץ ונפגשו עם אנשים שונים, המייצגים מיגוון רחב של השקפות מנוגדות. בישראל דיברו השלושה בביקורתיות על מדיניותה של ירושלים, אך הפגינו מידה גדולה של אהדה והבנה.

הריאליסטים שבקרב הירוקים דורשים ממפלגתם להיפרד מן הדימוי הפשטני של מדכאים ומדוכאים. לדעתם, הסכסוך הישראלי־ערבי הוא עניין מורכב מכדי להכניס אותו לשבלונות מהפכניות רגילות. הם תובעים להפגין אחריות ורגישות כלפי הקורבנות היהודיים של הרייך השלישי, ומתרחקים מניסיונות של חברים אחרים במפלגתם להשוות את ישראל לגרמניה הנאצית.

"גזענים וקולוניאליסטים"

מנקודת־ראותם של הירוקים, הוויכוח על היחס כלפי ישראל הוא שולי למדי. בסופו של דבר, הסכסוך הישראלי־ערבי פחות מעניין את הגרמנים מן הבעיות הקיומיות שלהם עצמם. המפלגה השמאלית הזאת, שרוב חבריה רואים את עצמם כפציפיסטים, מתרכזת קודם כל בנושאים הלוחצים ברפובליקה הפדראלית: אלימות, אבטלה, פירוק נשק, ברית פוליטית אפשרית עם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית האופוזיציונית. אבל מעניינת ומאלפת העובדה, שנושא היחס כלפי ישראל גורם למשבר חמור במיזוגו, ועורר בראשונה איומים גלויים בפרישה ובפילוג.

הפונדמנטאליסטים סבורים, שהירוקים מאבדים את זהותם כתנועת שמאל מהפכנית, אם הם נוטים להפגין הבנה כלפי ישראל. הריאליסטים אומרים, כי תמיכה בלתי מסויגת ועיוורת באש"ף ובחזית הסירוב בעולם הערבי פירושה השתלטות תיאוריות של קבוצות שוליים, כמו הארגון המכונה "הבונד הקומוניסטי".

אחד החברים בארגון הזה היה בעבר יורגן ראנטס, איש הירוקים שעמד בראש המשלחת של המפלגה לישראל לפני שלוש שנים. במסע ההוא נתן ראנטס ביטוי להשקפתו, כי אין טעם לדבר עם הממשלה הגזענית בירושלים וצריך להפגין סולידריות מלאה עם מי שמנהלים מאבק אלים נגד ישראל. בימים אלה חזר ראנטס על התיזות האלה, לפחות על דרך הקושיה. הוא טען, שחברי משלחת הירוקים האחרונה (כלומר, וטצל, שילי ושופה) נהפכו למעשה לגזענים וקולוניאליסטים. כדי לבסס את התיזה הזאת נאחז ראנטס בדברי שילי, כי הפלשתינאים למדו את כללי המשחק הדמוקרטי המקובלים בישראל, ואימצו אותם במידה רבה.

ראנטס הציע ליריביו מן האגף הריאליסטי לבקר בעתיד במדינה גזענית אחרת, שלפי הזמנה מיוחדת של הממשלה – למשל דרום אפריקה. הריאליסטים אינם מוכנים לבלוע את העלבונות האלה והזהירו להרחיב את הוויכוח לכל מכלול הנושאים המפרידים בינם לבין שותפיהם הקיצוניים.

[illegible]

שילי איים ב"הסקת מסקנות". זה דבר התקבל כאיום בפרישה. בימים האחרונים קיימו הריאליסטים והפונדמנטליסטים בסיעת הירוקים בבונדסטאג ישיבות נפרדות אחדות. שני הצדדים מתייעצים על השלבים הבאים במאבק הפנימי המתמשך, שקיבל תפנית דרמאטית לרעה בשל הוויכוח על היחס כלפי ישראל.

יושקה פישר, אחד המנהיגים המוכשרים ביותר של הירוקים, מנבא מאבק פנימי ללא פשרות וללא נסיגה. כנציג מובהק של הריאליסטים הוא קובע, כי האגף המתון במפלגה אינו יכול עוד לסבול את מה שהוא מכנה "התארגנות ביתנית של קבוצות אוטוריטריות". פישר מתלבט: לדבריו, מצד אחד כל מאמץ משולם בעניין כדי לקדם את ערכי הירוקים. מצד שני, הפונדמנטליסטים, השולטים גם בלשכה הארצית, מבצעים "שחיטה אידאולוגית" בלתי נסבלת.

ישראלים מן הימין ומן השמאל יכולים להתנחם בכך, שהמדינה היהודית היתה כאן למוקד של ויכוח פנימי על הזהות העצמית של מפלגה גרמנית. בסופו של דבר, הירוקים עוסקים בישראל לא בשל חשיבותה הסגולית העכשווית, אלא מפני שהם רוצים להבין את עצמם ולגבש את הזהות. הוויכוח טעון מטען היסטורי ורגשי, ובוודאי איננו נקי מנימות מכוערות ומפחידות. אבל בשביל השמאל המיליטנטי כאן, זה ויכוח נחוץ ומועיל, שמן הסתם אי אפשר עוד לדחותו.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

שריפים מסוג חדש

באחת מישיבות סגל הפיקוד הבכיר של המשטרה שנערכה באחרונה, פנה המפכ"ל דוד קראוס לקציני המשטרה הבכירים ושטח בפניהם את הבעיה הנמשכת – למרות התראות קודמות – של מתנדבי המשמר האזרחי המתקינים פנסים מהבהבים כחולים ("קוג'אק") על גגות מכוניותיהם הפרטיות ונוסעים אתן משל היו מכוניות משטרה. המפכ"ל שב וביקש ממפקדי המשטרה לדאוג שהתופעה תיפסק, כי הדבר מנוגד לחוק.

פניית המפכ"ל לבכירי המשטרה בנושא הזה לא היתה בעלמא. הנושא הוא קצה קרחון המטריד זה כבר רבים וטובים במשטרה. יש בין מתנדבי המשמר האזרחי כאלה הלובשים מדי משטרה בתוקף השתייכותם ליחידות מתנדבים מיוחדות המסייעות למשטרה, שלדעת גורמים שונים, גם משטרתיים, שכחו את הגבול, חשים עצמם וגם מתנהגים כ"שריפים" ברחובות ובכבישים. פעמים רבות פועלים השוטרים המתנדבים, הלבושים כשוטרים לכל דבר ומזהים עצמם כשוטרים (ולפעמים כ"שוטרים מיוחדים"), כשהם מסווים את העובדה שבידיהם תעודות של המשמר האזרחי, ללא ליווי ופיקוח של שוטרים מקצועיים. ולרבים מהמתנדבים כבר יש תעודות משטרתיות רגילות. הם פועלים ברחובות ללא הכשרה נאותה בנושאי תנועה וסיור.

בעניין זה אומר דובר המשטרה: "יש חריגים פה ושם, אבל אסור לשכוח את התרומה הגדולה והחשובה של מתנדבי המשא"ז לעבודה המבצעית השוטפת של המשטרה. המתנדבים הם בעלי מוטיבציה גבוהה ופועלים במסירות רבה. יש להיזהר מהכללות ולא להכתים את כל הציבור. אם מתגלים חריגים, הם מטופלים בהתאם".

מה יעלה בגורלו של מפקד המשמר האזרחי?

צמרת המשטרה ושר המשטרה מתלבטים בשבועות האחרונים בבעיה קשה: איך לטפל בעניינו של מפקד המשמר האזרחי ניצב ברוך לוי. לוי, שעד לפני כשנה נחשב לאחד האנשים החזקים במשטרה ומקורב לשר המשטרה חיים בר־לב (אפילו דיברו עליו בשעתו כאחד המועמדים למפכ"ל הבא), איבד בחודשים האחרונים ממעמדו. זאת בעיקר בגלל חקירה פנימית שהתנהלה בעקבות תלונות נגדו של סגנו לשעבר, דן ברעם, על חשדות לכאורה לעשיית עבירות משמעתיות ופליליות.

עוד לפני שהחלה החקירה וללא קשר אליה, היו סימנים שלוי, שהוצנח למשטרה מהשוק האזרחי לפני כשלוש שנים, "גמר את הסוס" במשטרה והוא מבקש לפרוש. הוא אפילו בדק כמה הצעות עבודה מפתות בשוק האזרחי.

עתה משהסתיימה החקירה הפנימית, שבעקבותיה המליצה הפרקליטות להעמידו לדין משמעתי על סעיף אחד בלבד מכל הפרשיות שנחקרו – התנהגות לא הולמת בקשר לתשלומים שקיבל מהמשטרה בעבור הוצאות אירוח מכירי־ידידותו לארוחות בוקר – הסתבכו העניינים. ניצב לוי אמור כנראה לעמוד לדין משמעתי בפני מפכ"ל המשטרה. למקרה כזה אין תקדים, ובצמרת המשטרה לא יודעים איך "לאכול" את העניין הזה. גורמים בכירים במשטרה ובמשרד המשטרה מעריכים כי בסופו של דבר לא תהיה לניצב לוי ברירה אלא לפרוש. הדבר יוצג כאילו נעשה מרצונו. הם גם היו מעדיפים שיורדו לעשות כן.

לפני שנים מספר כבר היה תקדים שניצב במשטרה – אברהם תורג'מן – שהיה צריך לעמוד לדין משמעתי בפני המפכ"ל על עדות שקר בבית הדין למשמעת של המשטרה, הופטר במקום לעמוד לדין. עכשיו מחפשים בצמרת את ההזדמנות המתאימה ואת הנוסחה, שיכלו להביא לפרישתו של ניצב ברוך לוי בלי לפגוע בו אישית. ההחלטה הסופית נתונה כמובן בידיו של לוי עצמו, העשוי להחליט להיאבק להוכחת צדקתו, כפי שהוא טוען, ולדבריו, נגרם לו עוול כבד. עם זאת, דומה כי הגורמים הקובעים ירמזו לו כבר בקרוב מהו הפתרון הנראה להם. ניצב לוי שהה בימים האחרונים בחו"ל. גם מפכ"ל המשטרה דוד קראוס שהה בימים אלה בחו"ל בכנס ה"אינטרפול". ההכרעה תיפול קרוב לוודאי בעוד כשבוע ימים, עם שובו של קראוס לארץ.

ניצב כספי בא ל"גישושים"

ניצב יהושע כספי, נציג משטרת ישראל בארצות הברית בשלוש השנים האחרונות, אמור להגיע לארץ בימים הקרובים. כספי יבוא לחופשת מולדת, אך כבר עכשיו ברור שהוא ינצל את שהייתו בארץ לפגישות עם שר המשטרה חיים בר־לב ועם המפכ"ל דוד קראוס בקשר לעתידו במשטרה.

ניצב כספי הוא אחד הבכירים והוותיקים בניצבי המשטרה ותפקידו האחרון היה כמפקד המחוז הדרומי של המשטרה. את כהונתו בארצות הברית הוא מנצל לליטורים. בגילו – הוא מתקרב ל־60 – עבר אמנם את גיל המועמדות להיות המפכ"ל הבא; עם זאת הוא מוזכר באחרונה יותר ויותר כאחד המועמדים הבולטים לתפקיד, עם פרישתו של דוד קראוס בעוד כשנה וחצי.

ההערכה היא, שכספי, קצין מנוסה שצמח במשטרה ומכיר אותה היטב, יכול להיות "מפכ"ל של פשרה", שימשיך בקו המתון והשקט בניהול המשטרה בלי "לעשות גלים". מקורביו של ניצב כספי אומרים, שאם יוצע לו תפקיד המפכ"ל הוא לא יסרב. נראה כי פגישותיו בביקורו הקרוב בארץ והשיחות שינהל עם שר המשטרה והמפכ"ל עשויות להיות גורליות במאבק השקט על כיסא המפכ"ל הבא של המשטרה, שכבר החל לפני כמה חודשים.

לא נוותר על הארץ

מאת בני לנדאו

סרטו החדש של הבימאי ריצ'ארד אטנבורו על דרום אפריקה, "זעקי חירות", נועד לדרבן את הצופים בו לפעולה מיידית. הדברים מוצגים בשחור־לבן

לוס אנג'לס

סר ריצ'ארד אטנבורו מודה: "זה סרט תעמולה". בראיונות לעיתונות הוא אומר כאן: "זוהי יצירה פוליטית האמורה לגייס את דעת הקהל נגד דרום אפריקה. מטרתי גלויה: להביא לכך שהצופים יצאו מאולמות הקולנוע נחושים בדעתם לחולל שינוי. לעודד אותם לקום ולומר: זהו מצב בלתי נסבל". במלים אחרות: אטנבורו מבקש לדרבן מיליוני איש במדינות המערב להשפיע על ממשלותיהם להפעיל חרם כלכלי ולחץ פוליטי גובר על ממשלת פרטוריה. הליברל השמאלני משוכנע שלחץ בינלאומי הוא האמצעי היחיד לפתרון הבעיות, לחיסול האפרטהייד, להטבה עם בני הארץ.

הקולנוען הבריטי מעביר את המסר באמצעות שחזור דרמאטי של מסכת היחסים שנרקמה בין הפעיל השחור סטיבן ביקו לבין עיתונאי דרום־אפריקאי לבן, דונאלד וודס. ביקו, שהושלך לכלא ב־1967, עונה ונרצח בידי סוהריו האפריקאנרים. מאבקו הפוליטי הקצר זכה לתהודה בינלאומית בסיועו של מקומון דל־תפוצה, "דיילי דיספאץ'", ושל עורכו נחוש־ההחלטה. וודס תבע להעמיד לדין את רוצחיו של העצור וכתב שני ספרים על הפרשה המכוערת. בתוך שנים אחדות הפך ביקו לקדוש המעונה של תנועת השחורים ואילו העיתונאי מחולל־המהומות אולץ להימלט ממולדתו כשהוא מתחזה לכומר. הוא חי כיום במצוקה בקרבת לונדון.

"זעקי חירות" נפתח במה שמצטייר כמנוסה: פליטים בפאתי קייפטאון. הדחפורים הורסים את המבנים הדלים ופועלי־החוק האומללים מגורשים למקום שממנו באו. שירי מחאה עזים כבר בוקעים ברקע.

"אנחנו בנינו את הארץ"

קריין הרדיו הבוקר מדווח על פשיטת הלילה מעשה שגרה. אפריקה הלבנה מפוהקת. "אינך טיפש", טוענת אחת מידידותיו של ביקו בפני עורך העיתון המופתע בעקבות כתבה לא אוהדת. "אתה פשוט לא יודע מה קורה. אתה מכניס לו מלים לפה. לו היית העיתונאי ההגון שאתה מתיימר להיות, היית הולך אליו".

דמותו של האקטיביסט השחור מגולמת בסרט על־ידי כוכב טלוויזיה אמריקאי נאה ושמו דנזל וואשינגטון. לא במקרה. וואשינגטון מתייצב מדי שבוע במרכז מגוריהם של מיליוני אמריקאיות הסבורות שהוא גברי ומושך. גם הגברים האמריקאים מתייחסים אליו בחיבה גלויה. אטנבורו ביקש כמובן לכבוש את לב הקהל הלבן בחשוכה שבמערב. כביטוי תעמולה הוא מצייר את הדברים בשחור־לבן. כמעט כל השחורים המופיעים בסרטו הם יפים, הגונים, תמימים ונחמדים. כמעט כל הלבנים נראים כחורים אלימים. דונאלד וודס הוא האפריקאנר היחיד המורשה לגלות תבונה כלשהי.

"אני מתבייש בתואר ליברל, אפילו אם אתה מתייחס אליו כשאט נפש", הוא מטיח בפני ביקו. "אני לא בטוח איזה מין ליברל היית אתה לו הצ'נב, הבית היפה והמרצדס היו שלך". ביקו משגר לעברו חיוך בשחור־שיניים. "בוא", הוא אומר. "בוא תראה איך אנחנו חיים. בוא תראה איך חיים כל אלה האמורים להסתלק מהשכונות שלכם בשש בערב".

הם אינם חיים טוב. הם מושפלים, נעדרי ביטחון עצמי, בתחתית הסולם הכלכלי, נתונים לתקופות סדור משטרתיות בסגנון הקו־קלוקס־קלאן. הלבנים, לעומת זאת, מתוארים כחיים בסביון אחת גדולה: וילות מטופחות, כרי־דשא כסוחים, בריכות־שחייה כחולות. "באנו הנה ב־1652", מסביר שר המשטרה של פרטוריה לעיתונאי הלבן. "לא באנו הנה כקולוניאליסטים. אנחנו בנינו את הארץ הזאת. אתה חושב שזו ארצם של השחורים? אנחנו בנינו אותה. הם בסך הכל באו לעבוד כאן. כעת אנו מנסים למצוא דרך לחיים משותפים. אנחנו לא הולכים להתגלגל הצדה ולוותר להם על הארץ הזאת".

אטנבורו מנבא מרחץ דמים. "חלפו הימים שבהם שלט קומץ לבנים על מיליוני שחורים", מטיף וודס באוזני שני סוכנים צעירים ונבוכים של השב"כ האפריקאנרי. "למען ילדיכם וילדי שלי עלינו להקים פה שותפות. זה ייגמר פה או בשותפות או במרחץ דמים".

מה יהיה? יהיה סרט על ישראל והפלשתינאים. הפרויקט הבא פשוט מתבקש. אין כל צורך להכניס שינויים בסיפור העלילה. הרקע התחותי לא יהיה כה מרהיב. הארץ עניה וקשוחה יותר. אבל הבעיות: תחושת המצור, יפי־הנפש, מכבצי העבודה השחורה, האלימות הפוליטית והקריאה לצדק – כמעט זהות.

צ'אושסקו מחפש יורש

במסגרת הניחושים מי יירש את צ'אושסקו עלה מחדש שמו של מי שבעבר נחשב יורש לעתיד – יון איליאסקו, שבינתיים כמעט ו"נעלם" מחיי הציבור; אך ניקו צ'אושסקו בן ה־36 עושה גם הוא את הכנותיו לקראת הרגע המכריע

שרות DER SPIEGEL מיוחד ל"הארץ"

כאשר אירח לפני שבועיים את אריך הונקר ממזרח גרמניה בבוקרשט, הריעו על פי פקודת המפלגה המוני רומנים: "הונקר צ'אושסקו, גיבור עמנו, אתה תנהיג אותנו לנצח". אבל ניתן כבר לראות באופק סוף לנצח זה. ראש המדינה והמפלגה ניקולאי צ'אושסקו, בן 69, שליט יחיד ביוזמתו ברומניה, הוא אדם חולה מאד. מזה שנתיים הוא מחפש יורש ראוי לו, אולי אשתו אלנה, או בנו ניקו, או חבר אחר במשפחתו הגדולה, אך לפי שעה ללא הצלחה. רק פעם אחת בקריירה הפוליטית הממושכת שלו הוא קיבל יורש עצר שלא היה שייך למשפחה: יון איליאסקו, בן 57, בן טיפוחו הפוליטי של ה"קונדוקטור" (המנהיג) הגיע למרכז הכוח הרומני לפני 16 שנה, רק 5 חודשים בלבד לאחר מכן הודח ונעלם מהזירה. עכשיו הופיע שוב על פני השטח כמבקר חריף של צ'אושסקו.

איליאסקו, בנו של קומוניסט ותיק מהמחתרת, הצטרף להתאחדות הנוער הקומוניסטי במדינה כבר בגיל 14 והגיע מהר לתפקיד מזכיר הוועד המרכזי של הנוער העובד, תפקיד מפתח כדי לכבוש לעצמו מקום גם בין חוגי החברים המבוגרים. [illegible]

"מערכת עיבוד נתונים מתפקדת כהלכה". זאת במדינה בה הפחד מפני מתנגדי המשטר גורם לכך שיש להודיע למשטרה החשאית אפילו על החזקת מכונת כתיבה. בדיוק ברוח חבר הלימודים, גורבצ'וב, הכריז איליאסקו שרק "דמוקרטיזציה של המידע" תוכל גם "לתרום לדמוקרטיזציה כלכלית וחברתית אמיתית" ו"לאפשר מידה רבה יותר של השתתפות במסגרת צורות דמוקרטיות של החיים החברתיים כדי לפתח את הארגון החברתי". [illegible]

על אף ההתרגשות שעוררה תבנית הנבג של איליאסקו בקרב אינטלקטואלים, איש אינו מאמין בעליית הפוליטית מחדש. לעומת זאת, איש אינו רואה זאת כאפשרי שהתבנית החמורה נרדמה כאשר הודפס מאמרו. האפשרות הסבירה ביותר לדעת אנשים המכירים את הזירה הפוליטית היא שצ'אושסקו רצה בכתיבת מאמר זה כתור אליבי למוסקווה. [illegible]

בכל הקשור לירושת צ'אושסקו בצעו מהלכים אחרים שבחו"ל עוררו תשומת לב מועטה. בנו של צ'אושסקו ניקו בן ה־36, עד כה שר הנוער, ומי שנחשב כיורש מיועד לאביו החולה, איבד בחילופי הגברי האחרונים תפקידים שונים מתפקידיו לטובת 12 חברי צמרת אחרים ונשלח, כמו איליאסקו, לתפקיד מזכיר מפלגה מחוזי. [illegible] כדי לחזק את האפשרות לרשת את אביו, שאינה מתקבלת על דעת כל הצמרת, הוא חייב לפעול באורח פורמלי, להוכיח את עצמו כחזית הקדמית של המפלגה. [illegible]

העיקר הבריאות / עדנה ארידור

פיצוי לתינוקות נכי־חיסונים

תינוקת בת שלושה חודשים מרחובות לקתה לפני כחודש בשיתוק, שבוע בלבד לאחר שקיבלה חיסון משולש (דיפטריה, שעלת וצפדת).

במלאות לתינוקת שלושה חודשים נקראה אמה למרפאת בריאות הציבור כדי לחסן את בתה. התינוקת קיבלה חיסון משולש ומנה ראשונה של חיסון נגד שיתוק ילדים, שהוטפה לגרונה. כל זאת לאחר שנבדקה בידי רופא. כשבוע לאחר קבלת החיסון אובחנה הילדה במצב של שיתוק גמור, והועברה למכונת־הנשמה בבית החולים. מה גרם לשיתוק – הוכחה בטיפול בתופעת־לוואי או טעות באבחון? משרד הבריאות בודק את המקרה.

מי אחראי לנכות של תינוק או ילד שנגרמה עקב חיסון שקיבל נגד מחלה נגיפית או זיהומית, על־פי המדיניות החיסונית של משרד הבריאות? הורי ילדים שהפכו נכים לכל ימי חייהם בגלל תופעות־לוואי של החיסונים הראשונים, מנהלים מאבק במשך שנים נגד רשויות הבריאות לקבלת פיצויים.

איגוד רופאי הילדים החליט לשים קץ למאבק ההורים ולפעול להסדר לפיצוי נאות לבעיה שהוזנחה יותר משלושים שנה. האיגוד דורש כי משרד הבריאות יראה את עצמו הגוף האחראי לפצות את הילד ואת הוריו.

כאן שנות החמישים מחוסנים תינוקות בתחנות אם וילד ובמרפאות הקהילה, על־פי תוכנית חיסונית שקבעו שירותי הבריאות. התוכנית החיסונית כוללת בין השאר, בשנה הראשונה לחייו של הילד, חיסון נגד שיתוק ילדים וחיסון משולש (דיפטריה, שעלת וצפדת). חיסונים אלה ניתנים חינם, על בסיס וולונטרי. יעילותם של החיסונים אמנם הוכחה, אך עדיין נפגעים בכל שנה מתופעות־הלוואי שלהם בין אחד לשלושה תינוקות מכל 1000 שחוסנו. המספר מצומצם אבל נודעת לו השפעה מצטברת, כלכלית וחברתית, מאחר שהפגיעה היא בדרך כלל מוחית וגורמת נכות לחיים.

יו"ר איגוד רופאי הילדים, ד"ר נתן ברנר, טוען כי במשך כל השנים מתנערים במערכת מאחריות. מצב כזה עלול להרתיע הורים מלחסן ילדים, והתוצאה תהיה חמורה יותר – הוא אומר. הידיעה שיש מי שנוטל על עצמו את האחריות, תעודד הורים לחסן את ילדיהם. על משמעות החיסון מיותר להרחיב את הדיבור – החיסון הניתן בגיל צעיר הוא לכל החיים. לכן פסק ד"ר ברנר: מי שקובע את מדיניות החיסונים כדי לשמור על בריאות הציבור, חייב לשאת בתוצאות.

החיסון ניתן לילד לאחר בדיקה ואישור של רופא מטעם שירותי הבריאות. לכן לא יוכל המשרד להמשיך ולעודד את מודעות ההורים לחשיבות החיסון בעוד הבודק לו רופא. אי אפשר עוד לקבל את הטיעון, שמאחר שהחיסון הוא וולונטרי, אין גוף אחראי לו והורי הילד הנפגע נותרים להתדיינות בבית משפט שנמשכת שנים.

האיגוד דורש ללכת בעקבות הממשלה באנגליה, שחוקקה חוק פיצויים לנפגע. עמדת הממשלה שם היא, שאף על פי שהילד נפגע שלא באשמתו, היא תפצה אותו כדי להבהיר קיומה של אחריות ציבורית. האיגוד דורש להקים גוף ציבורי שחבריו יהיו שופט, רופא ואיש ציבור. גוף זה יוסמך לפסוק פיצויים על־פי קריטריונים מוסכמים.

מבין כל החיסונים החיסון הבעייתי הוא נגד השעלת, המשולב בחיסון המשולש. בספרות הרפואית מצוין כי החיסון מונע את המחלה בכ־85% מהמקרים. הסיבוכים עקב חיסון זה מתבטאים בדרך כלל בנזק מוחי, לרבות הופעת של פרכוסים ועוויתות. לדברי ד"ר ברנר, בעקבות הפרסומים על נזקים שגורם חיסון השעלת, ברוסיה, באנגליה לפני שנים מספר, חלה ירידה של כ־30% במספר התינוקות שחוסנו. בעקבות זאת עלה שיעור התינוקות שחלו במחלה, ובמקביל שיעור התינוקות שסבלו מסיבוכים נוירולוגיים שגרמו לנכות.

השעלת גורמת לנזקים בריאות, המשבשים את אספקת החמצן למוח ועקב כך נגרם נזק מוחי. לדברי ד"ר ברנר, ידוע שחיסון השעלת אינו "נקי" דיו ויש לשכללו. בעולם שוקדים על פיתוח חיסון יעיל יותר. בארצות הברית וביפאן מתבצע כיום ניסוי קליני בחיסון משוכלל יותר.

האיגוד גם תובע ממשרד הבריאות לכלול את החיסון נגד חזרת בסדרת החיסונים לילדים. זו אמנם אינה מחלה מסוכנת, אך תוצאות הסיבוכים חמורות – דלקת אשכים או דלקת קרום המוח – יכולות לגרום לעקרות או לחירשות. משרד הבריאות לא זו בלבד שאינו כולל את החיסון ברשימת החיסונים – הוא גם אינו מאפשר להורים לקבלו בתחנות בריאות הציבור בתשלום. השירותים לרפואה מונעת בארץ הם מן הטובים בעולם ולכן יש להתפלא על הפעלת עקרון השוויוניות דווקא כשבריאות הציבור תלויה מנגד. אותו הדין לגבי אדמת. מאז תחילת השנה, בגלל אי הכללת המחלות הללו ברשימת החיסונים, גדל שיעור התחלואה בחזרת פי שלושה ובאדמת פי 15 לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מנהלת שירותי הבריאות במשרד הבריאות ד"ר עלמה אבני אמרה בתגובה, כי במשרד אין התנגדות שהורים יחסנו את ילדיהם באופן פרטי. נהפוך הוא, אנו ממליצים לחסן מה שיותר, כדי להוריד את רמת התחלואה. אלא שקיימת בעיה לוגיסטית: העובדים בשירותי הבריאות אינם יכולים לתת הוראה "לך, תקנה ותחסן". לפני כן יש צורך להיבדק אצל רופא משפחה, צריכה להיות אחריות רפואית. לדוגמה: מי שרגיש לחלבון ביצה או מפתח תופעות אלרגיות אחרות, אסור לו לקבל חיסון נגד חזרת. לכן חייב החיסון האינדיבידואלי להיות בפיקוח רפואי ולהתבצע בתחנות שבהן יש תהליך בדיקה של אחות ורופא. יתרה מזאת, החיסונים הניתנים בתחנות עוברים בדיקת טריות, שאינה מובטחת כאשר הורים קונים את החיסון במכירה חופשית.

ד"ר אבני מודה כי השיקול שלא לצרף השנה את התרכיב לרשימת החיסונים הוא בגלל עדיפויות תקציביות. היא הוסיפה כי יש כוונה בשנת התקציב הבאה לצרף חיסונים של חזרת ואדמת לרשימת החיסונים שיינתנו בקביעות בתחנות לבריאות הציבור.

מנגנון אזהרה לחולי אסתמה

60% מהתקפי האסתמה אצל ילדים מאופיינים על־ידי סימן יחיד או צירוף של סימנים חוזרים, המשתנים מחולה לחולה. מחקר שעשו ארבעה מרופאי היחידה הנוירולוגית־אלרגית לילדים בבית החולים אסף הרופא בצריפין, מלמד כי סימנים אלה מופיעים 24–48 שעות לפני ההתקף. 28% מההתקפים מאופיינים באפאתיות, 26% בבחילות, 20% בשיעול יבש, 18% בחוסר תיאבון, 16% בחום ו־9% בכאבי שיניים ופריחה על העור. מתן טיפול מונע יום או יומיים לפני ההתקף הצפוי, יחסוך הוצאות אשפוז וסבל לילדים ולהורים.

במחקר השתתפו 134 ילדים בגילאי שנה עד 14. 90% מהם סובלים מהתקפים עונתיים, 34% סובלים מהתקפים בתקופה מרס־יוני, ואחרים בתקופה ספטמבר־נובמבר.

מנהל היחידה הנוירולוגית־אלרגית לילדים בבית החולים וראש צוות המחקר ד"ר זיגפריד בר, קובע כי תופעות הלוואי הן בגדר מנגנון אזהרה להורי הילדים. סקר שנערך בקרב הורי הילדים מלמד, כי הילדים הסובלים מהתקפים המלווים בסימנים מוקדמים, אינם משתייכים לקבוצות אתניות, וכי הורים ללא הבדל מוצא, עיסוק או גיל מסוגלים לגלות את הסימנים המוקדמים של ההתקף. גילוי מוקדם מאפשר מתן טיפול מונע לפני ההתקף.

המחקר נערך קרוב לשנה. בחינה ניתן טיפול מונע לילדים 24–48 שעות לפני ההתקף. תוצאות הניסוי הוכיחו כי אפשר לוותר על מתן טיפול מונע קבוע לתקופות ארוכות ולהחליפו בטיפול מקדים, מיד עם הופעת סימנו הראשון של ההתקף. הטיפול המונע הקבוע ניתן בדרך כלל באינהלציות, שלוש פעמים ביום. הטיפול יקר וגם גורם אי־נוחות לילד ולהורים.

עוד הוכח במהלך המחקר, כי חלק ניכר מן ההתקפים הוא תוצאת רגישות לנגיפים ולשינויי טמפרטורות ורמת הלחות באוויר. ד"ר בר טוען כי אצל ילדים עד גיל חמש גבוהה יותר הרגישות לפתח התקפים. זאת מפני שמערכת החיסון אינה מפותחת דיה ונדרשים כדי להילחם בנגיף. מעל לגיל חמש נרשמה ירידה תלולה במספר ההתקפים. מייחסים זאת לעובדה שהריאה ומערכת החיסון בגוף מתבגרות וגדל ייצור הנוגדנים נגד הנגיף.

במחקר משותף שעורכים ד"ר בר ופרופ' יקר קסאי, מהמחלקה למתמטיקה עיונית במכון ויצמן, הם מקווים להוכיח את שכיחותן של הסיבות להתקפים. נתוני החולים שמגיעים לטיפול בבתי החולים משמשים בסיס למחקר. באמצעות מיון הנתונים לשכיחות ההתקפים, שעות ההתקף, שינויי מזג אוויר בשעות ההתקף, הם מתכוונים להוכיח את הקשר בין ההתקפים והשינויים במזג האוויר.

ממצאים ראשונים של המחקר מלמדים, כי שינויי טמפרטורות הם הגורמים המובילים בהתקפי אסתמה. סטטיסטית, נמצא כי מספר ההתקפים עולה באביב ובסתיו. בהשוואה בין שתי העונות נמצא, כי מספר ההתקפים בחודשי האביב (מרס־יוני) גבוה מאשר בחודשי הסתיו (ספטמבר־נובמבר). ד"ר בר מציין כי כשמדברים על שינויים בטמפרטורות, הכוונה היא למעבר בין חום היום לאוויר לח בערב, או מאוויר לח לאוויר יבש. הוא מוסיף כי אין לשלול את הפריחה באביב כגורם לעלייה במספר ההתקפים. מטרת המחקר לבדוק מהי מידת ההשפעה של כל אחד מגורמים אלה על העלייה במספר ההתקפים.

האוניברסיטה הפתוחה
היחידה ללימודי חוץ

מודיעה על פתיחת הרשמה לקורסים:
- הרומן הישראלי בשנות ה־80
- מבוא לפילוסופיה
- אופרה — כיצד להאזין ולהנות
- מבוטיצ'לי עד ראושנברג: מסע מודרך בתולדות האמנות
- אמנות ישראלית — (באנגלית) הרצאות וסיורים
- סדנת סופרים — כתיבה מונחית
- מבוא לדרמה השייקספירית
- מאותיות לתמונות: עיבוד ספרות לקולנוע

הקורסים מבוססים על חומר כתוב שפותח באוניברסיטה הפתוחה וינוחו על־ידי אמנים, יוצרים ואנשי אקדמיה. הקורסים מיועדים למעוניינים להעשיר ידיעותיהם באמנות ובאסתטיקה.
הקורסים אינם מקנים נקודות זכות.
המפגשים יתקיימו אחת לשבוע בשעות הבוקר והערב במשך 12 שבועות.
פרטים ניתן לקבל בטלפון 03-422636 בימים א־ה בין השעות 09:00-14.00.

האוניברסיטה העברית בירושלים
המרכז להכשרת מנהלים
בית הספר למינהל עסקים
מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל

מודיעים על יום עיון בנושא:
"משבר שוק המניות בעולם: משמעויות ולקחים"
ביום שלישי, 8 בדצמבר 1987,
בשעה 13.30, באולם הסנאט, האוניברסיטה העברית, קמפוס הר־הצופים.
סדר היום:
13.30 – התכנסות והרשמה
14.00 – "משבר שוק ההון העולמי: האמנם חזרה על 1929?"
פרופ' מרשל סרנת, האוניברסיטה העברית
– "השפעת התפתחותם של שווקים עתידיים ומיחשוב המסחר על המשבר"
פרופ' מנחם ברנר, האוניברסיטה העברית
– "שוק ההון 'העולמי' התפתחויות ומשמעויות"
פרופ' דן גלאי, האוניברסיטה העברית
THE FINANCIAL CRISIS FROM THE VIEWPOINT OF AN INVESTMENT BANKER
MR. HARVEY M. KRUEGER, MANAGING DIRECTOR, SHEARSON LEHMAN BROTHERS INC.
16.00 – הפסקת קפה
16.30 – "ישראל על רקע בעיות המשק העולמי"
פרופ' מיכאל ברונו, נגיד בנק ישראל
דיון: "השפעת המשבר הפיננסי על ישראל"
בהשתתפות:
– מר יוסף ניצני, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך בת"א
– מר דן זיסקינד, מנהל פיננסי טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ
– מר אהרן פוגל, יו"ר מועצת המנהלים לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ
* לפרטים והרשמה: נא לפנות למרכז להכשרת מנהלים.
טלפונים: 02-883077, 02-824638
ימים א'–ה', בין השעות 08.30-14.30
מספר המקומות מוגבל

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה – 31000 טל. 04-646475

ספר ספקים

חב' החשמל מודיעה בזה על רישום יצרנים / ספקים בארץ בספר הספקים – חלק א' ציוד וחומרים להתקנות כח בנושאים הבאים:
1. מבנה פלדה.
2. מחליפי חום ומעבים.
3. מתקנים לטיפול במים.
4. מערכות בקרה ופיקוד
5. צנרת ואביזריה (מגופים, שסתומים וכו').
6. מיכלים מפיברגלס ומפלדה.
7. משאבות.
8. שנאים.
9. כבלים שונים.
10. מסדרים.
11. מנועים חשמליים
12. מצברים ומטעני מצברים.
13. לוחות חלוקה ופיקוד.
14. מערכות שונות לטיפול בפחם.
15. מערכות כריזה.
16. עגורנים
17. מעליות נוסעים ומשא.
18. מערכות לגילוי והתראה מאש.
19. חומרי בידוד לצנרת.
20. מערכות גז הצתה.
21. מכשור לבקרה ולהוראה.

אתה מקבל הסברים במקום לקוחות?
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

הארץ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
10 ש"ח כולל מע"מ

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הרום | הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

קבלנים מציעים

וילות ובתים

קוטג'ים

פנטהאוזים

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

מכוניות

אודי

אוטוביאנקי

מסחריות

אופל

אוסטין

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

וספה

לנציה

מלבוס

מנודים

מרצדס

מיני־מיינור

סובארו

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

סימקה

פולקסוואגן

פורד

פוז'

פיאט

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי החוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה, מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים — צפויים לעונש על־פי החוק.

המשך ירושלים

ביקוש עבודה

מוכרים/ות

עוזרות ומטפלות

חבר

תיגבור

אביב

מחסנים

אולמות

ביקוש עבודה

רפואת שיניים

עסקים

חימום והסקה

שיעורים פרטיים

רפואת שיניים

שידוכים

בריאות

חוגים

העיר צומת השרון
תל אביב גוש דן והשרון

לא מכרת לא שילמת
רק בזמן העיר
קבלת מודעות
מ־8.00-20.00
03-371261

דירות למכירה

איטום קירות
התקנת מרזבים
שיפוצים בגבהים
ללא פיגומים
ש.ש.ג.
03-736195
052-453763

דירות נופש

וילות ובתים

משרדים

שירותים

מציעים למכירה

מקררים

טלוויזיות

וידיאו

כלי נגינה

מערכות קול

סאונות

עתיקות

פסנתרים

ציוד בניין

קופות רושמות

רהיטים

הלוואות

משקים

מגרשים

קבלנים מציעים

ברעננה
ברח' בר־אילן דירות
פאר מרווחות גדולות
בנות 5.5-4.5 חדרים
"צימרינג"
נוטקביץ
חברה קבלנית לבניין
בע"מ רח' ה' באייר 28
(כיכר המדינה)
03-251329 בשעות
13.00-14.00-16.00
11.00 (פרט ליום ג')

שמוליק סוכנות תיווך

"לא מכרת לא שילמת"
קבלת מודעות
זמן העיר
לבעלי כרטיסי אשראי בטל:
290697
293648

טוביה לשם
03-481387

תל־אביב

גוש דן

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

4 חדרים ויותר

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז דירות גג

קונים זהב
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 143 ת.א
טל 03-235924
ZAMLER

"בני ברק"
סוכנות לתיווך
03-370365

קידמה

אלפי דירות למכירה
בגוש דן
ללא דמי תיווך!!!
מחפש דירה?!!!
מוכר דירה?!!!
עובר דירה?!!!
הצטרף ל"קידמה"
בשוק הדירות
03-5449772

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

איזור השרון

4 חדרים ויותר

מרצפות
מרצפות שיש
מכצבים בשיש טבעי!
טל' 03-922663

המשך ת"א גוש דן והשרון

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

חדש
בדיזנגוף סנטר !!
קבלת מודעות ללוח הארצי
בתנאים מיוחדים
אטרקציה הפקות
טל: 20-28-30
שער מס' 2
בקזינו הלאומי

חולון ובת-ים

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

1—1.5 חדרים

ראשל"צ

נתניה

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

שכ"ח

פרסום ב"ב
לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל. 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

ביקוש דירות

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אמריקאיות

אינוצ'נטי

אלפא רומאו

ב.מ.וו.

"ארז טלקאר"
מציע
ללא תשלום
תוכל לקבל עוד היום
לפי דרישתך
רשימת מכוניות
העומדות למכירה
מכל סוג
דגם ושנה
מאגר הרכב
הגדול במדינה!!!
טל. 03-283151-2

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר"

מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת

כללי פרסום

- "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום בארבעה שבועות.
- כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.
- המבצע חל על פרסום מודעות מילים (לא שטח) בלוח העיר בלבד ולגבי נכס או שירות. (לחוק: נכס) המוצעים באזור ת"א, גוש דן והשרון בלבד.
- מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם, לא יהא המפרסם זכאי להחזר.
- בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח ישירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' הנגב 4 ת"א טל. 03-371261 בימים א'-ה' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר משבועיים מתום חודש-פרסום.
- אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך

קבלת מודעות
יום העיר
לא מכרת -
לא שלמת!
03-380644
לבעלי כרטיסי אשראי

מודעה באחריות
לא מכרת
לא שילמת
רק בלוח העיר
379-379

המשך ת"א גוש דן והשרון

וולוו

סאאב

סובארו

טלבוט

לנציה

ג'יפים

מוריס

מיני מינור

מרצדס

דייהטסו

פולקסוואגן

פורד

פיאט

סוסיתא

סיאט

סוזוקי

סיטרואן

סימקה קרייזלר

אוטו — מחירון המכוניות

'79 מחיר מומלץ	'79 מחיר שוק	'80 מחיר מומלץ	'80 מחיר שוק	'81 מחיר מומלץ	'81 מחיר שוק	'82 מחיר מומלץ	'82 מחיר שוק	'83 מחיר מומלץ	'83 מחיר שוק	'84 מחיר מומלץ	'84 מחיר שוק	'85 מחיר מומלץ	'85 מחיר שוק	'86 מחיר מומלץ	'86 מחיר שוק	'87 מחיר מומלץ	'87 מחיר שוק	דגם
																		קטנות
6	6.3	7	74.	8	8.3	9	9.5	10	10.5	11.5	11.5	13	13.5	16.5	16.2	18.6	18	אוטוביאנקי
9	8.3	10	10.5	11	12	14.5	13.7	16	16	17.5	17.5	19	20	21	21.5	24.5	26	פולקסוואגן פולו
6	8	7	9	8	10	9.5	11.5	11	13	14.5	16	16.5	17	18	19	21	23.5	פורד פיאסטה
5	7.4	6.5	8.5	7.5	9.5	9	11	11	12.1	12	12.5	13	14	–	15	–	16	פיאט 127
–	–	–	–	–	–	11	8.2	12	9	13	10	–	–	–	–	–	–	פיאט פנדה
–	–	–	–	–	–	–	–	16	14	17	15.3	19	17.5	21	20.5	22.5	21.5	פיאט אונו 55/60
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	19	17.1	20.6	19.5	22	21.5	24	23.5	פיאט אונו 70
7	6	8	7	9.5	8.5	10.6	10.5	12	11.5	13.5	13.4	–	–	–	–	–	–	פיז'ו 104
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	16.5	15.6	18	17	21.6	20	24.5	24	פיז'ו 205 1.1
6	6	7	6.5	8.5	7.8	9.5	8.5	11	10	12.5	11	14	13.5	–	–	–	–	רנו 4
8	8.2	9	9	10	10	11	11.5	12	13	13.5	14.2	15	17.5	18.6	19.1	22	22.2	רנו 5
																		קומפקטיות
6.5	9	11	11.2	12	13	13.5	17.3	15	19.5	17	22	22.5	26.5	26	29.5	30	33.2	אופל קדט 1.3
10	7	11.5	8.2	13	9.5	14.5	12.3	16.5	14	–	–	–	–	–	–	–	–	אלפא־סוד 1.2
–	–	–	–	–	–	–	–	9	12	10.5	13.5	14.5	15	17	16	–	–	סיאט רונדה 1.2
6	4.5	7	5.5	8.5	7	10	8	11.5	10	12.5	11.5	14	13	16	14.5	18.5	16.5	סיטרואן דיאן
8.5	6	10	7	12.5	10.5	14	12	16.5	14.5	18.5	16	20.5	18.5	–	–	–	–	סיטרואן GSA
4.5	4.8	5.5	6.5	7	8.5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	סימקה 1100
8	10.5	9	11.5	10	13.2	12	15.2	14	17	17	19.5	19	21.5	–	–	–	–	פולקסוואגן חיפושית
11.5	11.5	13	13.8	14.5	15.5	16.5	18.5	19	21	23	21.5	25.6	23.5	28.6	27.5	34	34	פולקסוואגן גולף 1.3
13.5	14.4	16	16	16.5	17	18.5	21	21	24.5	26.5	27.5	29	31	32.5	33.5	37	38	פולקסוואגן גולף 1.6 אוטו'
6	8.7	7	10.2	12.6	15.2	14.5	17	17	18.5	20	20.5	17.6	22.4	20	25.4	26	28.4	פורד אסקורט 1.3
8	6.4	9	7.3	10	8.3	11	9.2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	פיאט 128
7.5	6.5	8.5	7.3	9.5	9.3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	פיאט 124
8	8	9	9.2	10	11	11	12.3	12	13.5	13	16.2	16.5	17.2	19	20.3	–	–	פיאט ריטמו 60
7.5	9:1	9	9.7	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	רנו 12 1.3
8	6.4	9.5	7.5	11	9.5	13	11.4	15	14.1	–	–	–	–	–	–	–	–	רנו 14
–	–	–	–	–	–	–	–	13	13.5	16	18.6	17.5	17.8	20	22.1	23	26.1	רנו 11 1.1
–	–	–	–	–	–	–	–	14	17.6	18	20.4	18.5	22.1	21	25.2	24	28	רנו 11 1.4
																		משפחתיות
9.5	11.1	11	12.5	12.5	16	14.5	18.5	17	22	20	24	24	28	28.5	31.4	–	–	אודי 80 1.3
11	13.7	13	16.5	15	20.4	18	23.1	21	27.5	24.5	33.6	28.5	36.7	33	40	40	42.3	אודי 80 1.6
–	–	–	–	–	–	14.5	17.5	17	20.2	20	23	23.5	25.8	26.5	27.5	30.5	32.3	אופל אסקונה 1.3S
8.5	12.7	10	15.8	11	18.2	17	23	20	25	23	28.1	27	31	31	36	36	36.5	אופל אסקונה 1.6 אוטו'
15	16.1	17	18.8	20	22.7	23.5	26.8	30	34.5	33	38	38	44	44	47	47	48	ב.מ.וו 316
17	18	19	22.8	22	26	25	27.5	33	40	37	46	44	49	49	56	57.5	62	ב.מ.וו 318i אוטו'
–	–	–	–	–	–	10	12.3	11.5	14.5	13.5	16.4	16	18.8	20	22.4	26	26.8	דייהטסו שארמנט 1.3
7.5	8.4	9.5	11.7	10.6	12.6	11.5	13.5	13	14.5	14.6	16.5	18.5	20.5	20.5	23.1	23.5	24.5	סובארו 1.4/1.3
9.5	9.8	11	12.4	12.5	14.5	13.5	16.9	15	19.6	16.5	23.4	21	24	23.5	25.7	27	27.2	סובארו 1.6 אוטו'
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	27.5	27	30.5	30	33	32.5	סיטרואן BX16 אוטו'
9	10.5	10	12	12	14.3	13.5	16.5	15.5	18.6	20.5	22.1	24	25	28.5	30	33	35.2	פולקסוואגן ג'טה 1.3
10	12	11.5	15.5	13.5	18	16	21.8	19	24.5	23	28.5	27	32.2	32.5	36	39	41	פולקסוואגן פאסאט 1.6
9	9	10	12.5	11	14.5	12.5	16.5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	פורד קורטינה
–	–	–	–	–	–	–	–	19.5	24.2	23	27.2	27	31	31.5	33.5	36	34.5	פורד סיירה 1.6
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	36	40	41	43	48	46	פורד־סיירה 1.8 אוטו'
9	8.5	10.5	11	11.5	12.6	13	14	15	16.5	19	18	–	–	–	–	–	–	פיאט 131 1.3
10.5	9	12	13	14	15.6	16	18.1	19	21.5	23	24	–	–	–	–	–	–	פיאט סופרמירפיורי
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15	18.5	18	21.5	22	24	27	27.5	פיאט רגאטה 70
9.5	8	10.5	10	12	10.9	13.5	13	15	15.3	18	17.8	21	22.1	24.5	24	28	27	פיז'ו 305 1.3
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	23	24.5	27	29	31	33	36	38	פיז'ו 305 1.6
–	–	–	–	–	–	8.6	11.5	11	13.2	13	15.1	15.5	17.6	18.5	21	22.6	23	רנו 9 1.1
–	–	–	–	–	–	11	14	13	16.6	15	19.5	17	23.5	21	25.6	25.5	26.8	רנו 9 1.4
9.5	6.5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	רנו 16 TX
8	9	9.6	9.9	11	12.1	13	15	15	20.2	17	24.9	–	–	–	–	–	–	רנו 18 1.4
10	11	11.5	11.8	13.5	13	15	17.2	16.5	21	19	25.2	23	31.3	–	–	–	–	רנו 18 1.6
																		סאלון
10.5	15	12	16.7	13.5	19	15.6	20.5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	אודי 100 1.6 אוטו'
–	–	–	–	–	–	–	–	35	41	40	48	47	54	55.5	65	65	71	אודי 100 1.8 אוטו'
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	61	74	79	87	87	95	102	110	אודי 100 2.2 אוטו'
9	11	10.5	13	12	14.5	14	19	16.5	20.8	20	25.8	26	31	33	38	–	–	אופל רקורד 1.8 אוטו'
13	9.3	15	10.3	17.5	12	20	16	23	20	27	22.5	–	–	–	–	–	–	אלפטא 1.6
15	18	17.5	22	20.5	26.5	24.5	31	28.5	38.5	33.5	41.5	40	48	47	53	55	58	ב.מ.וו 518 אוטו'
26	26	33	35	42	45	53	55	66	66	77	86	93	98	110	112	–	–	ב.מ.וו 728i אוטו'
–	–	15	20.6	19	22.5	23	27	26.5	30.5	30	36	36.6	43.5	42	50	–	–	וולבו 240 1.8 אוטו'
16	22.4	20	25	24	30.5	29	34.5	36	41	44	48	53	57	65	63	79	71	וולבו 240 2.0 אוטו'
–	–	–	–	–	–	–	–	60	70	73	82	90	103	110	122	133	150	וולבו 760 אוטו'
–	–	–	–	–	–	–	–	59	66	70	80	82	9:	96	109	113	111	מרצדס 190E אוטו'
23	30	29	38	36	43	44	53	53	66	66	83	95	93	108	111	521	121	מרצדס 200 אוטו'
46	60	65	70	63	86	88	110	106	114	112	129	130	136	148	153	–	–	מרצדס 280S אוטו'
8	8.4	11	10.2	14.5	15	17	20	20	23	–	–	–	–	–	–	–	–	פיאט 132 אוטו'
12	13.5	13.5	17.5	15.5	21.5	18.5	25.1	21	28.5	25	34	30	40	36	43	–	–	פיז'ו 504 1.8 אוטו'
–	–	15	18.6	17	22	20	25.1	24	29.5	29	36.5	34	43	40	45	48	48.2	פיז'ו 505 1.8 אוטו'
–	–	20	21.5	23	27	27.5	31	33	36	39	47	45	53	48	56	56	63	פיז'ו 505 2.0 אוטו'

זקוק דחוף למודעה?
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

هكذا عن الاصل

הלוח הארצי
הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

מסחריות

משאיות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

בית־ספר לנהיגה

חלפי רכב

טנדרים

רנו

פיז'ו

מזכירות

דפוס

הנהלת חשבונות

מכבאים / הנדסאים

יהלומים

דוגמניות צילום

סוכנים/ות

מוכרים/ות

חרטים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

אחיות

גזירה ותפירה

הצעות עבודה

עובד/ת להכנת ארוחת בוקר

מאגרי אנוש שרותי כח אדם

מזכירות בכירות עבריות/אנגליות כולל ניסיון הדפסה.

מעבדות תמלילים עבריות/אנגליות על כל סוגי המעבדים.

קלדניות עבריות/אנגליות עם ניסיון של שנתיים.

משיבים/ות בעלי ניסיון.

מחסנאים בכירים / עוזרי מחסנאים לעבודות מגוונות.

מכונאים מנוסים לרכב.

סניף תל־אביב: דרך השלום 20 טל. 333420־03, 331657־03, 336079־03, 337578־03

סניף רחובות: אחד העם 25 טל. 476906־08

סניף אשקלון: בנין הדר, הרצל 20, 29536־051

ש.ת.ל שרותי כח־אדם 052־455542

● אפסנאי יעודי בוגר צבא לעבודה בבית ש.ת.ל. 052־455542

● מבקר איכות מנוסה בתחום מכניקה ואלקטרוניקה. ש.ת.ל 052־455542

● בוגר צבא / עובד מסמנח לעבודה בענף הבניין. 052־455542

● מפעילים עוסקים בפעול מנוף בשרון. מתאים למשתחררים. 052־455542

● עובדי ייצור לייצור משמרות. תנאים טובים וקידום. 052־455542

זמיר שרותי כח אדם בע"מ

למחלקה הטכנית

למחלקה המשרדית

שכר גבוה ותנאים מצוינים למתאימים!

ת"א: בן־יהודה 26, טל. 284494, 03־289505

רחובות: הרצל 202, טל. 08־473832

אשדוד: רוגוזין 22, טל. 08־535455

דחפון

שרות מודעות טלפוני של הארץ לבעלי כרטיס אשראי

03־611001

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ-8.00 עד 20.00
הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר
עד 60 יום אשראי
03-738707
03-735588-9
לבעלי כרטיסי אשראי

רפואת שיניים

מחסנאים

מורות וגננות

עוזרות ומטפלות

נערים

נהגים

ספרים/יות

עובדי מתכת

שרטטים וגרפיקאים

פועלים/ות

פקידים/ות

שליחים/ות

מעון יום במרכז ת"א
בהנהלת פנינה
גננת מוסמכת
בכירה
יעניק לילדכם
מסירות, אהבה
טיפול אמינות
למידה
ההרשמה נמשכת
בטלפון 03-614067
03-615038

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

מקדמי מכירות

עסקים

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

משרדים

נתח
ליד האיילון, בנין משרדים 850 מ"ר, ניתן לחלוקה.
בצפון המרכז ת"א, 200-1,500 מ"ר, חלוקה, מיזוג.
בפ"ת, מבנה תעשיה 3,000 מ"ר, חצר, ניתן לחלוקה.
לתעשיה: בחולון, ראשל"צ ובנתיים, 500-3,000 מ"ר.
מרכזי, לחנות ושיווק, 800 מ"ר, חניה, ניתן לחלוקה.
רח' השרון 21 ת"א
טל' 03-372169

מגרשים

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

ניקוי ופוליש

חיטוי והדברה

שיפוצים

אותיות דביקות

קופות רושמות

מוצרי חשמל

צילום

ריפוי והדיה

"הקו החם"
שירות ארוטיות
מהשמלות ומרטטות
מהסקסיות החלומיות
פתוח כל השבוע
23.00-09.00
03-381443

הלבשה והנעלה

ציוד והאזנה

ניגון

בריאות

הלוואות

"גולן"
הלוואות לשכירים
עד 2000 ש"ח
ללא ערבים!!!
03-614831
03-380154
הנגב 4 - קומה ב' חדר 43 ת"א (תחנה מרכזית)

חקלאות

מבני תעשיה

כפ"ס: בן גוריון 20, הוד השרון 052-455753 אחה"צ
נתניה: שטמפר 7 טל. 053-616633
פ"ת: מונטיפיורי 41 טל. 03-904913
ת"א: נחמני 9 טל. 03-291940
רחובות: הרצל 176 בחצר קומה ב' טל. 08-587361, 08-454117
מועדון אשראי ארצי
הלוואות לשכירים
הלוואות לרכישת רכב

صكذا من الأجل

مكانه عن الاصل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

תכשיטים וכלי כסף

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

ספרים

מערכת סטריאו

רהיטים

רהיטי-תכים

אין צורך להתקנן ולחפש... רהיטי-תכים — בעולם הנצבה הטבעי... "כבר 20 תצורות רהיטים תחת קורת גג אחת..."

מחשב

רוצים לקנות

מזגני אויר

וידאו

חימום והסקה

ציפוי אמבטיות

עיצוב

חיות בית

אמנות

מכוני שיפוץ

נשק ותחמושת

אסטרולוגיה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

כלי נגינה

מכונות תפירה

מכונות כתיבה

טלויזיות

מדיחי כלים

סירות

שידוכים

בקזוג

בת־זוג

הכרויות

חוגים

הצע וביקוש

במחיר 170 ש"ח תופיע מודעתך 4 פעמים ברציפות בגלובס ופעם אחת בלוח הארצי. פרטים בטלפון 03-254227. לאה.

מערכי רפואה בע"מ
לבית אבות במרכז ת"א שותף $150,000. לבית אבות גדול ומפואר בשרון שותף $500,000. למרכז רפואי משגשג בכרמיאל שותף לניהול אדמיניסטרטיבי $50,000. לפרוייקט תיירות מרפא מהו"ל בדרום הארץ שותף $120,000. תשואה גבוהה והחזר השקעה מהירים.
טלפון: 5485131
10:00-18:00

צביקה את שוי תיוור דירות ועסקים - אילת
1. מומחים לדירות, טיפול שוטף בדירות מושכרות מעבר לסטנדרט המקובל.
2. פרוייקט חדש (מלון דירות במיקום מצויין).
3. קוטג' באזור הוילות כולל היחסום $131,000 טלפונים: 059-73888 059-76081 בבית: 059-71729

וילונות מהיבוא / לצרכן
• מבחר גדול של בדים חדשים מתוצרת חוץ והארץ.
• מבצעים תפירה והרכבה
• מחיר סיטונאי. פתוח מ־8:30 - 16:00
ת"א - צ'לנב 40, טל. 383904-03
חיפה, טל. 724093-04
ליפמן, דרך יפו 9 (בית חממ) טל. 866669-03

להשכרה במדרחוב במרכז פ"ת
חנות פינתית בשלבי בניה אשר תותאם לצרכי השוכר. 90 מ"ר ו־25 מ"ר חזית, לרשתות שיווק לרציניים בלבד.
טלפון: 03/919308

תשואה גבוהה מובטחת
חברות ועסקים, השקיעו עודפי כספים אצלנו, בתשואה גבוהה וכנגד בטחונות הולמים. אפשרות גם לתקופות קצרות.
פרטים: 03-297423

דרושה חברת שיווק גדולה
חברה כלכלית מבקשת הצעות מחברות שיווק לבניית והפעלת מערכת שיווק ארצית. לרציניים בלבד ת.ד. 8776, ת"א.

למכירה להשקעה
מבנה תעשיה באשדוד, הכנסה חודשית גבוהה משכירות. המחיר $195,000 טלפון: 02-538305

למכירה במגדלי נווה 5 חדרים
קומה ד'. צפון־מערב, מיזוג + חימום דירתי, חניה מקורה, $280,000
טלפון. 5460034

משקיעים מחפשים עסקים -
חברת השקעות מהגדולות מחפשת עסקים בענפי תעשיה ומסחר לרכישה או לשותפות. בהצעות מפורטות נא לפנות לת.ד 14315 סודיות מובטחת.

למכירה 10 דונם באבן יהודה
מתאימים למוסך שיקומי
טלפון: 052-61502
בשעות הערב.

בעל עסק / מנהל חברה זקוק להנהלת חשבונות?
משרד אגם לשירותך לנו
* 10 שנות ותק
* צוות עובדים מקצועי
* עשרות לקוחות מרוצים
אגם
רח' היצירה 28 רמת־גן טל. 7519614-03 ל"ל
- לעסק טוב -
- דרושה חשבונאות טובה -
קח אותנו!

הכון
משרות לכלכלים ליוצאי צה"ל

משרות ליוצאי צה"ל
1. דרושים משרות לעבודים ולניהול בכיר עבור לקוחותינו, שהם יוצאי צה"ל מדרגת רס"ר ועד דרגת תא"ל.
2. הכל בעלי כישורים גבוהים, יוזמה ומרץ ומוכנים לכל עבודה.
בא לפנות לחברת הכון:
טלפון: 372629
374527

מבנים עצמאיים למכירה והשכרה
1) למכירה מבנה עצמאי סמוך לנתיבי איילון 750 מ"ר (ניתן גם לחלוקה של 160 מ"ר).
2) להשכרה מבנה עצמאי 750 מ"ר + חצר סמוך לצומת תנועה ראשי בגבול רמת־גן־ת"א פריקה וטעינה נוחים חניה
לפרטים טלפונים:
"נימה": 03-426291

מקסמם בע"מ
מכונות: ברקפרס - גיליוטינה - כיפוף ציפורות ופרופילים, משור ניסור סרט/דיסקה - מכונות לעיבוד - קווי ייצור לעיבוד פח.
ת"א - צ'לנב 40, טל. 383904-03
חיפה, טל. 724093-04

למכירה ב-$150,000 קו "ייצור" למוצר צריכה
בענף האלקטרוניקה. מתאים: לקיבוץ, למושב, למשקיע פרטי. פרטים נוספים: בימים ב' ד' ו' בלבד בין השעות 3.00 ל־8.00.
טלפון: 04-334296

נציגי משקיע אמריקאי
מעוניינים במוצר חדש בעל פוטנציאל שיווקי לשוק האמריקאי. BUSINESS PLAN, ניתן לשלוח אל ת.ד. 1314, רמת־השרון 47100.

להשכרה קליניקות לרופאי שיניים
בהרצליה פיתוח בבנין חדש ומפואר. התאמה לדרישות. אנגלוסכסון 286181

למכירה מרכזית חדקס
מרכזית הדקס DLX 30 בקיבול של 6 קווי חוץ ו־24 שלוחות פנים. חדשה בקופסא.
טל. 03-237862

בבנין משרדים ברמה גבוהה
בשכ"ת 90 מ"ר, 4 חדרים יפיפיים טלפון + חניה. רח' המסגר 12 ת"א לפנות לריסה טל. 03-381758

דרוש משקיע לכפר נופש פעיל
תחום ההשקעה 300,000 $ לרציניים בלבד.
טלפון: 06-389607/8

בככר המדינה חנות גדולה עם מרתף
500 מ"ר בלעדי לאנגלו סכסון 286181

למכירה דירה בנצרת-עילית
מחוות, מוארת ויפה, 3 חדרים גדולים + חדר"ש + טלפון + אחסנה מטבח. קומה ב'. באזור שקט. לפרטים נוספים יש לפנות לטלפון: 9340748 משעה 19.30

דרושים משקיעים רציניים
(גם סמויים) להשקעות בחברה מבוססת. בהצעות רציניות נא לפנות לת.ד. 2160 קרית שרת - חולון.

איש עסקים
חייג ואתה מנוי
03-254227
מחלקת מנויים
04-666227

מגיע לך גלובס בערב
גלובס

ב.נ. שרותי ניהול
מידע על משרות ועובדים בכירים

לחב' קרביץ טכנולוגיה בת"א
דרוש

נציג מכירות
לאביזרים לשרטוט בעזרת מחשב

עבודה מעניינת בחברה צעירה ודינמית. הכשרה מתאימה תינתן בעבודה
ת"א, ארלוזורוב 198, 03-260143-4

לחברת בניה באזור המרכז
דרושים

מהנדס (משרה 1785)
לניהול פרויקט בניה בהיקף נרחב
מהנדס בנין עצמאי ובעל נסיון
מוכח בניהול פרוייקטים

מנהל עבודה
(משרה 1790)
בעל נסיון מוכח בעבודות שלד
גמר, עצמאי ובעל יוזמה

מועמדים יפנו אל טלי 03-225622
החל מיום א'. סודיות מובטחת

תדל
תחנת ייעוץ לנושאי כח־אדם בע"מ

קופת חולים מכבי
למרפאת שיניים בחיפה
דרושות
סייעות מנוסות
להתקשר בטלפון:
04-258291

המלונאי בע"מ
החברה לשרותי כח אדם בתיירות
דרושים
★ שף – לירושלים - ת"א - ים המלח
★ מנהל קבלה – הרצליה - ירושלים
★ מבקר מזון ומשקאות – ירושלים
★ מנהל/ת חשבונות ראשי/ת – ירושלים - ת"א
★ מנהל/ת מכירות – ירושלים - ת"א
★ מנהל/ת משק – ת"א - ירושלים - ים המלח
★ מנהל אחזקה – רושלים
★ מטרד די – ת"א - ירושלים
★ צ'יף סטיוארט – ת"א - ירושלים - ים המלח
★ טבח/ית – ת"א - ירושלים - ים המלח
★ חשמלאי – ת"א - ירושלים
★ אינסטלטור – ת"א - ירושלים
מלונאים מקצועיים בלבד
לבתי מלון באילת וים המלח
נא להתקשר 237457-03 (24 שעות ביממה)
10:00-14:00 249051-03
בוא נדבר "מלונאית"

!כ ס ף!
אתה רציני ובעל רכב - תמכורי
אנו, ניתן לך את הלקוחות - חנויות אביזרי רכב.
טל 03-493352

לדניה סיבוס חברה לבניה בע"מ
דרושים לעבודה במרכז הארץ
* עגורנאים
* אנשי אחזקה
לציוד בניה מכני - בעלי ניסיון
* תיקונצ'יקים
נא לפנות לטל 03-357191

מוסד ציבורי
מחפש
מנהל/ת חשבונות
במשרה מלאה

הדרישות:
– סיווג מקצועי 3 בהנהלת חשבונות
– נסיון של לפחות 5 שנים כמנהל חשבונות
– ידע במחשב
– שליטה בשפה העברית
– גיל עד 45
– אזור מגורים ת"א או סביבה קרובה
מועמדים העונים על הדרישות, מתבקשים לפנות בכתב בצרוף פרוט תולדות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 7117, ת"א 67011

ORS שרותי כח אדם

לאו.אר.אס רחובות דרושים:
למחלקה הטכנית:
* **טכנאי שירות:** לטלויזיה – עבודה זמנית עם שכר גבוה
* **טכנאי קירור:** למערכות אמוניאק עם ני־סיון לעבודה קבועה
* **עוזר חשמלאי:** לעבודה קבועה ל־3 משמרות ברחובות
* **מנהל מחלקת בשר:** תושב ראשל"צ לעבודה קבועה
* **חשמלאי מוסמך:** ניסיון עבודה בת־עשייה לעבודה קבועה בקרית־מלאכי
* **מהנדס מכונות:** ניסיון של 4 שנים באחזקה לעבודה קבועה בקרית־מלאכי
* **שרטט מכונות:** ידע במחשב לעבודה מעניינת
* **הנדסאי חשמל:** ניסיון בתכנון מערכות חשמליות ותעופתיות – תנאי שכר טובים.
* **מלחים חווט:** ניסיון בחיווט והחלפת רכיבים מלוחות מודפסים תנאי שכר טובים.
* **מכונאי אחזקה:** ניסיון בפנאומטיקה והידראוליקה
* **מבקר איכות אלטרו מכני:** לעבודה קבועה.
* **מסגר:** לעבודה קבועה בראשל"צ תנאי שכר טובים
* **מבקר איכות:** למעגלים מודפסים תנאי עבודה טובים
* **עובד כללי:** לעבודה נוחה בראשל"צ
* **מחסנאי למחסן קבלה:** ידע ברכיבים אלקטרוניים – תנאי שכר מצוינים
* **כרסם + CNC + רגיל:** ניסיון בפיתוח תנאי שכר מצוינים
* **רתך/מסגר:** לעבודה מעניינת ותנאי שכר מצוינים
* **עובדי יצור ברמה גבוהה:** לעבודה במשמרות, במפעל בטחוני. הסעות + ארוחות עם תנאי שכר מצוינים
* **עובדי ייצור:** לתושבי ראשל"צ, רמלה, אשדוד ורחובות תנאי עבודה טובים.

למחלקה המשרדית:
* **מזכירה עברית:** מדפיסה על מעבד תמלילים לעבודה קבועה בראשל"צ.
* **פקידה:** לניהול משרד באופן עצמאי, רקע בהנה"ח, גיל 48-38, תנאי שכר מצוינים.
* **מזכירה עברית + אנגלית:** הדפסה + ניהול משרד ברחובות.
* **קלדנית:** לחצי משרה לתקופת עבודה ממושכת.
* **קלדנית:** לעבודה אחה"צ משעה 22.00-16.00, תנאי שכר מצוינים.
* **מנהל חשבונות:** סוג 3, ניסיון עבודה במפעל תעשייתי.
* **מפעיל מחשב:** IBM-36 (רצוי ניסיון על הקובול) תנאי שכר מצוינים.
* **איש רכש:** לקידום אספקה ורכש, הוצאת הזמנות + מעקבים לעבודה קבועה ומעניינת.
* **עובדות הרכבה:** למפעל בטחוני עם משמרות עם תנאי שכר מיוחדים.
* **מנהל/ת מתפרה:** לניהול צוות עובדים, ידע בגזירה + ותפירה, תנאי שכר טובים.

בדבר פרטים נא לפנות לאו.אר.אס רחובות רח' הרצל 187 (קומה ב') טל 08-450630 משרדינו פתוחים רצוף מהשעה 08:00-19:00

הטובים עובדים קבוע ORS

בקר מוצרים מיקרוביים (ישראל) בע"מ
ת.ד. 150, הוד השרון
למפעל ביוטכנולוגי חדש בתחום תהליכי תסיסה
דרוש

מומחה לפרמנטציה

לניהול מחקר, פיתוח וייצור

הכישורים הדרושים:
★ Ph.D במיקרוביולוגיה
★ נסיון במחקר ובייצור תעשייתי בתחום התסיסה
★ נא לפנות בכתב בצירוף קורות־חיים
★ נסיון קודם ושמות ממליצים

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לחקלאות – רחובות
מרצה וחוקר בתחום השבחת צמחי נוי במחלקה להורטיקולטורה

במחלקה להורטיקולטורה דרוש מרצה בעל תואר Ph.D. לאחר השתלמות פוסט דוקטורלית, בתחומי הביולוגיה מולקולרית ו/או הגנטיקה. על המועמד לשלוט הן בגישה הקלסית בגנטיקה והשבחה והן בטכניקות החדשות של גנטיקה מולקולרית לצרכי השבחה. רצוי שהמועמד יהיה גם בעל־רקע ויקה לחקלאות בכלל ולתחום צמחי הנוי בפרט. במידת הצורך ינתן למועמד הזמן הדרוש להשתלמות כדי להשלים את הכשרתו למשרה המיועדת.
המועמד יידרש ללמד בנושאי השבחת צמחי נוי ובהתאם לצורך להשתתף בהוראת קורסים נוספים בתחום התמחותו. במקביל יהיה עליו לפתח תוכנית מחקר בתחום השבחת צמחי נוי, שתכלול גישה מולקולרית. עליו להיות בעל יכולת להכין ולהגיש הצעות מחקר ולהדריך תלמידים בעבודות מחקר.
תאריך ההתחלה – פברואר 1988.
מועמדים יפנו בכתב, בצירוף קורות חיים, ורשימת פירסומים אל פרופ' ש' גזית, מנהל המחלקה להורטיקולטורה, הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית ת.ד. 12, רחובות 76100, ישראל. כמו כן עליהם לבקש משלושה מדענים המכירים אותם בעבודתם, לשלוח מכתבי הערכה ישירות לכתובת הנ"ל.

שירות בתי הסוהר
הגן ידך לשמירת בטחון הפנים ולאיכות הסביבה
מנהל ארגון
דרושים/ות

סוהרים/ות

– השרות מציע לך להתגייס לתפקיד בטחוני קרב אתגר ועניין הכולל אבטחה וטיפול באסיר
– השכר צמוד לשכר אנשי הקבע בצה"ל והתנאים משופרים בהתאם לאופיו המיוחד של השרות

אם הנך עונה על התנאים הבאים:
– גיל עד 35 – אזרחות ישראלית
– השכלה 10 שנות לימוד – פרופיל 65 ומעלה
– לאחר שרות חובה בצה"ל – עבר ללא דופי

פנה עוד היום:
אל לשכת הגיוס, רח' מקלף 3 תל־אביב טל' 03־251128 או 03־266922 עם ת"ז, פנקס מילואים ותעודות המעידות על השכלה.
קבלת קהל מ־08:00 עד 15:00

O.R.Status

איוש והשמה לבכירים
דרושים

סמנכ"ל כלכלה וכספים

בוגר ראיית חשבון וכלכלה. נסיון מוכח של כ־8 שנים בתפקיד דומה, ובהיקף גדול. התפקיד תובע אחריות ניהול וביצוע ברמת מקרו, לכל נושא הכספים והבקרה תוך התוויית אסטרטגיה כלכלית בניה ופיתוח כלי בקרה וניהול. נדרשת מיומנות בניהול מו"מ וייצוג המערכת ברמה הגבוהה ביותר כלפי גורמי חוץ; יכולת קבלת החלטות עצמאית, כושר אירגון וניהול וראייה אסטרטגית מקפת.
מקום העבודה – אזור חיפה.

תוכניתנים לארה"ב חוזה ל־5־2 שנים (ניו־יורק)

לחברה אמריקאית דרושים תוכניתנים (רצוי בעלי תואר אקדמאי בכל תחום שהוא). הכישורים: 5־3 שנות נסיון ב־ADABAS ו־MATURAL על IBM/Mainframe. רצוי ידע ב־CICS. קובול VCM. משכורת שנתית בין 60־40 אלף דולר.
החברה ממממנת ביטוח רפואי (כולל שיניים) וביטוח חיים בסך 150 אלף דולר. כרטיסי הטיסה ימומנו למועמד ומשפחתו על ידי החברה כן ממנים בשבועיים הראשונים. המועמדים ומשפחתם ילוו ע"י עבדת הרווחה של החברה והנהגו עזרה בשלבי ההסתגלות הראשונים. (לתביא תולדות חיים אנגלית, מודפס שני העתקים).

לחברה דרום אפריקאית:

דרושים מהנדסי אלקטרוניקה, בכל הרמות, בעלי נסיון מוכח, בתכנון פיתוח וייצור של סמי־קונדקטורים (לא כמשתמשים). שכר ותנאים מצויינים, חוזה לשנתיים. (קורות חיים, אנגלית, מודפס שני העתקים) – יוהנסבורג.

כלכלן (M.A)

התמחות במימון, חברות שוק ההון, נסיון בהנפקות והתמזגויות, הכנת תשקיפים ובניתוח חברות – לת"א.

מהנדס כימיה

עבודה באזור טבריה. 4 שנות נסיון כאקסטרוזיה, בפלסטיקה, נסיון בנהול צוות, בנושאי אחזקה וייצור. – אזור טבריה.

טכנולוג C.N.C

מש דן. מהנדס מכונות. – גוש דן.

מהנדס מכונות

4 שנות נסיון תיב"מ, תיכון מכני, רקע בתהליכי ריתוך. – גוש דן.
נא לפנות לטלפון טל. 202460 נא להביא תולדות חיים ב־2 העתקים

מקבוצת RS
אג. אר. סטטוס / ככר אתרים 130 / תל־אביב 63573
טל: 285261, 03־202460 / טלקס: 361379
פקסמיליה: 03־202598

המחלקה הראשונה לקריירה בכירה

סופר תקשורת

כיף לעבוד בקטיף

למלון נופש חוף קטיף דרושים:
- **מנהל אחזקה - עדיפות למומחה במיזוג אויר.**
- **פקיד/ת קבלה - עדיפות לבעלי ניסיון.**
- **קצין בטחון - עדיפות לבעלי ניסיון במלון.**
- **מנהל/ת קפיטריה.** - **מלצרים**
- **מציל לבריכה.**
- **טבח/ית מקצועי/ת סוג 3 - עדיפות לרווקים.**

באפשרות ל: מחלקת כ"א. טל' 051-47215-391

פילת
אגף מיון והשמה
עבור אחד מלקוחותינו
מפעל עתיר־ידע בתחום האלקטרוניקה במרכז הארץ
דרושים/ות

מהנדסי אלקטרוניקה בתחום R.F.

דרישות וכשורים:
* מהנדסי אלקטרוניקה
* התמחות בפתוח משדרים/מקלטים בתחום תדרים V.H.F. ו־U.H.F. בטכנולוגיות חדישות

טכנאי / הנדסאי אלקטרוניקה

בעלי נסיון בתחום R.F.
ישתלבו בצוותים העוסקים בפתוח מוצרים בתחום תדרים V.H.F. ו־U.H.F.
נא להפנות קורות חיים מפורטים לפילת בע"מ, דרך פתח־תקוה 114 ת"א – 67012 ולציין על המעטפה מס' משרה 5180
סודיות תישמר בקפידה.

קריירה
שרותי כח אדם
- **טכנאי/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה** לבדיקות סופיות של מיכשור דיגיטלי. ניסיון 3 שנים.
- **מכשירן/ית** ניסיון עם מיכשור אלקטרו אופטי.
- **מחסנאי/ת טכני** למחסן מכניקה. בוגר קורס מפ"טים או בעל ניסיון במחסן מכני יכולת עבודה עפ"י שרטוט.
- **מחסנאים/ות** למחסן אלקטרוניקה וקבלה. הכרת רכיבים אלקטרוניים. עבודה עם מחשב
- **מחווטים/ות מלחימים/ות מנוסים.** ידע ב־WIRE-UP וקריאת שרטוט.
- **כרסמים קונבנציונליים** ו־C.N.C מנוסים.
- **חרט** מנוסה. ידיעה בקריאת שרטוט. עבודה עצמאית.
- **מסגרים מכניים מנוסים**
- **מכונאי אחזקה.**
- **חשמלאים מוסמכים** בוגרי בי"ס מקצועי. ניסיון תעשייתי.
- **תופרות** מנוסות ניסיון תעשייתי.
- **גזרן/ית מנוסה** לתעשייה.
- **עובדי/ות ייצור** בוגרי 9־12 שנות לימוד לעבודות שונות.

רחובות, הרצל 185 08־465277 08־465331
הכח שלנו הוא כח אדם, קריירה.

רשות הדואר
לרשות הדואר – אגף הכספים בירושלים
דרוש כלכלן בעל ניסיון
לקבלת פרטים נוספים להתקשר לגב' מיכל או פנינה
בטלפון מס' 230666 או 230231

לכנסת

דרושה

כתבנית

עברית מעולה
ומהירה לעבודה בחצי משרה
פרטים נוספים בטלפונים:
02־554580
02־554517

עיריית רמת־גן

לסניפינו באשקלון דרושים
- **טכנאי כימיה** — ניסיון מוכח במעבדה אנאליטית
- **רתכי ארגון** — ניסיון בעבודה באלומיניום ונירוסטה ברמה גבוהה
- **חשמלאי תעשייה** — בעל ניסיון מוכח בעבודה במפעל תעשייתי עם תעודות
- **מכונאי תעשייה** — בעל ניסיון מוכח
- **מסגרים**

למתאימים שכר הולם ותנאים סוציאליים כחוק בדבר פרטים נוספים נא לפנות לסניפינו באשקלון רח' הרצל 34 (בית־גור) קומה ב' 051־22233, 051־28989

שגיא

חברה ארצית לשרותי כ"ח אדם

לעיתון "חדשות"
דרוש

עוזר למנהל המשק

★ בעל יכולת טכנית
★ "כלבויניק"

טל: 03־336702 שלוחות: 261 ו־249

רשות הדואר
1. דוורים — לחלוקת דואר בתל־אביב
2. פקידים למיון דואר — במשמרות ערב ולילה (אפשרות למשרה מלאה או חלקית)
3. שליחים עם קטנועים או אופנועים.
לחלוקת מברקים מכתבי אכספרס ודברי דואר מהירים
עבור השימוש בקטנוע או באופנוע פרטי ינתן תשלום מתאים נוסף לשכר. אפשרות העסקה גם בלי רכב פרטי.
פרטים נוספים להתקשר לגב' רחל טל טלפונים: 03־307254, 03־307258 או 03־307255

לחברת שקם בע"מ
לחנות אבן־גבירול וחנות בת־ים
דרושים/ות

קופאים/יות

הכישורים הדרושים:
1. ידע בעברית ובחשבון
2. עשר שנות לימוד לפחות
3. גיל עד 45
4. תושבי/ות תל־אביב־יפו, חולון, בת־ים. המעוניינים/ות יפנו/תפנינה טל' 5121418 או 5412428 לצבי או טוני בימים: א'־ה' בין השעות 8.30־14.00

בית אבות "חתם טובים"

מודיע על קליטה
למחלקות סיעודיות ומחלקות לעצמאים
- חדרים לאנשים ובודדים
- השגחה רפואית 24 שעות
- דיאטות לפי הצורך
- מאן גלאט כשר
- פעילות תרבותית מגוונת ועשירה
- **12 דונם של דשא גן וירק.**

03-778052/3/4
אוטובוסים: 30, 54, 60, 61

רשות הדואר
לעבודה בתל־אביב
דרושים נהגים
דרישות:
יוצאי צבא
בעלי רישיון נהיגה סוג ג'
ניסיון בנהיגה של שנתיים לפחות
לקבלת פרטים נוספים להתקשר עם מר שמעון נמר בטלפון מס' 03־827668

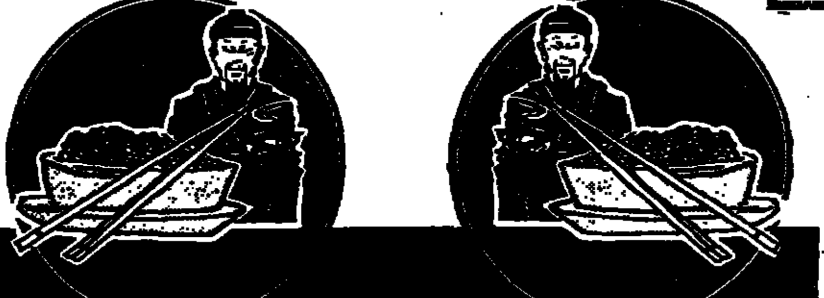

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

שנים סינים
עם תפריט גדול
מטעמים וניחוחות בסגנון סיני מקורי
מעשה ידיו של צוות סיני מקורי
תענוג לחיך ולעין

מעכשיו בשתי מסעדות יוקרה

טייסט אוף סצ'ואן בסקאלה	טייסט אוף סצ'ואן בכפר שמריהו
מרמורק 10 מול היכל התרבות	מרכז מסחרי כפר שמריהו
טל': 225007, 246000	טל': 052-70448

כי יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

לתעשיה הצבאית
באזור המרכז
דרושים/ות

01/82 עובדי ייצור בלתי מקצועיים

לעבודה במשמרות:
דרישות המשרה:
1. 10 שנות לימוד לפחות
2. לאחר שירות צבאי
3. בריאות תקינה (פרופיל 72 ומעלה)

01/82 עובדות ייצור

דרישות המשרה:
1. 10 שנות לימוד לפחות
2. בריאות תקינה

מועמדים העונים לדרישות המשרה מתבקשים לפנות ליחידת התעסוקה של התעשיה הצבאית, רחוב הארבעה 16 תל אביב, בימים א', ג' 15.17.11.87 בשעה 8.00 בבוקר. נא להביא תעודת זהות, פנקס מילואים ותעודת שבוי ו/או תעודת פטור. על כל עובד/ת יהיה להצטייד במועד מאוחר יותר בטופס שליחה של שירות התעסוקה במקום מגוריו. (הסעות למפעל והזרה מבנימינה בצפון עד אשדוד בדרום).

התעשיה הצבאית

קריירה
שרותי כח אדם
- **מחסנאי/ת** למחסן אלקטרוניקה וקבלה. הכרת רכיבים אלקטרוניים. עבודה עם מחשב
- **מחסנאי/ת טכני** למחסן מכניקה. בוגר קורס מפ"טים או בעל ניסיון במחסן מכני יכולת עבודה עפ"י שרטוט.
- **מכשירן/ית** ניסיון במכשור אלקטרואופטי להרכבות מכניות של מערכות אלקטרו אופטיות ואלקטרו מכניות.
- **מנהל עבודה** ניסיון בהרכבות מיזוג אוויר לרכב.
- **מחווטים/ות מלחימים/ות** יוצאי/ות צבא. ידע ב־WIRE-UP וקריאת שרטוט.
- **כרסמים** קונבנציונליים ו־C.N.C מנוסים.
- **חרטים** מנוסים. בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי. ידע בקריאת שרטוט. לעבודה עצמאית.
- **חשמלאים מוסמכים** בוגרי בי"ס מקצועי. ניסיון תעשייתי.
- **חשמלאי רכב** מנוסה.
- **מכונאי אחזקה** מנוסים. בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי.
- **מסגרים מכניים** מנוסים.

רחובות, הרצל 185 08־465277, 08־465331
הכח שלנו הוא כח אדם, קריירה.

הבימה
התיאטרון הלאומי
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 21.11.87 ב־ 11.00

מוספשבת

בהשתתפות:
- ח"כ אליהו בן אלישר במלאת 10 שנים לביקור סאדאת
- **ירון לונדון**
- לקראת הצגה "אנשים קשים" בתיאטרון "הבימה" – המחזאי **יוסי בר יוסף,** הבימאי **חנן שניר,** השחקנים **יוסי פולק, נסים עזיקרי, רבקה גוד ונחום בוכמן**
- מנכ"ל הוצאת "כתר" **יעקב פחטר** לרגל צאת כרך ב' של "האנציקלופדיה הישראלית הכללית"
- "פצצת טוס" עם **דורי בן זאב, איקה זוהר, נתן נתנזון ורינת עמנואל,** בליווי תזמורת. בימוי: **דן דונן.**
- **שמעון ישראלי** – עם תכנית היחיד החדשה שלו. ליווי: ראובן סרגי

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ד'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: –.10 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוע באריחות
בית הוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

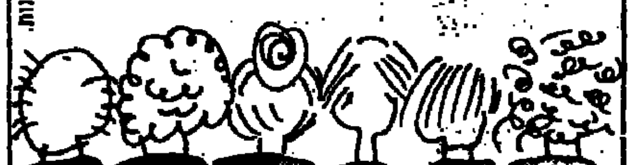

אוקי. שיווק רעיונות.

לכלבו דיזנגוף
של המשביר לצרכן
דרושים/ות
★ **מוכר/ת**
לתפקידי מכירה במחלקות שונות
★ **מוכר**
מנוסה לאופנת גברים
★ **עובדים/ות**
לתפקידי משרדים שונים
נא לפנות למשרדי כלבו דיזנגוף.
לב דיזנגוף, הבא החל מיום א'.

לקופת חולים הכללית במחוז הנגב

דרושים/ות

רופאים כלליים ורופאי משפחה

לעבודה בדימונה, ירוחם וקרית־גת
• • •
למועמדים המתאימים - תנאים מיוחדים
• • •
בדבר פרטים נא לפנות למרכז קופת־חולים, מחלקת כח אדם רפואי, חדר 323, רח' ארלוזורוב 101 תל־אביב.

صكذا من الاصل

صكا بن الاصل

מכתבים למערכת הארץ

הדגל והישיבות

ב. מיכאל במאמרו "דגל הזהב" ("הארץ" 15.11) כותב כמה דברים קיצוניים ונרגשים בגנות ההלכה שקיבלה, ביוזמתי, ועדת הפנים, בעניין הנפת הדגל על הישיבות. הצרה היא שהוא לא טרח לבדוק את העניין לאשורו ולאמיתו, כתוצאה מכך, אין הוא מדייק בדבריו.

סיפור המעשה הוא פשוט לחלוטין: הכנסת קיבלה, ביוזמת חה"כ כהן אביגדור, תיקון לחוק המחייב מוסדות שונים להניף את דגל הלאום. בין המוסדות האלה מצויים המוסדות להשכלה גבוהה. הנימוק להטלת חובה זו עליהם — למרות היותם מוסדות עצמאיים שאינם בבעלות המדינה — היה אחד: היותם נתמכים ע"י המדינה. את הכללת החינוך האוניברסיטאי קבע החוק — ואגב, מבלי שמישהו בסיעות השמאל הסתייג מכך — ולוועדת הפנים של הכנסת אין שיקול דעת בנושא זה. בכמה היה לה שיקול דעת? רק בעניין הטלת החובה על מוסדות נוספים.

אילו דעתי היתה נשאלת, לא הייתי מציע הטלת חובה חוקית להניף את דגל הלאום על מוסד כלשהו שאינו רשמי וחלק ממערכת השלטון. אינני מאמין בכפייה — לא בעניין זה ולא בעניינים אחרים. אך הטלת החובה, כאמור, לא היתה ביוזמתי והיא נקבעה בחוק. בוועדת הפנים התעוררה אך ורק שאלת ההפלייה: אם מטילים את חובת הנפת־הדגל על האוניברסיטאות, בשל היותן מתוקצבות ע"י המדינה, מדוע אין להטילה על מוסדות על־תיכוניים דתיים המקבלים תמיכה דומה? הייתי מוכן, ואני גם היום מוכן, לבטל את החובה על שניהם כאחד. אך איזה צידוק יש ליצירת דין מפלה? מדוע כפיית האוניברסיטה היא בסדר גמור ואילו כפיית הישיבה היא "אנטי־דמוקרטית", ו"כפייה מצפונית"?

הדברים שכותב ב. מיכאל, כאילו מדובר בניסיון לסחוט הנפת דגל תמורת קבלת כסף, פשוט אין להם שחר. אני מתנגד למתן תמיכה כספית לישיבות המחנכות את בניהן להשתמטות מצה"ל, בין שהן מניפות ובין שאינן מניפות את דגל המדינה.

בעיני, תמיכה כספית היא מתן פרס להשתמטות מאורגנת של סקטור שלם באוכלוסייה. אך צביעות כפולה ומכופלת היא לטעון כי הישיבות זכאיות להקצבה — והבסיס לזכאות זו היא תמיד טענתן כי דינן כדין אוניברסיטאות — אך אינן חייבות בחובות המוטלות בחוק על אוניברסיטאות.

ועניין אחד נוסף. כאמור, גם אני הייתי מעדיף כי עניין הנפת הדגל יוסדר שלא בכפיית חוק, אך אינני מסכים כי הדגל הוא "מפלטו האחרון של הנבל". מותר להניף את דגל המדינה גם מבלי להיות נבל ועל כל פנים, אם זהו המבחן לנבלה ולאומנות — ישראל נמצאת בתחתית העולם. בארה"ב, למשל, מונף דגל הכוכבים והפסים, כעניין שבשגרה, בנוסף לדגל המדינה והעיר, על מבנים מסחריים, חנויות, בתי־ספר, קיוסקים, חניונים, בתים פרטיים ועל מה לא. ישראל היא פחות עטורת דגלים מכל מדינה מערבית שאני מכיר. למוחאה מסוג זה ודאי לא התכוון ב. מיכאל.

חה"כ אמנון רובינשטיין
ירושלים

סילווסטר וראש השנה האזרחית

לעניין נשפי "סילווסטר" המעוררים אצלנו מדי שנה ויכוחים תוך מלחמת־תרבות מצד הרבנות הראשית, ניתן אולי להסיר את המחלוקת ע"י הבהרת אי־הבנה הנובעת מטעות שהשתרשה והנעוצה בעצם השם "סילווסטר". רק במדינות מעטות כיום, בעיקר הקאתוליות־גרמניות והמרכז־אירופיות, משתמשים עוד בשם "סילווסטר". ברוב מדינות העולם אומרים וחוגגים בפשטות את ערב השנה האזרחית החדשה. משום מה בישראל משתמשים דווקא בשם "סילווסטר" שהוא בפירוש בעל־תוכן דתי. אפשר שהחוגים הדתיים בכוונה מבקשים להצביע על אותו ערב כעל חג נוצרי בלבד, על־מנת להחרימו.

סילווסטר הקדוש היה האפיפיור ה־33 שחי במאה הרביעית לספירה. הוא מת בעיר לימים זכה לכינוי "קדוש" בשל הישגו הגדול בהטבלתו של קונסטנטין, ראשון הקיסרים הרומאיים שקיבל את הנצרות. סילווסטר מת ב־31 בדצמבר שנת 340. כיוון שהוכרז לקדוש, נקבע ה־31 בדצמבר כיום "סילווסטר הקדוש". (בכמה כנסיות קאתוליות אולטרה־אורתודוקסיות אף נוהגים עוד פולחני מתים בלילה שבו מת סילווסטר). אולם מכאן הטעות: אין ולא היה לליל־סילווסטר קשר כלשהו עם השנה האזרחית.

האפיפיור סילווסטר אמנם נפטר ב־31 בדצמבר, אולם באותו זמן עוד נהוג היה הלוח הרומאי הקדם־יוליאני, שלפיו היום הראשון של השנה הנוצרית חל ב־1 במרס. יום זה היה נייד, והוא חל בכל שנה במועד שונה. רק בשנת 1691, לפי עצת האפיפיור אינוצנץ ה־12, הונהג לוח המועדים החדש שקבע את יום ה־1 בינואר כיום הראשון של השנה האזרחית. מאחר שליל־סילווסטר נקבע קודם־לכן ב־31 בדצמבר, חושבים אצלנו בטעות שליל־סילווסטר וערב השנה האזרחית הם היינו־הך. ואכן, כאמור, ברוב רובו של העולם, גם במדינות לא נוצריות שבהן נוהגים לפי הלוח הכללי, אין מזכירים כלל "סילווסטר", אלא חוגגים, חילונית לחלוטין, את ערב השנה האזרחית.

כך צריך וראוי שיחוגו גם בישראל את ערב השנה האזרחית, בלוח האוניברסלי המקובל, שלפיו גם אנו נוהגים, בלי השם "סילווסטר" ובלא קשר דתי־נוצרי. אדרבה, זה המועד האחד בשנה שבו יכולים הישראלים גם יהודים וגם אזרחים ישראלים לחוג עם כל העולם מועד משמעותי, לא מעמדי ולא דתי. ועל מגמת הניתוק והבידוד המוחלט שלנו ממנהגי העולם שאליו חותרים חרדינו המיליטנטיים, ובמתכוון או מאי ידיעה רוצים להוליך בכך גם את ועדת הכנסת, אין צורך להוסיף.

דוד בריק
ירושלים

בין צופת לחרצף

"במאמרו "גדוד מגני־השפה", (4.11.87) עודד מאיר שלו את השאלה הרגישה של קליטתן של קביעות האקדמיה ללשון העברית על־ידי הציבור הרחב, אגב דיונו בבעיה אחרת. לדעתי אחוז הקליטה במשך 20 השנים האחרונות הוא כדי 80%. רוב המונחים הללו הם במקצועות מכביים יחודיים, הנקלטים ומופצים באמצעות צה"ל, מכון התקנים הישראלי ומוסדות ההוראה (כגון הטכניון בחיפה).

ניתוח הדוגמה "צופת" שבוחר מר שלו, אינו מוצלח. הכוונה היא לחומרים זרים (חלקיקי צמחים, שברי כלי־שיט, קפרי־רשתנים ולכלוך) הצפים על פני המים ונישאים עם הזרם. המלה נמצאת במילון למונחי הביוב, שיצא לאור ב־1965, והוא אחד מעשרות המילונים המקצועיים שמפרסמת הוועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה של האקדמיה ללשון העברית והטכניון בחיפה.

"צופת" היא במשקל "קטולת", כמו "פסולת", ולא במשקל "כתול, קוטל", כפי שכותב מר שלו. זה מונח מקצועי, שנקבע על־ידי מהנדסים לצורכיהם, בשיתוף עם נציגי האקדמיה, והוא אחד המונחים הרבים במשקל זה לציון [illegible], כגון: סחופת (חומר הנסחף במים), גרופת (חומר הנגרף ליד הקרקעית), טעונת (מטען המוצקים במים זורמים), טיינת (סחופת טיינית), שטופת (הנשטפת על־ידי המים), כן: נעורת, נשרת, גרודת, נשופת וכו', שכרובן נקלטו בחוגים המקצועיים וחלקן משמשות אף את הציבור הרחב, כגון: סחופת, נפולת, גשורת, נצולת, גוזמת.

המונח העממי "חרצף" (על דרך "חריגים"), שמזכיר מר שלו, מקובל עלי, אך זהו רק סוג אחד של צופת, ואינו יכול לבוא במקומה.

פרופ' שרגא אירמאי
חיפה

גתה ביודנגאסה פרנקפורט

בקשר לויכוח על הריסת הגיטו של פרנקפורט, עלי לציין שגיטו זה הוא מקום היסטורי לא רק ליהודים אלא גם לגרמנים.

גתה, שנולד בפרנקפורט היה מאד מעוניין בתנ"ך (הוא כתב אפוס ארוך על דמותו של יוסף), רצה להכיר את עם הסגולה ולכן ביקר לעתים קרובות ביודנגאסה של פרנקפורט.

על כך כתב ביצירתו "דמיון ואמת": "ביקרתי בבית־הספר שלהם, השתתפתי בחתונות ובבריתות וה־ג הסוכות".

כדי שיוכל לשוחח עם היהודים, למד גתה יידיש.

מרגלית ארהרד
רמת־גן

לגדל אנדרוגינוסים

קראתי את המאמר על חכמת הבנים (מוסף "הארץ" 30.10.87) והזדעזעתי: כיצד הגענו למצב זה שבו הבנים "חכמים" מהבנות!

אמנם איני יודע אם קנה המידה שניתן במאמר הנו היחיד להגדרת "חכמה", אבל עצם חוסר השיוויון בין המינים הוא המזעזע. ידוע לי שאי השיוויון מתחיל מיד עם ההפריה ברחם האם. בעוד שה"בן" לעתיד מקבל כרומוזומים X ו־Y, הרי ה"בת" לעתיד מקבלת שני כרומוסומי X. אירוע ראשוני זה מביא אחר כך להתפתחות איברי מין זכריים אצל הבן, בעוד שאצל הבת מתפתחים רק אברי מין נקביים.

המשך הטרגדיה ידוע: ההורמונים בזכר מאפשרים לבן בהתבגרותו להוליד ילדים בעוד שהבת בהתבגרותה יכולה רק ללדת. יש להניח שההורמונים אלה משפיעים גם על ההתפתחות הרגשית, ואוי לאותה בושה!

שאיפתנו צריכה להיות שהילדים יתפתחו לאנדרוגינוסים, כלומר יהיו גם זכרים וגם נקבות. אמנם הם לא יוכלו להוליד או ללדת, אך זו בעיה משנית.

אני קורא בזה להתריע על הנ"ל ולצאת בדרישה להקמת ועדת חקירה ממלכתית שתקבע מי אחראי להבדלים בין הבנים והבנות ותדאג להעברת חוק בכנסת לביטול הבדלים אלה.

פרופ' מ. רחמן
האוניברסיטה העברית

הארץ ממליץ

מגדל הדברים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבוזרות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

בוקר טוב בבילוניה (ת"א) — סרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה", "קאוס") עוסק באמנות הקולנוע, דרך סיפורם של שני אומנים איטלקים המגיעים להוליווד.

את אני והמהפכה (ת"א) — מאורעות אוקטובר ונובמבר 1956 בהונגריה מוצגים בהומור ובאירוניה דרך חיי משפחה אחת.

ריטה, סו ובוב גם הוא (ת"א, ירושלים) — אהבה ומין בשלישייה בעיר תעשייה בצפון אנגליה. פרטים אוטנטיים של דיאלוג התנהגות.

לו היית כאן (ת"א, חיפה) — סיפור קסום והגיוני על [illegible] של נערה באנגליה של שנות החמישים.

המשפחה (ת"א, חיפה) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדיה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שוטרי חוק שאי אפשר היה לקנותו.

זקוף ת'אוזן (ת"א) — סרטו של הבימאי האנגלי סטיבן פרירס על חייו ומותו של המחזאי האנגלי ג'ון אורטון.

סרטים מיוחדים

בית האמנים (ירושלים) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

סרטי בידור

מי הנערה ההיא (ת"א, חיפה) — קומדיה אוילית ותמוהה על בחור טוב העומד להינשא לנערת חברה, על חתיכה מטורפת ופראית המשתלטת על חייו, ועל חתול טורף המאורה להם לחברה. בכיכובה של מדונה.

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

קפלן מגשים את חלומו

שני דיסקים העומדים לראות אור בלונדון מקפלים בתוכם את אחד הסיפורים המרתקים של אמנות המוסיקה. גילברט קפלן, איש־כספים אמריקאי, הגשים את חלומו, וחלום שנהפך במשך השנים לאובססיה: להקליט את הסימפוניה השנייה של מאהלר. זה אינו עוד סיפור על רופא, פסיכיאטר, או עורך־דין, עתיר ממון, שהחליט שהוא מנצח על תזמורת סימפונית ומחלק את התקליט למכריו ומיודעיו. קפלן נתגלה כמנצח רציני. אחד המבקרים בניו־יורק כתב, שנגינת הסימפוניה השנייה של מאהלר בניצוחו של קפלן היא אחד מחמשת הביצועים הגדולים ששמע בחייו.

לצמד הדיסקים של מאהלר־קפלן יצורפו שתי חוברות עבות, עם הסברים מפורטים ועם מבחר מכתבי מאהלר, העוסקים בסימפוניה השנייה. שתי חברות התקליטים המפיקות את ההקלטה — אבסוס־אי בארה"ב ו"פיקוויק" באנגליה — עשו מאמץ זה בסיועו הפיננסי של המנצח, כדי שהמפעל יהיה כפי שביקש המנצח. אגב, בידי קפלן הפרטיטורה המקורית של הסימפוניה וכן 92 מכתבים מקוריים של המלחין. את כולם רכש במשך השנים, מתוך אהבתו לסימפוניה.

אבל זה עדיין אינו הכל. שני הדיסקים עשויים כך שהמאזין להם ימצא לא פחות מ־43 נקודות־מוצא לשמיעה, לכל קטע שקפלן כותב עליו ומנתח אותו בחוברת־ההסברים. זה לא רק האינדקס המפורט ביותר בדיסקים, אלא הוא חורג מכל מה שהיה מקובל עד כה. אתה יכול לשמוע את הסימפוניה ברצף, ואתה יכול להאזין לכל קטע לחוד.

פרויקט כזה יכול להגשים רק מי שהוא מיליונר. וקפלן מיליונר. הוא תעשיין, ומייסדו של "המשקיע המוסדי", ירחון אמריקאי לענייני כספים. הוא גם שוחר־מוסיקה מובהק, ובין ידידיו ידוע כמי שהתלהב תמיד מן הסימפוניה השנייה של מאהלר.

ב־1982 החליט קפלן לעשות את הצעד הגדול: לנצח על הסימפוניה, בנגינת תזמורת סימפונית. הוא שכר תזמורת סימפונית ואת אולם "ליב־קולן סנטר" בניו־יורק, הזמין קהל ידידים וחברים, וגם הרבה אנשי מסחר ועסקים, שעמם הוא בא בקשרים מקצועיים. הזהירו אותו שהסימפוניה היא אחת הקשות ברפרטואר הקלאסי. אמרו לו שאולי מוטב שיסוג, שמא יושם לצחוק. דבר לא עזר להם. קפלן נטל בידו את שרביט־הניצוח של מאהלר עצמו (גם את השרביט קנה, במיטב כספו) ועלה על הדוכן. והתוצאה הפתיעה לא רק את אלה שציפו לקטסטרופה. מבקרים שהיו שם התייחסו לאירוע במלוא הרצינות והביקורות היו חיוביות בדרך כלל.

כאשר יצא שמעו של קפלן, בעקבות הביקורות, הוזמן לנצח על תזמורות אחרות. מאז, הוא עורך בכל שנה שניים או שלושה מופעים, ומנצח על השנייה של מאהלר. לא רק בארצות הברית.

הוא מנצח מן הזיכרון, ללא פרטיטורה. אשתקד בא ללונדון וניצח על הסימפוניה בנגינת התזמורת הסימפונית הלונדונית, באולם "אלברט הול", בנוכחות קהל רב. "זה היה הקונצרט הגדול ביותר שלי, מבחינת הביצוע", סיכם. ורק אז הסכים להקליט את היצירה. הקיץ, באולם הקלטות בקארדיף, ניצח קפלן על התזמורת הסימפונית הלונדונית והטכנאים הקליטו. ההקלטה דיגיטאלית. "פיקוויק" נערכה מיד להוצאתם של הדיסקים לאור. עתה התגשם חלומו של קפלן.

מבקרים ימצאו כי ביצועיהם של שולטי, ברנשטיין, אבאדו או קלמפרר יפים יותר. אבל אינני בטוח — לפי מה שמרווחים על הקונצרטים של קפלן — שהביצוע שלהם נאמן יותר למקור מזה של האוהב־הגדול מארצות הברית. הוא מקפיד על כל תו ותו, בכתוב.

צמד הדיסקים יגיע לחנויות בארץ בעוד שבועות אחדים. אני סקרן מאוד לשמוע. אני גם אדווח על רשמי.

סידרת "מאאסטרו"

במדורים הקודמים דיווחתי על סדרות הדיסקים (והקלטות) המוזלים של החברות הגדולות. בשבוע שעבר הגיע משלוח לא גדול של סידרת "מאאסטרו", זו הסידרה המוזלת של פיליפס. במשך חודשים אלה היו מהדיסקים המבוקשים ביותר, כגון ארקין מנגן את ה"אפסיונאטה", "אור הירח" וה"פאתטית" בדיסק אחד. בתקליט היה השילוב הזה, תמיד, רב־מכר. לאחר שהועברה את ההקלטה למאסטר דיגיטאלי, האיכות מצוינת. אבל, כאמור, הדיסק עוד לא הגיע לחנויות אצלנו. אולי בפעם הבאה.

לעומת זאת, כדאי לרכוש דיסק שהגיע: רסיטל של הורוביץ (42534). זה מיקבץ מתוך הקלטות של הפסנתרן האגדי, בשנים שהוקליט לפי "סי־בי־אס". הוא מנגן תוכנית בנויה מיצירות שומאן (תמונות־ילדות והטוקטה אופ' 7), סקארלאטי, שופן וסקריאבין. רכישה מצוינת.

בדיסק אחר (42525) חמישיית "הדג הטרוטה" של שוברט, עם הרד חלף ליד הפסנתר, וקן לארדה, נאזל, פראנס הלליוס לויך. ההקלטה הזאת, מ־1967, נחשבת אחת היפות ביותר, מאז ותמיד.

אם אתה מתגעגע לימים שבהם היה הכנר זינו פראנצ'סקאטי אחד הכוכבים החוזרים בקונצרטים למנויים של הפילהרמונית הישראלית, תוכל לשמוע אותו מנגן עם הפסנתרן הצרפתי רוברט קאזדזיו את סונאטות "האביב" ו"קרויצר" לבטהובן. נגינה שאינה גולשת לרגשנות־יתר ומציגה את אבירות הרבות בשתי הסונאטות. שני מוסיקאים רציניים. אבל אילו היה עלי לבחור בהקלטה של שתי הסונאטות בדיסק ראשון, הייתי מעדיף את פרלמן עם אשכנזי (ב"דקה"). הדיסק של סי־בי־אס נמכר במחיר מוזל. ובימים שבהם עלו מחירי הדיסקים בארץ גדל כוח־המשיכה של המוזלים.

שים לב גם להקלטות של ג'ורג' סל ותזמורת קליבלנד. סל מרתק, לעתים מוקסמלות. סל, מנצח גדול שהלך לעולמו, אינו נמנה בארץ בין המפורסמים. זו תופעה אופיינית. לפני שנים אחדות עוד מכרו כאן עשרה תקליטים ויותר של רובינשטיין לעומת אחד של הורוביץ, כי הורוביץ לא ניגן עד היום עם הפילהרמונית הישראלית, את רובינשטיין הכירו. רק לאחר שהחלה הטלוויזיה הישראלית להקרין קטעים מסרטים ממופעים של הורוביץ ופורסמו הדיווחים על הקונצרטים של הורוביץ הישיש בר־חבי העולם, הצליחו למכור כאן את התקליטים שלו. והבן, אני חוזר אל סל. היה מנצח גדול, מחמל. כדאי להאזין לתזמורת קליבלנד, בניצוחו, בברהמס, בבטהובן ועוד.

פעמיים ריכטר

שני דיסקים חדשים של הפסנתרן סביאטוסלאב ריכטר. אחד חדש ואחד מחודש.

● בריאמס: רביעיית הפסנתר מס' 2 בלה, אופ' 26. ס' ריכטר עם חברי רביעיית בורודין. הקלטה פומבית שנעשתה בפסטיבאל טור, בצרפת. דיגיטאלית בבוקר. דיסק או קלטת, של "פיליפס" מהולנד, 420 158.

אין מרבים להשמיע את הרביעייה, אך יש בה הרבה יופי ואצילות. הביצוע הפומבי מוסיף לה חיות, התשואות הרמות של קהל־המאזינים בסיום מזכירות לנו שהאזנו זה עתה לקונצרט פומבי. ריכטר במיטבו. וזה אומר הרבה לגבי פסנתרן שהמעלות והמורדות בנגינתו אינן כל־כך תכופים.

● ריכטר מנגן את הקונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת של גריג ושומאן. תזמורת האופרה המלכותית במונטה־קארלו, בניצוחו של לובוו פון מאטאצ'יק. דיסק אי־אם־אי, מאנגליה, 164 747.

ההקלטה, משנת 1975, הועברה למאסטר דיגיטאלי. יש מי שרואה בה את אחד הביצועים הגדולים. לגבי דידי, זאת אחת האכזבות. נגינה לא מעניינת במיוחד, של פסנתרן שיכול היה להיות כל־כך מרתק ומלהיב בצמד היצירות, הנחשבות כמעט לתאומות. מבחינה טכנית עשו המהנדסים מלאכה מעולה, אך מבין ההקלטות החדשות, פחות או יותר, אני מעדיף את זאת של ראדו לופו ("דקה").

● ויוואלדי: מוסיקה קאמרית עם חלילית. נגני "קאמראטה" מקלן. דיסק של "הרמוניה מונדי" מגרמניה, 574 747, הקלטה דיגיטאלית.

נגני ה"קאמראטה" מנגנים מיקבץ יפה של סונאטות, שלישיות ורביעיות, וכהן יצירות נדירות שלא הוקלטו עד כה. בולט בין הנגנים מיכאל שניידר, בחליל ובחלילית, אך הנגינה של כולם מלטפת את האוזן וההקלטה משובחת.

● יוהן סבסטיאן באך: קונצ'רטו לכינור ולתזמורת בלה־מינור, בבי במול־מינור. הקונצ'רטו לשני כינורות ברה־מינור. יצחק פרלמן ופנחס צוקרמן (כינורות), דניאל בר־נבוים מנצח על התזמורת הקאמרית האנגלית. דיסק אי־אם־אי, מאנגליה, 856 747.

רק עתה, משום מה, ראה אור דיסק זה, שקובץ מתוך שני תקליטים שנעשו ב־1972 וזכו בביקורות נלהבות והצלחה מסחררת בשוק התקליטים. נגינה רעננה, מעמיקה, סוחפת, של שלושה מוסיקאים גדולים כאשר היו צעירים־באמת.

● שטראוס: ארבעה שירים אחרונים. אליזבת שוורצקופף (סופרן) עם התזמורת הסימפונית הלונדונית, בניצוחו של ג'ורג' סל. וגם 12 שירים אחרים של ריכארד שטראוס, באותו הרכב של מבצעים. דיסק אי־אם־אי, מאנגליה, 276 747.

הביצועים הגדולים ביותר, לדעת רוב המבקרים. מן השנים 1966 ו־1969. קלאסיקה. הקלטות אנאלוגיות שהועברו למאסטר דיגיטאלי ושופרו הרבה. אבל הדיסק חסר מפעם לפעם בחנויות בארץ. עכשיו מצאתי. אולי יש עוד.

● מוסיקה צרפתית לקלרנית ולפסנתר. ג'רוה דה פאייר (קלרנית) והמיש מילנה (פסנתר) מנגנים יצירות של פריאזמה, דביוסי, שמיט, ראוול ופולנק. דיסק "צ'אנדוס", מאנגליה, 8526. הקלטה דיגיטאלית, משובחת.

דה־פאייר ופראוז הקליטו בשביל החברה האנגלית הקטנה כמה הקלטות "לאומיות": מוסיקה כאנגלית, מצרפת, מגרמניה. הדיסק של המלחינים הצרפתים מצא חן באוזני במיוחד. שים לב לסונאטה לקלרנית ופסנתר של פולנק. אבקתן מקסימה.

● ג'יימס גולוואי מנגן נילסן. הקונצ'רטו לחליל וחמישיית כלי הנשיפה. הקונצ'רטו עם תזמורת הרדיו הדני, בניצוחו של הולט. החמישייה — עם סולנים דניים. וגם יצירה זעירה, "הערפל מתפזר", עם גולוואי ונבלנית פיאונה ויליאמס. דיסק, או קלטת, של אר־סי־איי, מארה"ב. הקלטה דיגיטאלית, 6359.

קארל נילסן, המלחין הלאומי של דנמרק, מכונה גם "סיבליוס לעניים". גולוואי, כמו כמה מוסיקאים אחרים בשנים האחרונות, "גילה" את המוסיקה של נילסן. בודאי ניתן גם בארץ, עם המלחין מהר, את הקונצ'רטו לחליל. יצירות נעימות לאוזן, לא מוסיקה גדולה. שוחרי גולוואי, הקונים כל מה שהוא מקליט, ימצאו עניין גם בדיסק/קלטת החדשים. ולא רק הם.

בקצרה

ראיתי בחנויות:

● "גבירתי הנאווה", המחזמר בדיסק חדש של "דקה" מאנגליה, הקלטה דיגיטאלית, 200 421. לא בדיוק מוסיקה קלאסית. אך קירי טה קנאוה, זמרת הסופרן, עושה ל"גבירתי הנאווה" מה שעשתה ל"ווסט סייד סטורי" של ברנשטיין. מעלה את המחזה המוסיקאלי אל גבול האופרה. היא נכנסת לנעליה של ליזה דוליטל כמו נולדה בתי אשפתות בפרבר לונדוני. מולה, שחקן הקולנוע ג'רמי איירונס כפרופסור היגינס. יותר שחקן מזמר. סר ג'ון גילגוד, מגדולי השחקנים של בריטניה, בתפקיד הקטן של הקולונל פיקרינג. יש מקהלה הנושאת את השם "קולות לונדון", ומנגנת התזמורת הסימפונית הלונדונית, בניצוחו של ג'ון מאוצ'רי. הלה מומחה בניצוח על מחזות מוסיקאליים והביצוע כולו קולח וסוחף. ההקלטה מצוינת, ובלחיצת כפתור אתה שומע את הקטע המבוקש. מומלץ מאוד לאוהבי מחזות מוסיקאליים.

תקליטי compact disc
אופרה, בלט ומחזמר בוידאו

תקליטור takilior
GRAMOPHONE
מנוי לשנת 1988
(12 חוברות)
דאר אוויר 149.40 ש"ח
דאר רגיל 72.00 ש"ח
רח אבן גבירול 190, ת"א
טל. 03-230903

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 17.11

התיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקוקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30 הנורדים — בת' ב־ש: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
"אהבה מאוחרת" — בקאמרי — 16.30, 20.30
עלובי החיים — ת' חיפה — 16.30, 20.30

המועצה המקומית רכסים
הודעה בדבר הרחבת כביש, מדרכות וקירות תומכים

בהתאם לחוק עזר לרכסים בדבר סלילת כבישים שפורסם בק"ת 1724 מ־13.6.65 ותיקון שפורסם בק"ת 3565 מ־23.7.76. המועצה מודיעה על ביצוע הרחבת כבישים, סלילת מדרכות ובניית קירות תומכים ברחובות הרשומים מטה:

רח' אורנים גוש 11144 חלקות: 117, 128, 118, 556, 540, 542, 544, 545, 547, 247, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531.

רח' עוזיאל גוש 11144 חלקות: 400, 317, 315, 314, 313, 337, 311, 309, 338, 337, 307, 339, 303, 301, 340, 279, 333, 266, 287, 334, 289, 296, 332, 297, 298, 300.

רח' שמעוני גוש 11144 חלקות: 299, 331, 291, 333, 292, 283, 335, 282, 236, 273, 238, 239, 248, 243, 245, 349, 252, 253, 257, 258, 260, 329.

רח' הרב קוק גוש 11144 חלקות: 260, 259, 256, 255, 350, 249, 248, 349, 244, 362, 237, 230, 370, 229, 222, 370, 221, 215, 203, 363, 202, 364, 200, 198, 365, 195, 361, 204, 194, 193, 192, 360, 190, 359, 188, 358, 187, 351.

רח' דרך הרב גוש 11144 חלקות: 181, 182, 355, 185, 351, 186, 180, 354, 178, 176, 356, 172, 173, 174.

רח' הגפן גוש 11144 חלקות: 415, 156, 414, 410, 158, 408, 407, 403, 402, 345, 147, 413, 422, 155, 419, 418, 441, 440, 436, 434, 435, 152, 425, 426, 329.

בעלים הגובלים לאורך הכבישים המפורטים מעלה יחויבו בהוצאות ביצוע העבודות בהתאם לחשבון שיוגש ע"י המועצה.

עובדיה שלמה
ראש המועצה

בית מוסדות המסחר

1. בית מוסדות המסחר, מבקש בזאת הצעות מחיר, מקבלנים לעבודות בנין ופתוח, לביצוע שנויים ועבודות פיתוח, בככר בצומת הרחובות החשמונאים/קרליבך.
2. את טופסי ההצעה, תכניות מפרטים וכו' ניתן לקבל במשרד אדריכל רוזנפלד, דרך השלום 29 גבעתיים, טל' 323522 תמורת 200 ש"ח בתוספת מע"מ.
3. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה 10% מסכום הצעתו, אשור על היותו קבלן רשום בסווג ובהיקף המתאים לפרוייקט הנדון ואשור על נהול ספרים והיותו עוסק מורשה.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד אדריכל רוזנפלד.
5. מועד אחרון להגשת הצעות 15.12.87.
6. אין הנהלת בית מוסדות המסחר מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

נכסי צפון אמריקה בע"מ
מיכרז מכירה

מוזמנות בזה הצעות לרכישת הנכסים הבאים:

1. משרדים ברחוב רוגוזין 45 (מרכז מסחרי ד'), אשדוד (אולם בקומה קרקע + גלריה).
2. 2 חדרי משרד בשטח של כ־27 מ"ר ו־16 מ"ר ברחוב טשרניחובסקי 31 (קומה ב') תל־אביב.
3. משרדים בשטח של כ־138 מ"ר ברחוב ההסתדרות 69, באר־שבע.

יש להגיש הצעה לכל נכס ו/או חלק מנכס בנפרד.
את ההצעות בצירוף שיק בנקאי או ערבות בנקאית בגובה 5% משווי ההצעה יש להגיש במעטפה סגורה לנכסי צפון אמריקה בע"מ רחוב אלנבי 116, תל־אביב, לא יאוחר מיום 30 בנובמבר 87, שעה 12.00. לפרטים נוספים ולתאום ביקור במקום יש לפנות להברתנו בטלפון 03/625351, שלוחה 52, לחנה.
הח"מ אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, ושומר לעצמו הזכות לנהל מו"מ עם כל מציע לרבות עם כל מציע אחר.

נכסי צפון אמריקה בע"מ

תיק פירוק חברות 1848/87
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
בענין: פירוק החברה מוטבות ברונשטן בע"מ (בכינוס נכסים)
המבקשת: ספימבוקי בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד א. מירון, מ. רייטר בן ציון, י. פרינס ואח'
מרח' ליליינבלום 25א', תל־אביב 65135
טל. 03־650061
הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה
נמסרת בזה הודעה כי ביום 13 ליולי 1987 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תשמע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו ביום 6 בינואר 1988 בשעה 09.00.
כל נושה וכל משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך דין שלו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.
את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען: תל־אביב, רח' ליליינבלום 25א' מיקוד 65135 לא יאוחר משעה 13.00 ביום 4 בינואר 1988. לנושה או למשתתף, שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מה בקשה לפירוק.
יעל ריכה, עו"ד
ב"כ המבקשת

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר מתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 805155
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300
שיר"ן — שירות רפואי נייד 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי
מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218828, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד שקט — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
פרופסת שיגית לעזרה ראשונה תל־אביב
דיגנוס מגור שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל. 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית — שרות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
1500 איתורית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 055־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז מידע לקרובות אונס (24 שעות ביממה)
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למצבי לחץ במוסם "הפעלים"
א' ו־ה 11.00—13.00
ב' ו־ד' 16.00—18.00
טל: 220031
רח' כוזר 13 תל־אביב
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב — "לילד" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732
ירושלים — 243358
חיפה והדריה — 229488 מ־20.00—11.00
הגליל המערבי — 04־922222
קו אל"י — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00—20.00 א'־ה' 261070
אדם לשירות אדם — תגבות סיעודיות לשרות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8
שח"ל — שרותי בריאות בטלפון תגבה לחולי לב בגוש דן 530048
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03—5461153, 08—550506
החצר למחמה באיזור — הבסה

וסיוע לחולים. מידע מקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 205121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרקחת בטלפון — רוקחת ת"א 011001, 240363, 239952
רוקחת ירושלים 226335
רוקחת חיפה 645534

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (פנימית, נשים)
שערי צדק — (כירורגית)
חיפה ע"כ — (ילדים, אורתופדיה, עיניים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב לב העיר אחד העם 69, 615862
קופ"ח כללית אבסטורם 7 252383
ירושלים אליהו ישעיהו 10, 383755
חיפה נורדי נורדי 13, 664039
חולון אסותא סוקולוב 4, 5058197
בת ים נוני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן המגן ביאליק 50 723674
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה פורת פ"ת 76 340967
מבשרת המגדל הבורו העברי 4 ק. מוצקין 711490
רחובות כללית בני משה 452381
הרצליה צליק ה. שמואל 536325

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנשים מיניה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' — 16.00—19.00 רח' הספורט 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגר

04—349121 03—452777 02—584504

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט. הרשות קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 חשבון פשוט ד'. פיתוק לגורמים (ב)
08.40 ראשית הקריאה
09.00 אנגלית ח'
09.20 סבב, אוויר לנשימה (תרגום לערבית)
10.10 אנגלית ז'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית. על־יסודי
11.15 חשבון ה'. מספרים מזורים
11.30 ארץ מולדת (ב)
12.00 גאוגרפיה כללית ל־ט'. הדי געש
12.25 ספרות על יסודי. אבות הבמה של שייקספיר
13.00 מוסיקה על יסודי. מוסיקת הרוסים בחודד (א)
13.30 אתמול במשפט רמאיזק
14.00 טלטקסט. הרשות קול ישראל
14.05 סרט קולנוע. "השנים העליזות"
15.40 שעת כושר
16.00 פרפר נחמד
16.25 רובוטריקים
17.00 ערב חדש

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק 17.30 שמש קטנה. סידרת הנפשה
18.00 פרס: עד כלות הלילה עם איב מונטאן ודמוי שנייד 19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 סידרה תיעודית: מגלי עולם פרק 1 21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 רישליה (סדרה צרפתית)
19.00 הדשות בצרפתית

19.15 עולם הקרקס
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 משימת מכחול (קומי)
21.10 המיקנס טסיל (מותח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 ספיישלס (משודרים מיוחדים)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי החבובות (מצויר)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שובבי השלום (לילדים)
16.30 סרט. "צוק ברווזים" עם האחים מארקס
18.00 נסיעה כחלל (דמיוני)
19.00 חדשות
20.00 צוות לעניין (פעולה)
21.00 מקגייוור (סוכן חשאי)
22.00 זאב מעופף (פעולה)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. כבים כפולים לוקים
06.30 פוקחים עין. חדשות
07.07 שבע אפס שבע. עם איתן ליפשיץ
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אלה בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 מוסיקה. עם אורלי יניב
11.05 נבון לעכשיו. עם רפי רשף
13.05 אחד אחד. להיטים עבריים
14.05 דו זה יומי
15.05 שירים לתנ
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 שירים מכאן. שירים עבריים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת. כבים כפולים לוקים
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע, היום שהיה
23.55 שיחות חצות. עם ד"ר משה בקר
00.05 ציפורי לילה. עם אביהו מדינה
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

צה"ל 2

18.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר
20.05 להיטים
22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
23.05 קול הנ'אא הזה

שידור קבוע

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה פתוחה
06.30 פוקחים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 מוסיקה: עם אורלי יניב
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 דו זה יומי
15.05 שירים לתנ

שידורי צה"ל 2

16.05 ארבע אחר־הצהרים
17.00 ערב טוב ישראל
19.05 רדיו, רדיו
20.05 סאבבה בכסם
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הנ'אא הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — מצרה מצר 4.30, 7.00, 9.30
אסתר — הצייד 5.00, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה — יומן אהבות 4.30, 7.15, לא שם זין 9.30
בית לסין — זליג 11.15
בן יהודה — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — קונטסמם 4.30, 7.15, 9.30
גת — בוקר טוב בבבלוניה 5.00, 7.25, 9.50
דיזנגוף 1 — לו היית כאן 11.00, 13.00—3—5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 2 — ספינת המורד 11.00, 13.00—3—5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 11.00, 13.00, 3—5, שם הורד 7.15, 9.45
דקל — רוקסנן 7.15, 9.30
דריב אין — המורף 7.15, 9.30 סקס 12.00
הוד — קנוה הזלמי 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 — מסאל באקס 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — הפורצת ממן פרנטיסקו 5.00, 7.35, 9.50
חן 3 — מכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — תגות מעבר לפינה 11—2.00—5, 7.30, 9.50
חן 5 — ריטה, סו, ובוב גם הוא 11—2—5, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30—7, 9.30, ללא מצא 12.00 חצות
לב 1 — המשפחה 2—4.40, 7.10, 9.40
לב 2 — גברים גברים 2, 5, 8, 10
לב 3 — נדודי הזמן 2—5, 7.50, 10
לב 4 — מגדל הדברים 2, 4.50, 7.20, 9.45
מוזיאון ת"א — זקוף ת' אוזן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — השוטר מבברלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — משפחת המלכלכים 5.00, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — מרכבות הרפאים 7.00 המיד
סין — מי הנערה ההיא 5.00, 7.30, 9.40
פאר — יופיו של הכפא 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 2.00, 12.00, 4.00, 7.15 משה שהה לבסוף — מבטי פיימון 11.30
צפון הנותרים — דאן דה פלורט 4.30—7, 9.30
שחקים — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תמוז — בלסוס 7.30, 9.48
תכלת — את, אני והמהפכה 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — כלא נסים 2 5.00, 7.15, 9.30

חולון

ארמון — היום מלך ירושלים 7.30, 9.30
מגדי — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
רינה — משפחת פלוהר 7.15, 9.30
מגדל — מי הנערה הזו 7.30, 9.30
כתום קרית שרת — בילבי 4.00, כתום הגוף 7.15, 9.30

עכו

אוריטוריום — המיגה האמריקאי 6.00

טבריה

יד טבריה — משפחת פלוהר 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — קוזה הזלמי 4.30—7, 9.15
אורגיל — ריטה, סו ובוב גם הוא 4.30, 9—6.45
אורנן — המכשפות מאיסטוויק 4.30—7, 9.15
בית אגרון — הסיפור שלא נגמר 4.00, מבטי פיימון שודדי החן 5.45, חיים להיות או לא להיות 9.45, סינטרון מגשים 7.45, 12.00
כפיר — ללא מוצא 4.30—7, 9.15
כישואל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — הבכי 4.00, הגמרה 7.00, שלומה רוקים ותינוק 9.30
סינמטק 2 — א) אהבה ועינוגות. ב) מרסו הטוב ביותר של תוכני גראל 7.30, סיפור מוקיד 9.30
רון — תעלולי כסף 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — דאן דה פלורט 7.00, 9.30
עין — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30—7—9
ססיד — שיחות מלכלכות 7.00, 9.15

רמת גן

אוהאים — מי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.50
אורדע — נדודי הזמן 7.15, 9.50
ארמון — אלמנה שחורה 7.30, 9.45
הדר — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
לילי — יופיו של הכפא 7.15, 9.30
רב חן 1 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.50
רב חן 2 — מסאל באקס 5.00, 7.30, 9.30
רב חן 3 — שיחות מלכלכות 5.00, 7.30, 9.50
רב חן 4 — הפורצת ממן פרנסיסקו 5.00, 7.30, 9.50
שמשם — בלה לחטים הגדול 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — מסאל באקס 7.00, 9.15
מגדלון — השוטר מבברלי הילס מס' 2 9.00

נתניה

בחורה — גבר מאוהב 5—7, 9.15
שרון — מי הנערה הזו 5—7, 9.15
דור — לינו של אגבל 7.15, 9.30

בת־ים

אורפים — המשפחה 4.30, 7.15, 9.30
קסטאות — החודה לשבעים הגורים 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חוק — מסאל באקס 7.00, 9.15

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — הליפת ערב 4.30, 7.00, 9.30
ג.ג.רון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי — ימי הרדיו 8.00

בית שאן

מגנ"ס — בלה לחטים הגדול 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורלי — המשפחה 6.30, 9.00
אורה — מרדף לחוק 4.30—7, 9.15
אמפיתיאטרון — משפחת פלוהר 4.30—7, 9.15
בית העם — גבר מאוהב 9.15
חן — מסאל באקס 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30—7, 9.15
עצמון 3 — לו היית כאן 4.30—7, 9.15
קרן אור הצפון — לא יכולה בלי זה 4.30, 7.15, 9.15
מאר — לוחם עם כבוד 4.30—7, 9.15
רון — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — מי הנערה הזו 4.30—7, 9.15
רב גת 2 — המכשפות מאיסטוויק 4.30—7, 9.15
אורות — הבלתי משוחדים 4.45, 6.45, 9.15
מסיר — אני והמהפכה 7.00, 9.15
מכיון — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
ביתן — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.15, 7.00, 9.15
סינמטק — הגן ממאלמה 7.00, הכבוד של פריצי 9.30
שביט — דאן דה פלורט 7.00, 9.15

הרצליה

פלון דניאל — אני והמהפכה 7.15, 9.30
דוד — הכוכל האוהבת והמבורכת 7.15, 9.30
היכל — הבלתי משוחדים 4.30—7, 9.30
תפארת — מי הנערה הזו 7.15, 9.15
חן אסיה — ילדים הורגים לשלום 7.00, 9.30

פתח־תקווה

היכל 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ההודה לשבעים הגורים 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — השוטר מבברלי הילס מס' 2 7—9
הוד — אני והמהפכה 5.15, 7.15, 9.15 ימי הרדיו
חן — בעקבות הגרב הקטנה 4.30, 7.15, 9.15 הרקוס

באר שבע

חן — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30

רמלה

היכל התרבות — כסבי 4.30

רמת־השרון

כוכב — הסיפור שלא נגמר 4.15, 7.00, 9.30 מר הצלחה

כפר סבא

חן — מסאל באקס 7.00, 9.15
עתל — מי הנערה הזו 7.00, 9.15

צפת

בית אלון — בלה לחטים הגדול 7.00, 9.15

הלוח הארצי הארץ חדשות לוח העיר
עד 60 יום אשראי
03—738707
03—735588—9
לבעלי כרטיסי אשראי